

ผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการ
ซักถามต่อการรับสารภาพเท็จ

นางสาวภัทรา พิทักษานนท์กุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF INTERROGATIVE TECHNIQUE, FALSE EVIDENCE, COMPLIANCE AND
INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY ON FALSE CONFESSION

MISS PATTRA PITAKSANUNKUL

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามต่อการรับสารภาพเท็จ

โดย นางสาวภัทรา พิทักษานนท์กุล

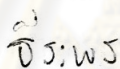
สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม

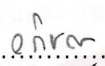
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.อภิชญา ไชยวุฒิกกรณวานิช

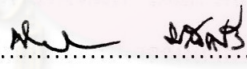
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

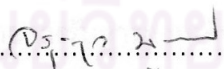
 คณบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คันนางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพร อุวรรณโณ)

 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร. อภิชญา ไชยวุฒิกกรณวานิช)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คันนางค์ มณีศรี)

 กรรมการ
(อาจารย์จรุงกุล บุรพวงค์)

 กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย)

ภัทธา พิทักษานนท์กุล : ผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้้นำในกระบวนการซักถามต่อการรับสารภาพเท็จ. (Effects of interrogative technique, false evidence, compliance and interrogative suggestibility on false confession) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. อภิษฎา ไชยวุฒิกรณวานิช, 168 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านสถานการณ์และปัจจัยด้านบุคลิกภาพที่มีต่อการรับสารภาพเท็จของกลุ่มตัวอย่างในระหว่างกระบวนการสอบสวน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด 165 คน การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกและผลที่ได้พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 165 คน มีกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับสารภาพเท็จทั้งหมด 71 คน ในการวิจัยครั้งนี้สมการถดถอยโลจิสติกสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ถูกต้องร้อยละ 64.8 โดยที่เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และการยอมตามเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ส่วนอัตราเร็วในการพิมพ์และการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามไม่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอบสวนแบบลดความรุนแรงจะยอมรับสารภาพเท็จมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และการยอมตามเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม เมื่อพิจารณาสมการถดถอยโลจิสติกที่ประกอบไปด้วยตัวแปรต้นทั้งหมด (ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน, หลักฐานเท็จ, การยอมตาม, การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม, และอัตราเร็วในการพิมพ์) พบว่าสมการดังกล่าวเป็นสมการที่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด โดยสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ร้อยละ 18.00 ($R^2_{cs} = .18$) ในขณะที่ในสมการที่มีเพียงตัวแปรด้านสถานการณ์ ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราเร็วในการพิมพ์ สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้รองลงมา และโมเดลที่ประกอบไปด้วยตัวแปรด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด

สาขาวิชา.....จิตวิทยาสังคม..... ลายมือชื่อนิสิต.....ภัทธา พิทักษานนท์กุล
ปีการศึกษา.....2553..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....อภิษฎา

5178129838 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEYWORDS: FALSE CONFESSION / INTERROGATIVE TECHNIQUE / FALSE EVIDENCE / COMPLIANCE / INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY.

PATTRA PITAKSANUNKUL: EFFECTS OF INTERROGATIVE TECHNIQUE, FALSE EVIDENCE, COMPLIANCE, AND INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY ON FALSE CONFESSION. THESIS ADVISOR: LECTURER APITCHAYA CHAIWUTIKORNWANICH, PH. D., 168 PP.

The purpose of this experiment was to investigate the effect of situational and personality factors on false confession during an interrogative procedure. The research sample consists of 165 undergraduate students and the logistic regression was used to analyze the data. Results indicate that 71 out of 165 participants make false confession, while 94 do not make false confession and the logistic regression equation can correctly predict false confession for 66.7%. Interrogative technique, false evidence, and compliance can significantly predict false confession ($p < .01$), whereas typing speed and interrogative suggestibility can not. Furthermore, the findings also suggest that participants of the minimization (reduced) condition are more likely to confess than those of the maximization (included) condition and compliance can predict false confession better than interrogative suggestibility. The equation comprises of all five variables (i.e., interrogative techniques, false evidence, compliance, suggestive personalities, and typing speed) is the best equation in predicting 18% ($R^2_{cs} = .18$) of the variation when compared to the second equation that has only situational factors. The worst equation has only personality factors as predictors.

Field of study.....Social Psychology..... Student's signature..... Pattva.....

Academic year.....2010..... Advisor's signature..... Apitchaya.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือส่วนใหญ่จากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อภิชา ไซยวุฒิภรณ์วานิช ที่นอกจากจะให้การสนับสนุน และฝึกฝนผู้วิจัยให้มีความรู้ ยังให้ความเมตตา ถ่ายทอดประสบการณ์ดีๆ สอนให้เชื่อในความหวัง สอนให้เชื่อในความดีงาม และปลูกฝังคุณธรรม ทำให้ตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้เรียนรู้อะไรมากมายทั้งทางวิชาการและทางโลก และพร้อมที่จะเผชิญชีวิตในวันข้างหน้า ด้วยพลังใจที่เข้มแข็งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์อีก 4 ท่านที่ได้ให้ความรู้และวิทยาการทางจิตวิทยาและสถิติ อันทรงคุณค่าแก่ผู้เขียน ทำให้ผู้วิจัยนำไปประยุกต์ในชีวิต ในการช่วยเหลือสังคม และต่อยอดเส้นทางอาชีพของผู้วิจัยในอนาคตให้ยาวออกไป คณาจารย์เหล่านั้น ได้แก่ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คัคณางค์ มณีศรี และอาจารย์จรุงกุล บุรพวงค์

ความสำเร็จในชีวิตของผู้วิจัยในวันนี้จบถึงวันข้างหน้าจะถือว่ามีอาจารย์ทั้ง 5 ท่านนี้เป็นหางเสือใหญ่

ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งหลายที่ช่วยให้ความร่วมมือกับการทดลอง รวมถึงเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะจิตวิทยาทุกท่านที่ให้ความอำนวยความสะดวกแก่ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลา 1 เดือน และขอขอบคุณพี่ชาย นายเดชา รักจรรยาบรรณ ที่ช่วยพัฒนาโปรแกรมการทดลอง ทำให้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี โดยจะขอมอบโปรแกรมการทดลองนั้นให้แก่คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้รุ่นน้องได้ใช้ในการศึกษาสืบต่อไป

นอกจากนี้ยังขอขอบคุณ นายธนวัต ปุณยกันก ผู้ที่คอยช่วยเหลือปรับตรวจ แก้ไขวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาทั้งปัญหาด้านการเรียนและด้านชีวิต นางสาวสรียา โชติธรรม เพื่อนสนิทผู้คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจในยามท้อแท้ นายกณิกนันต์ ศรีวัลลภ ผู้คอยช่วยเหลือด้านการเรียนและให้วิทยาทานเป็นความรู้แก่ผู้เขียนเสมอมา และเพื่อนๆคณะจิตวิทยาสังคมรุ่นปี 2551 ทุกคน สำหรับความทรงจำที่ดีๆ สำหรับความช่วยเหลือ คำแนะนำ สำหรับความมีน้ำใจ และการร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมหยาดเหงื่อร่วมมีน้ำตา ตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

สุดท้าย ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ขออนุโมทนาคุณประโยชน์ที่งานวิจัยชิ้นนี้อาจจะมีต่อสังคม ให้แก่นายบรรจง และนางเยาวนุช พิทักษานนท์กุล บิดามารดาผู้เลี้ยงดู และครูบาอาจารย์ รวมถึงผู้มีพระคุณทั้งหลายที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้าตั้งแต่เด็ก จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
แนวคิดเรื่องการรับสารภาพเท็จ.....	5
แนวคิดเรื่องการสร้างเรื่องราวเท็จ.....	20
แนวคิดเรื่องการสอบสวน.....	23
แนวคิดเรื่องหลักฐานเท็จ.....	37
แนวคิดเรื่องอัตราความเร็วในการพิมพ์.....	44
แนวคิดเรื่องบุคลิกภาพของผู้ถูกสอบสวน.....	47
แนวคิดเรื่องการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม.....	48
แนวคิดเรื่องการยอมตาม.....	53
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	65
สมมุติฐานการวิจัย.....	65
ขอบเขตของการวิจัย.....	68
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	68
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	70
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
กลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
มาตรวัดการยอมตาม.....	74
มาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม.....	81
โปรแกรมกระตุ้นการรับสารภาพเท็จ.....	88

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	127
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	136
รายการอ้างอิง.....	140
ภาคผนวก.....	148
ภาคผนวก ก.....	149
ภาคผนวก ข.....	150
ภาคผนวก ค.....	155
ภาคผนวก ง.....	158
ภาคผนวก จ.....	160
ภาคผนวก ฉ.....	162
ภาคผนวก ช.....	163
ภาคผนวก ซ.....	167
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	168

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้ต้องหาที่ได้รับโทษและได้รับการปล่อยตัวหลังจากให้การรับสารภาพ เท็จไปในระหว่างการสอบสวน จากจำนวนผู้ต้องหาทั้งหมด 125 คน.....	9
2	ลักษณะเทคนิคการสอบสวนที่พบมากที่สุด 10 อันดับแรกจากการสำรวจ พนักงานสอบสวนในบริเวณเขตอเมริกาเหนือ 631 คน.....	33
3	จำนวน ร้อยละของเพศ อายุ คณะ และชั้นปีของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนา มาตรวัดการยอมตาม.....	76
4	จำนวนข้อกระทงในมาตรการยอมตามแบ่งตามองค์ประกอบ.....	78
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงในมาตรการยอมตาม.....	79
6	สรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา จำนวนข้อกระทง ของมาตรการยอมตามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงและความตรง.....	81
7	จำนวน และร้อยละของเพศ อายุ คณะ และชั้นปีของกลุ่มตัวอย่างจากมาตรวัด การคล้อยตามสิ่งชี้แนะ.....	83
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนในมาตรการยอมตามกับคะแนนใน มาตรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ.....	84
9	สรุปคำพูดที่ใช้ในการทดลอง.....	96
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่รับสารภาพเท็จ กับกลุ่มที่ไม่รับสารภาพเท็จ.....	101
11	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามเพศ.....	103
12	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามชั้นปี.....	104
13	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามกลุ่มอายุ.....	105
14	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามกลุ่มคณะ.....	106
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ ในกระบวนการซักถามและการยอมตามเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่รับสารภาพ เท็จกับไม่รับสารภาพเท็จ.....	107
16	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามการได้รับ หลักฐานและไม่ได้รับหลักฐาน.....	108

ตารางที่	หน้า
17	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของรับสารภาพเท็จจำแนกตามเทคนิคการ สอบสวน..... 109
18	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามอัตรา ความเร็ว..... 110
19	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม รับสารภาพเท็จจากภายใน และสร้างเรื่องราวเท็จ..... 111
20	จำนวน ร้อยละ ของจำนวนตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจำแนกตามตัวแปรอิสระ... 112
21	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพ เท็จ..... 115
22	อัตราความสามารถในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะรับสารภาพเท็จและไม่รับ สารภาพเท็จ..... 116
23	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรการยอมตามและการคล้อยตามสิ่ง ชี้แนะในกระบวนการซักถามที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ..... 117
24	อัตราความสามารถของการยอมตามและการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการ ซักถามในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะรับสารภาพเท็จและไม่รับสารภาพเท็จ. 118
25	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และ อัตราความเร็วในการพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ..... 118
26	อัตราความสามารถของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราเร็วในการ พิมพ์ในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จและไม่รับ สารภาพเท็จ..... 119
27	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพ เท็จแบบยอมตาม..... 122
28	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพ เท็จจากภายใน..... 123
29	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการสร้าง เรื่องราวเท็จ..... 124
30	สรุปสมมุติฐาน ผลการทดสอบสมมุติฐาน และผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม..... 126

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภาพกรอบแนวคิดงานวิจัย.....	4
2	แผนภาพต้นไม้แสดงการแบ่งประเภทของการรับสารภาพเท็จ.....	11
3	ลักษณะการนั่งระหว่างผู้ที่กำลังให้การเท็จ กับผู้ที่กำลังให้การตามความจริง...	13
4	ขั้นตอนการนำผู้ต้องหามาดำเนินคดีและสอบสวนของตำรวจ.....	25
5	ลักษณะของห้องสอบสวน.....	28
6	โมเดลการวัดการยอมตาม 2 องค์ประกอบ.....	80
7	ภาพประกอบการทดลองในขั้นตอนที่ 2.....	91
8	สรุปการทดลองทั้งหมด.....	93

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การให้การสารภาพของผู้ต้องหาเป็นจุดมุ่งหมายสุดท้ายของการสอบสวนเพื่อจะหาตัวผู้กระทำผิดทางกฎหมายมาลงโทษ แต่การจะให้ผู้ต้องหายอมรับสารภาพผิดนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย การใช้กลวิธีการสอบสวนแบบต่างๆ โดยเฉพาะการนำศาสตร์ทางจิตวิทยาามาประยุกต์ใช้กับกระบวนการสอบสวนจึงเป็นวิธีการที่ช่วยให้การสอบสวนของตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่สิ่งที่ควรระวังคือกลวิธีนี้อาจกลายเป็นดาบสองคมเพราะในบางครั้ง ผู้ที่มีอำนาจในกระบวนการยุติธรรม หรือตำรวจเอง ก็ไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างการรับสารภาพโดยผู้ต้องหาตัวจริงกับการรับสารภาพโดยผู้บริสุทธิ์ได้ (Kassin, 2005) ด้วยข้อจำกัดดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุของการเกิดการรับสารภาพเท็จ และคนที่เป็นผู้ให้การรับสารภาพเท็จหรือเรียกง่าย ๆ ตามสำนวนไทยว่า ‘แพะรับบาป’ ก็กลายเป็นรอยมลทินของกระบวนการยุติธรรม ที่ยังคงพบเห็นได้จนถึงปัจจุบันนี้

ในอดีต คดีจับแพะ หรือคดีที่มีการจับผู้บริสุทธิ์มาดำเนินคดีนั้นเกิดขึ้นอย่างซ้ำซาก ตั้งแต่คดีฆาตกรรมนางสาวเชอรี แอน ดันแคนที่เกิดขึ้น เมื่อ 23 ปีที่แล้ว ซึ่งผู้บริสุทธิ์ 4 คนถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ต้องหา และถูกคุมขังเป็นเวลาถึง 6 ปี บางรายถึงขั้นเสียชีวิตในคุก กระทั่งภายหลังมีการรื้อฟื้นคดีและตามจับอาชญากรตัวจริงได้ ผู้ต้องหาที่ยังมีชีวิตอยู่จึงได้รับการปล่อยตัว คดีนั้นเป็นคดีประวัติศาสตร์ที่สร้างรอยต่างให้กระบวนการยุติธรรมไทยเป็นอย่างมาก (ธิดารัตน์ ชลประสุต, 2546) กระทั่งปัจจุบันนี้ แม้วิวัฒนาการในด้านการพิสูจน์หลักฐานในกระบวนการสอบสวนของไทยจะก้าวหน้าไปมาก แต่คดีจับแพะก็ยังคงมีให้เห็นอยู่ เช่นคดีที่เพิ่งเกิดขึ้นล่าสุด ลงในหนังสือพิมพ์ข่าวสด เมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2552 นายวินัย นวลจัน ถูกจับกุมตัวในฐานะผู้ต้องหาคดีฆาตกรรม ทั้งที่ตำรวจได้แถลงแก่สื่อมวลชนแล้วว่านายวินัย นวลจันได้ให้การสารภาพว่าเขากระทำความผิดแต่เพียงผู้เดียว แต่หลังจากนั้นไม่นานกลับมีการจับอาชญากรตัวจริงได้ กอปรกับผลการพิสูจน์หลักฐานออกมายืนยันว่านายวินัย นวลจัน มิได้เป็นผู้กระทำผิดอย่างที่ถูกต้องหาไว้ที่แรก เป็นเหตุให้นายวินัย ซึ่งเป็นผู้บริสุทธิ์ในคดีนี้ได้รับการปล่อยตัวในเวลาต่อมา (คมชัดลึก, 2552)

หลังการปล่อยตัว นายวินัยได้ออกมาให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนว่าสาเหตุที่เขายอมรับสารภาพไปในตอนแรกที่ถูกจับ เป็นเพราะในช่วงระหว่างกระบวนการสอบสวนนั้น เขาถูกกักตัวเป็นเวลานานจนเกิดความเครียดและกดดันมาก ประกอบกับไม่เคยเจอสถานการณ์เช่นนี้มาก่อนในชีวิต และตำรวจยังให้เขาไปทำแผนประกอบคำรับสารภาพทั้งที่ตัวเขามีผู้กระทำผิด เขาจึงเกิดความคิดว่าไม่มีทางเลือกอื่นได้อีกแล้ว นอกจากต้องยอมรับสารภาพไป (คมชัดลึก, 2552)

จากคดีตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น เห็นได้ว่าการสอบสวนของตำรวจในปัจจุบันมีการใช้กระบวนการทางจิตวิทยาในลักษณะที่เป็นการกดดัน หรือบีบบังคับให้ผู้ต้องหายอมรับสารภาพ ถือเป็นศิลปะชนิดหนึ่งที่สามารถศึกษาได้จากหนังสือคู่มือการสืบสวน (เช่นหนังสือเรื่อง 'Essentials of the Reid technique: Criminal interrogation and confessions' ของ Inbau, Reid, Buckley, & Jayne, 2001) โดยคู่มือการสืบสวนจะมีการแนะนำวิธีการสอบสวน รวมถึงเทคนิคต่างๆที่ใช้ในการสอบสวน เพื่อให้ตำรวจสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอบสวนเพื่อหาตัวผู้กระทำผิด (Kassin, 2008c) เช่น ในประเทศอังกฤษก็มีการอนุญาตให้ตำรวจใช้เทคนิคการสอบสวนกับผู้ต้องหา และเทคนิคการสอบสวนเหล่านั้นก็แพร่ขยายออกไป จนมีการอนุญาตให้ใช้ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายในหลายประเทศ (Gudjonsson, 2003) ซึ่งเรื่องของเทคนิคที่ใช้ในการสอบสวนจะขอลำดับถัดไปในลำดับถัดไปในส่วนของทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การรับสารภาพเท็จ (false confession) คือการยอมรับว่าตนเองได้เป็นผู้กระทำความผิดในคดีอาชญากรรม ทั้งที่ผู้รับสารภาพไม่ได้กระทำความผิดกรรมเหล่านั้น หรือไม่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการกระทำผิดเลย (Ofshe, 1989 อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003) และสิ่งที่ควรตระหนักสำหรับเทคนิคการสอบสวนในกระบวนการยุติธรรมคือ เทคนิคเหล่านั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อดีงเอาคำสารภาพออกจากปากผู้ต้องหาแต่ไม่ได้ยืนยันว่าข้อมูลที่ได้รับมาจะต้องเป็นความจริงเสมอไป เพราะความเครียดที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการสอบสวน ก็อาจทำให้ผู้ต้องหายอมรับสารภาพผิดออกมาทั้งที่ตนไม่สมัครใจก็เป็นได้ (Inbau et al., 2001) การรับสารภาพเท็จยังสามารถแบ่งออกไปหลายประเภท การรับสารภาพเท็จโดยทั่วไปจะเป็นการรับสารภาพแบบไม่เต็มใจ กล่าวคือผู้ต้องหารับสารภาพเพราะแรงกดดันที่ได้รับจากการสอบสวน เรียกการสารภาพเช่นนี้ว่าการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม (compliant false confessions) แต่หากผู้ต้องหายอมรับสารภาพโดยมิได้ถูกบังคับ แต่มีความเต็มใจที่จะยอมรับสารภาพด้วยตนเองเพราะเชื่อจากภายในจิตใจว่าตนเองได้กระทำความผิดลงไปจริง การสารภาพเท็จเช่นนี้จะเกิดขึ้นน้อย เรียกว่าเป็นการรับสารภาพเท็จจากภายใน (Internalized false confessions; Kassin, 2008c) และหากผู้รับสารภาพเกิดความทรงจำที่ผิดพลาดระหว่างการสอบสวน หรือมีการรับรู้ที่บิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง อันเป็นผลพวงเนื่องมาจากการ

สอบสวนด้วยแล้ว นั้นเรียกว่าเป็นตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จ (confabulation; Gudjonsson, 1992 อ้างถึงใน Gudjonsson & Clare, 1995)

จากการศึกษางานวิจัยหลายชิ้น (เช่น งานวิจัยของ Blair, 2007; Kassin & Kiechel, 1996; Klaver, Lee & Rose, 2008) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการรับสารภาพเท็จ มีการกล่าวถึงตัวแปรที่อาจส่งผลต่อการเกิดการรับสารภาพเท็จหลายตัวแปร หากเป็นตัวแปรทางสถานการณ์ก็ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน (interrogative technique) และการให้หลักฐานเท็จ (false evidence) ว่าเป็นปัจจัยที่อาจมีอิทธิพลต่อการให้การสารภาพของผู้บริสุทธิ์ (Kassin, 2008a) รวมถึง ตัวแปรความเป็นไปได้ของการกระทำผิดก็เป็นอีกหนึ่งตัวแปรสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จของบุคคล หากมีความเป็นไปได้ของการกระทำผิดสูง คนก็มีแนวโน้มที่จะยอมรับสารภาพสูงตามไปด้วย (Klaver et al., 2008)

นอกจากนี้ ความแตกต่างระหว่างบุคคลก็มีส่วนทำให้บุคคลยอมรับสารภาพเท็จด้วย บุคคลที่มีการนับถือตนเองต่ำ (Gudjonsson, Sigurdsson, Sigfusdottir, & Asgeirsdottir, 2008) มีความวิตกกังวลสูง (Forrest, Wadkins, & Larson, 2006) และความไม่เชื่อมั่นในความทรงจำของตนเอง (Bergen, Jellicic, & Merckelbach, 2008) ก็มีแนวโน้มจะรับสารภาพเท็จสูง และตัวแปรบุคลิกภาพที่ผู้วิจัยพบว่ามีผลนำมาใช้ศึกษาการรับสารภาพเท็จอย่างหลากหลายจนแทบจะกลายเป็นตัวแปรพื้นฐานในทุกๆงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จ ตัวแปรเหล่านั้นคือตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม (interrogative suggestibility) และตัวแปรการยอมตาม (compliance)

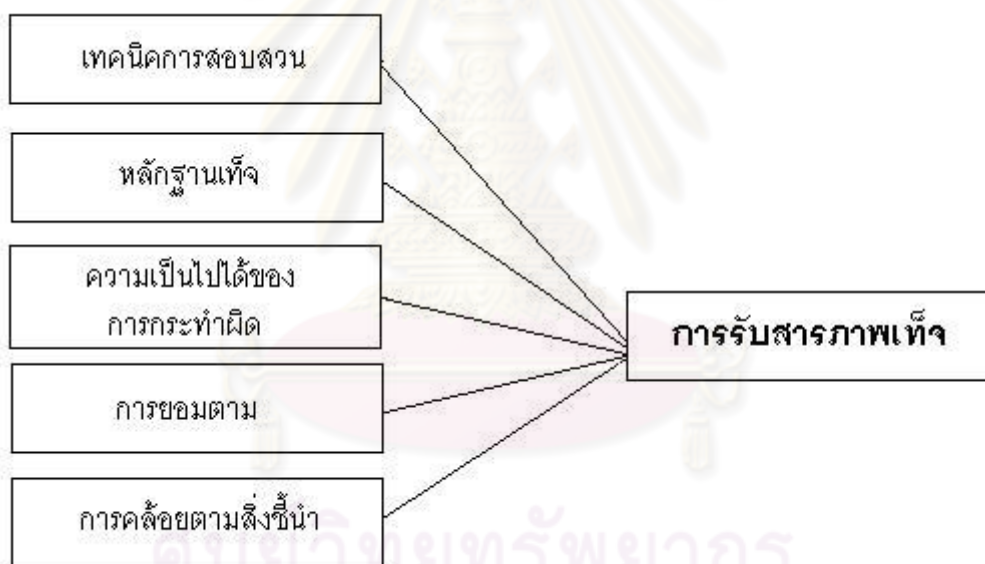
จากการตระหนักถึงผลกระทบของการสารภาพเท็จในสังคมไทย ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์หรือกระบวนการที่ทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรบุคลิกภาพ ซึ่งได้แก่ตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำ และตัวแปรการยอมตาม โดยนำมาศึกษาร่วมกับตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และความเป็นไปได้ที่จะกระทำความผิด (อัตราเร็วในการพิมพ์) โดยมีจุดมุ่งหมายในการสำรวจว่า ตัวแปรตัวใดจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จของผู้บริสุทธิ์ภายใต้บริบทของสังคมไทยได้ และนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอเป็น 6 ส่วน ดังนี้

1. แนวคิดเรื่องการรับสารภาพเท็จ
2. แนวคิดเรื่องการสร้างเรื่องราวเท็จ
3. แนวคิดเรื่องการสอบสวน
4. แนวคิดเรื่องการให้หลักฐานเท็จ
5. แนวคิดเรื่องอัตราความเร็วในการพิมพ์
6. แนวคิดเรื่องบุคลิกภาพของผู้ถูกสอบสวน

รายละเอียดของแนวคิดและทฤษฎีสามารถนำมาแจกแจงให้เป็นแผนภาพในกรอบแนวคิดงานวิจัย เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น ดังรูป

ภาพที่ 1 แผนภาพกรอบแนวคิดงานวิจัย

1. แนวคิดเรื่องการรับสารภาพเท็จ

การให้การในห้องสอบสวนของผู้ต้องหาในประเทศไทยนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประการ ได้แก่ การให้การรับสารภาพ การปฏิเสธไม่รับสารภาพ และภาคเสธ ซึ่งหมายถึงการรับสารภาพในบางส่วน แต่ไม่ยอมรับสารภาพในบางส่วน โดยในการให้การทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการให้การรับสารภาพหรือให้การปฏิเสธ ผู้ต้องหาจะต้องให้เหตุผลขยายคำให้การด้วยทุกครั้ง และควรเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดและมีน้ำหนักพออีกด้วย (สมพร พรหมพิตร, 2540)

การรับสารภาพเท็จ (false confession) หมายถึง การให้คำสารภาพยอมรับว่าได้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งจริงๆ แล้วผู้ให้การสารภาพไม่ได้กระทำ หรือไม่รู้ว่าตนเองได้กระทำลงไป (Ofshe & Leo, 1997) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากผู้ถูกสอบสวนถูกถามคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของการกระทำผิดว่ากระทำอะไร กระทำที่ไหน และกระทำอย่างไรจนกระทั่งผู้ถูกสอบสวน ยอมรับสารภาพออกมาในที่สุด (Kassin, 2008b) และการรับสารภาพเท็จจะเกิดเพิ่มขึ้นภายใต้การปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในสังคม เป็นผลพวงจากปัจจัยภายนอกซึ่งก็คือการสอบสวนและการให้หลักฐานเท็จ (Gudjonsson, 2003) และปัจจัยภายในคือปัจจัยปัจเจกบุคคล เช่น บุคคลที่มีความนับถือในตนเองต่ำ (low self-esteem) บุคคลที่มีการยอมตาม (compliance) และคล้อยตามการชี้แนะจากผู้อื่นในกระบวนการสอบสวน (interrogative suggestibility); (Kassin & Gudjonsson, 2004) สูงกว่า จะเป็นผู้ที่ยอมให้การรับสารภาพเท็จในห้องสอบสวนมากกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพเช่นนั้นต่ำ

Gudjonsson (2003) ได้ให้นิยามของการรับสารภาพเท็จไว้ในหนังสือของเขา โดยกล่าวอ้างถึงนักวิจัย 2 คนได้แก่ Ofshe และ Ayling

Ayling (1984 อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003) เสนอคำนิยามเกี่ยวกับคำสารภาพเท็จไว้ 2 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 การรับสารภาพเท็จคือกระบวนการที่ผู้บริสุทธิ์ยอมให้การ
สารภาพเท็จแก่ตำรวจ

ประการที่ 2 การรับสารภาพเท็จคือกรณีที่ผู้ต้องหาตัวจริงให้คำสารภาพเกิน
จริงหรือให้ข้อมูลที่ไม่มีจริงในช่วงระหว่างการสอบสวน

โดย Ayling เสนอว่าตามปกติแล้วการรับสารภาพเท็จในประการที่ 1 มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นน้อยกว่าการรับสารภาพเท็จในประการที่ 2

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการรับสารภาพเท็จหลายชิ้นสะท้อนให้เห็นปัญหาอันสืบเนื่องมาจากการจับผู้ต้องหาผิดคนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งได้สร้างความเสียหายใหญ่หลวงแก่ผู้ที่ตก

เป็นเหยื่อ ซึ่งอาจถูกศาลพิพากษาโทษจำคุกเป็นเวลานานหลายสิบปี หรือถึงแก่ความตายในช่วงระยะเวลาที่กำลังรับโทษจำคุกอยู่

Ofshe และ Leo (1998) สำนวจคดีศึกษาที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นการรับสารภาพเท็จ หลายนิตีประกอบกัน และพบว่าในหลายนิตีที่ผ่านมาจะมีลักษณะคล้ายกัน คือเมื่อมีคดีเกิดขึ้น และผู้ต้องหาถูกสอบสวนจนยอมรับสารภาพผิดแล้ว ในบางรายก็ต้องเข้ารับโทษจำคุกเป็นเวลาหลายปี จนกระทั่งมีหลักฐานใหม่ปรากฏขึ้นโดยเป็นหลักฐานที่ยืนยันว่าผู้รับสารภาพนั้นไม่ใช่ผู้กระทำความผิดจริง แต่ที่ยอมรับสารภาพความผิดไปในตอนนั้นเนื่องมาจากทนความกดดันในห้องสอบสวนไม่ไหวและถูกหลักฐานเท็จมัดตัวจนคิดว่าไม่มีทางเลือกอื่น

จากการที่ผู้วิจัยได้อ่านกรณีศึกษาที่ Ofshe และ Leo (1998) นำเสนอในงานวิจัยของเขา ก็สังเกตเห็นว่าผู้ที่ให้การรับสารภาพเท็จหลายคนมักถูกสอบสวนเป็นเวลานานไม่ต่ำกว่า 10 ชั่วโมง และจะให้การด้วยข้อมูลที่ไม่ตรงกับรูปคดี ยกตัวอย่างเช่นคดีของ Bradley Page ที่ Ofshe และ Leo ได้รายงานไว้ว่าคดีนี้เกิดขึ้นในปี 1984 ที่ Bradley Page ถูกจับกุมในข้อหาฆาตกรรมแฟนสาวที่มีชื่อว่า Bibi Lee ซึ่ง Page ยอมให้การรับสารภาพหลังจากเข้ารับการสอบสวนเป็นเวลานานถึง 16 ชั่วโมง Page ยังทำแผนประกอบกรับสารภาพอีกว่าเขาได้ตบเธอที่ศีรษะแรงๆจนเธอล้มและหมดสติไป เป็นเหตุให้กะโหลกศีรษะของเธอแตกและเลือดไหลจนกระทั่งเสียชีวิต ซึ่งการบรรยายลักษณะการก่อคดีของเขาไม่สมเหตุสมผลกับความเป็นจริง หรือหลักฐานที่พบในคดี อีกทั้งไม่พบเลือดบนขนาดแผลที่ศีรษะของ Lee ผลจากการยอมรับผิดทำให้ Page ต้องถูกจำคุกอยู่เป็นเวลาถึง 10 ปี จนกระทั่งในปี 1994 จึงได้มีการค้นพบฆาตกรตัวจริง

คดีต่อมาคือคดีของและคดีของ Edgar Garrett ที่เกิดขึ้นในปี 1995 ในรัฐอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อเด็กสาวที่มีชื่อว่า Edgar Michelle ได้หายตัวไปอย่างลึกลับ และเมื่อตำรวจนำพ่อของผู้ตายเข้าสู่กระบวนการสอบสวนเวลานานถึง 14 ชั่วโมง เขาก็ได้ให้การสารภาพว่าฆาตกรรมลูกสาวตนเอง และบรรยายว่าพาลูกสาวเดินเข้าไปในสวน ในขณะที่หิมะกำลังตกก่อนจะพบกับด้ามขวานและโยนศพลงในแม่น้ำ ซึ่งเมื่อตำรวจได้เข้าไปสำรวจเหตุฆาตกรรม ไม่พบรอยเท้าบนหิมะ แต่กลับพบรอยไถลากของรถยนต์แทน จากการวิเคราะห์หลักฐานคาดว่าน่าจะมีการบรรทุกศพไว้บนรถ และขับเข้ามาที่แม่น้ำเพื่อทิ้งศพลงไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับคำให้การของ Edgar Garrett

นอกจากนี้ยังมีคดีของ Douglas Warney ซึ่งเกิดขึ้นในปี 1996 ตำรวจจนิวยอร์กได้จับกุม Warney ด้วยข้อหาฆ่าชายชราวัย 64 ปีที่มีชื่อว่า William Beason ผู้ต้องหาได้ให้การในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับรูปคดี เพราะเขาบอกระหว่างการต่อสู้กับผู้ตายอยู่นั้นเขาได้ทำมีดบาดมือตัวเอง และเมื่อมีการเปรียบเทียบรอยเลือดที่พบในที่เกิดเหตุ กลับพบว่าไม่ใช่เลือดของทั้ง Warney และตัวผู้ตายเอง

แสดงว่าอาจเป็นเลือดของฆาตกรตัวจริง นอกจากนี้ Warney ยังให้การว่าได้ฆ่าชายชราตายในห้องครัว แต่ศพที่พบในที่เกิดเหตุกลับอยู่ในห้องน้ำ ไม่ได้อยู่ในห้องครัวตามที่ให้การ

จาก 60 คดีที่ Ofshe และ Leo (1998) กล่าวถึงในงานวิจัย เขาได้เสนอแนะต่อกระบวนการยุติธรรมว่าเมื่อใดก็ตามที่ศาลหรือตำรวจเห็นว่าไม่มีความสอดคล้องกันระหว่างหลักฐานทางกายภาพกับคำให้การของผู้ต้องหา ทำให้ไม่สามารถสรุปคดีได้อย่างชัดเจน เมื่อนั้นศาลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ควรด่วนตัดสินใจดำเนินคดี หรือตัดสินโทษของผู้ต้องหาเร็วเกินไป

คดีที่ Ofshe และ Leo (1998) ได้สำรวจนั้นเป็นคดีที่เกิดขึ้นในปี 1973 -1996 แต่สำหรับในปัจจุบัน แม้ว่าจะมีการพัฒนาเทคนิคทางนิติวิทยาศาสตร์ขึ้นมาเพื่อพิสูจน์หลักฐานการกระทำผิดขึ้นมามากมาย เช่น การตรวจลายนิ้วมือ การตรวจ DNA ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในการพิสูจน์หลักฐานนั้นก็มิมีบทบาทสำคัญในการป้องกันไม่ให้มีเหตุการณ์ที่ผู้บริสุทธิ์ยอมรับสารภาพทั้งที่ตนเองไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดเหมือนเช่นในอดีต (Kassin, 2008b) แต่ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้นเกี่ยวกับสถานการณ์การสารภาพเท็จในประเทศไทยว่ายังมีคดีแพะรับบาปให้พบเห็นอยู่ เช่นคดีที่ลงข่าวหนังสือพิมพ์ในวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2552 เมื่อนายวินัย นวลจีน ถูกจับกุมตัวในฐานะผู้ต้องหาคดีอาชญากรรม ซึ่งแม้ภายหลังตำรวจได้ออกมากล่าวว่ามีหลักฐานการตรวจ DNA ยืนยันว่าเขามีชื่อผู้กระทำความผิด แต่ชื่อเสียงที่ต้องสูญเสียไปในตอนที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นฆาตกร และมีการแถลงข่าวการให้การรับสารภาพของเขาต่อสื่อมวลชนก็เชื่อว่าจะเป็นเรื่องที่ปลงใจจากใจคนในสังคมได้ง่ายๆ และไม่ใช่ประเทศไทยจะเป็นประเทศเดียวที่ยังมีคดีแพะรับบาปให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะในประเทศที่มีความเจริญมากอย่างสหรัฐอเมริกาที่ยังมีคดีที่ผู้ต้องหาที่เป็นผู้บริสุทธิ์ได้ให้การรับสารภาพเท็จจนได้รับโทษจำคุกเช่นกัน ซึ่งข้อมูลนี้ยืนยันได้จากหลักฐานในงานวิจัยของ Drizin และ Leo (2004)

Drizin และ Leo (2004) ศึกษาคดีที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นการสารภาพเท็จทั้งหมด 125 คดีล่าสุดที่เกิดขึ้นในยุคที่มีการพิสูจน์หลักฐานด้วย DNA เกิดขึ้นแล้ว มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์จำนวนประชากร จำนวนการเกิดการรับสารภาพเท็จ และลักษณะพื้นฐานต่างๆของคดี รวมถึงสาเหตุของการเกิดการรับสารภาพเท็จ โดยผู้วิจัยพบว่าคดีร้ายแรงที่ผู้ต้องหาไม่แน่ใจว่าจะรับสารภาพเท็จมากที่สุดคือคดีฆาตกรรม ซึ่งมีจำนวนผู้ให้การรับสารภาพเท็จถึง 101 คน เป็นจำนวนร้อยละ 81.00 จากผู้ต้องหาทั้งหมด 125 คน ผู้ต้องหาที่ให้การรับสารภาพเท็จร้อยละ 30.00 มีอายุอยู่ระหว่าง 25-39 ปี ผู้ต้องหาร้อยละ 27 อายุระหว่าง 18-24 ปี

คดีที่ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพเท็จส่วนใหญ่ถูกสอบสวนเป็นเวลานานกว่า 7 ชั่วโมงขึ้นไป เวลาที่ใช้ในการสอบสวนนานที่สุดคือ 24-48 ชั่วโมง (ร้อยละ 39.00) รองลงมาคือ 12-24 ชั่วโมง (ร้อยละ

ละ 34.00) ซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างระดับความร้ายแรงของคดีกับระยะเวลาที่ใช้ในการสอบสวนว่ายิ่งใช้เวลานานก็ยิ่งส่งผลกระทบต่อการรับสารภาพเท็จของผู้ต้องหามากขึ้น

แม้จะมีผู้ต้องหาถึง 125 คนที่ให้การรับสารภาพเท็จในช่วงระหว่างการสอบสวน แต่ก็มีผู้ต้องหาเพียง 1 ใน 3 เท่านั้นที่ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ในขณะที่ผู้ต้องหาจำนวน 2 ใน 3 หรือคิดเป็นจำนวนร้อยละ 65.00 ได้รับการปล่อยตัว ซึ่งต่างจากในงานวิจัยของ Ofshe และ Leo (1998) ที่มีจำนวนผู้ต้องหาที่ให้การรับสารภาพเท็จและได้รับการปล่อยตัวเพียงร้อยละ 52.00 เท่านั้น สาเหตุที่มีจำนวนผู้ต้องหาที่ได้รับการปล่อยตัวเพิ่มขึ้นในงานวิจัยของ Drizzin และ Leo (2004) เป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการพิสูจน์หลักฐานด้วย DNA ที่ทำให้สามารถพิสูจน์ตัวผู้กระทำความผิดได้แม่นยำขึ้น อีกทั้งการให้มีการบันทึกเทปและอডিโอระหว่างการสอบสวน จะช่วยให้คณะลูกขุนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถพิจารณาคดีได้อย่างมีความยุติธรรมมากขึ้น ทำให้มีจำนวนคดีที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยตัวก่อนเข้ารับพิจารณาคดีในศาลสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ในจำนวนผู้ต้องหาที่ถูกดำเนินคดีตามกฎหมายและได้รับโทษจำคุกนั้นมีรายงานว่าได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิตถึงร้อยละ 23.00 และได้รับโทษจำคุกจนกระทั่งเสียชีวิตถึงร้อยละ 20.00 ก็ยังเป็นตัวเลขที่แสดงให้เห็นถึงอันตรายจากช่องโหว่ของกระบวนการยุติธรรม ดังตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1

จำนวนผู้ต้องหาที่ได้รับโทษและได้รับการปล่อยตัวหลังจากให้การรับสารภาพเท็จไปในระหว่างการสอบสวน จากจำนวนผู้ต้องหาทั้งหมด 125 คน

การรับโทษ/ไม่ได้รับโทษ	จำนวน (คน)	ความถี่ (ร้อยละ)
ถูกดำเนินคดีแต่ไม่ได้รับการตัดสินโทษ	71	57.00
ถูกดำเนินคดีแล้วได้รับโทษ	44	35.00
ถูกจับกุมแล้วปล่อยตัวไปทันที	10	8.00
ผู้ต้องหาที่ถูกดำเนินคดีแต่ไม่ได้รับโทษ (จำนวน 71 คน)		
ได้รับการปล่อยตัวก่อนการพิจารณาคดีในศาล	64	90.00
กำลังจะเข้าสู่การพิจารณาคดีแต่อัยการยกฟ้อง	7	10.00
ผู้ต้องหาที่ถูกดำเนินคดี (จำนวน 44 คน)		
ได้รับโทษจำคุก 10 – 20 ปี	8	18.00
ได้รับโทษจำคุกมากกว่า 20 ปี	8	18.00
ได้รับโทษจำคุก 5 – 10 ปี	6	14.00
ได้รับโทษจำคุกน้อยกว่า 5 ปี	3	7.00
ได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต	10	23.00
ได้รับโทษจนกระทั่งเสียชีวิต	9	20.00

ที่มา : Drizin และ Leo (2004)

นอกจากนี้ Drizin และ Leo (2004) ยังแนะนำให้ผู้ต้องหาที่เข้ารับการสอบสวนในห้องสอบสวนว่าควรเรียกร้องขอให้มีการบันทึกเทปวิดีโอ หรือการใช้เครื่องอัดเสียงบันทึกเสียงระหว่างการสอบสวน เพราะเครื่องมือสำหรับบันทึกการสอบสวนเหล่านั้นจะเป็นหลักฐานอันดีที่ช่วยให้การพิจารณาคดีของศาลหรือคณะลูกขุนมีความเที่ยงตรงมากขึ้น และช่วยให้ตำรวจมีความระมัดระวังในการจะใช้เทคนิคการสอบสวนกับผู้ต้องหามากขึ้น ไม่พูดจาข่มขู่หรือทำให้ผู้ต้องหา รู้สึกกดดันจนเกินกว่าเหตุ อีกทั้งยังช่วยประหยัดเวลาในการพิจารณาคดีในศาลเพราะไม่จำเป็นจะต้องมีการทำความถึงรายละเอียดว่าเกิดอะไรขึ้นในระหว่างการสอบสวนอีกแล้ว

ในการสอบสวนของประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน

สมพร พรหมพิตร (2540) ได้กล่าวไว้ในหนังสือคู่มือการสอบสวนว่า “คำให้การผู้ต้องหาในคดีสำคัญๆ นอกจากจะบันทึกหรือจดเป็นคำให้การแล้วควรบันทึกเสียงลงในเทปบันทึกเสียงพร้อมกัน

ด้วย และบันทึกข้อความว่าเป็นคำให้การของผู้ต้องหา ให้ผู้ต้องหาและพยานเซ็นชื่อกำกับ ปิดผนึกไว้ที่ตลับเทปนั้นด้วย” เช่นเดียวกับที่ มารุต บุญนาค (2550) ได้กล่าวไว้ว่าการให้การในระหว่างการสอบสวนนั้นมีความสำคัญมาก ควรให้มีการบันทึกหลักฐาน หรือให้มีพยานบุคคล เช่น ทนายผู้รู้กฎหมายมานั่งฟังการสอบสวนด้วย เพราะในระหว่างการสอบสวนนั้นพนักงานสอบสวนอาจใช้คำพูดในเชิงหว่านล้อมหรือชักนำให้ผู้ต้องหายอมรับสารภาพ เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อรูปคดีและช่วยประหยัดเวลาในการสู้คดีในชั้นศาลเป็นอย่างยิ่ง สำหรับคดีที่ผู้ต้องหาไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดจริง

ประเภทของการรับสารภาพเท็จ

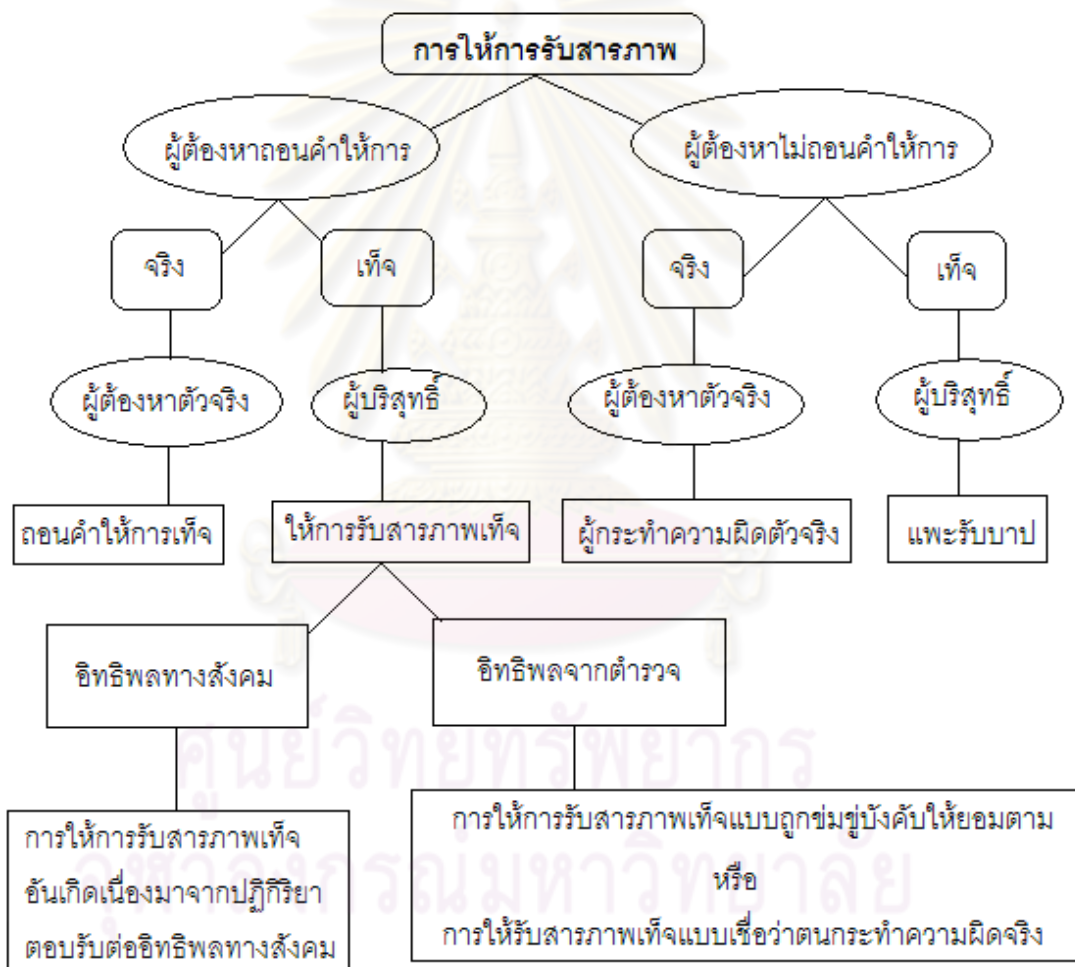
การให้คำสารภาพ (confessions) ถือเป็นหลักฐานชั้นสำคัญในการพิจารณาตัดสินคดีในชั้นศาล (Kassin & Wrightsman, 1980) และผู้คนที่ให้ความสำคัญกับการให้การรับสารภาพของผู้ต้องหา มากกว่าหลักฐานชนิดอื่น การให้คำสารภาพของบุคคลจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินความผิดของผู้ต้องหา ในกระบวนการยุติธรรมจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายล้มไปว่าในการรับสารภาพของผู้ต้องหาแต่ละครั้ง อาจมีบางครั้งที่กลายเป็นการรับสารภาพเท็จได้ (Kassin & Sukel, 1997)

Kassin (2008c) แบ่งประเภทการรับสารภาพเท็จ (false confession) ตามสาเหตุของการสารภาพเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การรับสารภาพโดยสมัครใจ (voluntary false confessions) หมายถึง การที่ผู้ต้องหายอมรับสารภาพโดยสมัครใจ เพื่อลงโทษตนเองจากความรู้สึกผิด ละอาย หรือเพื่อปกป้องผู้อื่นจากความผิด
2. การรับสารภาพแบบยอมตาม (compliant false confessions) หมายถึง การที่ผู้ต้องหายอมรับสารภาพเพื่อจะหลีกเลี่ยงแรงกดดัน สถานการณ์อันตึงเครียด หรือรับสารภาพเพื่อไม่ให้ต้องรับโทษมากกว่าเดิม โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ติดตามมาจากคำสั่งหรือคำร้องขอของบุคคลอื่น
3. การรับสารภาพจากภายใน (internalized false confessions) หมายถึง การที่ผู้ต้องหายอมรับสารภาพเพราะเชื่อว่าตนเองได้กระทำความผิดไปจริงทั้งที่ไม่ได้ทำ

McCann (1998) สร้างแผนภาพขึ้นเพื่ออธิบายมิติของการรับสารภาพเท็จโดยพิจารณาการกลับคำให้การ (retract) ของผู้ต้องหา ซึ่งหากผู้ต้องหาขอถอนคำให้การรับสารภาพในภายหลัง โดยบอกว่าที่ตนรับสารภาพไปนั้นเป็นความเท็จ ก็สามารถจัดผู้ต้องหาให้เข้าไปอยู่ในกลุ่มบุคคลที่ให้การรับสารภาพเท็จได้ และการจำแนกผู้ต้องหาเข้าสู่กระบวนการรับสารภาพเท็จประเภทต่างๆ สามารถดูได้จากเจตนาของผู้ต้องหา หากผู้ต้องหาเจตนายอมรับสารภาพเองในห้องสอบสวนโดยมิได้มีใคร

บังคับแสดงว่าผู้ต้องหายอมให้การรับสารภาพโดยสมัครใจ (Voluntary false confession) แต่หากเป็นการรับสารภาพโดยถูกบังคับ ก็สามารถแยกออกได้เป็น 2 ประเภทคือ หากผู้ต้องหารับสารภาพโดยได้รับอิทธิพลทางสังคม เรียกว่าเป็นการให้การรับสารภาพโดยมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการถูกข่มขู่ (Coercive-reactive false confession) แต่หากผู้ต้องหารับสารภาพโดยได้รับอิทธิพลจากตำรวจ เรียกว่าเป็นการรับสารภาพโดยถูกข่มขู่ให้ยอมตาม (Coercive compliant false confessions) หรือหากผู้ต้องหารับสารภาพไปเพราะเชื่อว่าตนกระทำความผิดลงไปจริงก็เรียกว่าเป็นการข่มขู่ให้รับสารภาพจากภายใน (Coercive internalized false confessions) ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แผนภาพต้นไม้แสดงการแบ่งประเภทของการรับสารภาพเท็จ
ที่มา: McCann, 1998

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เราควรคำนึงถึงคือการข่มขู่ไม่ใช่ปัจจัยที่จะทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จเสมอไป การรับสารภาพที่เกิดจากการที่ผู้ต้องหาถูกข่มขู่ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นการรับสารภาพที่ผู้ต้องหาไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดเสมอไป เพราะในหลายๆครั้งการสอบสวนแบบข่มขู่ก็ทำให้ได้ตัวผู้ต้องหาที่เป็นผู้ร้ายจริงของคดีเหมือนกัน และในบางครั้งผู้ต้องหาที่ให้การรับสารภาพเท็จก็ไม่ได้ถูกข่มขู่แต่ก็ยอมรับสารภาพ เรียกว่าเป็นการรับสารภาพเท็จโดยสมัครใจ (Wakefield & Underwager, 1998) ซึ่งมักเกิดมาจากการที่ผู้ต้องหานั้นมาเข้ามอบตัวกับตำรวจและยอมรับสารภาพความผิดด้วยตนเองเพราะมีจุดประสงค์เพื่อปกป้องคนในครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิด (Inbau, Reid, & Buckley, 1986 อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003) แม้การรับสารภาพเท็จกับการสารภาพจริงนั้นจะมีส่วนซ้อนทับกันอยู่ แต่ก็มีวิธีการแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างการรับสารภาพ 2 ประเภทนี้เช่นกัน

ความแตกต่างระหว่างผู้รับสารภาพจริงกับผู้รับสารภาพเท็จ

การตรวจสอบความแตกต่างระหว่างผู้ต้องหาที่รับสารภาพเท็จกับผู้ต้องหาที่รับสารภาพจริงนั้นก็สามารถระบุได้จากหลายขั้นตอนในการสอบสวน ซึ่งแต่ละขั้นตอนก็มีความยากง่ายแตกต่างกัน ขั้นตอนแรกคือ ช่วงที่มีการเรียกตัวผู้ต้องหาเข้าสอบสวน ตอนที่ได้รับหมายเรียกตัวผู้ต้องหา ผู้ที่เป็นผู้บริสุทธิ์มักไม่ยอมใช้สิทธิ์ที่จะไปให้การในชั้นศาล (Miranda) และเข้ารับการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนเลย อีกทั้งยังยอมให้ตรวจร่างกาย หรือให้ตรวจค้นที่อยู่อาศัย เนื่องจากผู้บริสุทธิ์มักจะมั่นใจว่าตนไม่ได้กระทำความผิด (Kassin, 2008a)

ขั้นตอนต่อมาในการจะตรวจสอบว่าใครเป็นผู้ให้การสารภาพจริงกับให้การรับสารภาพเท็จคือ ขั้นตอนระหว่างการสอบสวน ผู้สอบสวนที่ดีควรสังเกตอาการผิดปกติทางร่างกายของผู้ที่กำลังถูกสอบสวนได้ และสามารถแยกแยะออกว่ารายละเอียดต่างๆที่ผู้ถูกสอบสวนพูดออกมาว่าเป็นเรื่องจริงหรือเท็จ โดยอาจสังเกตจากปฏิกิริยาทางกายต่างๆ เช่น ม่านตามีการขยายตัวเพิ่มขึ้น อัตราการหายใจเร็วขึ้น และปริมาณเหงื่อที่เพิ่มมากขึ้นในขณะที่กำลังให้ปากคำ (Gordon และ Fleisher, 2002)

Zulawski และ Wicklander (2002) แบ่งแยกความแตกต่างระหว่างผู้ที่โกหกกับผู้ที่มีความจริงระหว่างการให้ปากคำในกระบวนการสอบสวน โดยแนะนำวิธีสังเกตการแสดงออกทางวัจนภาษาและทางอวัจนภาษาของบุคคล ดังนี้

ด้านอวัจนภาษา

Zulawski และ Wicklander (2002) กล่าวว่าสิ่งที่จะสังเกตได้เด่นชัดอันดับแรกคือบริเวณใบหน้าของผู้สอบสวน เช่น ดวงตา ริมฝีปาก และลักษณะการยิ้ม

การสบตา คนที่พูดจริงจะยอมสบตากับผู้สอบสวนมากกว่าผู้ที่โกหก

ริมฝีปาก หากริมฝีปากแห้งผากเพราะความตื่นเต้นผู้ถูกสอบสวนจะเลียริมฝีปากบ่อยครั้ง และอาจมีอาการคัดจมูกเพราะมีน้ำมูกมาก เนื่องจากคนโกหกจะมีอาการตื่นเต้นและตื่นเครียด จนทำให้ระบบประสาทอัตโนมัติได้ขับของเสียเข้าสู่ระบบการไหลเวียนเลือด ทำให้มีเสมหะและน้ำมูกมาก

การยิ้ม ผู้ที่พูดความจริง หากยิ้ม จะมีการยิ้มที่จริงใจกว่าผู้ที่พูดโกหก การยิ้มที่จริงใจจะเป็นลักษณะการยิ้มแบบสั้นๆและกล้ามเนื้อบริเวณดวงตาไม่ขมวดหรือตึงแข็ง ในขณะที่การฝืนยิ้มสามารถสังเกตได้จากการที่กล้ามเนื้อปากขยับ แต่กล้ามเนื้อที่บริเวณรอบดวงตาไม่ได้มีการเคลื่อนไหวตาม หรือเคลื่อนไหวแบบเกร็งๆ

ท่านั่ง คนที่พูดความจริงอาจนั่งไขว่ขาและห่อไหล่ เพื่อปิดบังร่างกาย ด้วยเหตุที่การนั่งชนิดนั้นจะทำให้รู้สึกปลอดภัย ในขณะที่ผู้ซึ่งพูดความจริงขณะให้การสอบปากคำจะรู้สึกมั่นคงอยู่ในใจอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องนั่งห่อไหล่ หรือถ้าหากไขว่ขาก็จะอยู่ในท่าทางที่สบายและเปิดเผยช่วงลำตัวมากกว่าผู้ที่โกหก

การวางเท้า ในขณะที่นั่ง ผู้ที่พูดความจริงมักจะวางเท้าราบลงกับพื้น ในขณะที่ผู้โกหกอาจมีการขยับเท้า สั่นเท้าและยกส้นเท้าขึ้นจากพื้น (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 ลักษณะการนั่งระหว่างผู้ที่กำลังให้การเท็จ (ซ้าย) กับผู้ที่กำลังให้การตามความจริง (ขวา)
ที่มา: Zulawski และ Wicklander, (2002)

อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ที่กระทำผิดรู้สึกถึงความอดทนหรือยอมแพ้ การวางเท้าราบลงกับพื้นของเขาก็อาจเป็นสัญญาณว่ากำลังจะรับสารภาพแล้ว

ลักษณะทางกายทั่วไป ในบางรายอาจมีการกระแอมไอ ยกมือขึ้นถูบริเวณจมูกตัวเอง หรือยกมือขึ้นจับบริเวณหน้าผากเพื่อปิดบังดวงตาของตนเพราะไม่อยากจะสบตากับผู้สอบสวน

อย่างไรก็ตาม Kassin (2008a) กล่าวว่า การสังเกตอาการของผู้ถูกสอบสวนไม่สามารถใช้ในการแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างผู้ที่โกหกกับผู้ที่พูดความจริงได้เสมอไป เพราะในหลายๆ ครั้งเมื่อผู้ต้องหาต้องเข้าห้องสอบสวน ความตื่นเต้นซึ่งเกิดจากการถูกถามด้วยคำถามที่กระตุ้นให้มีความเครียดและกดดันก็อาจทำให้ผู้ต้องหาให้การตอบสนองทางกายคล้ายคลึงกับผู้ที่กำลังพูดเท็จทั้งที่กำลังพูดความจริงอยู่

ด้านวัจนภาษา

Zulawski และ Wicklander (2002) เสนอข้อแนะนำว่าผู้ที่พูดโกหกมักจะตอบคำถามไม่ตรงประเด็นเช่นเบี่ยงไปต่อว่าเหยื่อด้วยถ้อยคำที่รุนแรง หรือพูดจาขัดทอตกกล่าวหาคนอื่น ๆ เช่นกล่าวว่าเขาถูกตำรวจกระทำรุนแรงหรือพูดจาข่มขู่ระหว่างการจับกุมตัวหรือนำตัวเข้ามารับการสอบสวน และไม่คอยยอมกล่าวถึงรายละเอียดในเหตุการณ์ หรือสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรกระทำผิด ในขณะที่ผู้ที่พูดความจริงจะไม่มีอาการลังเลในการกล่าวถึงรายละเอียด ชื่อของเหยื่อ หรือคำที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด แม้กระทั่งรายละเอียดนั้นอาจหมิ่นเหม่ต่อการทำให้ถูกกล่าวหาเพิ่มเติม เพราะความมั่นใจว่าตนเองจะไม่ถูกลงโทษนั่นเอง

Inbau, Reid, และ Buckley (1986 อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003) เสนอวิธีการแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างการรับสารภาพเท็จกับการสารภาพจริง ไว้ 3 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 การรับสารภาพโดยสมัครใจ

การที่ผู้ต้องหาเข้ามารับการสารภาพโดยสมัครใจถือเป็นเรื่องแปลก เพราะตามธรรมชาติบุคคลย่อมไม่มีใครอยากยอมรับว่าตนเองกระทำความผิด หากการยอมรับนั้นจะนำมาซึ่งการรับโทษ เช่น การถูกจองจำในคุก ดังนั้นควรตั้งข้อสงสัยผู้ที่รับสารภาพโดยสมัครใจไว้ก่อนว่าอาจเป็นการสารภาพเพื่อจุดมุ่งหมายอื่น เช่น ต้องการเข้าไปเพื่อจะปกป้องญาติ คนรัก พ่อแม่หรือลูก

ประการที่ 2 รายละเอียดของคดีของคดีอาชญากรรม

ผู้ต้องหาสามารถให้รายละเอียดของคดีที่สอดคล้องกับความเป็นจริง สามารถให้รายละเอียดของสถานที่เกิดเหตุ และรายละเอียดลักษณะสภาพแวดล้อมของคดีได้ถูกต้องชัดเจน และคำกล่าวของผู้ต้องหาเป็นการนำไปสู่การค้นพบหลักฐานเพิ่มเติม เช่น พบหลักฐานที่ไม่ได้สืบพบ และไม่เคยมีคนอื่นรู้มาก่อน ได้แก่ สถานที่ซ่อนอาวุธ สถานที่ซ่อนทรัพย์สินที่ถูกขโมย รายละเอียดการฆาตกรรม หรือสามารถให้รายละเอียดของการกระทำอาชญากรรมที่ไม่อาจเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ (รายละเอียดในคดีข่มขืนหรือกระทำชำเรา) ก็มีความเป็นไปได้สูงที่บุคคลผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดตัวจริงของคดี

ประการที่ 3 คำแก้ต่างของผู้ต้องหาและช่วงระยะเวลาที่ห่างก่อนการถอนคำพูด

ผู้ที่ให้การรับสารภาพเท็จมักจะมีคำแก้ต่างว่าที่ตนรับสารภาพไปในห้องสอบสวนนั้นไม่ได้มาจากความต้องการของตนจริงๆ และให้สาเหตุว่าเป็นเพราะความเครียด ความวิตกกังวล ความขาดแคลนทางด้านกายภาพ เช่น การขาดอาหาร น้ำ หรือไม่ได้นอนหลับเป็นเวลานานหลายชั่วโมง ทำให้มีความจำเป็นต้องหาทางหลีกเลี่ยงจากสภาวะการนี้ที่กดดันโดยรับสารภาพออกไป (Kassin, 2008c) และการจะดูว่าใครเป็นผู้ที่ให้การรับสารภาพเท็จ สามารถดูได้จากกรณีที่ผู้ต้องหาได้ขอถอนคำให้การทันทีหลังจากออกจากห้องสอบสวน หรือในทันทีทันใดหลังจากผ่านพ้นสถานการณ์ตึงเครียดทางกายไปแล้ว ในขณะที่ผู้ต้องหาที่ให้การสารภาพจริงหรือผู้ที่เป็นผู้กระทำความผิดตัวจริงนั้น แม้จะมีการแก้ต่างให้ตนเองหลังสารภาพเช่นเดียวกัน แต่จะทั้งระยะเวลาไว้นานกว่า ซึ่งอาจเป็นเวลาที่ยาวนานถึงหนึ่งอาทิตย์ ก่อนกลับมาให้การอีกครั้งโดยกล่าวคำพูดที่เป็นเหมือนการกลับคำให้การที่เพิ่งรับสารภาพไปเมื่อครั้งก่อน (Gudjonsson, 2003)

จากที่ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและพบว่าม้งานวิจัยหลายชิ้นที่ยืนยันว่า การแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างคนที่ให้การสารภาพความจริงกับคนที่ให้การสารภาพเท็จนั้นไม่ใช่เรื่องที่สามารถทำได้ง่ายๆ (Kassin, 2008a) เช่น ในงานวิจัยของ Levine, Kim, และ Blair (2010) ได้พิสูจน์ในการทดลองของเขาว่า บุคคลทั่วไปหรือแม้กระทั่งนักสืบมืออาชีพก็ไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างคนที่รับสารภาพจริงกับคนที่รับสารภาพเท็จ คนจะตัดสินคนที่รับสารภาพว่าเป็นความจริงบ่อยกว่าการปฏิเสธ และมีความแม่นยำเพียงแค่ร้อยละ 50 เท่านั้นในการตัดสินแต่ละครั้ง

ในงานวิจัยของ Vrij, Mann, และ Fisher (2006) ที่ศึกษาเทคนิคการสอบสวนในกระบวนการสอบสวนของตำรวจ และพบว่าพฤติกรรมที่ผู้ต้องหาตอบสนองในกระบวนการสอบสวนนั้น ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างคนที่พูดความจริงกับคนที่พูดโกหก

รวมถึงงานวิจัยของ Kassin และ Fong (1999) ทำการทดลองโดยให้นักศึกษาดูวิดีโอการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ต้องหาในคดีอาชญากรรม และผู้ต้องหาในวิดีโอเทปทั้งหมดนั้นก็ประกอบไปด้วย

ผู้ต้องหาทั้งคนที่พูดความจริงกับคนที่พูดเท็จ ผลลัพธ์ปรากฏออกมาว่านักศึกษาเหล่านั้นไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้ต้องหาที่พูดจริงกับพูดเท็จได้

จากที่ยกมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างการรับสารภาพเท็จจากผู้บริสุทธิ์และผู้ต้องหาจริงตามหลักการที่ระบุไว้ในหนังสือคู่มือการสอบสวนของตำรวจ ว่าสามารถทำได้ในระดับหนึ่ง แต่ไม่แม่นยำนัก และไม่มีหลักประกันว่าการสังเกตของพนักงานสอบสวนจะถูกต้องเสมอไป เพราะการตัดสินใจว่าจะรับสารภาพหรือไม่รับสารภาพของคนๆหนึ่งอาจเกิดเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการซึ่งผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป เรื่องสาเหตุการรับสารภาพเท็จของผู้บริสุทธิ์

สาเหตุการรับสารภาพเท็จของผู้บริสุทธิ์

การให้คำสารภาพเท็จ เกิดมาจากสถานการณ์ต่างๆที่หลากหลาย ซึ่งผู้ต้องหาแต่ละคนก็มีเหตุผลในการให้การสารภาพที่แตกต่างกัน (Gudjonsson, 1992) ซึ่งมีนักวิจัยหลายท่าน ได้เสนอสาเหตุของการรับสารภาพเท็จไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

Kassin (2008a) เสนอข้อค้นพบ 3 ประการ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสถานการณ์ ซึ่งเป็นเหตุให้บุคคลยอมรับสารภาพในความผิดในสิ่งที่ตนเองไม่ได้ทำ

ประการแรก พยานวัตถุ

มีการศึกษามากมายที่ให้ความสำคัญกับการให้หลักฐานเท็จ เช่น พยานวัตถุว่ามีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ เช่นในการศึกษาของ Kassin ที่มีการยกตัวอย่างกรณีศึกษาเด็กวัยรุ่นอายุ 17 ปีที่มีชื่อว่า Marty Tankleff เขาถูกกล่าวหาว่าฆาตกรรมพ่อแม่ของตนเอง และแม่ Tankleff ให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหา แต่เพราะตำรวจสร้างหลักฐานเท็จขึ้นมา โดยกว่ามีหลักฐานมัดตัวเขาคือเส้นผมของเขาที่ค้นพบบนศพแม่

ประการที่ 2 พยานบุคคล

จากเรื่องของ Marty Tankleff นอกจากพยานวัตถุที่ตำรวจหามาเรียบร้อยแล้ว ตำรวจยังสร้างเรื่องโกหกอีกว่าพ่อของเขาที่นอนหมดสติอยู่ที่โรงพยาบาลได้ฟื้นขึ้น และกลับมาบ้านพอดี ได้เห็นตอนที่เขาทำร้ายแม่ และพ่อของเขาก็กำลังเป็นพยานบุคคลที่สำคัญของคดีนี้ ซึ่งหลังจากได้ฟังเรื่องทั้งหมดจากปากตำรวจ Tankleff เกิดความรู้สึกสับสน จนยอมเซ็นรับสารภาพในที่สุด

ประการที่ 3 เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง (minimization)

เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงจะมีกระบวนการต่าง ๆ เป็นขั้นตอนตามที่ถูกสอบสวน ได้ถูกฝึกมาให้จัดกระทำกับสภาวะทางจิตใจของอาชญากร โดยอาจใช้เรื่องศีลธรรมเป็นเครื่องมือ หรือ ทำให้ผู้ถูกสอบสวนมองเห็นว่าการรับสารภาพจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะทำให้โทษเบาลง ซึ่งจาก วิจัยหลายชิ้นที่ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง ส่งผลให้มีคนบริสุทธิ์จำนวนมากต้องยินยอมรับสารภาพ และต้องรับโทษในความผิดที่ตนไม่เคยก่อขึ้น

นอกจากนี้ Kassin (2008b) ยังกล่าวว่าม้งานวิจัยทางจิตวิทยาหลายชิ้นแสดงให้เห็นว่าบุคคล มีแนวโน้มว่าจะเกิดการรับรู้ข้อมูลผิดพลาดในลักษณะต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบิดเบือนความคิด ความ เชื่อ อารมณ์ความรู้สึก และการประเมินค่าสิ่งต่างๆไปจากความจริง โดยเฉพาะเรื่องความทรงจำที่ ผิดพลาดอันกลายเป็นอีกสาเหตุที่ทำให้บุคคลผู้บริสุทธิ์ยอมแสดงความรับผิดชอบต่อความผิดที่ตน ไม่ได้กระทำ

ในงานวิจัยของ Gudjonsson (2003) ได้กล่าวถึง 3 สาเหตุหลักที่จะทำให้ผู้ต้องหาหายยอมให้การ รับสารภาพ ว่าประกอบไปด้วยปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และการรับรู้ว่ามีหลักฐานยืนยันการ กระทำผิด ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก แรงกดดันที่มาจากภายนอก เช่น การที่ผู้ต้องหาได้รับการชักจูงโดย การใช้เทคนิคการสอบสวนของตำรวจ โดยพฤติกรรมของตำรวจ และโดยการข่มขู่ว่าจะถูกคุมขัง
2. ปัจจัยภายใน แรงกดดันที่มาจากภายในตัวบุคคลเอง เนื่องด้วยบุคคลแต่ละคนมี แรงต้านทานต่อการเผชิญกับความรู้สึกละเอียดใจในการกระทำผิด ความกลัว และความกดดันจากสถานการณ์ภายนอกแตกต่างกัน
3. การรับรู้ว่ามีหลักฐาน การทำให้ผู้ต้องหาเชื่อว่าไม่มีหนทางใดแล้วที่จะปฏิเสธ เพราะ ตำรวจได้หาหลักฐานมาพิสูจน์แล้วว่าตนกระทำผิดจริง

จากการศึกษาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จ นั้นประกอบไปด้วย 3 ปัจจัยด้วยกัน ได้แก่ การสอบสวน การให้หลักฐานเท็จ และปัจจัยภายใน เช่น บุคลิกภาพที่แตกต่างกันของผู้ถูกสอบสวน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับสารภาพ

Gudjonsson และคณะ (2007) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับสารภาพเท็จกับตัวแปร การได้รับประสบการณ์ทางลบในอดีตจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,896 คน โดยคัดเลือกเด็กอายุ ประมาณ 15-24 ปี ที่รายงานว่าตนเองเคยผ่านประสบการณ์การถูกจับกุมและเคยถูกสอบสวนมาก่อน โดยให้ทำมาตรวัดประสบการณ์ชีวิตทางลบที่ประกอบไปด้วยลักษณะพื้นฐานทางครอบครัวและการ ใช้ชีวิตในทางลบด้านต่างๆ เช่น การมีพ่อแม่ที่แยกทางกัน การถูกไล่ออกจากโรงเรียน การเคยมี ประสบการณ์การใช้ยาเสพติดประเภทโคเคน หรือ LSD การดื่มแอลกอฮอล์ การทำร้ายตัวเอง การ พยายามฆ่าตัวตาย การกินยานอนหลับ และการถูกล่วงเกินทางเพศ

เมื่อทดสอบข้อมูลด้วยสถิติถดถอยโลจิสติก (Logistic regression) พบว่าตัวแปรการมี ประสบการณ์ทางลบสามารถทำนายการให้การรับสารภาพได้ บุคคลที่พบเจอประสบการณ์เลวร้ายใน ชีวิต มีแนวโน้มจะให้การรับสารภาพเท็จระหว่างการสอบสวน และตัวแปรสำคัญที่สามารถอธิบายการ เกิดการรับสารภาพเท็จมากที่สุดก็คือตัวแปรการมีประวัติเคยถูกไล่ออกจากโรงเรียน การเคยถูกทารุณ กรรม การมีประสบการณ์การใช้ยาเสพติด LSD เป็นต้น สรุปแล้ว งานวิจัยเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าการ รับสารภาพเท็จของบุคคลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยเฉพาะตัวบุคคลที่แตกต่างกันไป เช่น สภาพแวดล้อมการเลี้ยงดู และประสบการณ์ต่างๆที่เคยผ่านมาในอดีต

Gudjonsson, Sigurdsson, Einersson, Bragason, และ Newton (2010) ทำวิจัยโดยมี จุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบต่อต้านสังคม และ บุคลิกภาพแบบสมาธิสั้นกับการรับสารภาพเท็จ ผู้วิจัยนำกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักโทษชาย ทั้งหมด 90 คน มาสัมภาษณ์ภายในระยะเวลา 10 วัน และให้ทำมาตรวัดทางจิตวิทยาเพื่อวัดลักษณะบุคลิกภาพ ต่างๆ ค้นพบกลุ่มตัวอย่างที่รายงานว่าตนมีประวัติการรับสารภาพเท็จถึงร้อยละ 24 ส่วนใหญ่แล้วเป็น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรคสมาธิสั้น และเมื่อใช้สถิติถดถอยโลจิสติกในการวิเคราะห์ยังพบอีกว่าระหว่างตัว แปร สมาธิสั้น (inattention) ตัวแปรการมีพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่งและถูกกระตุ้นได้ง่าย (hyperactivity/impulsivity) และการมีบุคลิกภาพผิดปกติแบบต่อต้านสังคม (antisocial personality disorder) พบว่าตัวแปรสมาธิสั้นเป็นเพียงตัวแปรเดียวที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

Redlich, Summers, และ Hoover (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสารภาพเท็จ และการ สารภาพเท็จเพื่อให้พ้นความผิด (false guilty pleas) ในกลุ่มผู้กระทำผิดที่มีอาการทางจิตจำนวน 1,249 คน โดยวัดอัตราการเคยสารภาพเท็จและการสารภาพเท็จเพื่อให้พ้นความผิดจากแบบสอบถาม

แบบรายงานตนเอง ผลที่ได้พบว่าผู้ทำผิดมีอัตราในการสารภาพเท็จอยู่ระหว่างร้อยละ 9-28 และมีอัตราในการสารภาพเท็จเพื่อให้พ้นความผิดอยู่ระหว่างร้อยละ 27-41 แต่การสารภาพเท็จทั้งสองประเภทนั้นจะมีจำนวนมากกว่าในกลุ่มผู้กระทำผิดที่มีอากรหนักกว่า และมีประวัติในการทำผิดมากกว่า

งานวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพที่ผิดปกติ ความผิดปกติทางสมอง และประสบการณ์ในอดีตมักเป็นตัวชี้วัดการรับสารภาพเท็จของบุคคลได้ เมื่อบุคคลเคยมีประวัติเสียยาหรือมีความผิดปกติทางสมอง เช่น เป็นโรคสมาธิสั้น เขาก็มีแนวโน้มที่จะยอมรับว่าตนเป็นผู้กระทำผิด สะท้อนให้เห็นว่าศาลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรคำนึงถึงความผิดปกติและประวัติของผู้ที่ตนสอบสวน ประกอบการพิจารณาคดีด้วย

Kassin และ Sukel (1997) ให้ผู้ร่วมการทดลองสวมบทเป็นคณะลูกขุน และอ่านรายงานการสอบสวนของผู้ที่ถูกศาลตัดสินว่าเป็นฆาตกรที่มีความยาวประมาณ 20-22 หน้าโดยให้ใช้เวลาในการอ่านประมาณ 25-30 นาที โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 การทดลอง และในแต่ละการทดลองจะประกอบไปด้วย 2 เงื่อนไข ดังนี้

ในการทดลองที่ 1 ผู้ร่วมการทดลองจะได้อ่านรายงานการสอบสวนในเงื่อนไข 2 เงื่อนไข เงื่อนไขแรก ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพภายใต้ความกดดันสูง และในเงื่อนไขที่สอง ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพภายใต้ความกดดันต่ำ

ในการทดลองที่ 2 แบ่งเป็น 2 เงื่อนไขอีกเช่นกัน เป็นเงื่อนไขที่การสอบสวนนั้นเป็นการสอบสวนชนิดที่ศาลยอมรับ กับอีกเงื่อนไขที่เป็นการสอบสวนซึ่งศาลไม่ยอมรับเพราะมีลักษณะของการข่มขู่มากเกินไป

ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองจะประเมินผู้ต้องหาในเงื่อนไขที่ผู้ต้องหารับสารภาพผิดภายใต้ความกดดันต่ำว่ารับสารภาพโดยสมัครใจมากกว่าในเงื่อนไขที่ผู้ต้องหารับสารภาพภายใต้ความกดดันสูง

ขณะที่เมื่อผู้ร่วมการทดลองพิจารณาข้อมูลระหว่างคดีที่มีลักษณะการสอบสวนแบบที่ศาลยอมรับ กับการสอบสวนแบบที่ศาลไม่ยอมรับ ปรากฏว่าในเงื่อนไขที่ศาลยอมรับ ผู้ร่วมการทดลองประเมินความน่าจะเป็นของการเป็นผู้กระทำผิดภายใต้แรงกดดันสูงและต่ำไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าหากบุคคลเห็นว่าศาลให้การยอมรับแล้ว ก็จะไม่คำนึงถึงการเกิดการให้การสารภาพเท็จในสอบสวนภายใต้ความกดดันต่ำเลย

งานวิจัยเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นว่าศาลควรพิจารณาการรับสารภาพเท็จของบุคคลระหว่างสอบสวนอย่างละเอียด แม้การสอบสวนนั้นจะไม่ได้มีลักษณะของการข่มขู่เลยก็ตาม

Kassin, Meissner, และ Norwick (2005) ศึกษาความสามารถในการตัดสินคดีความเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยกับตำรวจ โดยให้ผู้ร่วมการทดลองฟังเสียงและดูวิดีโอเทปของนักโทษ 10 คนที่กำลังกล่าวให้การรับสารภาพ โดยในจำนวนนักโทษเหล่านั้น มี 5 คนที่เป็นผู้ให้การรับสารภาพจริง กับอีก 5 คนเป็นผู้ให้การรับสารภาพเท็จ และแบ่งการทดลองออกเป็น 2 การทดลอง ดังนี้

การทดลองที่ 1 ให้ทั้งผู้ร่วมการทดลองและตำรวจฟังเทปเสียงคำให้การรับสารภาพของผู้ต้องหา 10 คน โดยที่ผู้ต้องหาเหล่านั้นเป็นผู้ให้การรับสารภาพจริงและเป็นผู้ให้การรับสารภาพเท็จอย่างละครึ่ง และให้ผู้ร่วมการทดลองและตำรวจตัดสินความน่าจะเป็นของการเป็นผู้กระทำความผิดของผู้ต้องหาเหล่านั้น

การทดลองที่ 2 ให้ผู้ร่วมการทดลองและตำรวจดูวิดีโอเทปที่บันทึกภาพผู้ต้องหาที่กำลังให้การรับสารภาพเท็จ และเป็นสถานการณ์เดียวกับที่ให้ฟังเสียงในการทดลองที่ 1 แต่การทดลองนี้ผู้ควบคุมการทดลองได้แจ้งแก่ผู้ร่วมการทดลองทั้งที่เป็นนักศึกษาและตำรวจเพิ่มเติมว่ามีผู้ให้การรับสารภาพจริง 5 คนและเป็นผู้ให้การรับสารภาพเท็จ 5 คน

ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองที่เป็นนักศึกษาสามารถตัดสินผู้ต้องหาที่เป็นผู้กระทำความผิดได้แม่นยำกว่าตำรวจทั้งใน 2 การทดลอง ในขณะที่ตำรวจกลับมีคะแนนความมั่นใจว่าตนเองจะตัดสินได้ถูกต้องมากกว่านักศึกษา โดย Kassin และคณะ (2005) สรุปว่าสาเหตุที่ตำรวจมีความสามารถในการแยกแยะผู้กระทำความผิดออกจากผู้บริสุทธิ์ได้ต่ำกว่านักศึกษาเนื่องจากมีความมั่นใจในตนเองจนทำให้ตัดสินด้วยความประมาท และไม่พิจารณารายละเอียดคดีอย่างรอบคอบเท่าบุคคลทั่วไป

งานวิจัยเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นว่าแม้กระทั่งบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญและได้รับการฝึกมาจนชำนาญแล้วก็ยังไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างผู้ต้องหาที่รับสารภาพจริงกับรับสารภาพเท็จได้ ดังนั้นการรับสารภาพเท็จจึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างอันตราย และเป็นอุทธรณ์ให้ศาลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินคดีจะต้องพิจารณาด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างมาก

2. แนวคิดเรื่องการสร้างเรื่องราวเท็จ

จากที่กล่าวไปข้างต้น จะเห็นว่าการรับสารภาพเท็จนั้นมีหลากหลายแบบและสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆคือ การรับสารภาพเพราะถูกบังคับให้รับสารภาพคือการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามและการรับสารภาพจากภายใน และตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จจากภายในก็คือการสร้างเรื่องราวเท็จ

การสร้างเรื่องราวเท็จ (confabulation) หมายถึง การที่บุคคลสามารถระลึกถึงรายละเอียดบางประการในเหตุการณ์ที่ช่วยสนับสนุนให้ข้อกล่าวหาที่ตนสมมุติขึ้น (Kassin & Kiechel, 1996) การสร้างเรื่องราวเท็จจึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการความทรงจำของบุคคลที่ทำให้จินตนาการถึงเรื่องที่ไม่เป็นความจริงขึ้นมา แล้วนึกว่าเป็นเรื่องจริง (Gudjonsson, 1992 อ้างถึงใน Gudjonsson & Clare, 1995)

Fotopoulou, Conway, และ Solms (2007) กล่าวว่า การสร้างเรื่องราวเท็จจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีการระลึกได้ถึงประสบการณ์ โดยอาจเป็นประสบการณ์ที่มีอยู่จริงในอดีตแต่มีการบิดเบือนเล็กน้อยเช่นจดจำช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ผิด หรือจำรายละเอียดเล็กๆน้อยๆในเหตุการณ์ผิด และยังหมายถึงการจินตนาการถึงสิ่งที่ไม่เคยอยู่ในประสบการณ์มาหลอมรวมอยู่ในความทรงจำ แล้วคิดว่าสิ่งที่จินตนาการนั้นเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง อีกทั้งบุคคลยังมีแนวโน้มว่าจะเกิดการสร้างเรื่องราวเท็จในเรื่องที่ทำให้ตนพึงพอใจมากกว่าในเรื่องที่ตนไม่พึงพอใจ และมักจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับอัตชีวประวัติของตนในอดีต

การสร้างเรื่องราวเท็จนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ๆด้วยกัน ได้แก่ การบิดเบือนความทรงจำ และการประดิษฐ์ความทรงจำขึ้นใหม่ (Gudjonsson & Clare, 1995) การสร้างเรื่องราวเท็จจัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเกิดความทรงจำที่ผิดพลาด (false memory) เป็นตัวแปรที่ได้รับการศึกษาอย่างแพร่หลายในศาสตร์สาขาจิตวิทยาทั้งด้านจิตวิทยาคลินิกที่ศึกษาการสร้างเรื่องราวเท็จในกลุ่มคนที่มีบุคลิกภาพแปลกแยก และในศาสตร์ด้านอาชญาวิทยาก็ศึกษาตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จเชื่อมโยงกับการรับสารภาพเท็จของผู้ต้องหา (Kopelman, 1996)

การรับสารภาพเท็จแต่ละครั้งนั้น มักเกิดมาจากการที่ผู้ต้องหาพยายามรับสารภาพไปทั้งที่รู้สึกว่าคุณเองไม่ได้กระทำความผิด แต่ในบางครั้งก็เกิดจากการรับรู้ที่ผิดพลาดหรือเกิดความทรงจำที่ผิดพลาด (false memory) ถึงการกระทำความผิดจนเชื่อว่าตนได้กระทำความผิดลงไปจริงๆ (Kassin, 2008c) ดังนั้นการสร้างเรื่องราวเท็จถึงเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จจากภายใน และกลายเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จ

การวัดการสร้างเรื่องราวเท็จในงานวิจัยที่มีการทดลองเพื่อกระตุ้นการรับสารภาพเท็จ เช่นในงานวิจัยของ Kassin และ Kiechel (1996) ที่ผู้วิจัยต้องการดูว่าผู้ร่วมการทดลองจะมีการสร้างความทรงจำที่ผิดพลาดขึ้นมาหรือไม่หลังจากถูกกล่าวหาว่ากดปุ่มต้องห้ามและเป็นต้นเหตุให้ข้อมูลในงานวิจัยเสียหาย ซึ่งจะมีการป้อนคำถามแก่ผู้ร่วมการทดลองเพื่อให้ทบทวนว่าเกิดอะไรขึ้นก่อนหน้านี้ที่คอมพิวเตอร์จะเสียหาย หากผู้ร่วมการทดลองสร้างเรื่องราวขึ้นมาเองภายหลังจากได้รับข้อมูลจากผู้ควบคุมการทดลองมอบให้ ก็มักจะเล่าได้ว่าผู้ร่วมการทดลองกดปุ่มไปตอนไหน อย่างไร และกดปุ่ม

ไหนทั้งที่จริงแล้วผู้ร่วมการทดลองไม่ได้กด เช่นอาจกล่าวว่า “สงสัยตอนที่พยายามจะกดปุ่ม x ตนเองได้เผลอไปกดปุ่ม ALT ไปด้วย เพราะปุ่มสองปุ่มนั้นอยู่ใกล้กัน” เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมการทดลองได้เกิดความทรงจำที่ผิดพลาด และเกิดจินตนาการสร้างเรื่องราวในหัวสมองขึ้นมาเอง โดยเรื่องราวเหล่านั้นก็ไปสนับสนุนข้อกล่าวหาที่ผู้ควบคุมการทดลองกล่าวหาพอดี (Redlich & Goddman ,2003) ผู้วิจัยจึงคิดว่าการสร้างเรื่องราวเท็จจึงน่าจะเป็นตัวแปรสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จในกลุ่มผู้ร่วมการทดลองมากพอสมควร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเรื่องราวเท็จ

งานวิจัยที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นว่าการสร้างเรื่องราวเท็จเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ เพราะการที่บุคคลยอมเปลี่ยนคำตอบหลังจากได้รับคำถามชี้แนะ มักเกิดมาจากการมีความทรงจำที่ผิดพลาดหรือเกิดการประดิษฐ์เรื่องในความทรงจำขึ้นมาเองจากข้อมูลในสารชี้แนะที่ได้รับ

งานวิจัยชิ้นแรกเป็นของ Gudjonsson และ Clare (1995) ทั้งสองได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างเรื่องราวเท็จและความสามารถทางสติปัญญา (intellectual ability) ความทรงจำ การคล้อยตามสิ่งชี้แนะ เป็นต้น พบว่าตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จนั้นไม่มีสหสัมพันธ์กับตัวแปรความสามารถทางสติปัญญา ความทรงจำ และตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ อย่างไรก็ตาม Gudjonsson และ Clare วัดตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จจากการให้ผู้ร่วมการทดลองฟังเรื่องสั้นในมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามและให้ระลึกเรื่องราวที่ได้ฟังโดยให้เล่าให้ฟังโดยปากเปล่า เมื่อ Gudjonsson และ Clare นำองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบในตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จมาหาค่าสหสัมพันธ์กับตัวแปรการระลึกถึงเรื่องราวโดยอิสระ (immediately and delay recall) กลับพบว่าองค์ประกอบการบิดเบือนความทรงจำ แม้ไม่มีสหสัมพันธ์กับคะแนนการระลึกเรื่องราวโดยอิสระ แต่องค์ประกอบการประดิษฐ์ความทรงจำกลับมีสหสัมพันธ์กับการระลึกเรื่องราวโดยอิสระแทน ซึ่งงานวิจัยเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าหากบุคคลพยายามระลึกถึงเรื่องราวโดยอิสระ บุคคลก็มีแนวโน้มที่จะเกิดการประดิษฐ์ความทรงจำขึ้นใหม่มากกว่าจะบิดเบือนความทรงจำในอดีต

งานวิจัยชิ้นต่อมาเป็นของ Smith และ Gudjonsson (1995) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จกับตัวแปรความทรงจำ การคล้อยตามการชี้แนะ การยอมตาม ความวิตกกังวล ความนับถือในตนเอง พบว่าการสร้างเรื่องราวเท็จมีสหสัมพันธ์กับการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ ความทรงจำ และความวิตกกังวล นอกจากนี้ยังพบค่าสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรความ

วิตกกังวลและการคล้อยตามสิ่งชี้นำ กล่าวคือถ้าบุคคลยิ่งมีอัตราการเรียนรู้สูง และวิตกกังวลสูง ก็ จะคล้อยตามการชี้นำ และมีแนวโน้มจะสร้างเรื่องราวเท็จขึ้นมาด้วย ในงานวิจัยเรื่องนี้ไม่พบสหสัมพันธ์ ระหว่างการสร้างเรื่องราวเท็จกับตัวแปรการยอมตาม และการนับถือในตนเอง เมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการสร้างเรื่องราวเท็จด้วยตนเองก็ไม่พบสหสัมพันธ์ระหว่างการ บิดเบือนเรื่องราว กับการประดิษฐ์เรื่องขึ้นเองด้วยเช่นกัน แต่องค์ประกอบของการประดิษฐ์เรื่องก็มี สหสัมพันธ์กับการคล้อยตามสิ่งชี้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยของ Robinson และ McGuire (2006) ศึกษาการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกลุ่มเด็กอายุ 7-9 ปี เปรียบเทียบระหว่างเด็กที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำกว่ากับสูง โดยใช้มาตรการวัดการคล้อยตาม สิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม (GSS2) ในการทดสอบซึ่งให้เด็กฟังเรื่องสั้นเพื่อจดจำรายละเอียด พบว่าในกลุ่มเด็กที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำจะมีความสามารถในการจดจำรายละเอียดของ เรื่องสั้นได้ต่ำกว่าในกลุ่มเด็กที่มีความสามารถทางการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาแบบแยกองค์ประกอบแล้วพบว่าเด็กในกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนสูงจะมี คะแนนการสร้างเรื่องราวเท็จในองค์ประกอบด้านการบิดเบือนเรื่องราวสูงกว่า ในทางตรงกันข้าม เด็ก กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำก็มีคะแนนการสร้างเรื่องราวเท็จในองค์ประกอบด้านการ ประดิษฐ์เรื่องสูงกว่า ซึ่งเมื่อพิจารณาคะแนนการสร้างเรื่องราวเท็จโดยรวมกลับพบว่าเด็กทั้ง 2 กลุ่มไม่ แตกต่างกัน

จากงานวิจัย 3 ชิ้นข้างต้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการสร้างเรื่องราวเท็จนั้นเป็นตัวแปรที่มี ความสัมพันธ์กับการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม แต่ไม่น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับ ความทรงจำ และระดับสติปัญญาของบุคคล

3. แนวคิดเรื่องการสอบสวน

กฎหมายของไทย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับที่ 29 ซึ่งได้รับการแก้ไข เพิ่มเติมถึงพุทธศักราช 2551 มาตรา 2 (11) ได้ระบุว่า การสอบสวน หมายถึง “การแสวงหาข้อเท็จจริง และหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด”

(ศักดิ์ กอแสงเรือง & บุญทอง พุทธิพิศ, 2551)

Gordon และ Fleisher (2002) กล่าวว่า การสอบสวนนั้นไม่ใช่การถามคำถามธรรมดาแบบเดียวกับการสัมภาษณ์ เพราะการสัมภาษณ์มีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูล เพื่อเก็บรายละเอียดต่างๆ จากผู้ถูกสอบถาม ลักษณะคำถามที่ใช้ก็จะไม่มีการชี้นำเหมือนในการสอบสวน ผู้สอบถามจะต้องใช้โทนเสียงเรียบ ไม่พูดจาตัดสินหรือกล่าวหาผู้ถูกสอบถามเหมือนการสอบสวน อีกทั้งยังปล่อยให้ผู้ถูกสอบถามได้มีโอกาสพูดเป็นส่วนใหญ่ ปล่อยให้พูดอย่างอิสระ และไม่จำกัดสถานที่ว่าต้องเป็นที่ไหน ผิดกับการสอบสวนที่ต้องกำหนดทั้งคำพูดที่จะใช้และสถานที่อย่างรัดกุม ดังนั้น การสอบสวน (interrogation) จึงหมายถึง การซักถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพจากผู้ต้องหา โดยคำพูดที่ใช้กับผู้ต้องหาจะต้องเป็นคำพูดที่ประกอบด้วยกระบวนการชี้นำสารแก่ผู้ถูกสอบสวน และผู้สอบสวนจะเป็นผู้ควบคุมบทสนทนาโดยส่วนใหญ่ มีการปล่อยให้ผู้ถูกสอบสวนพูดบ้างเพียงเล็กน้อย และเป็นการให้ตอบคำถามคำตอบคำ ประโยคต่อประโยคเท่านั้น

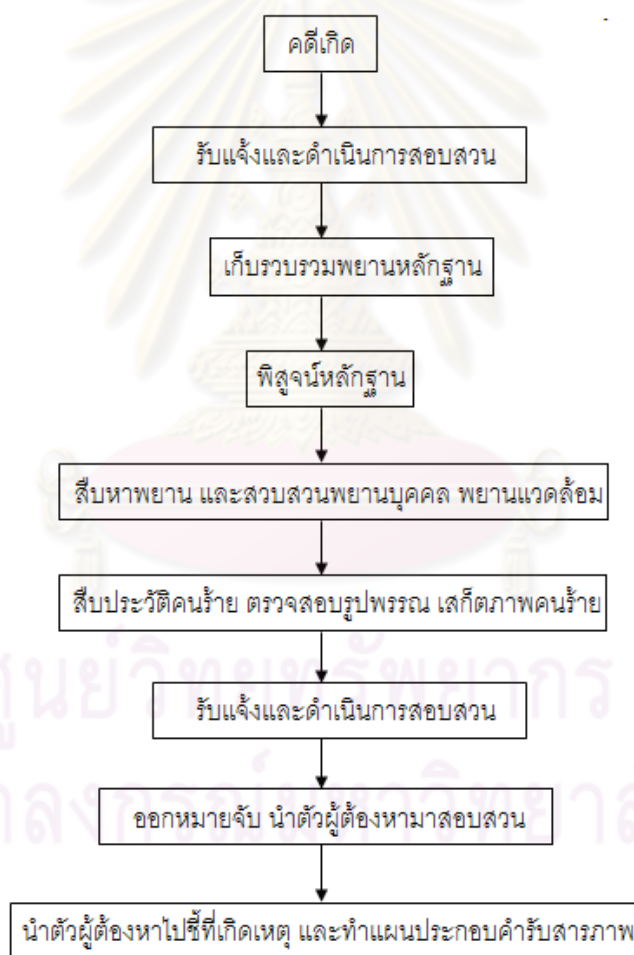
สำหรับในประเทศไทย การสอบสวนยังหมายถึงการดำเนินการทั้งหลายที่กระทำไปเพื่อจุดมุ่งหมาย 3 ประการ ได้แก่ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด เพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำความผิด และเพื่อนำผู้กระทำความผิดมารับการลงโทษตามกฎหมาย (อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ, 2546) และขั้นตอนก่อนที่ผู้กระทำผิดจะถูกลงโทษนั้น ต้องผ่านขั้นตอนที่เรียกว่าการให้การในชั้นสอบสวนเสียก่อน เพื่อให้ผู้กระทำผิดรับสารภาพและตำรวจหรือพนักงานสอบสวนจะได้บันทึกข้อมูลรายละเอียดของคดีและส่งสำนวนต่อศาลโดยลักษณะกระบวนการสอบสวนจะเป็นอย่างไรนั้น ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงในลำดับถัดไป

ลักษณะของกระบวนการสอบสวน

ในกระบวนการสอบสวนสืบสวนในประเทศไทย การสอบสวนจะเริ่มขึ้นเมื่อตำรวจได้รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีจนพร้อมแล้ว ทั้งข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา ที่มีจำนวนเพียงพอหรือมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อนำตัวผู้กระทำมาลงโทษ (มารุต บุณนาค, 2550) หลักฐานที่เพียงพอต่อการดำเนินกระบวนการสอบสวน ได้แก่ การรวบรวมพยานหลักฐาน พยานบุคคล พยานวัตถุ พยานเอกสาร ซึ่งหลักฐานทั้งหมดนำมาใช้ร่วมกันเพื่อพิสูจน์ความผิดของบุคคล และใช้เป็นข้อมูลการสอบสวนเพื่อให้ผู้ต้องหารับสารภาพ (อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ, 2546)

ขั้นตอนการนำตัวผู้ต้องหามาเข้าสู่กระบวนการสอบสวน จะเริ่มต้นเมื่อมีคดีอุบัติขึ้น และตำรวจได้รับแจ้งความจากผู้ร้องทุกข์หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดี เช่น พยานบุคคล ก่อนเริ่ม

ดำเนินการสอบสวน ตำรวจจะเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในที่ที่เกิดเหตุ โดยการหาหลักฐานนั้นอาจทำได้โดยการสอบสวนพยานบุคคล พยานแวดล้อม หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีทั้งหลาย เมื่อหาหลักฐานได้เพียงพอและพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของหลักฐานแล้ว ตำรวจก็อาจให้มีการวาดภาพคนร้าย หรือหารูปถ่ายของคนร้าย เพื่อสำรวจรูปพรรณสัณฐาน สืบประวัติและหาข้อมูลเบื้องต้นให้แน่ใจว่าคนร้ายคือใคร ก่อนจะออกหมายจับ แล้วนำตัวผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหามาสอบปากคำ หลังจากสอบปากคำแล้วหากผู้ต้องหายอมรับสารภาพก็จะให้ไปยังที่เกิดเหตุเพื่อให้ทำแผนประกอบคำรับสารภาพ จากนั้นจึงรวบรวมสำนวนส่งให้อัยการ และจะเข้าสู่การดำเนินคดีในชั้นศาลเป็นลำดับถัดไป (อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ, 2546) ซึ่งขั้นตอนการสอบสวนทั้งหมดสามารถสรุปได้ดังแผนภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการนำผู้ต้องหามาดำเนินคดีและสอบสวนของตำรวจ
ที่มา: อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ, (2546)

ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญไทย มาตราที่ 38 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2551) โดยมีข้อสันนิษฐานไว้ก่อนว่า “ผู้ต้องหาและจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” ดังนั้นในช่วงก่อนหน้าที่จะมีการตัดสินโดยศาล ผู้ต้องหาจึงมีสิทธิในการจะป้องกันตนเองอย่างเต็มที่

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการสอบสวน ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะการสอบสวนที่ถูกบันทึกไว้ในคู่มือการสอบสวนของต่างประเทศ มีความขัดแย้งกับหลักกฎหมายไทยว่าด้วยเรื่องการสอบสวน เพราะในต่างประเทศนั้น การสอบสวนล้วนเป็นไปเพื่อเหนี่ยวนำให้เกิดการรับสารภาพจากผู้ต้องหา แต่ในกฎหมายไทยระบุว่าให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจเพียงถามข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องหา เช่น ชื่อ นามสกุล เชื้อชาติและชื่อบิดามารดา และข้อมูลส่วนตัวของผู้ต้องหา เช่น ชีวิตประจำวันของผู้ต้องหา ความเป็นมา และความประพฤติในอดีตของผู้ต้องหาได้ซึ่งเป็นการสอบถามเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเท่านั้น (สมพร พรหมพิตราร, 2540) แต่ไม่มีอำนาจในการใช้คำถามชี้หน้ากับผู้ต้องหา พุดข่มผู้ต้องหาเพื่อให้เกิดความกลัวหรือท้อใจ หรือใช้กลอุบายล่อลวงผู้ต้องหาให้รับสารภาพด้วยวิธีการต่างๆตามที่ระบุในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 135 (ศักดิ์ กอแสงเรือง และ บุญทรง พุกษาพงษ์, 2551)

ลักษณะการสอบสวนในคดีอาญาของไทยนั้น พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิของผู้ต้องหาในการจะให้หรือไม่ให้การในชั้นสอบสวนได้ และต้องแจ้งสาเหตุหรือข้อหาที่ทำให้ผู้ต้องหาต้องถูกเรียกตัวมาเข้ารับสอบสวนก่อนที่จะเริ่มการสอบสวนทุกครั้ง คำพูดใดก็ตามที่ผู้ต้องหาให้การไปก่อนหน้าที่พนักงานสอบสวนจะแจ้งสิทธิ จะไม่ถูกนำมาใช้ในการพิจารณาคดีในชั้นศาล ซึ่งหากผู้ต้องหาต้องการจะปฏิเสธไม่ขอเข้ารับการสอบสวนเลยก็สามารถทำได้ แต่การปฏิเสธไม่ขอเข้ารับการสอบสวนมักจะไม่เป็นผลสำเร็จเพราะพนักงานสอบสวนมักจะกล่าวตักเตือนในเชิงให้ผู้ต้องหาเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจและขอเข้ารับการสอบสวนในที่สุด เพราะการที่ผู้ต้องหาไม่ยอมเข้ารับการสอบสวนในเบื้องต้นนั้นจะทำให้การดำเนินคดีของพนักงานสอบสวนมีความยุ่งยากยิ่งขึ้น (มารุต บุญนาค, 2550)

มารุต บุญนาค ได้แนะนำว่าหากผู้ต้องหาไม่มีความประสงค์จะขอเข้ารับการสอบสวนในชั้นสอบสวน ก็ควรจะแสดงเจตจำนงของตนให้เด็ดขาดต่อพนักงานสอบสวนโดยสามารถปฏิเสธโดยใช้ถ้อยคำ เช่นว่า “ขอปฏิเสธที่จะให้การในชั้นสอบสวน โดยจะขอให้การในชั้นพิจารณาของศาลต่อไป”

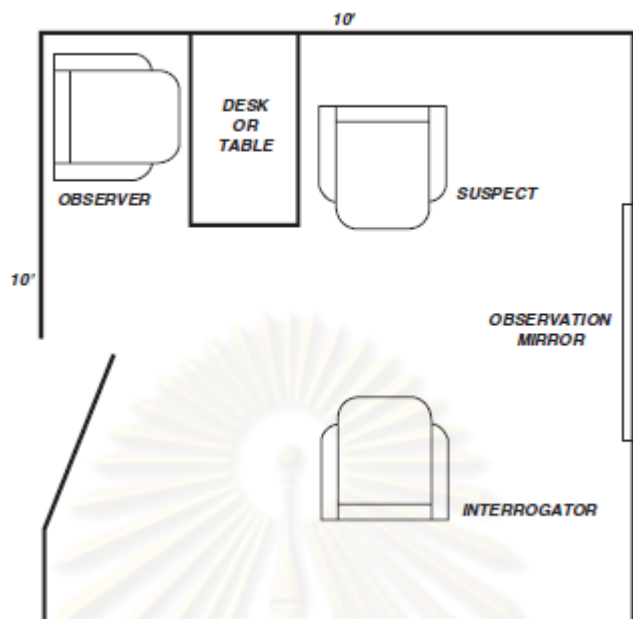
และผู้ต้องหาควรมีความอดทนต่อการถูกข่มขู่และการถูกควบคุมตัวในห้องขังโดยให้คำเนื่งว่าตำรวจมีสิทธิควบคุมกักขังผู้ต้องหาได้ แต่ภายในระยะเวลาไม่เกิน 48 ชั่วโมง จากนั้นผู้ต้องหาจึงมีสิทธิให้ทนายหรือให้คนมาประกันตัวได้ ซึ่งถ้าหากผู้ต้องหาไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้ารับการสอบสวนในห้องสอบสวนหรือมีเจตจำนงจะเข้ารับการสอบสวนเพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ใจ ผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องให้การเรียกทนายส่วนตัว หรือหากไม่มีทนายส่วนตัวก็สามารถขอให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดหาทนายความให้ หรือสามารถนำผู้ที่ตนไว้วางใจมาเนื่งฟังการสอบสวนในห้องสอบสวนด้วย

นอกจากนี้ ในกรณีที่ถูกสอบสวนเป็นเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี พนักงานสอบสวนจะเริ่มการสอบสวนโดยปราศจากบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะที่มีส่วนมาเนื่งฟังอยู่ในห้องสอบสวนไม่ได้ บุคคลเหล่านั้นได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาที่เคยศึกษาหรือผ่านการปฏิบัติงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน และบุคคลที่เยาวชนไว้วางใจ (จักรพงษ์ วิวัฒนวานิช, 2550) ในต่างประเทศก็มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเยาวชนและสตรีในขณะที่เข้ารับการสอบสวนเช่นเดียวกัน ในกรณีที่ผู้ถูกสอบสวนเป็นผู้หญิงและพนักงานสอบสวนเป็นผู้ชาย กฎหมายกำหนดให้มีตำรวจหญิง หรือให้มีผู้หญิงอีกคนหนึ่งเฝ้าอยู่ในห้องสังเกตการณ์ด้วย (Inbau, Reid, Buckley, & Jayne, 2005) เพื่อความปลอดภัยของผู้ต้องหา

จากข้อมูลที่ยกมาทั้งหมดในข้างต้น ผู้วิจัยมีความต้องการเสนอจะนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน ลักษณะกระบวนการสอบสวน และข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการสอบสวนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันตัวเองในระหว่างการสอบสวนตามสิทธิโดยชอบธรรมของบุคคล ส่วนลักษณะทั่วไปของการสอบสวน เช่น บรรยากาศในห้องสอบสวน และเทคนิคที่ใช้ในการสอบสวน รวมถึงรายละเอียดของคำพูดที่ใช้ในการสอบสวน ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในลำดับถัดไปนี้

บรรยากาศในห้องสอบสวน

ห้องที่ใช้ในการสอบสวนควรจะเป็นห้องขนาดเล็ก คับแคบ เป็นห้องสี่เหลี่ยม ที่อาจมีสถานที่หรือห้องแยกออกไปสำหรับให้ผู้สังเกตการณ์ซึ่งเป็นบุคคลที่สามารถได้ยินเสียงและมองเห็นภาพภายในห้องสังเกตการณ์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งสถานที่สำหรับผู้สังเกตการณ์อาจอยู่หลังกระจกที่มองเห็นได้เพียงด้านเดียวคือด้านที่ผู้สังเกตการณ์มองเข้ามาเพื่อให้ผู้สอบสวนกับผู้ที่ถูกสอบสวนรู้สึกได้ถึงความเป็นส่วนตัว (Inbau et al., 2005) ซึ่งตัวอย่างของห้องสอบสวนแสดงไว้ในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ลักษณะของห้องสอบสวน

ที่มา: Inbau และคณะ, (2005)

นอกจากนี้ หากห้องสอบสวนจะมีเฟอร์นิเจอร์ก็ควรประกอบไปด้วยโต๊ะและเก้าอี้เพียง 2-3 ตัวเท่านั้น ภายในห้องมีลักษณะเรียบ ไม่ประดับตกแต่งและไม่แขวนรูปบนผนัง มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกสอบสวนไม่เบี่ยงเบนสายตาไปทางอื่นและมีสมาธิเต็มทีระหว่างกำลังถูกสอบสวน อีกทั้งระดับความสูงของเก้าอี้ระหว่างผู้ถูกสอบสวนและผู้สอบสวนก็ควรจะอยู่ในระดับเดียวกัน เพื่อให้มีการประสานตากัน ไม่ใช่ให้สายตาของผู้ถูกสอบสวนอยู่ในระดับอกของผู้สอบสวน (Gordon & Fleisher, 2002) ลักษณะการจัดเก้าอี้ในห้องสอบสวนก็ควรให้ผู้สอบสวนนั่งตรงข้ามกับผู้ถูกสอบสวนในระยะห่างประมาณ 4 ฟุต (Inbau et al., 2005) สาเหตุของการที่ต้องให้ผู้สอบสวนนั่งห่างจากผู้ถูกสอบสวนในระยะนี้ก็เพราะว่า เป็นขอบเขตพอเหมาะสำหรับการที่ผู้ถูกสอบสวนจะสามารถส่งความรู้สึกเป็นส่วนตัวของตนเองได้อยู่ ทำให้ผู้สอบสวนแน่ใจว่าอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้มาจากการที่ผู้สอบสวนได้รู้กล้าอาณานาเขตพื้นที่ส่วนตัวของผู้ถูกสอบสวนมากเกินไป (Gordon & Fleisher)

เทคนิคการสอบสวน

จากที่เคยกล่าวไปแล้วว่ากระบวนการสอบสวนของตำรวจมีปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดการสสารภาพที่เป็นเท็จ เพราะความไม่แน่ใจ ความหวาดวิตก การขาดการนอนหลับระหว่างช่วงเวลาการสอบสวน

การขาดน้ำ อาหารเป็นเวลาหลายชั่วโมง อาจเป็นสาเหตุของการที่ผู้ต้องหาจะเกิดบิดเบือนข้อเท็จจริง เนื่องจากบุคคลมีความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองรู้สึกกดดันทั้งทางร่างกาย และ จิตใจ (Drizin & Leo, 2004)

การสอบสวนไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ต้องหา รู้สึกหวาดกลัว วิดกกังวลจนกระทั่งยอมรับ สารภาพอย่างเดียวนั้น แต่ยังช่วยทำลายความกลัวของผู้ต้องหา และทำให้เกิดความกล้าในการ ยอมรับสารภาพด้วยดังที่ Zulawski และ Wicklander (2002) ได้กล่าวว่าการจะทำให้ผู้ต้องหาจะ ตัดสินใจรับสารภาพ ผู้สอบสวนจะต้องทำลายความกลัวในใจผู้ต้องหาก่อน ความกลัวเหล่านั้น ได้แก่

- ความกลัวการจะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้กับเหยื่อหากยอมรับสารภาพ
- ความกลัวว่าจะถูกไล่ออกจากงานที่ทำหากยอมรับสารภาพ
- ความกลัวว่าจะต้องสูญเสียทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่หากยอมรับสารภาพ
- ความกลัวการถูกจับกุม โทษที่ต้องรับ หรือกลัวผลที่อาจเกิดจากเข้ารับการ พิจารณาคดีในชั้นศาลหากยอมรับสารภาพ
- ความกลัวว่าตนเองและครอบครัวจะต้องได้รับความอับอาย กลัวว่าจะทำให้พ่อแม่ พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อนร่วมงานตกใจเมื่อรู้ข่าว
- ความกลัวการถูกแก้แค้นโดยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด กลัวครอบครัวของตนจะได้รับความ เดือดร้อนจากการยอมรับสารภาพครั้งนี้

เห็นได้ว่า เทคนิคการสอบสวนที่ใช้ในกระบวนการสอบสวน เป็นวิธีการที่ค่อนข้างซับซ้อน และ ประกอบไปด้วยหลักการทางจิตวิทยามากมาย โดยมีกระบวนการทำให้ผู้ต้องหา รู้สึกเครียด หวาดกลัว กระวนกระวาย รู้สึกละอายต่อความผิด จนกระทั่งคล้อยตามการชี้แนะของตำรวจ (Inbau et al., 2001) และมีทั้งกระบวนการที่จะทำให้ผู้ต้องหาลดความกลัวและความละอายใจลง จนมีความกล้าที่จะรับ สารภาพในที่สุด (Zulawski & Wicklander, 2002)

Smith, Stinson, และ Patry (2010) ได้รวบรวมงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเทคนิคการสอบสวน ประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ในการสอบสวนของตำรวจประเทศแคนาดาและถูกวิพากษ์วิจารณ์ อย่างหนักในเชิงลบ เทคนิคนี้เรียกว่าเทคนิคการสอบสวนของมิสเตอร์บิ๊ก (Mr. Big technique) เทคนิคนี้กระทำโดยให้ตำรวจนอกเครื่องแบบปลอมตัวเป็นผู้ก่ออาชญากร และเข้าไปสนิทกับ ผู้ต้องหา โดยอาจให้ผู้ต้องหาช่วยเหลือตนเองในการกระทำความผิดเล็กๆน้อยๆ เช่น ให้ช่วยดูต้นทาง หรือให้ช่วยนับเงินที่ได้มาอย่างผิดกฎหมาย จากนั้น บอกผู้ต้องหาว่าตนเองเป็นหนึ่งในสมาชิกองค์กร อาชญากรรมแห่งหนึ่ง เสนอว่าจะชักนำผู้ต้องหาเข้าร่วมองค์กรนี้ด้วย แล้วผู้ต้องหาจะได้รับ ผลประโยชน์บางประการหรือได้ผลตอบแทนเป็นเงินจำนวนไม่น้อยแก่ผู้ต้องหา เมื่อผู้ต้องหาตายใจก็

หลอกลามถึงเรื่องราวเกี่ยวกับคดีความต่างๆ ที่สงสัยว่าผู้ต้องหาเป็นผู้ก่อขึ้น โดยที่ผู้ต้องหาไม่รู้ว่าตนเองกำลังถูกสอบสวนอยู่ ผู้ต้องหา ก็จะเล่าเรื่องราวเหล่านั้นให้ตำรวจนอกเครื่องแบบฟัง ก่อนที่ตำรวจนอกเครื่องแบบจะใช้คำบอกเล่าของผู้ต้องหานั้นมาเป็นหลักฐานมัดตัวผู้ต้องหา ทำให้ผู้ต้องหาต้องยอมรับสารภาพ ซึ่งการกระทำเช่นนี้ ถือเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากของตำรวจและทำให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ วิธีนี้หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง หรือไม่ไตร่ตรองให้รอบคอบก็อาจทำให้เกิดผลเสียได้ นั่นคือในช่วงเวลาที่มีการนำเสนองานแก่ผู้ต้องหา หรือยื่นข้อเสนองานเรื่องผลประโยชน์บางประการแก่ผู้ต้องหานั้น อาจทำให้ผู้ต้องหายอมเล่าเรื่องของคดีที่ตำรวจนอกเครื่องแบบสนใจ และทำที่ว่าเป็นผู้ก่อคดีนั้นด้วยตนเอง เพียงเพื่อจะเอาใจตำรวจนอกเครื่องแบบ และสร้างความประทับใจเพื่อให้เขาเหล่านั้นรับตนเข้าไปในองค์กรอาชญากรรมด้วย ซึ่งจะเห็นว่าวิธีเช่นนี้ก็ทำให้ผู้ต้องหาที่ให้การรับสารภาพเท็จมาได้เหมือนกัน ไม่ต่างจากวิธีที่มีการสอบสวนในห้องสอบสวน และยังให้ผลที่ร้ายกว่านี้เนื่องจากเมื่อผู้ต้องหาไม่รู้ว่าตนเองกำลังถูกสอบสวน และไม่รู้ว่าบุคคลที่อยู่กับเขาคือตำรวจ เขาก็ไม่รู้ว่าตนเองมีสิทธิเหมือนพลเมืองทั่วไปในการจะป้องกันตัวระหว่างสอบสวน ไม่รู้ว่าตนเองมีสิทธิที่จะไม่ตอบคำถาม และมีสิทธิเรียกทนายความมานั่งฟังการสอบสวน เช่นเดียวกับที่ผู้ต้องหาคนอื่นๆ ที่ถูกนำตัวเข้าห้องสอบสวนได้รับ วิธีนี้เป็นวิธีที่ไม่ได้รับการยอมรับจากศาลในประเทศแคนาดาแล้วในปัจจุบันนี้ และก็ไม่ควรได้รับการยอมรับในประเทศอื่นๆ ด้วยเช่นกัน

นอกจากเทคนิคการสอบสวนของมิสเตอร์บิกส์ข้างต้นแล้ว ยังมีเทคนิคการสอบสวนอีกประเภทหนึ่ง เรียกว่าเทคนิคการสอบสวนของ Reid (Inbau et al., 2001) เป็นเทคนิคที่ได้รับการยอมรับ และใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุดในกระบวนการสอบสวนทั่วไป (Kassin, 2008c)

เทคนิค Reid ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบแรกคือการใช้อิทธิพลทางสังคม และองค์ประกอบที่สองคือการใช้กลยุทธ์ข่มขู่บังคับใจ องค์ประกอบทั้ง 2 ถูกนำมาใช้ประกอบการสอบสวนตลอดเวลา และในองค์ประกอบหลักสามารถแบ่งออกได้อีกเป็น 17 องค์ประกอบ (King & Snook, 2009) ทั้ง 17 องค์ประกอบ สามารถนำมารวบรวม แล้วสร้างขึ้นเป็นกระบวนการสอบสวนใหญ่ๆ 9 กระบวนการด้วยกัน (Inbau et al., 2001) ดังต่อไปนี้

กระบวนการที่ 1 เเชิญหน้ากับผู้สอบสวน

ผู้สอบสวนจะต้องทำให้ผู้ต้องหารู้สึกว่าผู้สอบสวนเชื่อโดยสนิทใจแล้วว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิด ผู้สอบสวนอาจกล่าวถึงหลักฐานที่ตำรวจมีเพื่อจะมัดตัวผู้ต้องหาให้เดินไม่หลุด และถึงยังไม่มีหลักฐาน ก็ต้องแสวงหาความเป็นว่ามีหลักฐานแล้ว

กระบวนการที่ 2 ลดความรุนแรงของการสอบสวน

ผู้ต้องหาจะต้องทำให้ผู้ต้องหารู้สึกผ่อนคลายจากแรงกดดันโดยใช้เทคนิคการลดความรุนแรง (minimizing) ของสิ่งที่ผู้ต้องหากระทำ โดยอาจกล่าวในเชิงว่าคนทุกคนก็มีสิทธิ์ที่จะทำผิดพลาดครั้งหนึ่งในชีวิต มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดความรู้สึกอายในสิ่งที่ตนได้กระทำลงไป และเตรียมผู้ต้องหาให้พร้อมเพื่อที่จะพูดถึงสิ่งนั้นออกมา

กระบวนการที่ 3 เมื่อผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ ต้องต่อต้านการปฏิเสธของผู้ต้องหา

ผู้สอบสวนจะต้องทำให้ผู้ต้องหาต้องทบทวนในสิ่งที่เขาเพิ่งปฏิเสธ และไม่ให้ผู้ต้องหาสามารถพูดปฏิเสธได้หลายๆครั้งเพราะจะมีผลในเชิงจิตวิทยาของผู้ต้องหา ผู้สอบสวนต้องหยุดการปฏิเสธของผู้ต้องหาโดยการพูดขัดจังหวะขณะที่ผู้ต้องหากำลังพูด และกล่าวว่าให้ฟังในสิ่งที่ผู้สอบสวนเพิ่งพูดไป

กระบวนการที่ 4 คู่สัญญา

เมื่อผู้สอบสวนได้พยายามเอาชนะเหตุผลต่างๆที่ผู้ต้องหายกมาแก้ต่างให้ตนเอง จนกระทั่งการให้การปฏิเสธของผู้ต้องหาอ่อนลง จนผู้ต้องหาก็ก้าวมาถึงจุดต่ำสุด หรือจุดที่เรียกว่าใกล้จะยอมรับสารภาพในกระบวนการสอบสวน ผู้ต้องหาอาจจะแสดงอาการเงิบหรือซึมเศร้า ถ้าหากมีการร้องให้ แสดงว่าผู้ต้องหาพร้อมที่จะให้การสารภาพแล้ว

กระบวนการที่ 5 แสดงความเห็นใจ

เมื่อผู้ต้องหามีอาการซึม หรือแสดงความอ่อนแอให้เห็น เช่น ร้องไห้ ผู้สอบสวนจะต้องพยายามลดช่องว่างระหว่างตัวเขากับผู้ต้องหาโดยการแสดงความใกล้ชิด เช่นการสัมผัส และสบตา ด้วยท่าทีที่เป็นมิตรบ้าง

กระบวนการที่ 6 รักษาภาวะกดดันในห้องสอบสวน

แม้แสดงความเห็นอกเห็นใจผู้ต้องหาไปแล้ว แต่ผู้สอบสวนก็ยังมีหน้าที่จะต้องควบคุมผู้ต้องหาให้อยู่ในอาการซึมเศร้าต่อไป เช่นอาจพูดกระตุ้นเป็นพักๆ ให้ผู้ต้องหารับรู้ถึงความกดดันที่มีอยู่ เพื่อรักษาระดับความเครียดของผู้ต้องหาให้คงที่

กระบวนการที่ 7 เริ่มกระบวนการขึ้นนำ

ผู้สอบสวนเริ่มถามคำถามที่ให้เลือกตอบได้เพียงสองข้อคือใช่กับไม่ใช่ ผู้สอบสวนอาจกล่าวในเชิงบรรยายเหตุการณ์ที่ผู้ต้องหาก่อทำผิด จิตวิทยาของการใช้คำถามที่ให้เลือกตอบในขั้นตอนนี้คือเพื่อให้ผู้ต้องหาเกิดการผูกมัดตนเองด้วยการตอบคำถามที่เป็นการบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวที่เขาเพิ่งได้กระทำผิดไปเพียงเล็กน้อยเสียก่อน

กระบวนการที่ 8 ให้ผู้ต้องหาอยู่ตามลำพัง

เมื่อผ่านขั้นตอนการให้ตอบคำถามเล็กๆน้อยๆในเชิงกล่าวหาตนเองเรียบร้อยแล้ว ผู้สอบสวนจะให้ผู้ต้องหาเริ่มบรรยายการกระทำผิดของตนเอง ซึ่งการจะทำให้ผู้ต้องหาสามารถพูดอย่างเปิดเผยได้นั้น ผู้สอบสวนจำเป็นต้องอยู่กับผู้ต้องหาเพียงลำพังโดยอาจป้องกันคนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป เช่น ทนาย เพราะการมีผู้อื่นอยู่ด้วยในสถานการณ์ขณะนั้นอาจลดความกล้าของผู้ต้องหาในการยอมรับสารภาพความผิด

กระบวนการที่ 9 สร้างข้อผูกมัด

ขั้นตอนสุดท้ายของการสอบสวน คือต้องพยายามทำให้ผู้ต้องหายอมเขียนคำรับสารภาพเป็นลายลักษณ์อักษร เพราะการเซ็นหรือเขียนคำรับสารภาพ จะทำให้ผู้ต้องหากลับปฏิเสธรูปในภายหลังได้ยากกว่าการให้คำสารภาพโดยปากเปล่า

เทคนิคการสอบสวนของ Reid (Inbau et al., 2001) สามารถนำมาสรุปให้เห็นง่ายขึ้นเป็น 3 กระบวนการ ได้ดังนี้ (Kassin, 2008b)

กระบวนการที่ 1	การแยกตัวผู้ต้องหาให้อยู่โดดเดี่ยวจากคนรู้จัก ในห้องที่เล็กแคบ เพื่อเพิ่มความรู้สึกตึงเครียด กดดัน
กระบวนการที่ 2	การทำให้ผู้ต้องหารู้สึกละอายใจต่อความผิดโดยยกเรื่องศีลธรรมมาอ้าง หรือทำให้ผู้ต้องหาปฏิเสธข้อกล่าวหาไม่ได้ อาจเอาหลักฐานมาแสดง หรือใช้ศิลปะในการพูด พูดจาหว่านล้อมผู้ต้องหา หรืออาจพูดจาในเชิงข่มขู่ว่าจะเพิ่มโทษผู้ต้องหา
กระบวนการที่ 3	เมื่อผู้ต้องหาเริ่มมีที่ท่าว่าจะยอมสารภาพ ผู้สอบสวนจะทำให้ผู้ต้องหายอมเล่าหรือบรรยายเรื่องราวการกระทำผิดของตนออกมาเป็นคำพูด โดยใช้เทปอัดเสียงไว้ หรือให้เขียนคำสารภาพ เป็นต้น

Leo (1992 อ้างถึงใน Kassin, 2008b) สํารวจเทคนิคการสอบสวนระหว่างการสอบสวนของตำรวจจากคดีทั้งหมด 182 คดี และพบว่าเทคนิคการสอบสวนที่มีการนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ การแสดงหลักฐานยืนยันการกระทำผิดของผู้ต้องหา (ร้อยละ 85.00) การเปิดเผยผลประโยชน์ที่ผู้ต้องหาจะได้รับเมื่อให้การรับสารภาพ (ร้อยละ 82.00) การทำลายความมั่นใจของผู้ต้องหาและเพิกเฉยต่อคำให้การปฏิเสธของผู้ต้องหา (ร้อยละ 43.00) การกล่าวขัดแย้งและแสดงความไม่เชื่อถือนในเรื่องที่ผู้ต้องหาเล่าให้ฟัง (ร้อยละ 42.00) การยกเรื่องศีลธรรมเข้ามาอ้าง (ร้อยละ 34) แสดงหลักฐานเท็จ

(ร้อยละ 30.00) การกล่าวชมผู้ต้องหาถึงความกล้าหาญที่ทำแบบนั้น (ร้อยละ 30.00) การแสดงให้ผู้ต้องหาเห็นว่าจับโกหกได้ (ร้อยละ 29.00) และการกล่าวลดโทษให้ผู้ต้องหาเกินกว่าที่ควรเป็นหากผู้ต้องหายอมรับสารภาพ (ร้อยละ 22.00) เป็นต้น

นอกจากงานวิจัยของ Leo (1992 อ้างถึงใน Kassin, 2008b) งานวิจัยของ Kassin และคณะ (2007, อ้างถึงใน Kassin, 2008b) ก็สำรวจเทคนิคการสอบสวนโดยให้พนักงานสอบสวนตอบมาตรฐานแบบให้รายงานตนเอง และได้ผลสำรวจการใช้เทคนิคสอบสวนที่พบมากที่สุด 10 อันดับแรกใกล้เคียงกับของ Leo (1992 อ้างถึงใน Kassin, 2008b) สำรวดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ลักษณะเทคนิคการสอบสวนที่พบมากที่สุด 10 อันดับแรกจากการสำรวจพนักงานสอบสวนในบริเวณเขตอเมริกาเหนือ 631 คน

การสอบสวน	ความถี่
แยกตัวผู้ต้องหาออกจากครอบครัวและเพื่อน	4.49
จัดการสอบสวนให้อยู่ในห้องที่เล็กคับแคบ	4.23
กล่าวแย้งต่อคำให้การปฏิเสธของผู้ต้องหา	4.23
สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ต้องหา	4.08
แสดงหลักฐานยืนยันการกระทำผิดของผู้ต้องหา	3.90
แสดงความใส่ใจในตัวผู้ต้องหา	3.46
ยกเรื่องศีลธรรมเข้ามาอ้าง	3.38
พูดขัดจังหวะระหว่างการให้การปฏิเสธของผู้ต้องหา	3.22
สร้างทำเป็นว่ามีหลักฐานเพียงพอที่จะมัดตัวผู้ต้องหา	3.11
กล่าวลดความรุนแรงของคดี	3.02

ที่มา: Kassin, (2008b)

นอกจากเทคนิคการสอบสวนซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายอย่างเทคนิค Reid (Inbau et al., 2001) ที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ยังมีเทคนิคการสอบสวนที่คิดค้นโดยนักวิจัยอีกมากมาย และงานที่ค่อนข้างน่าสนใจอีกชิ้นหนึ่งก็คืองานของ Kassin และ McNall (1991) ซึ่งได้รวมเอาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอบสวนทั้งหมด 39 เทคนิค มารวบรวมเป็น 3 รูปแบบใหญ่ๆ ดังนี้

1. การถามนำ (delivery) ผู้สอบสวนจะตั้งคำถามแก่ผู้ต้องหาโดยที่คำถามจะแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ คำถามแบบเปิด คำถามแบบปิด และคำถามชี้แนะ

คำถามแบบเปิด	เป็นคำถามที่ให้ผู้ต้องหาจัดหาข้อมูลมาบรรยายเหตุการณ์ได้เต็มที่ เช่น บอกพวกเรามาสักว่าคุณทำอะไรบ้างวันนี้
คำถามแบบปิด	เป็นคำถามที่ให้โอกาสผู้ต้องหาตอบคำถามได้เพียง 2-3 คำ เช่น คุณไปที่นั่นด้วยการเดินไปหรือขับรถไป
คำถามชี้แนะ	เป็นคำถามประเภทที่เปิดโอกาสให้ผู้สอบถามเลือกตอบได้เพียงสองคำตอบระหว่างใช่กับไม่ใช่ เช่น คุณปิดหน้าต่างใช่ไหม

ในระหว่างการถามคำถามนั้น ผู้สอบสวนจะใช้โทนเสียงที่เบาและต่ำ แต่เมื่อต้องพูดคุยกับผู้ต้องหาที่มีอารมณ์ก้าวร้าว ผู้สอบสวนอาจเพิ่มโทนเสียงให้ดูก้าวร้าวหรือกล่าวคำสบถสาบานใส่ผู้ต้องหาก็ได้ และในบางครั้ง การใช้ความเงียบก็ถือเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ต้องหายอมเปิดปากสารภาพออกมา

2. การเพิ่มความรุนแรง (maximization) เป็นการสอบสวนชนิดที่ใช้ในคดีอาชญากรรมที่ค่อนข้างรุนแรง เช่น การฆาตกรรม ผู้สอบสวนจะป้องกันการปฏิเสธไม่ยอมรับสารภาพของผู้ต้องหา โดยการทำให้เรื่องราวดูใหญ่โต เพิ่มโทษให้ดูรุนแรงกว่าที่ควรเป็น ความทึ่งทางตรงและทางอ้อมให้ผู้ต้องหาเกิดความเครียดและวิตกกังวล อาจกล่าวหา พุดจาทำทนาย หรือให้ข้อมูลว่ามีพยานยืนยันการกระทำผิดของผู้ต้องหา รวมทั้งแสดงท่าที่ไม่เชื่อ เมื่อผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ ซึ่งบางครั้งผู้สอบสวนก็ตั้งโกหก สร้างเรื่องราวการกระทำผิดขึ้นมาเพื่อกระตุ้นการรับสารภาพ

3. เทคนิคการจัดกระทำ (manipulation) เป็นเทคนิคการสอบสวนที่จัดกระทำกับตัวแปรต่างๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อสภาวะทางจิตใจของผู้ต้องหาให้ผู้รู้สึกผ่อนคลาย ตัวอย่างการใช้เทคนิคนี้ได้แก่ เทคนิคการลดความรุนแรง (minimizing) ซึ่งผู้สอบสวนอาจกล่าวในเชิงลดโทษให้ผู้ต้องหา หรือลดความรู้สึกว่าต้องรับผิดชอบต่อการกระทำผิดลง และในบางครั้งผู้สอบสวนก็ต้องพูดในเชิงกล่าวโทษเหยื่อ หรือโทษบุคคลที่สามว่าสมควรแล้วที่จะได้รับผลเช่นนั้น ผู้ต้องหาทำถูกแล้ว ผู้สอบสวนจะทำเหมือนตนยืนอยู่ข้างเดียวกับผู้ต้องหา เพื่อสร้างความรู้สึกไว้วางใจแก่ผู้ต้องหา ทำให้ผู้ต้องหารู้สึกอยากที่จะเปิดเผยเรื่องราวแก่ผู้สอบสวน

Kassin (1997) ได้แบ่งกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอบสวนของตำรวจออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง (maximization) เป็นเทคนิคที่ใช้การกล่าวหาอย่างรุนแรง ต่อว่า และทำให้โทษดูยิ่งใหญ่เกินกว่าที่เป็น

2. เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง (minimization) เป็นเทคนิคที่จะทำให้ผู้ต้องหา รู้สึกไว้วางใจ ทำเหมือนเรื่องที่ไม่ใช่เรื่องใหญ่ พูดเสมือนว่าถ้ายอมรับสารภาพ โทษจะเบาลง

จากที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตราที่ 135 ที่มีการป้องกันการกระทำโดยไร้ความชอบธรรมของพนักงานสอบสวนไม่ให้ข่มขู่ หลอกลวง หรือพูดจา โน้มน้าวให้ผู้ต้องหารับสารภาพ อย่างไรก็ตาม ในกฎหมายก็ยังมีช่องโหว่ที่เอื้อต่อการที่พนักงานสอบสวนจะสามารถนำไปใช้เหนี่ยวนำให้ผู้ต้องหารับสารภาพเท็จในระหว่างการสอบสวนได้เหมือนกัน เช่น อนุญาตให้พนักงานสอบสวนสามารถพุดจูงใจผู้ต้องหาให้รับสารภาพได้โดยการบอกว่าถ้ายอมรับสารภาพแล้วโทษจะเบาลง และสามารถยกเรื่องว่าหากยอมรับสารภาพ ศาลจะลดหย่อนโทษให้กึ่งหนึ่ง ซึ่งการยกคำกล่าวอ้างเช่นนี้ สามารถจัดให้อยู่ในเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงของ Kassin (1997) ได้

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกเทคนิคการสืบสวนตามแนวคิดของ Kassin (1997) ซึ่งประกอบไปด้วยเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงมาใช้ในการศึกษาเนื่องจากเห็นว่าเป็นตัวแปรที่มีการใช้คำพูดเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงเหมาะสมต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการทดลองเพราะจะนำไปกำหนดบทพูดให้แก่ผู้ควบคุมการทดลองและสามารถแบ่งเงื่อนไขได้ชัดเจนขึ้น ทำให้การทดลองดำเนินไปอย่างสะดวก และผู้วิจัยก็สามารถตรวจสอบได้ว่าลักษณะคำพูดที่ใช้ในการสอบสวนประเภทใดมีผลกระทบทางด้านจิตใจ และมีอิทธิพลต่อการตอบสนองของผู้ถูกสอบสวนมากกว่ากัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน

งานวิจัยของ King และ Snook (2009) ทำขึ้นเพื่อศึกษาเทคนิคการสอบสวนที่ถูกใช้มากที่สุด ในคดีอาชญากรรมทางแถบอเมริกาเหนือทั้งหมด 690 คดีในช่วงศตวรรษที่ 21

งานวิจัยเชิงสำรวจชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่าในเวลาที่ใช้สอบสวนนั้น ผู้สอบสวนไม่ได้ยึดติดอยู่กับการดำเนินการสอบสวนตามทฤษฎีการสอบสวนของ Reid (Inbau et al., 2001) อย่างเคร่งครัด แต่จะใช้เทคนิคของ Reid ประกอบการสอบสวนแค่ร้อยละ 34.00 เท่านั้น หรือประมาณ 9 องค์ประกอบจาก 17 องค์ประกอบของขั้นตอนการสอบสวนทั้งหมด และเทคนิคที่ตำรวจมักนำมาใช้บ่อย ได้แก่ การเริ่มต้นการสอบสวนโดยใช้ทั้งคำพูดและพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าตำรวจกำลังเผชิญหน้ากับผู้ร้ายแล้ว ไม่ใช่เผชิญหน้ากับผู้ที่กำลังจะถูกสอบสวน และการพยายามกล่าวตอกย้ำความเชื่อของผู้ร้าย

ที่ว่าผู้ต้องหาเป็นคนร้ายตัวจริงของคดีแม้ผู้ต้องหาจะให้การปฏิเสธ เป็นต้น สาเหตุที่พนักงานสอบสวนไม่ได้ใช้เทคนิคของ Reid ทั้งหมด แต่ใช้แค่เพียงส่วนหนึ่งเกิดเนื่องมาจากเหตุผล 4 ประการ ดังนี้

- เวลาในการสอบสวนมีไม่เพียงพอสำหรับดำเนินการสอบสวนตามทฤษฎีของ Reid ได้ครบทั้งหมด
- ในระหว่างการสอบสวน พนักงานสอบสวนมีแนวโน้มจะลืมนำขั้นตอนในจำนวนขั้นตอนทั้งหมดของเทคนิค Reid ที่ค่อนข้างซับซ้อนเกินไป
- พนักงานสอบสวนบางคนอาจไม่มีความรู้เพียงพอหรือไม่ได้รับการฝึกฝนมาให้ใช้เทคนิคของ Reid อย่างละเอียด
- พนักงานสอบสวนมีความรู้และความเชื่อเฉพาะตัวเกี่ยวกับเทคนิคการสอบสวน บางเทคนิคที่คิดว่ามีประสิทธิภาพจึงเลือกใช้เพียงบางเทคนิคเท่านั้นในการสอบสวน

ข้อค้นพบที่น่าสนใจมากในงานวิจัยของ King และ Snook (2009) คือเมื่อสำรวจระหว่างคดีที่จบลงโดยการรับสารภาพของผู้ต้องหากับคดีที่ไม่ได้จบลงโดยการรับสารภาพ พบว่าในคดีที่จบลงโดยการรับสารภาพของผู้ต้องหา ตำรวจจะใช้เทคนิคของ Reid (Inbau et al., 2001) ในการสอบสวนมากกว่าคดีที่ไม่ได้จบลงโดยการรับสารภาพ และเป็นการใช้เทคนิค Reid ในองค์ประกอบด้านการข่มขู่ บังคับ แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของการใช้เทคนิค Reid ในการสอบสวนที่ทำให้เกิดการรับสารภาพของผู้ต้องหา

งานวิจัยของ Leo และ Liu (2009) ศึกษาผลกระทบจากเทคนิคการสอบสวนของ Reid (Inbau et al., 2001) ต่อการตัดสินใจของคณะลูกขุนว่าคดีใดเป็นคดีที่เกิดจากการรับสารภาพจริงและคดีใดเกิดจากการรับสารภาพเท็จ โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตที่เรียนวิชาอาชญวิทยาทำแบบวัดที่แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คำถามส่วนแรกให้ประเมินเทคนิคการสอบสวนของตำรวจทั้งหมด 18 เทคนิคว่าเทคนิคใดที่เป็นการข่มขู่ บังคับ ให้สารภาพ คำถามส่วนที่สองเป็นคำถามที่ให้ประเมินความน่าจะเป็นที่ผู้ต้องหาจะให้การรับสารภาพเท็จหลังจากผู้ต้องหาผ่านการการสอบสวนแบบต่างๆ รวมถึงการที่ตำรวจใช้ความรุนแรงต่อผู้ต้องหาด้วย และส่วนที่สามให้ประเมินความสำคัญของการใช้หลักฐานแบบต่างๆ ว่าการใช้หลักฐานประเภทใดที่จะทำให้คำรับสารภาพของผู้ต้องหามีน้ำหนักมากขึ้น ผลลัพธ์ของงานวิจัยเรื่องนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้มองว่าเทคนิคการสอบสวนของ Reid เป็นการข่มขู่ และมองว่าการให้การรับสารภาพของผู้ต้องหาเป็นการรับสารภาพเท็จก็ต่อเมื่อตำรวจใช้ความรุนแรงกับผู้ต้องหาเช่นการทำร้ายร่างกายและล่วงเกินทางเพศ ส่วนเรื่องหลักฐานนั้น กลุ่มตัวอย่างประเมินว่า

การเสนอหลักฐานปลอมเป็น DNA และลายนิ้วมือ อาจส่งผลต่อการเกิดการรับภาพเท็จได้เพียงร้อยละ 33.60 และ 31.60 เท่านั้น แต่โดยสรุปแล้ว กลุ่มตัวอย่างจะประเมินว่าหลักฐาน DNA เป็นตัวแปรที่ส่งผลให้เกิดการให้การรับสารภาพมากที่สุด รองลงมาคือตัวแปรพยานบุคคล และค่าให้การรับสารภาพของผู้ต้องหา ตามลำดับ Leo และ Liu จึงสรุปว่ากลุ่มตัวอย่างประเมินอิทธิพลของเทคนิคการสอบสวนแบบ Reid ต่ำเกินไป โดยคิดว่าเทคนิค Reid ไม่ใช่การข่มขู่ผู้ต้องหาให้ต้องรับสารภาพ และยังคิดว่าการรับสารภาพเท็จนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นยากหรือไม่น่าจะเกิดขึ้นได้อีกด้วย อีกทั้งยังให้น้ำหนักแก่การให้การรับสารภาพจากปากของผู้ต้องหามากเกินไปว่าจะเป็นการรับสารภาพจริง

งานวิจัยของ Meyer และ Reppucci (2007) ทำงานวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตำรวจทั้งหมด 332 คน โดยคัดเลือกตำรวจจาก 11 เขต และให้ทำแบบสำรวจที่มีการสมมุติสถานการณ์ที่มีผู้กระทำผิด และตำรวจต้องสอบสวนผู้ต้องหา 3 ประเภท ได้แก่ ผู้ต้องหาที่เป็นเยาวชน ผู้ต้องหาที่เป็นวัยรุ่น และผู้ต้องหาที่ผู้ใหญ่ ผลลัพธ์ที่ปรากฏในงานวิจัยเรื่องนี้คือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตำรวจเลือกใช้วิธีการสอบสวนใกล้เคียงกันทั้งในการสอบสวนเด็ก สอบสวนวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ซึ่งหมายความว่าตำรวจไม่ได้ตระหนักถึงพัฒนาการที่แตกต่างกันของบุคคลในแต่ละช่วงวัยซึ่งอาจมีผลต่อการให้การรับสารภาพได้ เพราะการที่ตำรวจใช้วิธีการสอบสวนกับเด็กเช่นเดียวกับที่ใช้สอบสวนผู้ใหญ่ ก็อาจทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จในผู้ต้องหาที่เป็นเด็กมากกว่า และมีการใช้เทคนิคการสอบสวนของ Reid (Inbau et al., 2001) ใกล้เคียงกันทั้งในผู้ต้องหาวัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ เทคนิคเหล่านั้นได้แก่ การจับโกหกจากภาษาท่าทางของผู้ต้องหา ถามคำถามซ้ำๆ กล่าวคำถามในเชิงปรักปรำผู้ต้องหา กระตุ้นให้ผู้ต้องหาเกิดความเครียดและวิตกกังวล และใช้เล่ห์กลกับผู้ต้องหา เป็นต้น

4. แนวคิดเรื่องหลักฐานเท็จ

ในการเกิดคดีอาชญากรรมแต่ละครั้ง ผู้ก่อคดีมักทิ้งร่องรอยหรือเบาะแสไว้ให้ตามสืบได้เสมอ พยานหลักฐานจึงเป็นสิ่งสำคัญสิ่งแรกที่ตำรวจใช้เป็นตัวขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมในการค้นหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ (อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ, 2546) ความน่าเชื่อถือของหลักฐานจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ต้องหายอมให้การรับสารภาพ (Gudjonsson, 2003) และหลักฐานที่มีอิทธิพลต่อการสอบสวน อีกทั้งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปคือหลักฐานวัตถุซึ่งจัดว่ามีคุณค่าด้านการพิสูจน์ข้อเท็จจริงของคดี และช่วยให้ศาลตัดสินคดีรวดเร็วขึ้นเพราะสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษและใช้ยืนยันค่าให้การของผู้เสียหายได้ รวมถึงเป็นเครื่องป้องกันไม่ให้ผู้บริสุทธิ์ถูกลงโทษอีกด้วย (อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ, 2546)

การให้หลักฐานก็เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่ใช้ในกระบวนการสอบสวน โดยตำรวจจะเสนอหลักฐานในระหว่างขั้นตอนการสอบสวนเพื่อมัดตัวผู้ต้องหาไม่ให้ปฏิเสธการกระทำผิด หากหลักฐานที่ตำรวจนำมาเสนอนั้นเป็นหลักฐานที่ไม่ได้มีอยู่จริง แต่เป็นหลักฐานที่มีการสร้างขึ้นใช้ในการสอบสวน โดยเฉพาะ ก็เรียกว่าเป็นการให้หลักฐานเท็จ และการให้หลักฐานเท็จนี้จัดว่าเป็นหนึ่งในเทคนิคการสอบสวนของตำรวจ เช่นในการสอบสวนแบบ Reid (Inbau et al., 2001)

Kassin (2008a) กล่าวว่า การให้หลักฐานเท็จ หมายถึง การเสนอหลักฐานการกระทำผิดที่ไม่ได้มีอยู่จริงแก่ผู้ต้องหา โดยที่หลักฐานนั้นอาจเป็นทั้งหลักฐานที่เป็นวัตถุ เช่น ลายนิ้วมือ ตัวอย่างเส้นผม และเลือด หรืออาจระบุตัวผู้ต้องหาที่เป็นบุคคล เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้สอบสวนมีพยานหลักฐานมัดตัวผู้ต้องหาแล้ว

ประเภทของหลักฐาน

อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ (2546) กล่าวถึงพยานหลักฐานไว้ในหนังสือชุด นิติวิทยาศาสตร์ 1 เพื่อการสอบสวน ว่าพยานหลักฐานสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. พยานบุคคล หรือ พยานหลักฐานโดยตรง (direct evidence) เป็นหลักฐานที่ได้มาจากการให้การของผู้เห็นเหตุการณ์ ซึ่งได้เผชิญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผ่านทางประสาทสัมผัส เช่น การมองเห็น หรือได้ยินเสียง เช่น แดงเห็นชาวสุบบุหรี ดังนั้นพยานรู้เห็นการสุบบุหรีของชาวก็คือแดง

2. พยานแวดล้อมกรณี (circumstantial evidence) เป็นหลักฐานที่เกิดจากการนำข้อเท็จจริงหลายอย่างมาประติดประต่อกัน ใช้การลำดับและเชื่อมโยงเหตุการณ์จนเกิดเป็นเรื่องราวที่สามารถคลี่คลายปัญหาได้ เช่น นายแดงเห็นนายดำซื้อบุหรี และเห็นว่ามีที่เชียวหรีที่มีขี้เก๋ามุหรีวางอยู่บนโต๊ะของนายดำ จากคำให้การของนายแดงสามารถสันนิษฐานได้ว่า นายดำสุบบุหรี

3. พยานวัตถุ หรือหลักฐานที่แท้จริง (real evidence) เป็นหลักฐานที่มีสถานะเป็นวัตถุ ไม่ว่าจะ เป็นของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ เป็นหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงของคดีได้ สามารถแบ่งตามลักษณะการเก็บได้เป็น 2 ชนิด ได้แก่

- พยานวัตถุที่เคลื่อนย้ายไม่ได้ (fixed or immovable evidence) เป็นวัตถุที่มีขนาดใหญ่ น้ำหนักมาก เช่น รถยนต์ ผนัง วิธีการเก็บรักษาทำได้โดยการวาดรูป ถ่ายรูป หรือหล่อเก็บไว้โดยปูนปลาสเตอร์ เป็นต้น

- พยานวัตถุที่เคลื่อนย้ายได้ (movable evidence) เป็นวัตถุที่มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา สามารถเคลื่อนย้ายได้โดยไม่ทำให้คุณสมบัติเปลี่ยน เช่น ของเหลว ชิ้นส่วนที่ตกอยู่บนพรม เป็นต้น

นอกจากนี้ยังการแบ่งหลักฐานในงานวิจัยที่เกี่ยวกับการรับสารภาพเท็จออกเป็น 2 ประเภท (Bergen et al., 2008) ได้แก่

1. หลักฐานที่เป็นพยานวัตถุ (technology evidence) เป็นหลักฐานที่แท้จริงของคดี มีลักษณะเป็นวัตถุ เช่น DNA เทปเสียง กล้องวงจรปิด
2. หลักฐานที่เป็นพยานบุคคล (eyewitness testimony) ซึ่งเป็นหลักฐานเดียวกับพยานบุคคล หรือ พยานหลักฐานโดยตรงที่ใช้บุคคลที่ประสบหรืออยู่ในเหตุการณ์การเกิดอาชญากรรมมาให้ข้อมูลของคดี ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ความสำคัญของการให้หลักฐานต่อการรับสารภาพเท็จของผู้ต้องหา

จากการศึกษาพบว่าหลักฐานที่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการสอบสวนนั้นมีทั้งหลักฐานที่เป็นวัตถุ เช่น ลายนิ้วมือ เทปบันทึกภาพจากกล้องวงจรปิด การใช้เครื่องจับเท็จ และหลักฐานที่เป็นตัวบุคคล เช่น พยานรู้เห็นหรือพยานบุคคล (eyewitness) ซึ่งในกระบวนการสอบสวนยุคปัจจุบันนี้ พบว่าหลักฐานที่มีอิทธิพลที่สุดต่อการให้คำสารภาพของผู้ต้องหา ก็คือ พยานวัตถุที่ได้จากการพิสูจน์ DNA ด้วยเหตุที่พยานวัตถุชนิดนี้มีความน่าเชื่อถือสูง (Kassin, 2008a)

หลังจากที่เทคโนโลยีการพิสูจน์หลักฐานประเภท DNA ถูกกำเนิดขึ้นในปี 1990 ก็ทำให้อัตราการค้นพบการรับสารภาพเท็จเพิ่มสูงขึ้น เห็นได้จากในปี 1987 ที่มีการค้นพบคดีที่ให้การรับสารภาพเท็จเพียงร้อยละ 14.00 และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ปี 1996 จนถึงร้อยละ 24.00 ในปี 2003 หมายความว่า การพิสูจน์หลักฐาน DNA ช่วยให้การบวนการยุติธรรมมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น (Drizzin & Leo, 2004)

อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยหลายๆ ชิ้นได้ให้ข้อค้นพบที่เหมือนกันในเรื่องพยานวัตถุที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับสารภาพเท็จของผู้บริสุทธิ์ (Leo, 1996b) โดย Inbau และคณะ (2005) กล่าวว่าในคดีที่มีการให้พยานรู้เห็นซึ่งตัวผู้ต้องหา โอกาสที่พยานจะให้ข้อมูลผิดพลาดหรือชี้ตัวพยานนั้นมีความเป็นไปได้สูงมาก เพราะความผิดพลาดเกิดได้จากหลายสาเหตุ ได้แก่ อคติของพยานในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา กลุ่มชนชั้นนายจ้าง ลูกจ้าง เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยทางจิตวิทยาอื่นๆ เช่น ทศนคติ การที่เคยมีประสบการณ์ทางลบในอดีตกับผู้ต้องหา หรือผู้ที่คล้ายคลึงกับผู้ต้องหา ก็อาจส่งผลกระทบต่อความเที่ยงตรงในการระบุข้อมูลของคดีได้

- Inbau และคณะ (2005) ได้ให้วิธีการที่จะสังเกตว่าข้อมูลที่ได้จากพยานรู้เห็นมีโอกาสผิดพลาดและกลายเป็นข้อมูลเท็จ สามารถพิจารณาจากรายละเอียดต่างๆที่ได้รับเกี่ยวกับรูปคดี เช่น
- ข้อมูลที่พยานให้กับรูปพรรณสัณฐานจริงของคนร้ายไม่ตรงกัน
 - พยานบอกได้แต่รายละเอียดของคนร้าย แต่ไม่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหยื่อ และไม่สามารถบอกได้ว่าเหยื่อคือใคร
 - พยานรู้เห็นได้ระบุข้อมูลเกี่ยวกับคนร้ายคนอื่นที่ไม่ใช่ผู้ต้องหา ก่อนหน้าที่จะเริ่มระบุตัวผู้ต้องหา
 - พยานรู้เห็นเป็นเพียงคนเดียวที่ระบุตัวผู้ต้องหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด ในขณะที่พยานรู้เห็นคนอื่นๆไม่ได้ระบุตัวผู้ต้องหาเลย
 - พยานเคยรู้จักผู้ต้องหามาก่อนและรีบกล่าวให้คำพูดในเชิงปฏิเสธ ไม่ยอมให้การใดที่เป็นการกล่าวหาผู้ต้องหาตั้งแต่ช่วงแรกๆของการเริ่มสัมภาษณ์
 - พยานกับผู้ต้องหาเป็นคนต่างเชื้อชาติกัน
 - คดีอาชญากรรมนั้นเป็นคดีที่มีผู้ต้องหาเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยที่ทำให้พยานจำรูปร่างหน้าตาของคนร้ายสับสนได้

ในหลายปีที่ผ่านมา มีงานวิจัยจำนวนมากสร้างขึ้นเพื่อเตือนตำรวจให้เห็นถึงความสำคัญในการให้หลักฐานเท็จเพราะอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ต้องหาเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่อาจหลีกเลี่ยงการรับโทษ จนต้องยอมรับสารภาพทั้งที่ตนเองไม่ได้กระทำความผิด (Kassin & Kiechel, 1996)

Kassin (1996) เป็นนักจิตวิทยาอีกคนหนึ่งซึ่งพยายามศึกษาความสำคัญของการให้หลักฐานเท็จ ต่อการเกิดการสารภาพเท็จ เช่นในการทดลองของเขา ในปี 1996 ที่ค้นพบว่าการให้หลักฐานเท็จจะช่วยเพิ่มอัตราการรับสารภาพเท็จขึ้นเป็น 2 เท่า แสดงว่าหลักฐานเท็จเป็นปัจจัยสำคัญมากที่ทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จของผู้บริสุทธิ์ และหลักฐานเท็จที่พบในการทดลองเกี่ยวกับการรับสารภาพเท็จต่างๆมีลักษณะคล้ายกันคือให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์งานผ่านคอมพิวเตอร์ ก่อนที่คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมจะปิดตัวลง และผู้ควบคุมการทดลองจะแสดงหลักฐานปลอมเพื่อยืนยันว่าผู้ร่วมการทดลองได้กดปุ่มที่ห้ามไม่ให้กด เป็นเหตุให้โปรแกรม หรือคอมพิวเตอร์เสียหาย โดยนักวิจัยแต่ละคนก็จะมีวิธีการสร้างหลักฐานที่จะทำให้ผู้ร่วมการทดลองเชื่อแตกต่างกันออกไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักฐาน

งานวิจัยของ Daniel, Ware, Ratcliff, และ Clinton (2009) ศึกษาอคติจากการตัดสินใจ ผู้กระทำผิดโดยให้พิจารณาหลักฐานที่เป็นภาพจากกล้องวงจรปิดซึ่งบันทึกเหตุการณ์การสอบสวนของ ตำรวจ โดยให้กลุ่มตัวอย่างลองประเมินว่าผู้ต้องหาในวิดีโอเทปเป็นผู้ต้องหาที่รับสารภาพผิดจริงหรือ เท็จ โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 การทดลอง ในการทดลองแรก Daniel และคณะ ให้ผู้ร่วมการ ทดลองดูวิดีโอเทปจากการสอบสวนจริงของตำรวจ โดยภาพที่ได้จากเทปมีลักษณะแตกต่างกันไป เทป แรกถ่ายภาพเน้นใบหน้าของผู้ต้องหา เทปที่สองมีการเบนกล้องไปถ่ายภาพผู้ต้องหากับผู้สอบสวน อย่างละเท่าๆกัน ส่วนในการทดลองที่สองก็ให้ผู้ทดลองดูวิดีโอ 2 แบบ ระหว่างเทปที่มีการถ่ายขยาย ใบหน้าผู้ต้องหา กับเทปที่มีการถ่ายขยายใบหน้าผู้สอบสวน ผลปรากฏว่าผู้ร่วมการทดลองทั้ง 2 การ ทดลองนั้น ในส่วนที่ได้ดูวิดีโอที่มีการถ่ายเน้นใบหน้าของผู้ต้องหา จะคิดว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำ ความผิดจริงมากกว่าและยอมรับสารภาพผิดแบบสมัครใจ มากกว่าในเงื่อนไขอื่น การทดลองนี้สะท้อน ให้เห็นว่าภาพที่ปรากฏในวิดีโอเทปบันทึกการสอบสวนก็อาจทำให้เกิดการตัดสินใจที่เป็นอคติของ กระบวนการยุติธรรมได้เช่นกัน

งานวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นความไม่น่าเชื่อถือของหลักฐานว่าการใช้หลักฐานประกอบการ พิจารณาคดีก็ไม่ได้ก่อให้เกิดความยุติธรรมในการตัดสินการกระทำผิดเลย โดยเฉพาะหลักฐานที่เป็น พยานบุคคลยังเป็นหลักฐานที่ขาดความแม่นยำอยู่มาก ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจคดีควร พิจารณารายละเอียดและน้ำหนักของหลักฐานให้มากขึ้น เช่น พยานบุคคลเป็นพยานที่มีคุณภาพ หรือไม่ พยานวัตถุ เช่นวิดีโอเทปที่บันทึกการสอบสวนซึ่งนำมาให้พยานบุคคลดูว่ามีลักษณะเป็น อย่างไร แม้กระทั่งช่วงเวลาในการนำเสนอหลักฐานระหว่างการสอบสวนก็ไม่อาจละเลยเพราะมีผลต่อ การรับสารภาพเท็จของผู้ต้องหาเช่นกัน

งานวิจัยของ Sellers และ Kebbell (2009) ศึกษาช่วงเวลาในการเสนอหลักฐานต่อผู้ต้องหา ในช่วงระหว่างการสอบสวนว่าการเสนอหลักฐานในช่วงไหนจะส่งผลต่อจิตใจผู้ต้องหา ทำให้ผู้ต้องหา รู้สึกอยากรับสารภาพมากที่สุด ผู้ร่วมการทดลองทั้งหมด 95 คนจะได้รับบทบาทเป็นผู้ต้องหาในคดี ใจกรรมหมู่ ก่อนจะได้รับฟังการนำเสนอหลักฐานซึ่งเป็นคำพูดของพยานรู้เห็นในเงื่อนไขต่างๆกัน 4 เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขแรกคือการแสดงหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือต่ำตั้งแต่ช่วงแรกๆของการสอบสวน เงื่อนไข ที่สองคือการแสดงหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือสูงตั้งแต่ช่วงแรกๆของการสอบสวน เงื่อนไขที่สามแสดง หลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือต่ำในช่วงท้ายของการสอบสวน และเงื่อนไขสุดท้าย แสดงหลักฐานที่มี ความน่าเชื่อถือสูงในช่วงท้ายของการสอบสวน ผลปรากฏว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่ได้รับการ

แสดงหลักฐานในช่วงท้ายของการสอบสวนและได้รับหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือสูง จะมีอัตราความรู้สึกรอคอยให้การรับสารภาพเท็จสูงกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่ได้รับการแสดงหลักฐานตั้งแต่ช่วงแรกของการสอบสวนและได้รับการแสดงหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือต่ำ ขณะที่การแสดงผลหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือต่ำในช่วงท้ายของการสอบสวนจะส่งผลในทางตรงข้าม นั่นคือทำให้ผู้ร่วมการทดลองถอนคำสารภาพจากที่เคยสารภาพไปแล้วในช่วงแรกๆ ในอัตราที่สูงกว่าในเงื่อนไขอื่น

Bergen และคณะ (2008) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานการณ์ที่ส่งอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ มีตัวแปรต้นทั้งหมด 5 ตัวพัฒนามาจากการศึกษาเทคนิค Reid (Inbau et al., 2001) ซึ่งเป็นเทคนิคการสอบสวนที่นิยมใช้ในสหรัฐอเมริกา ได้แก่ การให้หลักฐานเป็นพยานวัตถุ และการให้หลักฐานเป็นพยานบุคคล เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มและลดความรุนแรง และการชี้นำความทรงจำ (memory suggest) Bergen และคณะ ทำการทดลองโดยให้ผู้ร่วมการทดลองทำข้อสอบเรียงลำดับคดีอาชญากรรม ในห้องทดลองที่มีการออกแบบให้มีความคล้ายคลึงกับห้องสอบสวน ผู้ควบคุมการทดลองจะให้ผู้ร่วมการทดลองเริ่มทำแบบทดสอบ ก่อนจะออกไปจากห้อง โดยสร้างลึ่มกระดาษเฉลยคำตอบไว้ในห้อง ผู้ควบคุมการทดลองจะปล่อยให้ผู้ร่วมการทดลองนั่งทดสอบต่อไปเป็นเวลา 5 นาที ก่อนจะเข้ามาอีกครั้งแล้วกล่าวหาว่าผู้ร่วมการทดลองกระทำทุจริตโดยแอบดูข้อสอบ ก่อนจะให้ทำแบบทดสอบที่มีเงื่อนไขต่างๆ 4 เงื่อนไข โดยในแต่ละเงื่อนไขจะมีคำบรรยายสมมุติสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

ในเงื่อนไขที่ให้หลักฐานเป็นพยานวัตถุ จะบรรยายว่ากล้องวงจรปิดที่ตั้งอยู่ภายในห้องได้บันทึกภาพผู้ร่วมการทดลองขณะทำการทุจริตโดยแอบดูข้อสอบ

ในเงื่อนไขที่ให้หลักฐานเป็นพยานบุคคล จะบรรยายว่ามีชายคนหนึ่งได้เดินผ่านมาและเห็นว่าผู้ร่วมการทดลองกำลังทำทุจริตโดยแอบดูข้อสอบอยู่พอดี

ในเงื่อนไขที่มีเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง บรรยายคำพูดของผู้ควบคุมการทดลองในทำนองกล่าวหาผู้ร่วมการทดลองว่าถ้าในการสอบมีใครกระทำการทุจริตแม้เพียงครั้งเดียวก็จะต้องเปลี่ยนข้อสอบใหม่หมด และข้อสอบเดิมที่ทำมาก็ใช้ไม่ได้อีกแล้ว

ในเงื่อนไขที่มีเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง บรรยายคำพูดของผู้ควบคุมการทดลองในทำนองหว่านล้อมว่าเป็นธรรมชาติของนักศึกษาทุกคนที่อยากได้คะแนนดีในการสอบ และถ้าผู้ควบคุมการทดลองเป็นนักศึกษา ก็คงจะกระทำการทุจริตเช่นเดียวกัน

เงื่อนไขสุดท้ายคือการชี้นำให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับความทรงจำ มีการเขียนบรรยายว่าคุณค่าทั่วไปมักมีปัญหาเกี่ยวกับความทรงจำ โดยมักจะลืมเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเมื่อเรื่องราวนั้นเป็นการกระทำที่เขาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วยพฤติกรรมที่เป็นไปอย่างอัตโนมัติ และ

การที่ผู้ร่วมการทดลองเหลือบตามองข้อสอบไปโดยไม่รู้สึกตัวก็เป็นพฤติกรรมอัตโนมัติ หมายความว่า ในเหตุการณ์ครั้งนี้ผู้ร่วมการทดลองอาจลืมว่าตนได้เผลอกระทำทุจริตไป

ผู้ควบคุมการทดลองจะให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านเรื่องราวทั้ง 5 สถานการณ์ แล้วให้คะแนนว่ามีความรู้สึกว่าจะอยากรับสารภาพมากน้อยแค่ไหนในแต่ละสถานการณ์ วัดคะแนนเป็นระดับตั้งแต่ 1 ถึง 100 คะแนน ผลลัพธ์ที่ออกมาพบว่าตัวแปรต้นทุกตัวมีความสัมพันธ์กับการเกิดการรับสารภาพโดยตัวแปรเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงมีสหสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาคือตัวแปรการชี้ให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับความทรงจำ ด้านตัวแปรหลักฐานพบว่าพยานบุคคล ทำให้ผู้ร่วมการทดลองรู้สึกอยากรับสารภาพมากกว่าพยานวัตถุ

งานวิจัยของ Boyce และ Lindsay (2008) ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรพยานบุคคลในการตัดสินใจกระทำผิด โดยให้นักศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งหมด 180 คน สวมบทบาทเป็นผู้ตัดสินใจกระทำผิดโดยให้พิจารณาจากหลักฐานประกอบรูปคดี ซึ่งเป็นหลักฐานที่ให้พยานบุคคลระบุตัวผู้ต้องหาจากการดูวิดีโอเทป และทำการทดลองโดยให้ผู้ร่วมการทดลองสวมบทเป็นพนักงานสอบสวน และพิจารณาคดีจากหลักฐานการกระทำผิดทั้งหมดที่มีอยู่ หลักฐานเหล่านั้น ได้แก่ คำให้การของพยาน และหลักฐานวิดีโอเทปบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา โดย Boyce และ Lindsay จัดแบ่งการทดลองออกเป็น 2 เงื่อนไข เงื่อนไขแรกคือเงื่อนไขที่พยานไม่มีคุณภาพ พยานชี้ตัวผู้ต้องหาโดยไม่ได้พิจารณาหลักฐานให้ดี เพราะหลักฐานที่ให้ผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขนี้ดู จะเป็นภาพที่ถ่ายได้จากกล้องวงจรปิดที่ตั้งอยู่ในระยะไกล 20 ฟุต ระยะเวลา 2 นาที 5 วินาที ส่วนในเงื่อนไขที่ 2 เป็นเงื่อนไขที่พยานมีคุณภาพ พิจารณาหลักฐานอย่างละเอียด และมีความแม่นยำกว่าในการระบุตัวผู้ต้องหาเพราะภาพวิดีโอเทปที่ฉายในเงื่อนไขที่ 2 มีลักษณะเหมือนกับแบบแรกทุกประการ แต่มีการเพิ่มฉากที่มีภาพถ่ายขยายใบหน้าของผู้ร้ายให้เห็นชัดเจน มีความยาวประมาณ 10 วินาที หลังจากให้ดูวิดีโอเทปแล้ว ผู้ควบคุมการทดลองก็ให้พยานทั้ง 2 เงื่อนไขดูหน้าผู้ต้องหาจากรูปถ่ายในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้พยานชี้ตัวผู้ต้องหา ในขั้นตอนสุดท้ายเป็นการวัดตัวแปรตามของงานวิจัย โดยให้นักศึกษาที่เล่นเป็นพนักงานสอบสวนเป็นคนให้คะแนนความน่าจะเป็นในการกระทำผิดของผู้ต้องหาคนที่พยานในแต่ละเงื่อนไขระบุตัว ผลปรากฏออกมาว่าผู้ร่วมการทดลองให้คะแนนความน่าจะเป็นที่ผู้ต้องหาคนที่ถูกพยานชี้ตัวจะเป็นผู้กระทำผิดในสองเงื่อนไขไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมการทดลองที่สวมบทเป็นพนักงานสอบสวนไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างการชี้ตัวโดยพยานที่มีคุณภาพกับพยานที่ไม่มีคุณภาพได้ และหลักฐานพยานวัตถุ ที่เป็นเทปวิดีโอซึ่งมีความแม่นยำสูงกับไม่แม่นยำสูงก็ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจความน่าจะเป็นในการกระทำผิดของบุคคลได้เท่ากับหลักฐานพยานบุคคล

5. แนวคิดเรื่องอัตราความเร็วในการพิมพ์

นอกจากตัวแปรสถานการณ์ทั้งหมดที่กล่าวไปข้างต้น ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จแล้ว ยังมีตัวแปรสถานการณ์อีกตัวแปรหนึ่งที่น่าสนใจในการทดลองเกี่ยวกับการรับสารภาพเท็จ นั่นคืออัตราความเร็วในการพิมพ์

นักวิจัยแต่ละคนจะมีวิธีการออกแบบการทดลองให้มีความเป็นไปได้ที่ผู้ร่วมการทดลองจะกระทำความผิดแตกต่างกันไป เช่น ในงานวิจัยของ Kassin และ Kiechel (1996) ทำการทดลองโดยให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรตามที่กำหนดให้ลงบนแป้นตัวอักษรของคอมพิวเตอร์ และกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตามตัวอักษรที่ผู้อ่านอ่านตัวอักษรให้ฟังอย่างรวดเร็ว และในเงื่อนไขที่ผู้อ่านอ่านตัวอักษรให้ฟังอย่างช้าๆ โดยก่อนเริ่มการทดสอบผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการเตือนก่อนว่าห้ามกดปุ่ม ALT บนแป้นพิมพ์เพราะจะเป็นเหตุให้คอมพิวเตอร์ได้รับความเสียหาย และข้อมูลที่บันทึกมาจะสูญหายไปหมด จากนั้น Kassin และ Kiechel จะทำให้เครื่องทำการรีเซ็ตใหม่ ก่อนจะเข้ามากล่าวหาผู้ร่วมการทดลองว่าได้กดปุ่มที่ห้ามไม่ให้กดไป โดยการถามว่า “คุณกดปุ่ม Alt ไปใช่ไหม” แม้ผู้ร่วมการทดลองกล่าวปฏิเสธ ผู้ควบคุมการวิจัยก็จะให้ผู้ร่วมการทดลองเซ็นรับสารภาพซึ่งผู้ร่วมการทดลองจะยอมเซ็นรับสารภาพหรือไม่นั้น ตรงขั้นตอนนี้จะเป็นการวัดการเกิดหรือไม่เกิดของการรับสารภาพเท็จ ผลการทดลองพบว่าในเงื่อนไขที่ให้พิมพ์ตามตัวอักษรที่อ่านเร็ว ผู้ร่วมการทดลองจะมีอัตราการรับสารภาพมากกว่าในเงื่อนไขที่ให้พิมพ์ตามตัวอักษรที่อ่านช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ในงานวิจัยของ Kassin และ Kiechel ยังมีการวัดตัวแปรตาม 3 ตัว คือการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ วัดโดยเมื่อปล่อยให้ผู้ร่วมการทดลองออกจากห้องทดลองไป ซึ่งจัดให้มีหน้าม้าอีกคนแสร้งทำที่เข้ามาพูดคุยกับผู้ควบคุมการทดลองถามถึงเหตุการณ์ในห้องทดลองเมื่อครู่ หากผู้ร่วมการทดลองกล่าวในทำนองเล่าว่าเขาถูกกล่าวหาโดยผู้ควบคุมการทดลองว่าเขาเป็นต้นเหตุที่ทำให้คอมพิวเตอร์เสียหาย เช่น “เขาบอกว่าฉันทำคอมพิวเตอร์เสียหาย” แสดงว่าภายในจิตใจเขาไม่ได้รู้สึกว่าเขากระทำผิดจริงตามที่ถูกกล่าวหา การให้คำสารภาพจึงเป็นการรับสารภาพโดยไม่ยินยอม แต่หากผู้ร่วมการทดลองหลงคิดไปว่าตนได้กระทำผิดจริงและยอมรับสารภาพโดยสมัครใจ เขาจะให้คำตอบแก่ผู้ควบคุมการทดลองในทำนองว่าเขาเป็นต้นเหตุให้คอมพิวเตอร์เสียหาย เช่นอาจบอกว่า “ฉันกดปุ่มทำให้คอมพิวเตอร์เสียหาย” และยังมีการวัดตัวแปรการเกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ เช่น ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่าตนเองน่าจะกดปุ่มไปตอนไหน อย่างไรก็ตาม ผลการทดลองพบว่ามีผู้ร่วมการทดลองถึงร้อยละ 69.00 ที่ยอมรับสารภาพ โดยมีผู้ร่วมการทดลองถึงร้อยละ

ละ 29.00 ที่ยอมรับสารภาพจากภายใน และรู้สึกว่าคุณเองได้กระทำความผิดลงไปจริงๆ และมีผู้ร่วมการทดลองเพียงร้อยละ 9.00 เท่านั้นที่มีการสร้างเรื่องราวเท็จ

ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดในรูปแบบของการทดลองสามารถจัดให้มีความหลากหลายขึ้น เช่น งานวิจัยของ Klaver, Lee, และ Rose (2008) ที่จัดให้ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดขึ้นอยู่กับปุ้มที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งพัฒนามาจากการทดสอบการพิมพ์ของ Kassin และ Kiechel (1996)

ในตอนแรกนั้น Klaver, Lee, และ Rose (2008) ศึกษาตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการเกิดการรับสารภาพเท็จ ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะซึ่งใช้มาตรวจของ Gudjonsson (1997) รวมถึงตัวแปรการความนับถือในตนเอง ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตน ว่าตัวแปรเหล่านี้มีความสามารถในการทำนายตัวแปรการรับสารภาพเท็จแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งให้ผู้ร่วมการทดลองเข้าร่วมการทดสอบความเร็วในการพิมพ์ผิด โดยสั่งห้ามไว้ก่อนเริ่มการทดลองว่าห้ามกดปุ้ม ALT ในเงื่อนไขที่ให้ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดสูง หรือ ปุ้ม ESC ในเงื่อนไขที่ให้ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดต่ำ จากนั้นทำให้คอมพิวเตอร์ดับลงหลังจากพิมพ์ไปประมาณ 3 นาที แล้วเข้ามากล่าวหาผู้ร่วมการทดลอง อีกทั้งกดดันให้ยอมเซ็นรับสารภาพ โดยใช้เทคนิคการสอบสวนที่เลียนแบบจากเทคนิคการสอบสวนที่ใช้อยู่ในกระบวนการยุติธรรมยุคปัจจุบัน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ใช้วิธีกล่าวหาและทำให้เห็นว่าโทษดูยิ่งใหญ่เกินความเป็นจริง โดยผู้ควบคุมการทดลองจะกล่าวว่า “ในสามสัปดาห์ที่ผ่านมา เราทำการทดลองกับนักศึกษาไปตั้ง 50 คน แล้วคอมพิวเตอร์ก็เคยพังมาก่อน เรารู้ว่าทุกครั้งที่ต้องมีคนกดปุ้ม ALT/ESC แสดงว่าคุณต้องกดมันใช่ไหม” และ “ไม่มีหนทางที่จะกู้ข้อมูลคืนมาได้ รู้ไหมว่างานวิจัยของเราจะต้องล่าช้าออกไปอีก ทำไมคุณถึงกดมัน!” ประเภทต่อมาคือการสอบสวนแบบลดความรุนแรง เป็นวิธีการแสวงหาเป็นเห็นอกเห็นใจผู้กระทำผิด ทำเหมือนเรื่องที่เกิดขึ้นนั้นไม่ใช่เรื่องใหญ่ โดยผู้ควบคุมการทดลองจะกล่าวว่า “ไม่เป็นไร มันเป็นอุบัติเหตุ คุณไม่ได้ตั้งใจกดปุ้ม ALT/ESC ใช่ไหม มีผู้ร่วมการทดลองเคยกดปุ้มพวกนี้ไปแล้วเหมือนกันระหว่างทำการทดลองครั้งก่อนๆ คุณแน่ใจหรือว่าคุณไม่ได้กดมัน เพราะปุ้ม ALT/ESC มันค่อนข้างจะไวมาก บางทีมันก็ทำงานทั้งที่มีเราแทบจะไม่ได้โดนมันเลย” และ “โปรแกรมดูเหมือนจะใช้ทำงานไม่ได้สักในเร็วๆนี้ เกิดอะไรขึ้นหรือ”

ผลลัพธ์ที่ปรากฏในการทดลองนี้คือ ตัวแปรบุคลิกภาพการยอมตาม สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จมากกว่าตัวแปรบุคลิกภาพชนิดอื่น และตัวแปรสถานการณ์ เทคนิคการสืบสวนแบบลดความรุนแรง สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จมากกว่าเทคนิคการสืบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง ซึ่งผู้ควบคุมการทดลองได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการสอบสวนแบบลดความรุนแรง เป็นเทคนิคอันตรายมากที่สุดที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรม เพราะเป็นเทคนิคที่อาศัยกลไกทางจิตวิทยาคือการป้องกันตัวเองของ

มนุษย์ในด้านความต้องการที่จะปกป้องไม่ให้อุปกรณ์หรือประสบบกพร่องมากกว่าเดิม เป็นเหตุให้ต้องยอมรับสารภาพเท็จออกไปทั้งที่เป็นผู้บริสุทธิ์

Horselenverg, Merckelbach, และ Josephs (2003) ศึกษาปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อตัวแปรการรับสารภาพเท็จโดยมีการศึกษาตัวแปรทางบุคลิกภาพที่หลากหลาย อาทิเช่น การยอมตาม การคล้อยตามสิ่งชี้นำ การมีจินตนาการ (fantasy-proneness) และความล้มเหลวทางปัญญา (cognitive failures) ว่ามีผลต่อการให้คำสารภาพของบุคคลหรือไม่ และนอกจากตัวแปรบุคลิกภาพที่กล่าวไปแล้ว งานวิจัยเรื่องนี้ยังทำการทดลองโดยจัดกระทำตัวแปรสถานการณ์ความเป็นไปได้ของการกระทำผิด โดยการกำหนดปุ่มต้องห้ามไว้ระหว่างปุ่ม F12 กับปุ่ม windows ผลปรากฏว่า ในเงื่อนไขที่กำหนดปุ่มต้องห้ามไว้ที่ windows ผู้ร่วมการทดลองมีอัตราการรับสารภาพเท็จไม่แตกต่างจากในเงื่อนไขที่กำหนดปุ่มไว้ที่ F12 อย่างไรก็ตาม ในเงื่อนไขที่ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดมีสูง ผู้ร่วมการทดลองจะเกิดการรับสารภาพเท็จจากภายในสูงกว่าในเงื่อนไขที่ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรความเป็นไปได้ของการกระทำผิดสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จจากภายในได้ กระบวนการทดลองของพวกเขา มีความคล้ายคลึงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จอื่นๆ นั่นคือให้ผู้ร่วมการทดลองเข้าทดสอบความสามารถในการพิมพ์ผิด และแจ้งแก่ผู้ร่วมการทดลองว่าการทดสอบการพิมพ์นี้มีจุดให้ปุ่มบนแป้นพิมพ์สลับกัน และผู้ร่วมการทดลองต้องระวังไม่ให้เผลอกดปุ่มต้องห้ามในเงื่อนไขต่างๆ เพราะเป็นคำสั่งให้ลบข้อมูลทั้งหมดออก หลังจากผู้ร่วมการทดลองพิมพ์งานไปได้พักหนึ่ง เครื่องคอมพิวเตอร์จะดับลง และผู้ควบคุมการทดลองจะเข้ามาถามหาผู้ร่วมการทดลองว่าได้กดปุ่มที่ห้ามไม่ให้กด ก่อนจะบอกให้ผู้ร่วมการทดลองยอมเซ็นรับสารภาพ โดยการเซ็นรับสารภาพนั้นจะมีผลในทางลบต่อผู้ร่วมการทดลอง เพราะทำให้สูญเสียเงินค่าจ้างไปถึงร้อยละ 80.00 จากค่าจ้างที่ควรจะได้รับในครั้งแรก ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองถึงร้อยละ 82.00 ยอมเซ็นรับสารภาพ และกว่าครึ่งคิดว่าตัวเองควรรับผิดชอบในความผิดพลาดครั้งนี้ แต่ไม่มีหลักฐานสนับสนุนว่าตัวแปรบุคลิกภาพต่างๆ เช่น การยอมตาม การคล้อยตามสิ่งชี้นำ การมีจินตนาการ และความล้มเหลวทางปัญญา จะมีผลต่อการให้การสารภาพเท็จของบุคคล

6. แนวคิดเรื่องบุคลิกภาพของผู้ถูกสอบสวน

บุคคลทั่วไปเมื่อตกอยู่ภายใต้แรงกดดันหรืออยู่ในสภาวะที่กำลังวิตกกังวล เครียด ซึมเศร้า อย่างรุนแรงแล้วก็ส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มจะยอมกระทำตามแรงกดดันจากผู้อื่น (Gudjonsson, 2003) และอย่างที่ได้อธิบายไปแล้วว่ากระบวนการสอบสวนของตำรวจยุคปัจจุบันมีเทคนิคการสอบสวนที่กระตุ้นให้ผู้ถูกสอบสวนเกิดสภาวะกดดันทางจิตใจ เมื่อบุคคลที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกันต้องมาประสบสภาวะกดดันทางจิตใจในห้องสอบสวน ก็จะมีความสามารถทนต่อแรงกดดันนั้นๆ ได้แตกต่างกัน (Kassin & Gudjonsson, 2004) ปัจจัยทางจิตวิทยาและบุคลิกภาพส่วนบุคคลจึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการรับสารภาพเท็จในผู้บริสุทธิ์

ตัวแปรทางบุคลิกภาพซึ่งมีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพของบุคคล และมีการนำมาใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จของบุคคลอย่างแพร่หลาย ได้แก่ ตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม และตัวแปรการยอมตาม (Gudjonsson, 2003) โดยตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามและการยอมตามนั้นมีความสัมพันธ์กับการให้คำสารภาพเท็จประเภทที่ถูกบีบบังคับให้ต้องรับสารภาพ (Kassin & Wrightsman, 1980) นอกจากนี้ ตัวแปรบุคลิกภาพอื่นๆ เช่น ตัวแปรความวิตกกังวล และตัวแปรบุคลิกภาพที่ผิดปกติของบุคคล เช่น การเป็นคนต่อต้านสังคม ก็พบว่าสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จของบุคคลได้เช่นกัน (Gudjonsson, 2004)

Kassin (2008a) ยกตัวอย่างตัวแปรบุคลิกภาพที่คาดว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จมา 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรการยอมตาม และตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม โดยตัวแปรการคล้อยตามนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการที่บุคคลจะยอมทำตามความต้องการของผู้อื่นระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในขณะที่ตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ เป็นตัวแปรที่บ่งบอกความไม่มั่นใจในความทรงจำของตนเอง และเกิดการความทรงจำไปตามคำถามชี้แนะหลังได้รับสถานการณ์ที่ได้รับผลป้อนกลับทางลบ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่าตัวแปรบุคลิกภาพที่น่าสนใจนำมาใช้ในการศึกษาต่อไป มี 2 ตัว ได้แก่ การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม และการยอมตาม เพราะเป็นตัวแปรพื้นฐานที่นำมาใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับการรับสารภาพเท็จค่อนข้างมาก

6.1 แนวคิดเรื่องการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม

ไม่มีมนุษย์คนใดที่จะเกิดมาเหมือนกันทุกประการ มนุษย์ย่อมมีความแตกต่างกันไปตามเพศ ศาสนา ครอบครัวยุค สถานภาพทางสังคม จวบจนแนวคิด และอุดมคติ

ความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงมีอิทธิพลต่อกระบวนการสอบสวนในการที่บุคคลจะยอมรับสารภาพหรือไม่ยอมรับสารภาพ (Gudjonsson, 2003) เพราะเมื่อมนุษย์ต้องอยู่ในสังคม พฤติกรรม ความคิด ความรู้สึก และกระบวนการทางปัญญาย่อมแปรเปลี่ยนไปตามอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม (Forsyth, 2006) การชี้นำก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างมนุษย์ และส่งอิทธิพลไปสู่ความคิด ความจำ รวมถึงพฤติกรรมของมนุษย์ (Gudjonsson) ทำให้บุคคลได้รับอิทธิพล หรือมีการคล้อยตามสิ่งแวดล้อมต่างกันไป

การคล้อยตาม หมายถึงการที่บุคคลได้รับอิทธิพลทางจิตใจจากผู้อื่น และอิทธิพลนั้นก่อให้เกิดความคิดที่เป็นไปในทิศทางเดียวกับความรู้สึก คำวิจารณ์ และการคาดหวังของผู้อื่น (Forsyth, 2006) การชี้นำกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำนั้นมีความแตกต่างกัน นั่นคือ การชี้นำ (suggestibility) หมายถึงการกระตุ้นให้บุคคลอื่นแสดงการตอบสนองต่อสารที่เกิดขึ้นทางประสาทสัมผัส ส่วนการคล้อยตามสิ่งชี้นำ หมายถึงการที่บุคคลได้ตอบสนองต่อสิ่งชี้นำในทางใดทางหนึ่ง (Gudjonsson, 2003)

Gudjonsson (2003) เป็นหนึ่งในนักจิตวิทยาสังคมที่ทำการศึกษารื่อง การชี้นำ อย่างจริงจัง โดยประยุกต์เข้ากับความรู้ในกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ นั่นคือการสอบปากคำพยาน พบว่าการชี้นำโดยผู้สอบปากคำนั้นมีผลต่อการให้การที่บิดเบือนของผู้ที่ถูกสอบสวน สิ่งนี้ได้สร้างความเสียหายแก่ผู้ที่ต้องตกเป็นเหยื่อของกระบวนการสอบสวนเป็นอย่างมาก

ลักษณะของการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม

Gudjonsson (2003) แบ่งการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม (interrogative suggestibility) ออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความไม่แน่ใจ (uncertainty) เมื่อบุคคลเกิดความไม่แน่ใจในคำตอบ บุคคลจะต้องพึ่งพาข้อมูลและการสนับสนุนจากผู้อื่นจนกระทั่งเกิดการคล้อยตามขึ้น
2. ความเชื่อใจระหว่างบุคคล (interpersonal trust) เมื่อบุคคลมีความเคลือบแคลงหรือหวาดระแวงในเจตนาของผู้ซักถาม บุคคลย่อมไม่เกิดการคล้อยตาม

3. การคาดหวังว่าจะต้องตอบคำถามได้ (expectation) เมื่อบุคคลตอบคำถาม หรือ ตัดสินใจในเรื่องบางเรื่อง ย่อมมีความคาดหวังว่าคำตอบ หรือการตัดสินใจของตนเอง จะต้องถูกต้อง หากมีการชี้แนะจากผู้สอบถามว่าเป็นคำตอบที่ผิด บุคคลก็จะคล้อยตาม โดยการเปลี่ยนคำตอบโดยคาดหวังว่าคำตอบใหม่จะเป็นคำตอบที่ถูกต้อง เมื่อพิจารณาตามทฤษฎีของ Gudjonsson และ Clark (1986) ที่กล่าวว่า การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ว่าต้องมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- การมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น (social interaction)
- กระบวนการถามคำถามและตอบคำถามระหว่างผู้ถามกับผู้ถูกถาม (questioning procedure)
- คำถามเป็นคำถามที่ประกอบไปด้วยการชี้แนะ (suggestive stimulus)
- ผู้ถูกถามมีการยอมรับการชี้แนะ (acceptance stimulus)
- พฤติกรรมเป็นการตอบสนองต่อแรงกระตุ้น (behavioural response) เช่น การตอบคำถามตามที่ถูกชี้แนะ

นอกจากองค์ประกอบข้างต้นแล้ว การชี้แนะระหว่างการซักถามยังมีลักษณะเฉพาะ 4 ประการ ดังนี้ (Gudjonsson, 1997)

1. เป็นกระบวนการถามที่อาศัยปฏิสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างผู้ถามกับผู้ถูกถาม
2. คำถามจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมา หรือเหตุการณ์ต่างๆ และสิ่งที่ต้องการให้ระลึกถึงอีกครั้ง
3. การชี้แนะระหว่างการซักถามจะทำให้บุคคลที่ถูกถามรู้สึกไม่มั่นใจในกระบวนการทางปัญญาของตน (Cognition)
4. คำถามที่ใช้ในการชี้แนะระหว่างการซักถามมักเป็นคำถามที่ใช้ในปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับผู้ต้องหา ตำรวจกับพยาน และตำรวจกับโจทก์เท่านั้น

ความแตกต่างระหว่างการคล้อยตามสิ่งชี้แนะกับการชี้แนะ

McDougall (1958 อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003) กล่าวว่า การชี้แนะจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลกำลังมีความผิดปกติในสมอง เช่น อยู่ในสภาวะที่กำลังถูกสะกดจิต กำลังสะลึมสะลือ หรือใกล้หลับ ความแตกต่างระหว่างการคล้อยตามสิ่งชี้แนะกับตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม คือการคล้อยตามสิ่งชี้แนะจะเกิดภายใต้บริบทที่สมองของผู้ถูกชี้แนะอยู่ในสภาวะไม่ปกติ เช่น อยู่

ในระหว่างการหลับ หรือหมดสติ หรือผู้ที่ถูกชี้นำมีข้อมูลเกี่ยวกับสารที่ได้รับการชี้นำมีน้อยมากจึงต้องการคำแนะนำหรือการให้ข้อมูลจากบุคคลอื่น ในขณะที่การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามหมายถึง การที่บุคคลยอมรับสารชี้นำอันเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการซักถาม ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมตอบสนองที่ติดตามมาจากการได้รับสารชี้นำ (Gudjonsson & Clark, 1986)

นอกจากนี้ การคล้อยตามสิ่งชี้นำในตัวบุคคลจะมากขึ้นอยู่กับความรู้สึกลึกซึ้งในข้อมูลที่ได้รับ ความรู้ของผู้ถูกสอบสวน และปัจจัยภายใน เช่น สัญชาตญาณ และบุคลิกภาพแบบอื่นๆ (McDougall, 1958 อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003)

จากงานวิจัยข้างต้นพบว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามเป็นตัวแปรที่มีนักวิจัยมากมายให้ความสนใจ ทำให้มีการศึกษาเรื่องการคล้อยตามสิ่งชี้นำเชื่อมโยงกับตัวแปรทางจิตวิทยาอื่นๆอีกมากมาย ดังงานวิจัยที่จะกล่าวถึงในลำดับถัดไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม

งานวิจัยของ Wolfradt และ Meyer (1998) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำ (GSS) ของ Gudjonsson (1997) กับตัวแปรความวิตกกังวลในกลุ่มคนไข้ทั้งหมด 37 คน โดยเปรียบเทียบกับบุคคลธรรมดาที่จัดให้เป็นกลุ่มควบคุม 44 คน ผลลัพธ์พบว่าบุคคลที่มีลักษณะนิสัยแบบวิตกกังวลจะมีการคล้อยตามสิ่งชี้นำสูงกว่าบุคคลปกติในกลุ่มควบคุม

งานวิจัยของ Baxter, Jackson, และ Bain (2003) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามสิ่งชี้นำกับตัวแปรการนับถือตนเอง และพบว่าคนที่มีความนับถือตนเองสูงจะมีอัตราการคล้อยตามสิ่งชี้นำสูงกว่าคนที่มีความนับถือในตนเองต่ำ

จากงานวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามมีสหสัมพันธ์กับตัวแปรความวิตกกังวล และตัวแปรความนับถือในตนเอง ซึ่งตัวแปรความวิตกกังวล และตัวแปรความนับถือในตนเองนั้น ก็พบว่ามีสหสัมพันธ์กับตัวแปรการรับสารภาพเท็จระหว่างการสอบสวนด้วย (เช่น งานวิจัยของ Forrest et al., 2008; Gudjonsson et al., 2008) ดังนั้นตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามกับการรับสารภาพเท็จก็อาจเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน

นอกจากงานวิจัยข้างต้น ยังมีงานวิจัยที่น่าสนใจเกี่ยวกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำอีก ได้แก่ งานวิจัยของ Baxtor, Boon, และ Marley (2006) ศึกษาท่าทางในการสัมภาษณ์ของผู้สัมภาษณ์ว่ามีผลต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำต่อ โดยผู้สัมภาษณ์ที่มีลักษณะครอบงำ (dominance) โดยต้องแสดงท่าทางเคร่งครัด คุกคามผู้ร่วมการทดลอง และผู้สัมภาษณ์ที่มีลักษณะยอมตาม (submissive) ซึ่งต้อง

แสดงท่าที่เป็นมิตรและยอมตามผู้ร่วมการทดลอง ซึ่งผลการทดลองพบว่าผู้สัมผัสภาษาที่มีลักษณะ
ครอบงำจะทำให้ผู้สัมผัสภาษายอมเปลี่ยนคำตอบมากกว่าผู้สัมผัสภาษาที่มีท่าทางเป็นมิตร ซึ่งช่วยยืนยัน
ทฤษฎีของ Gudjonsson และ Clark (1986) ที่กล่าวไว้ว่าหากผู้ถูกสัมผัสภาษาต้องตกอยู่ในสถานการณ์
ที่กดดัน และเกิดความไม่แน่ใจในคำตอบของตัวเองจะคล้อยตามสิ่งชี้นำมากขึ้น

จากงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยมองเห็นว่าการทดลองเรื่องลักษณะท่าทางของผู้ให้สัมผัสภาษาทั้งใน
ลักษณะที่เป็นมิตรและไม่เป็นมิตรนั้นมีความคล้ายคลึงกับการทดลองเรื่องการรับสารภาพเท็จ ซึ่งแบ่ง
การสอบสวนออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงซึ่งให้ผู้สัมผัสภาษาพูดจา
คุกคามผู้ร่วมการทดลอง และการสอบสวนแบบลดความรุนแรงซึ่งให้ผู้สัมผัสภาษาพูดจาวนล้อมผู้
ร่วมการทดลอง รวมถึงแสดงท่าทางเป็นมิตรอีกด้วย

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งเกี่ยวกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามที่จัดว่าเป็นการเปิด
โลกใหม่ให้กับการทดลองเกี่ยวกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม คืองานวิจัยของ
Gorassini, Harris, Diamond, และ Flynn-Dastoor (2006) ที่ให้ผู้ร่วมการทดลองทดลองทำมาตรวัด
การคล้อยตามสิ่งชี้นำผ่านคอมพิวเตอร์โดยใช้ข้อความเดียวกันกับข้อความที่ใช้ในมาตรวัดการ
คล้อยตามสิ่งชี้นำ GSS (Gudjonsson Suggestibility Scale) โดยให้ตอบคำถามผ่านคอมพิวเตอร์
แล้วเปรียบเทียบผลกับกลุ่มผู้ร่วมการทดลองที่ตอบคำถามผ่านผู้สอบถามโดยปากเปล่า ผลลัพธ์ที่
ปรากฏคือแม้การทำโปรแกรมจะมีข้อเสียคือผู้ร่วมการทดลองมีการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1 (yield 1)
น้อยกว่าการทำมาตรวัดการชี้นำกับบุคคล แต่ขณะเดียวกัน ผู้ร่วมการทดลองก็มีคะแนนการเปลี่ยน
คำตอบ (shift) สูงกว่าการทำมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำกับบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมการ
ทดลองเชื่อในผลป้อนกลับที่ได้รับผ่านทางคอมพิวเตอร์ (feedback) มากกว่าที่ได้รับจากบุคคล ซึ่งเมื่อ
การตอบคำถามสิ้นสุดลง คอมพิวเตอร์จะประมวลผลโดยคำนวณคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำให้โดย
อัตโนมัติ

ผู้วิจัยจึงมองเห็นว่าถ้ามีการพัฒนาโปรแกรมมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำ GSS ต่อไปให้มี
ความน่าเชื่อถือมากขึ้นก็จะช่วยลดข้อจำกัดหรือข้อเสียที่กล่าวมาได้ อีกทั้งการใช้โปรแกรมก็เป็นการ
ช่วยประหยัดเวลาในการทำมาตรวัดเกี่ยวกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามซึ่งปกติ
จะต้องใช้เวลามากและมีขั้นตอนการทำที่ค่อนข้างซับซ้อน

มาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม

Gudjonsson (2003) ได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม มีชื่อว่า Gudjonsson suggestibility scale มีจุดประสงค์ 2 ประการคือ

1. เพื่อให้เข้าใจลักษณะและกระบวนการทำงานของตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม (interrogative suggestibility)
 2. พัฒนามาตรวัดความแตกต่างทางบุคลิกภาพของบุคคลเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัย
- มาตรวัด Gudjonsson suggestibility scales ทั้ง 2 มาตรวัด มีชื่อย่อต่างกันว่า GSS1 และ GSS2 ตามลำดับ โดย GSS1 มีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกับการให้การในคดีอาชญากรรม เพื่อเป็นตัวอย่างของการสอบสวนที่พบได้จริง ในขณะที่ GSS2 พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในการวิจัยโดยเฉพาะ เนื้อหาในมาตรวัด GSS2 นี้เป็นเรื่องราวที่คนทั่วไปสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน

ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา, รติรัศย์ ไฉนอมสัจย์, และขวัญจิตต์ นรากรพิจิตร (2549) ได้แปลมาตรวัด GSS2 เป็นภาษาไทย โดยสร้างข้อความที่ประกอบด้วยประโยค 40 ประโยค เป็นเรื่องราวของสามีภรรยาคนหนึ่ง ซึ่งบังเอิญไปอยู่ในเหตุการณ์ที่เด็กชายคนหนึ่งกำลังจะประสบอุบัติเหตุขณะขี่จักรยานลงจากทางลาดชัน แต่เด็กชายก็ไม่ได้เป็นอันตรายเพราะคู่สามีภรรยาได้เข้าไปช่วยเหลือไว้ทันพอดี

นอกจากแปลมาตรวัด Gudjonsson suggestibility scales 2 เป็นภาษาไทยแล้ว ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา, และคณะ (2549) ยังได้พัฒนามาตรเพิ่มเติม โดยเนื้อหายังคงมีความคล้ายคลึงกับเรื่องราวในมาตรเดิม แต่มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย เริ่มเรื่องโดยสามีภรรยาคนหนึ่ง ชื่อนารีและปรีชา ทั้งสองกำลังเดินทางไปทำงานตามปกติ แต่ระหว่างทางได้พบชาวต่างชาติกำลังข้ามถนนขณะที่มีรถกำลังวิ่งมาด้วยความเร็วสูง ชาวต่างชาติเกือบจะประสบอุบัติเหตุ แต่รอดมา เพราะพวกเขาตะโกนบอกให้ระวังรถ ผู้วิจัยทั้ง 3 คน พัฒนามาตรวัดโดยยึดเอาโครงสร้างเดิมจากมาตรของ Gudjonsson (1997) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อกระทง 3 แบบ ได้แก่ข้อกระทงที่ไม่ใช่คำถามชี้นำ คำถามที่เป็นคำถามชี้นำ และคำถามชี้นำแบบให้เลือกตอบ โดยจะกล่าวถึงรายละเอียดของมาตร ในส่วนของขั้นตอนการพัฒนามาตร

6.2 แนวคิดเรื่องการยอมตาม

การยอมตาม (Compliance) หมายถึงแนวโน้มที่บุคคลจะยอมรับการชี้้นำจากบุคคลอื่นซึ่งเกิดขึ้นหลังจากการที่บุคคลถูกเรียกร้องให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการที่บุคคลต้องเคารพเชื่อฟังในคำสั่งของบุคคลอื่น (Gudjonsson, 1997; 2003)

แนวคิดเรื่ององค์ประกอบของการยอมตาม ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป กล่าวว่า การยอมตามมี 2 องค์ประกอบ (Gudjonsson, 2003) ได้แก่

1. การหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง
2. ความต้องการที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ

เราสามารถพบเห็นพฤติกรรมการยอมตามได้บ่อยในระหว่างการปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคม (Gudjonsson, Sigurdsson, Einarsson, & Einarsson, 2008) และพฤติกรรมยอมตามของบุคคลซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งพฤติกรรมตอบสนองต่อสถานการณ์เฉพาะในชีวิตประจำวัน หรืออาจเป็นลักษณะนิสัยของบุคคลผู้นั้น (Gudjonsson, Sigurdsson, Brynjolfsdottir, & Hreinsdottir, 2002) เลยก็ได้

ประเภทของการยอมตาม

การยอมตามจัดเป็นหนึ่งในพฤติกรรมของบุคคลที่ถูกอิทธิพลทางสังคม (social influence) ตามทฤษฎีของ Kelman (1961 อ้างถึงใน Klein, 1967) แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การยอมตาม (compliance) หมายถึง การคล้อยตามต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลผู้นั้นเพียงเล็กน้อย และทำให้บุคคลตอบสนองต่ออิทธิพลจากภายนอกที่มากระทบเพื่อให้ได้รับคำชมความชื่นชอบจากบุคคล หรือรางวัลอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการเปลี่ยนแปลงการกระทำเพียงเล็กน้อย และมีขอบเขตจำกัด ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด หรือทัศนคติส่วนบุคคลแต่อย่างใด ซึ่งแตกต่างจากพฤติกรรมอีก 2 ชนิดในลำดับถัดไป

2. การหาเอกลักษณ์ (identification) หมายถึง การพยายามกำหนดความคิดและทัศนคติของตนให้เหมือนกับบุคคลที่ตนชื่นชอบหรือคู่รัก และตอบสนองโดยแสดงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน

3. การคล้อยตามจากภายใน (internalization) หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคคลเปลี่ยนความคิดและทัศนคติของตนโดยเกิดจากความน่าเชื่อถือของสารที่ได้รับจนทำให้บุคคลตอบสนองอย่างเป็นอิสระโดยไม่จำเป็นต้องมีอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมากระทบ

นอกจากนี้ ยังมีการแบ่งการคล้อยตามของบุคคลที่ถูกอิทธิพลโดยสังคมออกเป็น 4 ประเภท ตามหลักการของ Macdonal และ Levy (2000 อ้างถึงใน Forsyth, 2006) ดังนี้

1. การยอมตาม (compliance) คือการที่บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามอิทธิพลทางสังคม แต่ยังคงรักษาความคิดความเชื่อเดิมของตนไว้

2. การแปรผัน (conversion) คือการที่บุคคลเปลี่ยนแปลงทั้งพฤติกรรมและความคิด ค่านิยม รวมถึงเจตคติไปตามอิทธิพลทางสังคม

3. การไม่ขึ้นกับผู้อื่น (independent) คือการที่บุคคลไม่ได้รับอิทธิพลทางสังคม และมีการแสดงถึงการต่อต้านออกมาทางความคิด พฤติกรรม เนื่องมาจากการมีเจตคติที่คงเส้นคงวา

4. การปฏิเสธการคล้อยตาม (anticonformity) คือการที่บุคคลพยายามแสดงความคิดเห็น พฤติกรรม และการตัดสินใจให้เป็นไปในทิศทางตรงข้ามกับสังคม โดยมีได้มาจากเจตคติส่วนตัวจริงๆ

แม้ตัวอย่างข้างต้นจะจัดการยอมตามให้เป็นส่วนหนึ่งของการคล้อยตาม แต่การยอมตามกับการคล้อยตามก็ยังคงมีความแตกต่างกันในเรื่องของนิยามและบริบททางสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะกล่าวถึงในลำดับถัดไป

ความแตกต่างระหว่างการยอมตามกับการคล้อยตาม

Cialdini และ Goldstein (2004) กล่าวว่า การยอมตาม และการคล้อยตาม (conformity) มีลักษณะที่คล้ายกันคือเป็นกระบวนการของบุคคลในการตอบสนองต่ออิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอกด้วยจุดประสงค์ 3 ประการร่วมกัน ได้แก่ เพื่อให้เพื่อนมนุษย์ด้วยกันพอใจ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม และจุดประสงค์สุดท้ายคือเพื่อให้บุคคลมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองดีขึ้น

ด้านความแตกต่างระหว่างการยอมตามและการคล้อยตามคือ การยอมตามเป็นการตอบสนองที่เกิดหลังกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลโดยมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดร้องขอให้อีกฝ่ายช่วยแสดงพฤติกรรมตามที่ตนต้องการ มีข้อแม้ว่า ผู้ที่ยอมตามจะรับรู้ที่ตนเองกำลังได้รับการกระตุ้นให้ทำอะไรบางอย่างตามความปรารถนาของผู้อื่น และพฤติกรรมของการยอมตามนั้นจะเกิดขึ้นภายหลังจากที่บุคคลถูกร้องขอให้ทำอะไรบางอย่างไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือโดยนัย

พฤติกรรมการยอมตามโดยตรงสามารถยกตัวอย่างได้จากการที่บุคคลให้เงินแก่กองทุนหรือให้เงินบริจาคแก่คนที่มาเรียไรให้ทำบุญ ส่วนพฤติกรรมการยอมตามที่เกิดจากการร้องขอโดยนัยก็สามารถยกตัวอย่างได้จากการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง หลังได้เห็นโฆษณาพรรคการเมือง ซึ่งจะเห็นว่ามี การแสดงพฤติกรรมตามคำร้องขอของบุคคลอื่นโดยที่ผู้ร้องขอนั้นไม่จำเป็นต้องมากล่าวคำพูดต่อหน้าบุคคลให้เลือกตนเองเลย ในขณะที่การคล้อยตามเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ตรงกับ การแสดงพฤติกรรมของผู้อื่น หรือเป็นการเลียนแบบการกระทำของผู้อื่นที่กระทำบางอย่างไปก่อนหน้า โดยที่ผู้แสดงพฤติกรรมนั้นคิดว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เช่น เมื่อบุคคลหนึ่งเห็นเพื่อนๆ ใช้น้ำอัดลมยี่ห้อใหม่มารับประทาน ก็ไปหาซื้อมารับประทานตาม

ความแตกต่างระหว่างการยอมตามและการคล้อยตามสิ่งชี้นำ

การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักจูงแตกต่างจากการยอมตามตรงที่การคล้อยตามสิ่งชี้นำคือการยอมรับสารที่ถูกชี้นำ โดยนำสารนั้นมาเปลี่ยนแปลงความคิด ความทรงจำและเจตคติของตน โดยที่ผู้ถูกชี้นำนั้นไม่รู้สึกรู้ตัว ในขณะที่การยอมตามคือการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสถานการณ์เฉพาะหน้าไปตามที่ถูกชี้นำ แต่ไม่จำเป็นว่าภายในจิตใจของบุคคลผู้นั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมที่แสดงออก (Wagstaff, 1981 อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003)

ความแตกต่างระหว่างการคล้อยตามสิ่งชี้นำกับการยอมตามนั้นสามารถพิจารณาได้จากนิยามการคล้อยตามซึ่งมี 2 ลักษณะ (Kiesler & Kiesler, 1970) ดังนี้

ลักษณะแรก กล่าวว่าการคล้อยตามคือการยอมตาม (compliance) คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามผู้อื่นหรือกลุ่มโดยที่ความคิดหรือเจตคติภายในจิตใจยังไม่มี การเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง กล่าวคือบุคคลมิได้เชื่อว่าสารที่ตนคล้อยตามนั้นถูกต้องเสียทีเดียว

ลักษณะที่สอง กล่าวว่าการคล้อยตาม คือการยอมรับส่วนบุคคล (private acceptance) โดยบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงความคิดและเจตคติ ไปตามบุคคลอื่น หรือบุคคลในกลุ่มโดยเป็นการยอมรับความคิดของผู้อื่นเข้ามาเป็นของตนทั้งทางพฤติกรรม และภายในจิตใจก็เชื่อตามนั้นด้วย

จากแนวคิดเรื่องการคล้อยตามในลักษณะแรกของ Kiesler และ Kiesler (1970) เห็นได้ว่ามีความคล้ายกับตัวแปรการยอมตามในแนวคิดของ Gudjonsson (2003) ที่กล่าวว่าการยอมตามคือการแสดงพฤติกรรมตามคนอื่นโดยไม่มี การเปลี่ยนความคิดหรือความรู้สึกภายในตามไปด้วย ขณะที่แนวคิดเรื่องการคล้อยตามในลักษณะที่สองมีความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องทฤษฎีการคล้อยตามสิ่ง

ชี้แนะในกระบวนการชักจูง เพราะเป็นการรับรู้ที่บุคคลได้น้อมรับเอาความคิด ความเชื่อของบุคคลอื่น มาเป็นความคิดของตน และเชื่อเสมือนว่าเป็นความจริงเช่นเดียวกัน

เนื่องจากแนวคิดของ Gudjonsson (2003) มองว่าบุคคลที่มีการยอมตามสูง เมื่อตกอยู่ ภายใต้แรงกดดันระหว่างกระบวนการสอบสวน ก็มีแนวโน้มที่จะให้การรับสารภาพเท็จง่ายกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบคล้อยตามต่ำ และจากการศึกษางานวิจัยหลายชิ้นก็พบว่ามีการใช้มาตรการวัดการยอมตามของ Gudjonsson (GCS) เพื่อทดสอบการยอมตามของบุคคลว่ามีความสัมพันธ์อย่างไรต่อการเกิดการรับสารภาพเท็จ ผู้วิจัยจึงเลือกตัวแปรการยอมตามมาเป็นตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่จะใช้ในงานวิจัยเรื่องนี้

มาตรการวัดการยอมตาม

Gudjonsson (1997) ได้พัฒนามาตรการวัดการยอมตามของ Gudjonsson (Gudjonsson compliance scale) ซึ่งมีชื่อย่อว่า GCS ประกอบไปด้วยคำถาม 20 ข้อ เป็นข้อคำถามที่วัดบุคลิกภาพแบบยอมตาม (compliance) วัดแนวโน้มของการที่บุคคลจะกระทำตามคำเรียกร้องของบุคคลอื่น ซึ่งพบว่าคะแนนการยอมตามที่ได้จากมาตรวัด GCS มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนต่างๆที่วัดได้จากมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ ด้วยเหตุที่โครงสร้างของมาตรทั้งสองมีความคล้ายคลึงกัน (Richardson & Kelly, 2004)

นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนที่ได้จากมาตรวัดการยอมตามของ Gudjonsson (GCS) นอกจากจะมีความเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบคล้อยตามสิ่งชี้แนะแล้ว ยังมีความเชื่อมโยงกับตัวแปรการเชื่อฟัง (obedience) หรือแนวโน้มการที่บุคคลจะยอมกระทำตามคำสั่งของผู้มีอำนาจ (Milgram, 1974) และมีความคล้ายคลึงกับลักษณะบุคลิกภาพประเภทอื่นๆอีก 3 ชนิด ได้แก่ การเป็นคนที่มีความนับถือในตนเองต่ำ ความวิตกกังวล ความขี้โมโห (anger) และความคิดหวาดระแวง (paranoid thinking; Gudjonsson et al., 2002 อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003)

ข้อคำถามในแบบวัด Gudjonsson compliance scale (GCS) จะเป็นข้อคำถามที่ให้เลือกตอบคำถามเพียง 2 ข้อ ได้แก่ ใช่กับไม่ใช่ (yes / no) และอย่างทีกล่าวไปแล้วข้างต้นว่าการยอมตามประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การเลือกที่จะหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง กับความกระตือรือร้นของบุคคลที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ (Gudjonsson, 1997) โดยข้อคำถามในมาตรวัด Gudjonsson compliance scale รวมทั้งหมด 20 ข้อก็สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดหลักข้างต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม และมาตรวัดการยอมตามกับตัวแปรทางจิตวิทยาอื่นๆ

งานวิจัยของ Richardson และ Kelly (2004) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามสิ่งชี้นำ การยอมตาม และความปรารถนาทางสังคมว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร โดยมีแนวคิดว่า โครงสร้างพื้นฐานของตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำและการยอมตามน่าจะมีความสัมพันธ์กัน การทดลอง ใช้เยาวชนชายผู้กระทำความผิดที่ถูกควบคุมความประพฤติทั้งหมด 51 คน มีค่าเฉลี่ยอายุที่ 15 ปี ให้ทำมาตรวัดชนิดรายงานตนเอง โดยการตอบแบบสอบถามในงานวิจัยเรื่องนี้จะใช้การสัมภาษณ์เป็นหลัก ผู้ร่วมการทดลองจะทำแบบสอบถาม โดยฟังคำถามที่ผู้ควบคุมการทดลองอ่านให้ ฟังเพื่อขจัดปัญหาเรื่องความแตกต่างในเรื่องการอ่านออกเขียนได้ และผู้ร่วมการทดลองจะตอบมาตรด้วยปากเปล่า

กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนชายจำนวน 51 คน มีค่าเฉลี่ยอายุที่ 15.4 ปี โดยงานวิจัยเรื่องนี้ใช้การสัมภาษณ์เป็นหลัก ให้ผู้ร่วมการทดลองทำแบบสอบถาม โดยฟังคำถามที่ผู้ควบคุมการทดลองอ่านให้ฟัง และผู้ร่วมการทดลองจะตอบมาตรด้วยปากเปล่า มีมาตรเพียง 2 ชนิดที่ไม่ได้ให้ผู้ร่วมการทดลองเป็นคนตอบ ได้แก่ มาตรสำรวจพฤติกรรมการคล้อยตามสิ่งชี้นำ (SRF) และมาตรสำรวจพฤติกรรมการยอมตาม (RCRF) ผลปรากฏว่าไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำที่วัดได้จากมาตร กับพฤติกรรมการคล้อยตามสิ่งชี้นำที่ได้จากการสำรวจพฤติกรรมของบุคคลในชีวิตประจำวัน แต่พบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างคะแนนการยอมตามที่วัดได้จากมาตรวัด และพฤติกรรมการยอมตามจากการสำรวจที่พบจริงในชีวิตประจำวัน และเมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างมาตร GCS กับ GSS2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนการยอมตามสูงจะทำคะแนนในมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1 (yield 1) สูงตามไปด้วย แสดงว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถามกับตัวแปรการยอมตามเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน

นอกจากนี้ คะแนนต่างๆที่วัดได้จากมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำ เช่น คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำ (Yield) คะแนนการเปลี่ยนคำตอบ (Shift) และคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำทั้งหมด (Total Suggestibility) ก็พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคะแนนที่ได้จากมาตรวัดการยอมตาม อีกทั้งเมื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามสิ่งชี้นำกับตัวแปรความปรารถนาทางสังคม (social desirability) ก็พบว่าคนที่มีความปรารถนาทางสังคมสูงก็มีแนวโน้มจะเปิดรับการชี้นำ

ได้ง่ายกว่าบุคคลที่มีความปรารถนาทางสังคมต่ำเมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามสิ่ง
ชี้้นำกับระดับสติปัญญา (IQ) ก็พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอีกด้วย

งานวิจัยของ Polczyk (2005) ขึ้นนี้ต้องการหาค่าความเที่ยงของมาตรวัด Gudjonssons
suggestibility scale (GSS) ในภาษาโปแลนด์เพื่อทดสอบสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการคล้อยตามสิ่ง
ชี้้นำและตัวแปรทางจิตวิทยาอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคล้อยตามสิ่งชี้้นำ เช่น ความ
ฉลาด (intelligence) ความกลัวการถูกประเมินทางลบ (fear of negative evaluation) ความ
ปรารถนาทางสังคม การเชื่ออำนาจในตน (locus of control) รวมถึงตัวแปรความสามารถในการ
จินตนาการ (imagery ability) เป็นต้น

วิธีการทดลองในงานวิจัยเรื่องนี้ทำโดยให้กลุ่มตัวอย่างทำมาตรวัดหลายชิ้น เช่นมาตรวัดความ
ฉลาด มาตรวัดความจำ และมาตรวัดบุคลิกภาพโดยไม่ได้มีการปิดบังจุดประสงค์ที่แท้จริงของมาตร
เลย เมื่อทำมาตรเสร็จแล้ว ผู้ควบคุมการทดลองจึงนำผู้ร่วมการทดลองทั้งหมดเข้าสู่การทดสอบการ
คล้อยตามสิ่งชี้้นำ และนำผลลัพธ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ พบว่ามาตร GSS มีสหสัมพันธ์
ทางลบกับตัวแปรความฉลาด และมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความปรารถนาทางสังคม อีกทั้ง
คะแนนความจำที่วัดได้จากมาตร GSS ยังมีสหสัมพันธ์ทางลบกับคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำที่วัดได้
จากมาตร GSS ด้วยกันเอง แต่ไม่มีสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความเชื่อในอำนาจภายใน กับคะแนน
การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม

อย่างไรก็ตามงานวิจัยเรื่องนี้มีข้อค้นพบที่น่าสนใจคือ การมีสหสัมพันธ์ทางบวกระหว่าง
คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม และตัวแปรการมีจินตนาการที่เด่นชัด
(imagery vividness) แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีการใช้จินตนาการในระดับสูงนั้นอาจส่งผลให้มีการ
บิดเบือนความทรงจำจนทำให้บุคคลเชื่อว่าสิ่งที่ตนจินตนาการนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งสอดคล้อง
กับตัวแปรความทรงจำที่ผิดพลาดที่สนับสนุนให้ผู้ต้องหามีการคล้อยตามสิ่งชี้นำของตำรวจในระหว่าง
กระบวนการสอบสวนได้ง่ายขึ้น

Gudjonsson, Sigurdsson, Einarsson, และ Einarsson (2008) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ตัวแปรบุคลิกภาพได้แก่ การยอมตาม โดยใช้มาตรวัด Gudjonsson compliance scale (GCS)
มาตรความนับถือตนเอง มาตรวัดบุคลิกภาพของ Eysenck (อ้างถึงใน Gudjonsson et al., 2008)
มาตรวัดความปรารถนาทางสังคมที่วัดโดยใช้มาตรวัดการโกหก (lie scale) และบุคลิกภาพแบบ
แยกตัว (psychoticism) กับตัวแปรการยอมตามส่วนบุคคลและการยอมตามบุคคลอื่น โดย
เปรียบเทียบระหว่างผู้ร่วมการทดลองที่เป็นเพศชายและหญิง ผลปรากฏว่าผู้ร่วมการทดลองทั้ง
เพศชายและหญิงมีคะแนนการยอมตาม และคะแนนบุคลิกภาพแบบแปรปรวนใกล้เคียงกัน ผู้ร่วมการ

ทดลองที่เป็นเพศหญิงจะมีคะแนนบุคลิกภาพแบบแปรปรวนและคะแนนความนับถือในตนเองสูงกว่าเพศชาย ด้านคะแนนการยอมตามที่วัดได้จากมาตร GCS ในเพศหญิงพบว่าสามารถทำนายการยอมตามบุคคลอื่นได้มากกว่าการยอมตามจากบุคลิกภาพส่วนบุคคล ในขณะที่เพศชายจะมีคะแนนบุคลิกภาพแบบแปรปรวนจะมีความสามารถในการทำนายการยอมตามส่วนบุคคลสูงกว่าเพศหญิง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรการรับสารภาพเท็จ มาตรการคัดล้อยตามสิ่งชี้้นำในกระบวนการชกถาม และมาตรการยอมตามกับตัวแปรทางจิตวิทยาอื่น ๆ

มีงานวิจัยมากมายที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับสารภาพเท็จของบุคคลกับปัจจัยความแตกต่างทางด้านบุคลิกภาพ ซึ่งมีงานวิจัยหลายชิ้นที่นำเอามาตรวัดการคัดล้อยตามการชี้้นำของ Gudjonsson (GSS 2) และมาตรการยอมตามของ Gudjonsson (GCS) ดังนี้

งานวิจัยของ Sigurdsson และ Gudjonsson (2004) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านจิตวิทยาและบุคลิกภาพของนักโทษและเยาวชนผู้กระทำผิดชาว Iceland ซึ่งมีสมมุติฐานว่าบุคคลที่มีแนวโน้มจะทำให้การรับสารภาพเท็จสูงจะมีคะแนนในการตอบมาตรวัดทางบุคลิกภาพด้านการคัดล้อยตามสิ่งชี้ นำ การยอมตาม ความวิตกกังวล และมีบุคลิกภาพที่ผิดปกติ สูงกว่านักโทษคนอื่นที่ไม่ได้ให้การรับสารภาพเท็จ รวมไปถึงมักจะมีระดับสติปัญญาต่ำด้วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องนี้คือนักโทษทั้งหมด 62 คน เป็นบุคคลที่กล่าวอ้างว่าตนได้ให้การรับสารภาพเท็จไประหว่างการสอบสวน กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะต้องทำมาตรวัดบุคลิกภาพเพื่อวัดความสามารถในการปรับตัวเข้าสังคม การคัดล้อยตามสิ่งชี้ นำในกระบวนการชกถาม ระหว่างการสอบสวน (GSS) และมาตรการยอมตาม (GCS) และงานวิจัยก็แสดงให้เห็นว่าคนที่ให้การรับสารภาพเท็จจะมีลักษณะทางจิตวิทยาที่แตกต่างจากนักโทษทั่วไปนั่นคือเขาจะมีบุคลิกภาพต่อต้านสังคมมากกว่า มีคะแนนอารมณ์แปรปรวนมากกว่า มีคะแนนการโกหก และการหลอกตัวเอง รวมถึงการยอมตามมากกว่ากลุ่มนักโทษที่ไม่ได้ให้การรับสารภาพเท็จ และในเพศหญิงก็พบว่ามีแนวโน้มจะทำให้การรับสารภาพเท็จมากกว่าเพศชายอีกด้วย

ในการทดลองของ Forrest และคณะ (2006) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรบุคลิกภาพ ได้แก่ การเห็นอำนาจภายในตน ความวิตกกังวลระหว่างมีปฏิสัมพันธ์ ความกลัวการถูกประเมินทางลบ และการคัดล้อยตามสิ่งชี้ นำในกระบวนการชกถาม ซึ่งวัดโดยใช้มาตรวัด Gudjonsson suggestibility scale (GSS) กับตัวแปรตามคือการรับสารภาพเท็จ ปรากฏว่าไม่มีตัวแปรบุคลิกภาพตัวใดมีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ

งานวิจัยชิ้นต่อไปที่ผู้วิจัยยกมาไม่ได้กล่าวถึงตัวแปรการรับสารภาพเท็จโดยตรง แต่กล่าวถึงตัวแปรการยอมรับผิดแทนคนอื่น ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับตัวแปรการรับสารภาพเท็จโดยสมัครใจ ซึ่งจะขอกกล่าวถึงดังต่อไปนี้

งานวิจัยของ Gudjonsson, Sigurdsson, และ Einarsson (2007) ที่นำผู้ร่วมการทดลอง 1,432 คนมาทำมาตรวัดแรงจูงใจในการยอมรับผิดแทนคนอื่น (motivation for taking blame scale) ที่มีชื่อย่อว่า MBTS มาตรวัดบุคลิกภาพแบบต่อต้านสังคม (antisocial personality traits) การนับถือตนเอง และมาตรวัดการยอมตาม จากการทำมาตรพบว่าผู้ร่วมการทดลองถึง 232 คนที่เคยยอมรับผิดแทนผู้อื่น และเกือบทั้งหมดกล่าวว่าได้พยายามยอมรับผิดแทนเพื่อนของตนเอง ซึ่งผลการทดลองพบว่าตัวแปรการยอมตามกับตัวแปรบุคลิกภาพแบบต่อต้านสังคมเป็นตัวแปรที่มีความสามารถในการทำนายการยอมรับผิดแทนคนอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งผู้ร่วมการทดลองยังกล่าวถึงสาเหตุที่ยอมรับผิดแทนคนอื่นก็เพื่อปกป้องคนเหล่านั้น และเพื่อทำให้คนเหล่านั้นพอใจตน (ซึ่งเป็นเพื่อนของผู้ร่วมการทดลองถึงร้อยละ 70.00)

งานวิจัยสุดท้ายเป็นงานวิจัยของ Candel, Merckelbach, Loyen, และ Reyskens (2005) ศึกษากระบวนการรับสารภาพเท็จในเด็กมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการรับสารภาพเท็จ และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม เมื่อนำการทดลองที่เป็นการทดสอบการพิมพ์ เช่นเดียวกับในงานวิจัยเรื่องการรับสารภาพเท็จที่ผ่านมาไปทดสอบกับเด็ก พบว่ามีเด็กจำนวนมากยอมรับสารภาพอย่างง่ายดาย และเกือบทั้งหมดที่รับสารภาพก็เชื่ออีกด้วยว่าตนได้กระทำความผิดจริง อย่างไรก็ตาม ไม่พบสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างตัวแปรบุคลิกภาพการคล้อยตามสิ่งชี้แนะกับการรับสารภาพเท็จเช่นเดียวกัน โดย Candel และคณะ ยังได้ให้คำแนะนำว่าสำหรับงานวิจัยชิ้นต่อไปด้วยว่าตัวแปรที่น่าสนใจนำมาทำการศึกษาในอนาคตก็คือตัวแปรการยอมตาม เพราะคาดว่าน่าจะมี ความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จมากกว่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จ การสร้างเรื่องราวเท็จ เทคนิคการสอบสวนหลักฐานเท็จ การยอมตามและการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

งานวิจัยของ Redlich และ Goddman (2003) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จ โดยตัวแปรที่นำมาศึกษาได้แก่ตัวแปร อายุ และตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม โดยกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษานั้นเป็นเยาวชน 3 กลุ่มแบ่งตามอายุ กลุ่มอายุแรกมีอายุประมาณ 12-13 ปี กลุ่มที่สองมีอายุประมาณ 15-16 ปี กลุ่มอายุที่สามเป็นกลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้น

18-26 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่งจะได้รับการแสดงหลักฐานเท็จระหว่างกระบวนการทดลอง ผลลัพธ์ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยและมีคะแนนในมาตรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะสูง จะมีอัตราการรับสารภาพเท็จมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก โดยในงานวิจัยเรื่องนี้ Redlich และ Goddman ได้แบ่งตัวแปรตามออกเป็น 3 ตัวแปร ได้แก่ การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ ซึ่งเหมือนกับการทดลองของ Kassin และ Kiechel (1996) ส่วนกระบวนการการทดลองของ Redlich และ Goddman ก็มีความคล้ายคลึงกับการทดลองของ Kassin และ Kiechel ที่ให้ผู้ร่วมการทดลองที่เป็นเยาวชนเข้าไปทดสอบการพิมพ์งานผ่านคอมพิวเตอร์ โดยผู้ร่วมการทดลองจะต้องผ่านการทำแบบวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามระหว่างการสอบสวนก่อน โดยมีผู้ควบคุมการทดลองคอยอ่านคำถามให้ฟัง หลังจากนั้นจึงให้เข้าเริ่มการทดสอบการพิมพ์งาน และก่อนเริ่มการทดสอบ ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการเตือนว่าห้ามกดปุ่ม ALT บนแป้นพิมพ์เพราะจะเป็นเหตุให้คอมพิวเตอร์ได้รับความเสียหาย และมีผู้ควบคุมการทดลองคอยอ่านตัวอักษรให้ฟังด้วยความเร็วประมาณ 55 คำต่อนาที หลังจากพิมพ์งานไปประมาณ 115 ตัวอักษรคอมพิวเตอร์จะดับลง จากนั้นผู้ร่วมการทดลองจะถูกกล่าวหาว่าเขาเป็นผู้ทำให้คอมพิวเตอร์เสียหาย ซึ่งในเงื่อนไขที่ให้มีการแสดงหลักฐานเท็จ ผู้ช่วยวิจัยจะนำแผ่นซีดีรอมออกจากคอมพิวเตอร์และนำออกไปเพื่อพิมพ์ข้อมูลจากซีดีรอมลงในกระดาษ ก่อนจะเอากระดาษที่มีหลักฐานเท็จนั้น กลับมาให้ผู้ร่วมการทดลองดูเพื่อยืนยันว่าผู้ร่วมการทดลองได้กดปุ่ม ALT ไปจริง จากนั้นจึงให้ผู้ร่วมการทดลองเขียนข้อความตามที่คุณควบคุมการทดลองบอกให้เขียน เป็นข้อความสั้นๆว่า “ฉันกดปุ่ม ALT เป็นเหตุให้คอมพิวเตอร์ได้รับความเสียหาย และทำให้ข้อมูลสูญหายไปหมด” เป็นการวัดตัวแปรตามตัวแปรแรก นั่นคือวัดการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม ซึ่งวัดจากการที่ผู้ร่วมการทดลองยอมเขียนคำรับสารภาพตามคำกล่าวของผู้ควบคุมการทดลอง (ยอมเซ็น = 1, ไม่ยอมเซ็น = 0) ตัวแปรที่สองคือการรับสารภาพจากภายใน ซึ่งวัดโดยวิธีการให้ผู้ควบคุมการทดลองรออยู่ด้านนอก และให้แสงรบกวนถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องทดลอง หากผู้ร่วมการทดลองกล่าวในเชิงยอมรับว่าตนได้ทำให้คอมพิวเตอร์เสียหายไปแสดงว่าผู้ร่วมการทดลองได้เสนอตนเองเข้ารับผิดชอบในการกระทำความผิดนั้นอย่างเต็มที่ แต่หากผู้ร่วมการทดลองกล่าวในเชิงว่าถูกกล่าวหาว่าตนได้ทำให้คอมพิวเตอร์เสียหาย แสดงว่าเขาไม่ได้ยอมรับจากใจจริงว่าเขาเป็นผู้กระทำความผิด (รู้สึกว่าเป็นตนเองกระทำความผิดจริง = 1, ไม่รู้สึกว่าเป็นตนเองกระทำความผิด = 0) และตัวแปรที่ 3 คือการสร้างเรื่องราวเท็จ (สร้างเรื่องราวได้ = 1, สร้างเรื่องไม่ได้ = 0) ผลการทดลองที่ออกมาพบว่า มีผู้ร่วมการทดลองเพียงร้อยละ 26.00 เท่านั้นที่ยอมรับให้การรับสารภาพเท็จ และเมื่อใช้สถิติถดถอยในการวิเคราะห์ พบว่าตัวแปรอายุ ตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ มี

ความสามารถในการทำนายการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จได้

งานวิจัยของ Blair (2007) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบสวนในชีวิตจริงซึ่งได้แก่ ตัวแปรเทคนิคการสอบสวน ตัวแปรการให้หลักฐานเท็จ และตัวแปรบุคลิกภาพส่วนบุคคล เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรเหล่านั้นสามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ผิดพลาดระหว่างกระบวนการสอบสวนซึ่งคือการรับสารภาพเท็จได้อย่างไร ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรสถานการณ์การสอบสวนซึ่งก็คือการให้หลักฐานเท็จ และการใช้เทคนิคในการสอบสวน (min/max statements) ตัวแปรการรับรู้ของบุคคล และตัวแปรสุดท้ายเป็นตัวแปรความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งก็คือ การยอมตาม งานวิจัยเรื่องนี้ได้ออกแบบการทดลองให้มี 4 เงื่อนไข นั่นคือเงื่อนไขที่มีตัวแปรการให้หลักฐานเท็จกับเงื่อนไขที่ไม่มีให้หลักฐานเท็จ (no false evidence) และเงื่อนไขที่มีตัวแปรเทคนิคการสอบสวน ซึ่งก็คือการใช้คำกล่าวขยายและลดความรุนแรง กับเงื่อนไขสุดท้ายคือเงื่อนไขที่ไม่มีเทคนิคการสอบสวนดังกล่าว (no min/max statements)

ในกระบวนการทดลอง Blair จะให้ผู้ร่วมการทดลองทำแบบสอบถามซึ่งคำถามทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับการทดสอบความจำและทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทำแบบทดสอบ ในงานที่ให้ผู้ร่วมการทดลองทำจะมีรูปภาพปรากฏขึ้นบนหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลา 5 วินาทีก่อนที่รูปภาพจะหายไป หลังจากนั้นจะมีรูปภาพปรากฏขึ้นมาอีก 10 ภาพ ซึ่งเป็นหน้าของผู้คนที่แตกต่างกัน และผู้ร่วมการทดลองจะต้องเลือกภาพโดยใช้เมาส์เลือกว่าภาพใบหน้าของใครปรากฏขึ้นเป็นภาพแรกเมื่อครุ่นนี้ และผู้ร่วมการทดลองสามารถใช้เวลาในการเลือกได้นานเท่าที่ต้องการเนื่องจากไม่มีเวลาจำกัด ซึ่งจะมีงานทั้งหมดประมาณ 10 งานด้วยกัน และผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำเตือนว่าห้ามกดปุ่ม Control Alt และ Delete เพราะจะทำให้ข้อมูลเสียหายและอาจเป็นเหตุให้คอมพิวเตอร์พัง ซึ่งระหว่างที่ทำงานไปนั้น ผู้ร่วมการทดลองจะไม่รู้เลยว่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ถูกออกแบบมาให้ดับลงเองอัตโนมัติหลังจากทำงานไปจนถึงงานชิ้นที่ 3

เมื่อคอมพิวเตอร์ดับลง ผู้ควบคุมการทดลองจะเข้ามาในห้องทดลองอีกครั้ง ถามว่า “เกิดอะไรขึ้น” เมื่อผู้ร่วมการทดลองแจ้งว่าคอมพิวเตอร์พังลงแล้ว Blair ก็ถามต่อไปว่า “คุณกดปุ่ม Control Alt และ Delete ไปใช้หรือไม่ มันเป็นทางเดียวที่จะทำให้คอมพิวเตอร์กลายเป็นแบบนี้”

ในสถานการณ์ที่มีการให้หลักฐานเท็จแก่ผู้ร่วมการทดลอง ผู้ควบคุมการทดลองจะออกไปจากห้องทดลองประมาณ 30 วินาที โดยแสสร้งว่าได้ออกไปติดต่อกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และมีการแจ้งว่าผู้ร่วมการทดลองได้กดปุ่ม Control Alt และ Delete บนแป้นพิมพ์จริง

ในสถานการณ์ที่มีคำกล่าวขยายและลดความรุนแรง ผู้ควบคุมการทดลองจะกล่าวกับผู้ร่วมการทดลองว่า “ดูสิ ไม่ต้องสงสัยเลยว่าคุณกดปุ่ม Control Alt และ Delete ลงไปหรือเปล่า คุณต้องกดมันแน่นอยู่แล้ว เพราะมันเคยมีกรณีนี้เกิดขึ้นมาก่อนระหว่างการศึกษาที่มันเกิดเหตุการณ์แบบนี้ขึ้นมาก็คงเป็นเพราะว่าอยากจะลองเล่นสนุกดู กับอีกกรณีก็คือคุณตั้งใจจะทำลายการทดลองครั้งนี้ฉันเองก็อยากจะเชื่ออยู่เหมือนกันว่าเธอไม่ได้ตั้งใจและแค่อยากจะเล่นสนุกๆ แต่หนทางเดียวที่จะทำให้ฉันเชื่อก็คือ เธอต้องเขียนสารภาพความจริงลงบนกระดาษแผ่นนี้ และถ้าเธอไม่ทำ ฉันจะถือว่าเธอตั้งใจทำลายการทดลองของฉัน”

ในสถานการณ์ที่มีการรวมทั้งการให้หลักฐานเท็จและเทคนิคการสอบสวน อันดับแรก ผู้ช่วยวิจัยจะให้หลักฐานเท็จแก่ผู้ร่วมการทดลองก่อน หลังจากนั้นก็ใช้คำกล่าวขยายและลดความแก่ผู้ร่วมการทดลอง และในทุกๆเงื่อนไขหากผู้ร่วมการทดลองยอมรับสารภาพ ผู้ช่วยวิจัยจะให้ผู้ร่วมการทดลองเซ็นรับสารภาพด้วยลายมือของเขาเอง เป็นคำกล่าวที่ว่า “ฉันกดปุ่ม Control Alt และ Delete เป็นเหตุให้ข้อมูลสูญหาย ฉันจึงสมควรไม่ได้รับค่าจ้างตอบแทนจากการเข้าร่วมการศึกษานี้” ถ้าผู้ร่วมการทดลองปฏิเสธไม่ยอมเซ็นรับสารภาพ ผู้ช่วยวิจัยก็จะพูดว่า “ฉันต้องการให้คุณเซ็น” หลังจากผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามกลับมาเป็นครั้งที่สอง ไม่ว่าจะคำตอบจะเป็นเช่นใด ผู้ช่วยวิจัยก็จะอธิบายจุดประสงค์ของการทดลองที่แท้จริงให้ผู้ร่วมการทดลองฟังทันที ก่อนจะนำผู้ร่วมการทดลองไปทำแบบสอบถามภายหลังการทดลอง

งานวิจัยเรื่องนี้วิเคราะห์ผลการศึกษาโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์ถดถอยโลจิสติกวิเคราะห์สมการสัมประสิทธิ์ถดถอยโลจิสติกแบบ 2 ทาง (binary logistic regression) ในการหาอิทธิพลของตัวแปรต้นแต่ละตัวในการทำนายตัวแปรตาม ซึ่งมีสมการทั้งหมด 5 สมการ ในแต่ละสมการจะมีการใส่ตัวแปรต้นในการทำนายแตกต่างกันไป ดังนี้

- สมการที่ 1 สมการที่ใช้ตัวแปรสถานการณ์การสอบสวน สมการนี้จะประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรการใช้หลักฐานเท็จ และตัวแปรเทคนิคการสอบสวน แบบกล่าวขยายความรุนแรงและลดความรุนแรง จากผลการทดลองพบว่าสมการนี้ไม่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- สมการที่ 2 สมการที่ใช้ตัวแปรการรับรู้สถานการณ์ของบุคคล (perception) ซึ่งแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบได้แก่ การรับรู้ว่าสถานการณ์นั้นหลีกเลี่ยงไม่ได้ (unavoidability of consequences) การรับรู้ความรุนแรงของผลที่ตามมา (severity of consequences) และการรับรู้ว่าหลักฐานนั้นมีการพิสูจน์ได้

- (proof) ผลการทดลองพบว่าสมการนี้สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ปานกลาง
- สมการที่ 3 สมการที่ใช้ตัวแปรความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งก็คือ การยอมตาม ซึ่งวัดโดยใช้แบบวัดการยอมตามของ Gudjonsson (1997 อ้างถึงใน Blair, 2008) ผลการทดลองพบว่าสมการนี้สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ปานกลาง
- สมการที่ 4 ใช้โมเดลสมการของ Ofshe และ Leo (1997 อ้างถึงใน Blair, 2008) ในการทดสอบ สมการนี้ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือตัวแปรการรับรู้สถานการณ์ของบุคคล และตัวแปรเทคนิคการสอบสวนแบบขยายความและลดความรุนแรง ผลการทดลองพบว่าสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ปานกลาง
- สมการที่ 5 สมการที่ใส่ตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการทดลองลงไป ได้แก่ ตัวแปรการใช้หลักฐานเท็จ ตัวแปรเทคนิคการสอบสวน แบบคำกล่าวขยายความและลดความรุนแรง ตัวแปรการรับรู้สถานการณ์ของบุคคล และตัวแปรการยอมตาม ผลการทดลองพบว่าสมการนี้สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากที่สุด

โดยสรุปแล้ว จากการทดลองโดยใช้ผู้ร่วมการทดลองทั้งหมด 196 คน ผลปรากฏว่ามี 56 คน (ร้อยละ 27.00) ยอมเซ็นรับสารภาพ แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผู้ร่วมการทดลองที่ยอมรับสารภาพกับไม่ยอมรับสารภาพ และจากผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก พบว่าตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ หลักฐานเท็จ และเทคนิคการสอบปากคำในกระบวนการสอบสวนนั้นไม่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากนัก ในขณะที่ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ เช่นการยอมตาม กลับกลายเป็นตัวแปรสำคัญของการทดลองนี้ ที่สามารถอธิบายการรับสารภาพ แบบที่ผู้ต้องหา ยอมรับสารภาพทั้งที่รู้ว่าตนเองไม่ได้กระทำความผิดมากที่สุด เพราะจากโมเดลสมการของ Ofshe และ Leo (1997) จากตอนแรกที่โมเดลนี้สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้เพียงร้อยละ 17.00 แต่เมื่อเพิ่มตัวแปรการยอมตามเข้าไป ก็ช่วยให้สามารถทำนายเพิ่มขึ้นได้ถึงร้อยละ 33.00 สรุปแล้ว ในงานวิจัยเรื่องนี้จะได้ผลลัพธ์ว่าการให้หลักฐานเท็จและเทคนิคการสอบสวนแบบขยายลดความรุนแรงไม่ส่งอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ต่อการรับสารภาพเท็จ
2. เพื่อสำรวจผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ต่อการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ
3. เพื่อสำรวจผลของอัตราความเร็วในการพิมพ์ ต่อการรับสารภาพเท็จ การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ

สมมุติฐานการวิจัย

เนื่องจากในงานวิจัยเรื่องนี้มีจุดประสงค์หลักเพื่อศึกษาตัวแปรอิสระ 5 ตัว ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม และอัตราความเร็วในการพิมพ์ ที่ส่งผลต่อตัวแปรตามซึ่งก็คือการรับสารภาพเท็จ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานไว้ 5 ข้อ ดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1

จากงานวิจัยที่ผ่านมา ที่ศึกษาตัวแปรสถานการณ์การสอบสวน ได้แก่ตัวแปรเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงและลดความรุนแรงต่อการเกิดการรับสารภาพเท็จของบุคคล และพบว่าเทคนิคการสืบสวนแบบลดความรุนแรงเป็นตัวแปรที่ดีที่สุดในการทำนายการรับสารภาพเท็จ (Bergen et al., 2008) และยังเป็นตัวทำนายที่ดีกว่าเทคนิคการสืบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง (Klaver et al., 2008) ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปข้อสมมุติฐานได้ ดังนี้

1. เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง

สมมุติฐานข้อที่ 2

จากงานวิจัยที่ผ่านมาในเรื่องของปัจจัยสถานการณ์การสอบสวน ได้แก่ การแสดงหลักฐานเท็จแก่กลุ่มตัวอย่าง พบว่าเพิ่มอัตราการรับสารภาพเท็จขึ้นถึง 2 เท่า (Kassin และ Kiechel, 1996) และในงานวิจัยของ Bergen และคณะ (2008) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น 5 ตัว ได้แก่ การให้หลักฐานเป็นวัตถุ และบุคคล เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และการชี้ให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับความทรงจำ พบว่าตัวแปรเทคนิคการสอบสวนสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดังที่กล่าวไปในสมมุติฐานข้อแรกแล้ว ในงานวิจัยเรื่องนี้ยังพบว่าตัวแปรหลักฐานมีความสามารถในการทำนายการรับสารภาพเท็จ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปสมมุติฐานข้อที่ 2 ดังนี้

2. หลักฐานเท็จ สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ และในเงื่อนไขที่ให้หลักฐานจะทำนายได้ดีกว่าเงื่อนไขที่ไม่ให้หลักฐาน

สมมุติฐานข้อที่ 3

ในทฤษฎีระบุว่าตัวแปรบุคลิกภาพนั้นมีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ โดยเฉพาะตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม และตัวแปรการยอมตาม มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ (Gudjonsson, 2003) เช่นในงานวิจัยของ Sigurdsson และ Gudjonsson (2004) ที่พบว่า การยอมตามมีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ และงานวิจัยของ Klaver และคณะ (2008) พบว่าตัวแปรการยอมตามเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถอธิบายการรับสารภาพเท็จในกลุ่มคนเอเชีย ผู้วิจัยจึงสามารถตั้งสมมุติฐานข้อสุดท้ายได้ว่า

3. การยอมตามเป็นตัวแปรทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

สมมุติฐานข้อที่ 4

งานวิจัยของ Klaver และคณะ (2008) พบว่าในเงื่อนไขที่กำหนดให้ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นไปได้สูงที่จะกระทำความผิด ผู้ร่วมการทดลองจะมีอัตราการรับสารภาพเท็จสูงกว่าในเงื่อนไขที่ให้มีความเป็นไปได้ที่จะกระทำความผิดต่ำ และจากงานวิจัยของ Kassin และ Kiechel (1996) ทำการทดลองโดยให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรตามตัวอักษรที่กำหนดให้พิมพ์เร็วคือ 67 ตัวอักษร/นาที กับเงื่อนไขที่ให้พิมพ์ช้าคือ 43 ตัวอักษร/นาที ผลการทดลองพบว่าในเงื่อนไขที่ให้พิมพ์ตัวอักษรเร็ว ผู้ร่วมการทดลองจะมีอัตราการรับสารภาพมากกว่าในเงื่อนไขที่ให้พิมพ์ตามตัวอักษรช้าอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าในเงื่อนไขที่ให้พิมพ์ตามตัวอักษรที่อ่านเร็วซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นไปได้ที่จะกระทำผิดสูงกว่า ผู้ร่วมการทดลองจะยอมรับสารภาพเท็จมากกว่า ทำให้ตั้งสมมติฐานข้อที่ 4 ได้ว่า

4. ในเงื่อนไขที่มีอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วจะทำนายได้ดีกว่าในเงื่อนไขที่มีอัตราความเร็วในการพิมพ์ช้า

สมมติฐานข้อที่ 5

งานวิจัยของ Blair (2007) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบสวนในชีวิตจริงซึ่งได้แก่ ตัวแปรเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และบุคลิกภาพส่วนบุคคล เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรเหล่านั้นสามารถทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จได้อย่างไร ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 4 ตัวแปร ได้แก่ หลักฐานเท็จ เทคนิคการสอบสวน การรับรู้ของบุคคล และการยอมตาม โดยการวิเคราะห์ที่ละสมการ ปรากฏว่าสมการที่ใส่ตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการทดลองลงไป ได้แก่ การใช้หลักฐานเท็จ เทคนิคการสอบสวน แบบเพิ่มความรุนแรงและลดความรุนแรง การรับรู้สถานการณ์ของบุคคล และการยอมตาม สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากที่สุด

เนื่องด้วยการใส่ตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าไปในงานวิจัยยอมทำให้ความสามารถในการรับสารภาพเท็จมีอัตราสูงสุด แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้ค้นหาข้อมูลและพบว่ายังไม่ม้งานวิจัยเกี่ยวกับการรับสารภาพเท็จในไทยมาก่อน ผู้วิจัยจึงอยากตั้งสมมติฐานเพื่อยืนยันว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดในบริบทของสังคมไทยยังสามารถให้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับต่างชาติ จึงขอสรุปสมมติฐานข้อที่ 5 ดังนี้ว่า

5. เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ อัตราเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม ร่วมกันทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด

งานวิจัยเรื่องนี้นอกจากจะมีจุดประสงค์หลักเพื่อต้องการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวต่อการรับสารภาพเท็จโดยทั่วไปแล้ว ผู้วิจัยยังต้องการขยายผลการสำรวจให้กว้างออกไปโดยการเพิ่มตัวแปรตาม กล่าวคือจำแนกการรับสารภาพเท็จออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน รวมถึงเพิ่มตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จของบุคคลเข้าไปด้วย โดยจะชอกล่าวถึงผลลัพธ์ในส่วนของการอภิปรายผลการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 165 คน คัดเลือกโดยสุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่กลุ่ม และสุ่มกลุ่มเข้าสู่เงื่อนไขการทดลองเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่งใน 8 เงื่อนไข

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การรับสารภาพเท็จ (false confession) หมายถึง การให้คำยอมรับว่าได้ทำความผิดในสิ่งที่ตนไม่ได้กระทำ ซึ่งเกิดภายหลังจากการถูกสอบสวนหรือซักถามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับการกระทำ ความผิดที่ตนไม่ได้ทำจนต้องยอมรับสารภาพออกมาในที่สุด

การวัดคะแนนการรับสารภาพหรือไม่รับสารภาพของผู้ร่วมการทดลอง ในงานวิจัยเรื่องนี้ การรับสารภาพที่ผู้วิจัยต้องการตรวจสอบเป็นตัวแปรหลักคือ การที่ผู้ร่วมการทดลองได้ยอมรับสารภาพว่าตนเองกระทำความผิดออกมาเป็นพฤติกรรมทางวาจา ซึ่งสามารถจัดได้ว่าเป็นการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม และตัวแปรการรับสารภาพเท็จที่กล่าวถึงในสมมุติฐานงานวิจัยเรื่องนี้จึงหมายถึงการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามเป็นหลัก

การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม (compliant false confessions) หมายถึง การให้คำยอมรับว่ากระทำความผิดหลังจากได้รับการร้องขอหรือได้รับการข่มขู่ให้ยอมรับสารภาพในสิ่งที่ตนไม่ได้กระทำออกมาเป็นพฤติกรรมทางวาจา

ในงานวิจัยนี้วัดคะแนนจากการรับสารภาพเท็จของผู้ร่วมการทดลอง โดยดูว่าหลังจากผู้ร่วมการทดลองได้รับการจัดกระทำตามเงื่อนไขทั้งหมดแล้ว ผู้ร่วมการทดลองได้แสดงการรับสารภาพออกมาเป็นวาจาหรือไม่ (ดูหน้า 99) ถ้ายอมรับสารภาพนับเป็น 1 คะแนน แต่หากไม่ยอมรับสารภาพนับเป็น 0 คะแนน

การรับสารภาพเท็จจากภายใน (Internalized false confessions) หมายถึง การรับสารภาพเพราะเชื่อว่าตนเองได้กระทำความผิดลงไปจริงๆ

ในงานวิจัยนี้วัดเฉพาะผู้ร่วมการทดลองที่รับสารภาพ คะแนนจากการรับสารภาพเท็จจากภายในของผู้ร่วมการทดลองโดยให้ผู้ร่วมการทดลองเฉพาะกลุ่มที่รับสารภาพ โดยการถามว่า “ถามจริงๆเถอะ สาเหตุที่น้องยอมรับว่าน้องกดปุ่มนี้เป็นเพราะน้องเชื่อว่าตนเองกดปุ่มจริงๆหรือเปล่า” หาก

ผู้ร่วมการทดลองเชื่อว่าตนเองกระทำความผิดจริง นับเป็น 1 คะแนน แต่หากผู้ร่วมการไม่เชื่อว่าตนเองกระทำความผิดจริง ให้นับเป็น 0 คะแนน (ดูหน้า 99)

การสร้างเรื่องราวเท็จ (confabulation) หมายถึง การที่ผู้ร่วมการทดลองสามารถระลึกถึง หรือจินตนาการถึงเหตุการณ์ที่ไม่ได้มีอยู่จริงภายหลังจากได้รับข้อมูลใดข้อมูลหนึ่ง

ในงานวิจัยนี้วัดคะแนนการสร้างเรื่องราวเท็จเฉพาะผู้ร่วมการทดลองที่รับสารภาพ โดยใช้คำถามว่า “น้องพอจะเล่าได้ใหม่น้องกดปุ่มไปตอนไหน อย่างไร” หากผู้ร่วมการทดลองสามารถเล่าได้ แสดงว่าเกิดการสร้างเรื่องราวเท็จในหัวสมอง นับเป็น 1 คะแนน แต่หากผู้ร่วมการทดลองไม่สามารถเล่าได้ แสดงว่าไม่เกิดการสร้างเรื่องราวเท็จในหัวสมอง ให้นับเป็น 0 คะแนน (ดูหน้า 99)

เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง (maximization) เป็นเทคนิคที่ใช้การกล่าวหาอย่างรุนแรง ต่อว่า และทำให้โทษดูยิ่งใหญ่เกินความเป็นจริง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ต้องหาเกิดความเครียดและวิตกกังวลโดยการกล่าวหา ให้ข้อมูลว่ามีหลักฐานยืนยันการกระทำผิดของผู้ต้องหา และแสดงท่าที่ไม่เชื่อเมื่อผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ

ในงานวิจัยนี้จัดกระทำโดยใช้คำพูดที่ขยายความรุนแรงของสถานการณ์ (ดูตัวอย่างคำพูดในตารางที่ 9 หน้า 98)

เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง (minimization) เป็นเทคนิคที่จะทำให้ผู้ต้องหารู้สึกไว้วางใจ ทำเหมือนเรื่องของผู้ต้องหากระทำไม่ใช่เรื่องใหญ่ กล่าวในเชิงลดโทษให้ผู้ต้องหา ลดความรู้สึกว่าต้องรับผิดชอบต่อการกระทำผิดของผู้ต้องหาลง มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความรู้สึกไว้วางใจแก่ผู้ต้องหา ทำให้ผู้ต้องหารู้สึกอยากที่จะรับสารภาพโดยสมัครใจ

ในงานวิจัยนี้จัดกระทำโดยใช้คำพูดที่ลดความรุนแรงของสถานการณ์ลง (ดูตัวอย่างคำพูดในตารางที่ 9 หน้า 98)

หลักฐานเท็จ (false evidence) หมายถึง พยานที่เป็นวัตถุ เป็นสิ่งที่สามารถพิสูจน์การกระทำผิดของบุคคลได้ แต่เป็นหลักฐานที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริงตามธรรมชาติ แต่มีการสร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้ถูกสอบสวนยอมรับสารภาพในความผิดที่ตนไม่ได้ทำ

ในงานวิจัยเรื่องนี้ได้จัดกระทำโดยให้หลักฐานที่เป็นพยานวัตถุแก่ผู้ร่วมการทดลอง โดยพยานวัตถุนั้นสามารถพิสูจน์การกระทำผิดของผู้ร่วมการทดลองได้ แต่ข้อมูลที่บรูจหลักฐานการกระทำผิดนั้นไม่ใช่หลักฐานที่มีอยู่จริงตามธรรมชาติ (ดูรายละเอียดของหลักฐานในหน้า 90)

ความเป็นไปได้ของการกระทำผิด คือความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะมีโอกาสที่จะกระทำความผิดระหว่างการทดลอง ซึ่งในงานวิจัยเรื่องนี้ ให้ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดเกิดจากอัตราความเร็วในการพิมพ์ (Speed rate) อัตราเร็วที่ผู้ร่วมการทดลองจะต้องพิมพ์ตามตัวอักษรที่

ปรากฏบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ถ้าในเงื่อนไขที่มีความเป็นไปได้ที่จะกระทำคามผิดสูงจะกำหนดให้ตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอ 120 ตัวอักษร/นาที และในเงื่อนไขที่มีความเป็นไปได้ที่จะกระทำผิดต่ำจะกำหนดให้ตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอ 70 ตัวอักษร/นาที

การยอมตาม (compliance) หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลจะยอมกระทำตามความต้องการของบุคคลอื่นซึ่งเกิดขึ้นหลังจากการที่บุคคลถูกเรียกร้องให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการที่บุคคลต้องเคารพเพื่อฟังในคำสั่งของบุคคลอื่น

ในงานวิจัยเรื่องนี้วัดการยอมตามด้วยมาตรวัดการยอมตามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากมาตรวัด GCS ของ Gudjonsson (1997)

การคล้อยตามสิ่งชี้นำ (suggestibility) หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งยอมรับสารชี้นำที่เกิดขึ้นระหว่างการสอบถาม ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ตอบสนองติดตามมาจากกรที่ได้รับสารชี้นำนั้น

ในงานวิจัยเรื่องนี้วัดคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำด้วยมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม ของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เข้าใจปัจจัยทางสถานการณ์และบุคลิกภาพที่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จในระหว่างกระบวนการสอบสวน
2. ผลการวิจัยจะช่วยขยายผลข้อมูลเชิงวิชาการเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยให้มีความแพร่หลายมากขึ้น
3. ได้เครื่องมือและโปรแกรมสำหรับการทดลองในงานวิจัยขึ้นมา และจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องการรับสารภาพเท็จต่อไปภายภาคหน้า

ศูนย์วิจัยทั่วยุทธศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลของ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ อัตราเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามต่อการรับ สารภาพเท็จ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยวิธีสุ่ม ให้กลุ่มทดลอง ได้รับเงื่อนไขต่างๆที่กำหนดให้เหมือนกันทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นแบบแผนการทดลอง วัตถุประสงค์หลังการทดลองแบบมีกลุ่มควบคุม (Randomized control group posttest only design)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนามาตรวัด และ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนการทำการทดลอง โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนการพัฒนามาตรวัดมีจำนวนทั้งหมด 226 คน ซึ่งได้จากการขอเก็บข้อมูลภายในชั้นเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนามาตรการยอมตาม รวมทั้งหมด 166 คน รายละเอียดดังนี้

- จากวิชา 3800250 มนุษย์สัมพันธ์ ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2552 จำนวน 95 คน
- จากอาสาสมัครที่ยินดีตอบคำถามจากสถานที่ต่างๆ จำนวน 71 คน

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนามาตรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการ ซักถาม จำนวน 60 คน จากวิชา 3800202 จิตวิทยาในชีวิตและการทำงาน ภาคการศึกษาปลาย ปี การศึกษา 2552

ส่วนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนการทำการทดลองมีจำนวนทั้งหมด 165 คน ได้มาจากการขอเก็บรายชื่ออาสาสมัครในชั้นเรียน และนัดไปทำการทดลองตามวันและเวลาที่กำหนด โดยผู้วิจัย ได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่ม และสุ่มกลุ่มเข้าสู่เงื่อนไขในการทดลอง 1 ใน 8 เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

เงื่อนไขที่ 1 ให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรผ่านหน้าจอโดยตัวอักษรปรากฏเร็ว แสดง หลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง และใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงแก่ผู้ร่วมการทดลอง

เงื่อนไขที่ 2 ให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรผ่านหน้าจอโดยตัวอักษรปรากฏเร็ว แสดง
 หลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง และใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงแก่ผู้ร่วมการทดลอง

เงื่อนไขที่ 3 ให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรผ่านหน้าจอโดยตัวอักษรปรากฏเร็ว ไม่แสดง
 หลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง และใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงแก่ผู้ร่วมการทดลอง

เงื่อนไขที่ 4 ให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรผ่านหน้าจอโดยตัวอักษรปรากฏเร็ว ไม่แสดง
 หลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง และใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงแก่ผู้ร่วมการทดลอง

เงื่อนไขที่ 5 ให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรผ่านหน้าจอโดยตัวอักษรปรากฏช้า แสดง
 หลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง และใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงแก่ผู้ร่วมการทดลอง

เงื่อนไขที่ 6 ให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรผ่านหน้าจอโดยตัวอักษรปรากฏช้า แสดง
 หลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง และใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงแก่ผู้ร่วมการทดลอง

เงื่อนไขที่ 7 ให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรผ่านหน้าจอโดยตัวอักษรปรากฏช้า ไม่แสดง
 หลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง และใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงแก่ผู้ร่วมการทดลอง

เงื่อนไขที่ 8 ให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรผ่านหน้าจอโดยตัวอักษรปรากฏช้า ไม่แสดง
 หลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง และใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงแก่ผู้ร่วมการทดลอง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. เทคนิคการสอบสวน มี 2 ระดับ ได้แก่
 - เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง
 - เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง
 2. หลักฐานเท็จ มี 2 ระดับ ได้แก่
 - หลักฐานเท็จ
 - ไม่ให้หลักฐานเท็จ
 3. การยอมรับตาม คิดเป็นคะแนน โดยมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน
 4. การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม คิดเป็นคะแนน โดยมีคะแนนเต็ม 35 คะแนน
 5. อัตราความเร็วในการพิมพ์
- การรับสารภาพเท็จซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทได้แก่
1. การรับสารภาพเท็จ แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

รับสารภาพ

ไม่รับสารภาพ

2. การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่
 - รับสารภาพเท็จและไม่เชื่อว่าตนเองกระทำความผิด
 - อื่นๆนอกเหนือจากเงื่อนไขข้างต้น
3. การรับสารภาพเท็จจากภายใน แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่
 - รับสารภาพแล้วเชื่อว่าตนเองกระทำความผิด
 - อื่นๆนอกเหนือจากเงื่อนไขข้างต้น
4. การสร้างเรื่องราวเท็จ แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่
 - เกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ
 - ไม่เกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ใช้สัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

n	จำนวนผู้ร่วมการทดลอง
M	ค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SD	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
df	ชั้นความเป็นอิสระ
p	ระดับนัยสำคัญ
t	ค่าสถิติที ทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มตัวอย่าง
χ^2	ค่าสถิติไคสแควร์
INTERROGATION	เทคนิคการสอบสวน
EVIDENCE	หลักฐานเท็จ
COMPLIANCE	การยอมตาม
SUGGESTIBILITY	การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม
SPEED	อัตราความเร็วในการพิมพ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรการวัดการยอมตาม (compliance scales) พัฒนามาจากมาตร Gudjonsson compliance scales (GCS) ของ Gudjonsson (1997)
2. มาตรการวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม (interrogative suggestibility scales) ของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) พัฒนามาจาก Gudjonsson suggestibility scales 2 (GSS2) ของ Gudjonsson (1997)
3. โปรแกรมทดสอบการพิมพ์ เพื่อกระตุ้นการรับสารภาพเท็จ (false confession) โดยผู้วิจัย ได้ออกแบบตามลักษณะการทดลองของ Kassin และ Kiechel (1996; ดูหน้า 45)

1. มาตรการวัดการยอมตาม (compliance scales)

Gudjonsson (1997) พัฒนามาตรวัดการยอมตามขึ้นมาเพื่อจะเติมเต็มทฤษฎีการรับสารภาพเท็จของเขาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะเชื่อว่าบุคคลจะเกิดการรับสารภาพเท็จได้ต้องมาจากการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการสอบสวน และการยอมตาม ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการสอบสวนด้วยเช่นกัน แต่การยอมตามจะแตกต่างจากการคล้อยตามสิ่งชี้แนะตรงที่การยอมตามนั้นเกิดโดยผู้ที่ยอมตามรู้สึกตัวเสมอว่ากำลังถูกบังคับให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ในบริบทของการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ ผู้คล้อยตามไม่ได้รู้สึกตัวเลยที่กำลังถูกชี้แนะอยู่

การยอมตามของบุคคลเกิดจากการที่บุคคลมีความกระตือรือร้นที่จะทำตามความต้องการของผู้อื่น และเกิดจากการที่บุคคลมีความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง และเมื่อบุคคลมีการยอมตามสูงก็มีแนวโน้มที่จะให้การรับสารภาพเท็จ (Gudjonsson)

ในขั้นแรก Gudjonsson (1997) สร้างมาตรการวัดการยอมตามออกมาโดยมีข้อกระทง 28 ข้อ มีการวัดเป็น 2 ระดับ วัดเป็นจริงหรือเท็จ เป็นการทดสอบการยอมตามภายใต้การถูกสอบสวนและพัฒนาขึ้นโดยยึดตามองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบได้แก่ 1) การหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง 2) ความกระตือรือร้นที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ โดยทดสอบสอบมาตรวัดกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 164 คน เป็นชาย 81 คน และหญิง 83 คน กลุ่มตัวอย่างนั้นมีสถานภาพทางสังคมและภูมิหลังแตกต่างกันไป ปรากฏว่าได้ข้อกระทงที่มีค่านำหนักบรรจุสูงสุด 20 ข้อ แต่ละข้อมีค่ามากกว่า .25 ข้อกระทงที่อยู่ในด้านการหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้งเป็นข้อที่มีน้ำหนักบรรจุทางบวก และข้อกระทง

ที่อยู่ในด้านความกระตือรือร้นที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจมีน้ำหนักบรรจุทางลบ ข้อกระทงทั้งมาตรมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .71

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงพัฒนามาตรวัดการยอมตามจากมาตร Gudjonsson compliance scales (GCS) ของ Gudjonsson (1997)

ข้อคำถามในมาตรวัดการยอมตาม เป็นข้อคำถามที่ให้เลือกตอบคำถามเพียง 2 ข้อ ได้แก่ ใช่ กับไม่ใช่ (yes / no) โดยมีความหมายดังนี้

หากเป็นข้อทางบวก กำหนดให้

ใช่ เท่ากับ 1 คะแนน

ไม่ใช่ เท่ากับ 0 คะแนน

หากเป็นข้อทางลบ กำหนดให้

ไม่ใช่ เท่ากับ 1 คะแนน

ใช่ เท่ากับ 0 คะแนน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3

จำนวน ร้อยละของเพศ อายุ คณะ และชั้นปีของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนามาตรวัดการยอมตาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	115	69.30
ชาย	50	30.70
2. อายุ		
21	51	30.70
19	37	22.30
20	38	22.90
18	23	13.90
22	17	10.20
3. คณะ		
จิตวิทยา	31	18.70
เภสัชศาสตร์	22	13.30
สัตวแพทย์	19	11.40
คุรุศาสตร์	15	9.00
วิทยาศาสตร์การกีฬา	14	8.40
นิเทศศาสตร์	14	8.40
รัฐศาสตร์	12	7.20
วิทยาศาสตร์	9	5.40
เศรษฐศาสตร์	7	4.20
วิศวกรรม	6	3.60
แพทยศาสตร์	6	3.60
สถาปัตยกรรมศาสตร์	5	3.00
อักษรศาสตร์	4	2.40
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	1	0.60
นิติศาสตร์	1	0.60

ขั้นตอนที่ 1 นำข้อกระทงในมาตรวัดการยอมตาม (Gudjonsson compliance scales) มาแปลเป็นภาษาไทยและให้ผู้ทรงคุณวุฒิคืออาจารย์ ดร.อภิชาญา ไชยวุฒิกภรณ์วานิช เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 2 คิดข้อกระทงเพิ่มอีก 30 ข้อ เป็นข้อกระทงในองค์ประกอบด้านการเลือกที่จะหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้งจำนวน 15 ข้อ และข้อกระทงในองค์ประกอบด้านความกระตือรือร้นที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจจำนวน 15 ข้อ จากนั้นนำไปให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 60 คน ทำมาตรวัดการยอมตามที่มีข้อกระทงทั้งหมด 50 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากมาตรวัดการยอมตามที่มีข้อกระทงทั้งหมด 50 ข้อ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (t) เพื่อจำแนกกลุ่มที่ได้คะแนนการยอมตามสูงและต่ำ โดยคัดเลือกกลุ่มสูงที่มีคะแนนการยอมตามตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 ขึ้นไป และคัดเลือกกลุ่มต่ำ ที่มีคะแนนการยอมตามตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 ลงมา ซึ่งมีข้อที่ผ่านการวิเคราะห์ด้วยสถิติจำนวน 37 ข้อ

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อกระทงทั้ง 37 ข้อ มาคัดเลือกเอาเฉพาะกระทงที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงข้อนั้นกับข้อกระทงข้ออื่นๆ ผ่านเกณฑ์ (.21) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดจำนวน 22 ข้อ นำมาคัดเลือกข้อกระทงที่มีความตรงตามภาวะสันนิษฐาน (construct validity) เพื่อจะไปวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (principal components) หมุนแกนมุมฉากแบบวาริแม็กซ์ (varimax) พิจารณาข้อที่มีค่าน้ำหนักบรรจุในองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบแตกต่างกันชัดเจน เช่นระหว่าง .30 กับ .81 มีข้อที่แยกความแตกต่างของน้ำหนักบรรจุไม่ได้ 2 ข้อ เพราะค่าใกล้เคียงกัน เช่น .33 กับ .34 จึงคัดออก สรุปได้ข้อกระทงที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด 20 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .73 เป็นข้อกระทงทางบวก 17 ข้อ มีข้อกระทงทางลบ 3 ข้อ เป็นข้อกระทงด้านการเลือกที่จะหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง 13 ข้อ และด้านความกระตือรือร้นที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ 7 ข้อ เป็นข้อกระทงเดิมที่แปลมาจากมาตร Gudjonsson compliance scale (GCS) จำนวน 4 ข้อ และเป็นข้อกระทงที่คิดขึ้นใหม่ 16 ข้อ ดังตารางที่ 4

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4

จำนวนข้อกระทงในมาตรการยอมตามแบ่งตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ข้อกระทง				รวม
	ข้อกระทงเดิม		ข้อกระทงที่สร้างใหม่		
	บวก	ลบ	บวก	ลบ	
การหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	4	-	7	2	13
ความกระตือรือร้นที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ	3	-	3	1	7
รวม	7		13		20

ดังจะเห็นว่ามาตรวัดการยอมตามในงานวิจัยชิ้นนี้สร้างขึ้นโดยยึดตามทฤษฎีที่ว่า การยอมตามเกิดจาก 2 องค์ประกอบ และข้อกระทงในแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ดังนั้น ในการคิดคะแนนจึงต้องหาค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบ แล้วนำค่าเฉลี่ยมารวมกัน จึงจะกลายเป็นคะแนนการยอมตามที่มีคะแนนเต็มทั้งหมด 20 คะแนน

ขั้นตอนที่ 5 จากเดิมที่ Gudjonsson (1996) ตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน (construct validity) ของมาตรวัดการยอมตามโดยวิเคราะห์องค์ประกอบและพบว่ามาตรวัดการยอมตามประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกที่จะหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง และความกระตือรือร้นที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ ผู้วิจัยนำข้อกระทง 20 ข้อที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงมาพิจารณาทดสอบค่าหาความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรโดยนำข้อมูลดิบมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อนำผลไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL ได้ผลดังตารางที่ 5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5

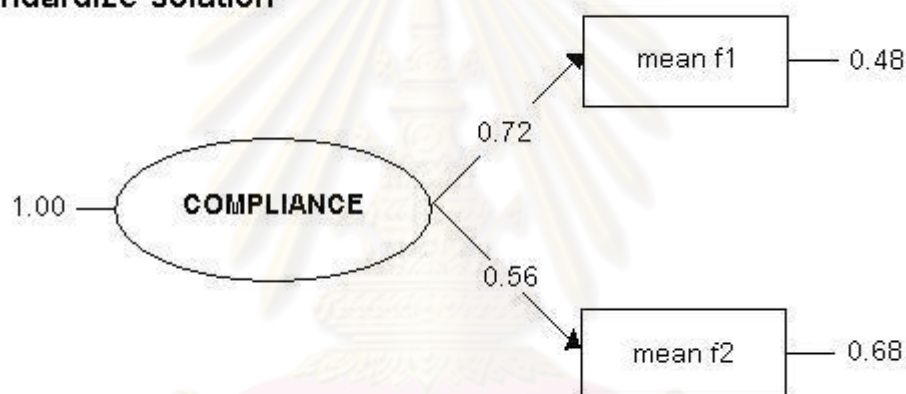
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงในมาตรการยอมตาม (N = 166)

	A31	A14	A21	A41	A23	A12	A11	A30	A19	A37	A10	A48	A1	A9	A25	A7	A4	A15	A6	A36	
A31	1																				
A14	.11	1																			
A21	.17	.28	1																		
A41	.14	.21	.17	1																	
A23	.30	.12	.39	.21	1																
A12	.13	.17	.17	.19	.14	1															
A11	.23	.10	.16	.18	.26	.03	1														
A30	.16	.12	.02	.01	.01	.13	.11	1													
A19	.18	.11	-.02	.06	-.05	.21	.11	.18	1												
A37	.24	.19	.13	.20	.08	.09	.13	.10	.13	1											
A10	.18	.16	.13	.14	-.01	.18	.14	-.02	.07	.16	1										
A48	.19	.07	.16	.21	.14	.04	.33	.12	.09	.13	.20	1									
A1	.08	.03	.13	.12	.29	.08	.05	.21	.09	.07	-.07	.05	1								
A9	.21	.24	.16	-.05	.07	.06	.14	.17	.22	.24	.06	.17	-.04	1							
A25	.27	.08	.10	.06	.29	.08	.29	.13	.20	.09	.02	.15	.09	.17	1						
A7	.12	.14	.16	.12	.09	.03	.09	.07	.11	.26	.27	.13	.09	.22	.01	1					
A4	.23	.15	.17	.12	.26	.17	.07	.07	.03	.07	.11	.09	.25	.04	.05	-.05	1				
A15	.09	.11	.09	.07	.09	-.03	.07	-.06	.15	.13	.05	-.04	.16	.15	.02	.11	.13	1			
A6	.09	.23	.07	.07	-.01	.13	.05	-.13	.27	.10	.22	.04	.12	.25	-.05	.16	.03	.09	1		
A36	.21	.21	.16	.02	.15	.18	.11	.15	.01	.05	.04	.21	.06	.19	-.09	.14	.16	.03	.09	1	
ค่าเฉลี่ย	.42	.53	.46	.49	.31	.57	.28	.29	.36	.59	.49	.13	.66	.49	.38	.40	.55	.85	.77	0.28	
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	.49	.49	.50	.50	.46	.49	.45	.45	.48	.49	.50	.33	.47	.50	.49	.49	.49	.36	.42	.45	

* $p < .05$, สองหาง, ** $p < .01$, สองหาง.

เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองโดยโปรแกรม LISREL แล้ว พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าไค-สแควร์ (chi-square) เท่ากับ 0.80 มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .37 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 และค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานที่ว่าโมเดลนี้มีสององค์ประกอบจริงตามทฤษฎี รวมถึงค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .99 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0 องค์ประกอบที่ 1 หรือ mean f1 หมายถึง องค์ประกอบด้านการหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง และองค์ประกอบที่ 2 หรือ mean f2 หมายถึง ความกระตือรือร้นที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ ดังภาพที่ 6 (ดูภาคผนวก ก)

Standardize solution

ภาพที่ 6 โมเดลการวัดการยอมรับตาม 2 องค์ประกอบ

ขั้นตอนที่ 7 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของข้อกระทงทั้งหมดที่คัดเลือกมาหาค่าความเที่ยงและความตรงแยกตามองค์ประกอบแล้ว สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6

สรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา จำนวนข้อกระทงของมาตรการยอมตามที่ผ่านมาการวิเคราะห์หาความเที่ยงและความตรง (N = 60)

องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	จำนวนข้อกระทง
การหลีกเลี่ยงหรือเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	6.70	1.82	.59	13
ความกระตือรือร้นที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ	4.00	2.52	.58	7
รวม	10.70	3.70	.73	20

2. มาตรการคัดลอกตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการชกถาม

ผู้วิจัยได้ใช้มาตรที่พัฒนาโดยนิสิตปริญญาโท คณะจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งก็คือมาตรของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) โดยมีที่มาจากการที่ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา, รติรัตน์ ไถถนอมสัจด์ย์, และขวัญจิตต์ นรากรพิจิตร (2549) ได้ร่วมกันพัฒนา มาตรการคัดลอกตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการชกถาม มาจากมาตรการคัดลอกตามสิ่งชี้แนะของ Gudjonsson (GSS2) โดยพัฒนาขึ้นมาทั้งหมด 3 มาตร มาตรแรก เป็นมาตรของภารดี ศิริสุทธิพัฒนา เป็นเรื่องสั้นเกี่ยวกับสามีภรรยาคนหนึ่งที่ยังเถียงไปพบชาวต่างชาติประสบอุบัติเหตุแล้วพาส่งโรงพยาบาล มาตรที่สองเป็นมาตรของขวัญจิตต์ นรากรพิจิตร เป็นเรื่องของสองพี่น้องที่ถูกขโมยโทรศัพท์มือถือแล้วไปแจ้งตำรวจ มาตรที่สามเป็นมาตรของรติรัตน์ ไถถนอมสัจด์ย์ เป็นเรื่องของ นักศึกษามหาวิทยาลัยที่ได้ให้การช่วยเหลือชายชราที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณแขน ปรากฏว่ามาตรวัดที่ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา และคณะ ต่างคนต่างสร้างขึ้นมาจาก 3 มาตรนั้น มาตรของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา มีค่าความเที่ยงและความตรงสูงที่สุด ผู้วิจัยจึงเลือกใช้มาตรการคัดลอกตามสิ่งชี้แนะของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา ในการทำวิจัย

ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) ได้รายงานการพัฒนามาตรการคัดลอกตามสิ่งชี้แนะในวิทยานิพนธ์ ว่ามีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ โดยรายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคะแนนการคัดลอกตามสิ่งชี้แนะ ครั้งที่ 1 ว่ามีค่าเท่ากับ .84 และคะแนนการคัดลอกตามสิ่งชี้แนะครั้งที่ 2 เท่ากับ .73 และคะแนนการเปลี่ยนคำตอบ เท่ากับ .54

ด้านความตรงของมาตร ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) ได้รายงานการหาค่าความตรงของ มาตรการคัดลอกตามสิ่งชี้แนะโดยนำคะแนนในแต่ละส่วนของมาตร ได้แก่ คะแนนส่วนที่วัดได้จากการ

ระลึกโดยอิสระ มาหาค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนในส่วนที่ได้จากการวัดการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 1 คะแนนในส่วนที่ได้จากการวัดการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 2 และคะแนนในส่วนที่วัดได้จากการเปลี่ยนคำตอบ และคะแนนส่วนที่วัดการคล้อยตามสิ่งชี้้นำโดยรวม มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ $-.27$ $-.28$ $-.39$ และ $-.20$ ตามลำดับ หมายความว่าความจำมีสหสัมพันธ์ทางลบกับการคล้อยตามสิ่งชี้้นำ

ผู้วิจัยจึงนำมาตรวจของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) มาทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาและตรวจสอบความตรงอีกครั้ง มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยขออาสาสมัครที่เป็นนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 60 คน ที่ลงทะเบียนในวิชา 3800202 จิตวิทยาในชีวิตและการทำงาน ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2552 มาทดสอบมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้้นำในกระบวนการชักถาม เป็นเพศชายจำนวน 29 คน เพศหญิงจำนวน 31 คน มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 20.88 ปี ($M = 20.88$, $SD = 0.88$) โดยรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการพัฒนามาตรสามารถนำมาแจกแจงในตารางที่ 7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7

จำนวน และร้อยละของเพศ อายุ คณะ และชั้นปีของกลุ่มตัวอย่างจากมาตรวัดการคล้ายตามสิ่งชี้้นำ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	31	51.70
ชาย	29	48.30
2. อายุ (ปี)		
21	29	48.30
22	14	23.30
20	15	25.00
18	2	3.30
3. คณะ		
วิศวกรรมศาสตร์	25	41.70
วิทยาศาสตร์	9	15.00
จิตวิทยา	6	10.00
ครุศาสตร์	5	8.30
วิทยาศาสตร์การกีฬา	5	8.30
เศรษฐศาสตร์	3	5.00
แพทยศาสตร์	2	3.30
อักษรศาสตร์	2	3.30
ศิลปกรรมศาสตร์	3	1.70
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	1	1.70
นิติศาสตร์	1	1.70

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลดิบมาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาได้เท่ากับ .80 และได้รายงานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อคำถามในแบบวัด (CITC) ไว้ในภาคผนวก ง

ขั้นตอนที่ 3 เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมและเห็นว่าในงานวิจัยของ Richardson และ Kelly (2004) กล่าวว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถามกับตัวแปรการยอมตามเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์หาค่าความตรงร่วมสมัย (Concurrent Validity) โดยตรวจสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการยอมตามกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำ พบว่าคะแนนจากมาตรวัดการยอมตาม กับคะแนนต่างๆในมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำ ได้แก่ คะแนนการคล้อยตามการชี้นำครั้งที่ 1 คะแนนการคล้อยตามการชี้นำครั้งที่ 2 และคะแนนการเปลี่ยนคำตอบ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทางบวก ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนมาตรการยอมตามกับคะแนนมาตรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม ($N = 60$)

	การยอมตาม	การคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1	การคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 2	การเปลี่ยนคำตอบ	การคล้อยตามสิ่งชี้นำรวม
การยอมตาม	1				
การคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1	.56**	1			
การคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 2	.32*	.67**	1		
การเปลี่ยนคำตอบ	.30*	.34**	.34**	1	
คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำรวม	.50**	.84**	.65**	.64**	1
ค่าเฉลี่ย	8.60	9.05	11.28	6.17	15.03
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.74	4.25	4.91	2.69	5.95

* $p < .05$, สองหาง, ** $p < .01$, สองหาง.

รายละเอียดในส่วนต่างๆของมาตร

มาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถามที่ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) พัฒนาขึ้นมาแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 เป็นเรื่องสั้นที่ประกอบด้วยประโยคซึ่งเป็นวลีย่อยๆ 40 วลี ใช้สำหรับทดสอบการระลึกข้อมูลความทรงจำโดยอิสระ

มาตรฐานที่ 2 คือมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม เป็นมาตรที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในงานวิจัยเรื่องนี้ มาตรการคล้อยตามสิ่งชี้นำมีลักษณะเป็นคำถามจำนวน 20 ข้อ เนื้อหาของคำถามจะเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในมาตรฐานที่ 2 ซึ่งมีลักษณะดังนี้

คำถามชี้นำ (leading question) ที่ให้เลือกตอบคำตอบ “ใช่” กับ “ไม่ใช่” จำนวน 9 ข้อ โดยคำถามเหล่านั้น ไม่ได้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่ให้ผู้ร่วมการทดลองฟัง

คำถามที่ให้เลือกตอบตัวเลือกที่ผิด (false alternative question) จำนวน 6 ข้อ ประกอบไปด้วยคำตอบแบบให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น “เขาใส่เสื้อสีฟ้าหรือสีแดง” แต่คำตอบก็ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่ผู้ร่วมการทดลองฟังไป

คำถามที่ไม่ชี้นำ (non-leading question) จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามที่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่ให้ผู้ร่วมการทดลองฟัง

การให้คะแนนในมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม

- คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1 (Yield 1) และ 2 (Yield 2)

คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบเป็นคะแนนจากการตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คำถาม แบ่งเป็นคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1 และ คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 2 รวมคะแนนเต็มทั้งหมดเท่ากับ 15 คะแนน

ประโยคคำถามในมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม เป็นคำถามชี้นำให้เลือกตอบใช่กับไม่ใช่ (Yes/No questions) จำนวน 15 ข้อคำถาม มีวงเล็บต่อท้ายว่า (L) เป็นคำถามธรรมดาที่ไม่ได้มีสารชี้นำจำนวน 5 คำถาม มีวงเล็บต่อท้ายว่า (NL) ทั้ง คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1 และ คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 2 จะไม่มีการนำข้อคำถามที่เป็น (NL) มาคิดคะแนนเกณฑ์การคิดคะแนนสำหรับข้อคำถามที่เป็นคำถามชี้นำทั้งหมด 15 ข้อคำถาม มีดังนี้

1. คิดเป็น 1 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบในลักษณะการยอมรับคำถามชี้นำ อาจตอบว่า “ใช่” “อาจจะใช่” “เป็นไปได้” “ก็ควรจะเป็นอย่างนั้น” หรือ “ก็อาจเป็นอย่างนั้น” เป็นต้น

2. คิดเป็น 1 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบตัวเลือกที่มีให้เลือกในคำถาม เช่นหากในคำถามถามว่า “ชายชาวต่างชาติใส่เสื้อสีฟ้าหรือสีแดง” และผู้ร่วมการทดลองตอบว่า “สีฟ้า” หรือ “สีแดง” หรือ “ทั้งสีฟ้าและสีแดง”

4. คิดเป็น 0 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามในเชิงปฏิเสธ โดยอาจตอบว่า “ไม่” “เป็นไปได้ไม่ได้” หรือเมื่อผู้ร่วมการทดลองไม่ตอบคำถาม โดยการกล่าวว่า “จำไม่ได้” “ไม่รู้” และ “ไม่แน่ใจ” เป็นต้น

5. คิดเป็น 0 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามในลักษณะที่จำได้ว่าไม่มีในเนื้อหาที่ได้ฟังได้ฟังไป เช่น “ไม่ได้กล่าวถึงในเรื่อง”

6. คิดเป็น 0 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองกล่าวถึงเนื้อหาจริงที่มีอยู่ในเรื่อง เช่น “เหตุการณ์เกิดขึ้นในวันพฤหัสบดี”

หากผู้ร่วมการทดลองมีความลังเลในการตอบคำถาม โดยอาจกล่าวกับผู้ร่วมการทดลองว่า “ผมคิดว่าใช่ แต่ก็ไม่แน่ใจ หรืออาจจะไม่ใช่ก็ได้” ในกรณีนี้ผู้ถามคำถามจะต้องกระตุ้นให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามที่แน่นอนออกมา โดยอาจกล่าวว่า “คุณต้องเลือกมาสักหนึ่งคำตอบ คำตอบไหนจะทำให้คุณพอใจมากกว่า”

- คะแนนการเปลี่ยนคำตอบ (Shift)

คะแนนการเปลี่ยนคำตอบเป็นคะแนนที่คิดเมื่อผู้ร่วมการทดลองมีการเปลี่ยนคำตอบใดคำตอบหนึ่งจากคำตอบที่เคยตอบไว้ในส่วนของ คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 1 มาเป็นคำตอบที่ตอบใน คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 2 มีคะแนนเต็มทั้งหมด 20 คะแนน ยกตัวอย่างคำถาม เช่น “คุณสามีภรรยาไปทำงานสายในวันนั้นใช่ไหม”

เกณฑ์การคิดคะแนนสำหรับข้อคำถามที่เป็นคำถามชี้้นำทั้งหมด 15 คำถาม มีดังนี้

1. คิดเป็น 1 คะแนน หากเป็นการเปลี่ยนคำตอบจาก “ใช่” ในส่วนของคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 1 แล้วเปลี่ยนเป็นตอบเป็น “ไม่ใช่” ในส่วนของคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 2

2. คิดเป็น 1 คะแนน หากเป็นการเปลี่ยนคำตอบจาก “ไม่ใช่” ในส่วนของคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 1 แล้วเปลี่ยนเป็นตอบ “ใช่” ในส่วนของคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 2

3. คิดเป็น 1 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเปลี่ยนเนื้อหาของคำตอบ เช่นถามว่า “เหตุการณ์เกิดขึ้นในวันที่ฝนตกหรือรถติด” แล้วตอบ “รถติด” ในการถามคำถามชี้้นำครั้งที่ 1 จากนั้นจึงเปลี่ยนเป็นตอบ “ฝนตก” ใน คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำครั้งที่ 2

4. คิดเป็น 1 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบโดยเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในคำตอบแรก ยกตัวอย่างเช่น จากตอนแรกตอบว่า “ไปสาย” แต่ในครั้งที่สองกลับเปลี่ยนคำตอบไปเป็น “ไปทันเวลา”

5. คิดเป็น 1 คะแนน หากตอบโดยใช้เนื้อหาในคำถาม เช่นตอบว่า “ฝนตก” ในช่วงของการถามคำถามชี้้นำครั้งที่ 1 แล้วเปลี่ยนเป็นตอบเป็น “ไม่ใช่” ในการถามคำถามชี้้นำครั้งที่ 2 หรือตอบว่า

“ไม่ใช่” ในช่วงของการคล้อยตามคำถามชี้้นำครั้งที่ 1 แล้วเปลี่ยนไปตอบเนื้อหาในคำถาม เช่น “ฝนตก” แทน

6. คิดเป็น 1 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเปลี่ยนคำตอบจากตอนแรกตอบในทำนองที่ไม่คล้อยตามคำถามชี้้นำไปเป็นตอบในทำนองที่คล้อยตามคำถามชี้ นำ เช่น ผู้ร่วมการทดลองเปลี่ยนคำตอบจาก “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่ได้กล่าวถึงในเรื่อง” ไปเป็น “ใช่” หรือ “ก็คงจะเป็นอย่างนั้น”

7. คิดเป็น 1 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเปลี่ยนคำตอบจากตอนที่คล้อยตามคำถามชี้ นำ ไปเป็นไม่คล้อยตามคำถามชี้ นำ เช่น ผู้ร่วมการทดลองเปลี่ยนคำตอบจาก “ก็อาจจะเป็นอย่างนั้น” หรือ “เป็นไปได้” ไปเป็น “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่รู้สิ”

8. คิดเป็น 0 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองไม่เปลี่ยนคำตอบ

9. คิดเป็น 0 คะแนน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเปลี่ยนคำตอบ แต่คำตอบยังคงเป็นทำนองเดียวกัน เช่น เปลี่ยนคำตอบจาก “ไม่ใช่” ไปเป็น “เป็นไปได้” หรือจาก “ไม่ได้กล่าวถึงในเรื่อง” ไปเป็น “ไม่รู้สิ” หรือ “จำไม่ได้” และ เปลี่ยนคำตอบจากคำว่า “ใช่” ไปเป็น “อาจเป็นไปได้” “หรือเปลี่ยนคำตอบจาก “ก็น่าจะเป็นอย่างนั้น” ไปเป็น “ใช่”

- คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้ นำรวม (Total suggestibility)

คะแนนการเชื่อตามคำถามชี้ นำครั้งที่ 1 (yield 1) รวมกับคะแนนการเปลี่ยนคำตอบ (shift) จะได้คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้ นำโดยรวมทั้งหมด

$$\text{Yield1} + \text{Shift} = \text{Total suggestibility}$$

คะแนนเต็มทั้งหมดในมาตรการคล้อยตามสิ่งชี้ นำเท่ากับ 35 คะแนน มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 35 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 คะแนน

ขั้นตอนการใช้มาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้ นำในกระบวนการซักถาม

ขั้นตอนการทดสอบการคล้อยตามสิ่งชี้ นำโดยใช้มาตรวัด Gudjonsson suggestibility scales สามารถสรุปได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ให้ผู้ร่วมการทดลองฟังเทปเสียงที่อ่านเรื่องราวซึ่งประกอบด้วยประโยคที่มีใจความสำคัญ ประมาณ 40 ประโยค

2. ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถาม 20 ข้อ ซึ่งบรรจุคำถามชั้นนำไว้ 15 ข้อ และเนื้อหาในคำถามชั้นนำเหล่านั้นจะไม่มีข้องเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในเทพเสียงที่ผู้ร่วมการทดลองได้ยินไป หากผู้ร่วมการทดลองคล้อยตามจะถูกลงเป็นคะแนน เรียกว่าการยอมเชื่อตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 1 (yield 1)

3. ผู้วิจัยให้ผลป้อนกลับทางลบแก่ผู้ร่วมการทดลอง กล่าวว่าผู้ร่วมการทดลองตอบผิดเยอะมาก และขอให้ตอบใหม่อีกครั้ง

4. ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามอีกครั้ง ในขั้นตอนนี้ ผู้ร่วมการทดลองจะต้องตอบคำถามเดิมซ้ำอีกครั้ง คะแนนที่ได้หลังจากขั้นตอนการได้รับผลป้อนกลับทางลบ จะเรียกว่าคะแนนการยอมเชื่อตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 2 และในขั้นตอนนี้เอง หากมีการเปลี่ยนคำตอบจากคำตอบเดิมที่เคยตอบไว้ในขั้นตอนที่ 3 คะแนนตรงส่วนนี้ จะถูกเรียกว่าคะแนนการเปลี่ยนคำตอบ

5. ผู้วิจัยรวมคะแนน โดยคะแนนการคล้อยตามระหว่างการซักถามทั้งหมดจะคิดได้จากคะแนนการยอมเชื่อตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 1 (คะแนนเต็ม 15 คะแนน) ซึ่งวัดได้จากขั้นตอนที่ 2 รวมกับคะแนนการเปลี่ยนคำตอบ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน) ซึ่งวัดได้จากขั้นตอนที่ 4 รวมคะแนนเต็มทั้งหมด 35 คะแนน

3. โปรแกรมกระตุ้นการรับสารภาพเท็จ

ผู้วิจัยได้ออกแบบโปรแกรมกระตุ้นการรับสารภาพเท็จขึ้นมา โดยตั้งชื่อโปรแกรมการทดสอบว่า 'Wordrandom' เป็นโปรแกรมที่มีลักษณะคล้ายโปรแกรมทดสอบการพิมพ์ดีด โดยในระหว่างการทดสอบนั้นจะมีตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอด้วยความเร็วตั้งแต่ 60 ตัวอักษร/นาที่ ถึง 130 ตัวอักษร/นาที่ และสามารถกำหนดระดับความเร็วหรือช้าของโปรแกรมการทดสอบได้ ผู้วิจัยได้ทดสอบโปรแกรมกับนิสิตปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ลงทะเบียนในรายวิชา 3800202 จิตวิทยาในชีวิตและการทำงาน ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2552 จำนวน 60 คนในการทดลองชั้นนำ และบันทึกระดับความเร็วในการพิมพ์ที่เหมาะสมกับแต่ละคนไว้ โดยระดับความเร็วที่เหมาะสมสำหรับผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน ผู้วิจัยจะตรวจสอบโดยกำหนดให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรด้วยอัตราความเร็วสูงกว่าการพิมพ์ในอัตราความเร็วปกติประมาณ 2 เท่า ผู้วิจัยจะให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรตามที่ปรากฏบนหน้าจอในความเร็วระดับต่างๆและบันทึกว่าถ้าผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตามทัน 5 ตัวภายใน 10 ตัว ถือว่ามีความเร็วในระดับพอดี แต่หากพิมพ์ตามทันเกิน 5 ตัว ถือว่ามีระดับความเร็วต่ำเกินไป แต่ถ้าพิมพ์ตามทันน้อยกว่า 5 ตัวถือว่ามีความเร็วสูงเกินไป โดยผู้ควบคุมการทดลองสามารถหยุดการทดสอบลงชั่วคราวได้โดยกดปุ่ม ESC ออกตามปกติ และปรับความเร็วของ

โปรแกรมการทดสอบให้เร็วขึ้น หรือช้าลงเพื่อหาระดับความเร็วที่เหมาะสมกับผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน

จากการทดลองในช่วงการทดลองชั้นนำ ปรากฏว่าระดับความเร็วโดยเฉลี่ยของผู้ร่วมการทดลองทั้งหมดประมาณ 100 ตัวอักษร/นาที เมื่อนำมาหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์พบว่ากลุ่มที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่ำกว่า 25 คือกลุ่มผู้ร่วมการทดลองที่มีระดับความเร็วของอักษรที่ปรากฏบนหน้าจอประมาณ 70 ตัวอักษร/นาที และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงกว่า 75 คือกลุ่มตัวอย่างที่สามารถพิมพ์ตัวอักษรได้ในระดับความเร็ว 120 ตัวอักษร/นาที ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำค่าเฉลี่ยของระดับความเร็วของตัวอักษรที่ปรากฏบนหน้าจอไปกำหนดระดับความเร็วในเงื่อนไขที่ให้ตัวแปรอิสระคือความเป็นไปได้ที่จะกระทำผิด ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ระดับตามความเร็วของตัวอักษรที่ปรากฏบนหน้าจอ ในเงื่อนไขที่มีความเป็นไปได้ที่จะกระทำผิดต่ำตัวอักษรจะปรากฏบนหน้าจอประมาณ 70 ตัวอักษรต่อ 1 นาที และในเงื่อนไขที่มีความเป็นไปได้ที่จะกระทำผิดสูง ตัวอักษรจะปรากฏบนหน้าจอประมาณ 120 ตัวอักษร ต่อ 1 นาที

ลักษณะการทดลอง คือผู้วิจัยจะจัดให้ผู้ร่วมการทดลองทดสอบการพิมพ์ผ่านโปรแกรมการพิมพ์นี้หลังจากทำมาตรการวัดทางจิตวิทยาเสร็จเรียบร้อยแล้ว และก่อนเริ่มการทดลอง ผู้วิจัยจะแจ้งวิธีการทดสอบ จากนั้นจะให้ผู้ร่วมการทดลองลองทดสอบโปรแกรมก่อน 1 นาทีเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย จากนั้นเมื่อผู้ร่วมการทดลองกดเริ่มโปรแกรมแล้ว ตัวอักษรจะปรากฏขึ้นบนหน้าจอ เพื่อให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตามเป็นเวลา 3 นาที ก่อนที่โปรแกรมคอมพิวเตอร์จะดับลงเองโดยอัตโนมัติและเมื่อโปรแกรมดับลงแล้ว ผู้ร่วมการทดลองจะเปิดโปรแกรมอีกไม่ได้เลย แม้กระทั่งรีสตาร์ทเครื่องคอมพิวเตอร์ใหม่ก็ตาม เพราะโปรแกรมมีการออกแบบไว้ให้ล็อคตัวเองจนกว่าจะมีการกดปุ่มปลดล็อค ซึ่งโปรแกรมจะกลับมาใช้งานได้อีกครั้งก็ต่อเมื่อผู้วิจัยใส่รหัสปลดล็อคโปรแกรมซึ่งเป็นไฟล์ที่ซ่อนอยู่อีกที่หนึ่งใน My computer (ดูภาคผนวก ข)

เมื่อโปรแกรมดับก็จะจัดกระทำเงื่อนไขต่างๆแต่ผู้ร่วมการทดลองต่อไป โดยจะการทดลองเป็นลักษณะของการกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยวิธีสุ่ม โดยให้กลุ่มทดลองได้รับเงื่อนไขต่างๆที่กำหนดให้ โดยให้เงื่อนไขที่เหมือนกันทั้งสองกลุ่ม ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากนั้นเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยวิธีการทางสถิติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองมี 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 และ 2 เป็นการวัดตัวแปรทางจิตวิทยา เกี่ยวกับบุคลิกภาพส่วนบุคคล ได้แก่ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม ส่วนขั้นตอนที่ 3 เป็นการวัดตัวแปรตามการรับสารภาพเท็จ

ขั้นตอนที่ 1 การทำมาตรวัดการยอมตาม

ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองทำมาตรวัดและกรอกรายละเอียดข้อมูลส่วนตัวเป็นขั้นแรก โดยผู้วิจัยจะให้ผู้ควบคุมการทดลองแจกมาตรวัดการยอมตาม ที่พัฒนามาจาก Gudjonsson compliance scale (GCS) ให้กับนิสิตคนละ 1 ชุด พร้อมอ่านคำแนะนำในการทำมาตรวัดโดยละเอียดให้นิสิตฟัง

ขั้นตอนที่ 2 ทดสอบการคล้อยตามสิ่งชี้นำ

ผู้วิจัยให้ผู้ควบคุมการทดลองนำผู้ร่วมการทดลองเข้าทดสอบการคล้อยตามสิ่งชี้นำโดยใช้มาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) ซึ่งพัฒนามาจาก Gudjonsson suggestibility scale 2 (GSS2) ของ Gudjonsson ให้นิสิตทำ โดยแจ้งว่าเป็นการทดสอบความจำ ซึ่งลำดับการทดลองในขั้นตอนที่ 2 จะมีการให้ผู้ร่วมการทดลองฟังเรื่องราวจากเทป โดยใช้คำพูด ดังนี้

“ที่จะให้น้องฟังเรื่องสั้นจากเทป ให้พยายามจำรายละเอียดของเรื่องให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้”

เมื่อผู้ร่วมการทดลองฟังเรื่องราวทั้งหมดแล้ว ผู้ควบคุมการทดลองจะนำผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่ขั้นตอนที่ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง 20 คำถามทันที โดยให้ผู้ควบคุมการทดลองใช้คำพูด ดังนี้

“เดี๋ยวพี่จะถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เพิ่งได้ฟัง ให้น้องพยายามตอบให้ถูกต้องมากที่สุดเท่าที่จะทำได้นะคะ/ครับ”

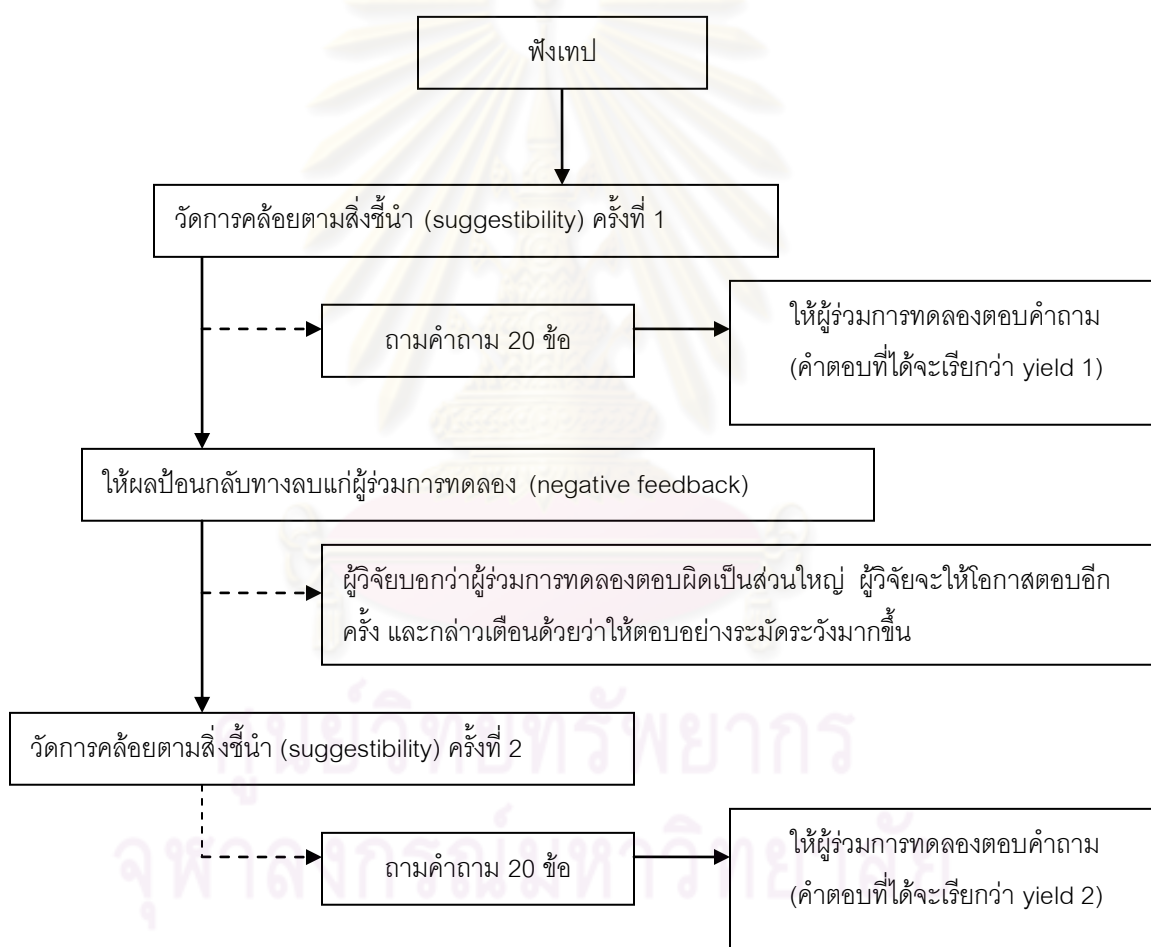
จากนั้นผู้ควบคุมการทดลองจะอ่านคำถามทั้ง 20 คำถามให้ผู้ร่วมการทดลองฟัง เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามครบทั้ง 20 ข้อแล้ว ผู้ควบคุมการทดลองจะให้ผลป้อนกลับทางลบผู้ร่วมการ

ทดลองว่า โดยบอกว่าผู้ร่วมการทดลองตอบผิดเป็นจำนวนมาก ก่อนจะให้ตอบใหม่อีกครั้ง คำพูดที่ใช้ในการทดลองเป็นดังนี้

“น้องตอบผิดเยอะมากเลย ขอให้ตอบใหม่อีกครั้ง และโปรดใช้ความระมัดระวังมากกว่าเดิม ด้วยนะคะ/ครับ”

เมื่อผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามครบทั้ง 20 ข้อเป็นครั้งที่ 2 ให้ผู้ควบคุมการทดลองบันทึกคะแนนและนำผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่การทดลองในขั้นตอนถัดไป

สำหรับการทดสอบการคล้อยตามสิ่งชี้นำในขั้นตอนที่ 2 สามารถนำมาทำเป็นแผนภาพโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน เพื่อให้เข้าใจง่าย ดังนี้

ภาพที่ 7 ภาพประกอบการทดลองในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 3 ทดสอบการรับสารภาพเท็จ

ผู้ควบคุมการทดลองจะนำผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่ห้องทดลองอีกห้องหนึ่ง ในห้องมีคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง ก่อนเริ่มการทดลอง ผู้ควบคุมการทดลองจะสอบถามว่าผู้ร่วมการทดลองพิมพ์สัมผัสเป็นหรือไม่ หากผู้ร่วมการทดลองพิมพ์สัมผัสไม่เป็น ผู้ควบคุมการทดลองจะไม่ให้ผู้ร่วมการทดลองเข้ารับการทดสอบ แต่ถ้าผู้ร่วมการทดลองพิมพ์สัมผัสเป็น ผู้ควบคุมการทดลองจะนำผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่การทดลองตามปกติ โดยก่อนเริ่มการทดลอง ผู้ควบคุมการทดลองจะแจ้งว่าขั้นตอนที่ 3 นี้เป็นการทดสอบความสามารถในการจำกับความถนัดในการใช้สมองด้านประสาทสัมผัส พร้อมทั้งชี้แจงวิธีการทดสอบให้ผู้ร่วมการทดลองฟังโดยละเอียด ดังนี้

“ที่จะให้น้องดูตัวอักษรที่จะปรากฏบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ถัดจากนี้ ซึ่งจะปรากฏเร็วมาก ขอให้พยายามพิมพ์ตามตัวอักษรตามที่เห็นบนหน้าจอให้ได้จำนวนมากที่สุด และขณะทำการทดสอบ ห้ามมองแป้นพิมพ์โดยเด็ดขาด”

ผู้ควบคุมการทดลองจะต้องแจ้งผู้ร่วมการทดลองก่อนเริ่มการทดสอบ ผู้ควบคุมการทดลองจะต้องกำชับว่าห้ามกดปุ่ม ALT เพราะเป็นรหัสลับข้อมูลการทดลองที่ผู้เขียนโปรแกรมสร้างไว้สำหรับการทดลองครั้งถัดไป โดยใช้คำพูดดังนี้

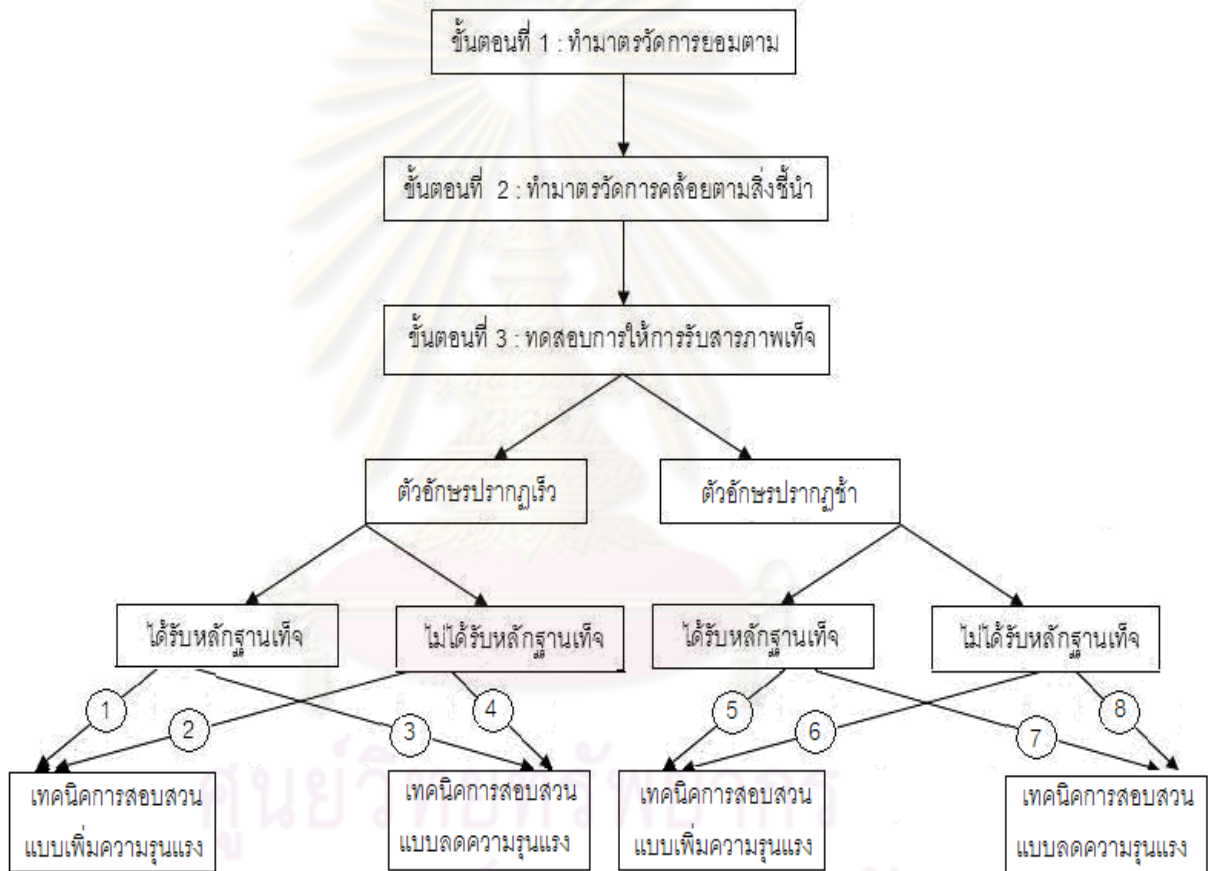
“โปรแกรมนี้ถูกสร้างให้บรรจุข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเพียงแค่นี้ไม่เกิน 100 ข้อมูล ดังนั้นผู้เขียนโปรแกรมจึงสร้างรหัสลับข้อมูลไว้สำหรับการทดสอบครั้งถัดไปหลังจากโปรแกรมบรรจุข้อมูลจากผู้ทดสอบได้ครบ 100 คนแล้ว ดังนั้นอย่ากดปุ่ม ALT นะคะ/ครับ เพราะมันเป็นรหัสลับข้อมูลการทดสอบ”

ผู้ควบคุมการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์งานผ่านโปรแกรมที่มีชื่อว่า ‘wordrandom’ กำหนดให้ในเงื่อนไขที่ตัวอักษรปรากฏเร็ว จะมีตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอประมาณ 120 ตัวอักษร ต่อ 1 นาที และในเงื่อนไขที่ตัวอักษรปรากฏช้า จะมีตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอประมาณ 70 คำต่อ 1 นาที และจะมีการกำหนดไว้ก่อนเริ่มการทดลอง

ก่อนเริ่มทำการทดลอง ผู้ควบคุมการทดลองจะให้ผู้ร่วมการทดลองทำความเข้าใจกับโปรแกรมก่อนโดยให้ทดลองพิมพ์ประมาณ 1 นาที ก่อนจะปิดโปรแกรมลงและให้เริ่มการทดลองจริง

เมื่อเริ่มการทดลองแล้วจะมีเวลาให้ผู้ร่วมการทดลองเตรียมตัว 5 วินาที ก่อนตัวอักษรจะปรากฏบนหน้าจอ และเมื่อผู้ร่วมการทดลองเริ่มพิมพ์ตัวอักษรไปประมาณ 3 นาที โปรแกรมคอมพิวเตอร์ก็จะดับลงเองโดยอัตโนมัติ

เมื่อโปรแกรมดับลง ผู้ควบคุมการทดลองที่ยืนเฝ้าอยู่ในห้องจะเข้ามาแสวงหาพยายามเปิดโปรแกรมขึ้นใหม่ แต่โปรแกรมจะเปิดไม่ได้ ผู้ควบคุมการทดลองจะพยายามเปิดโปรแกรมขึ้นใหม่ 2-3 ครั้ง ก่อนหันไปถามผู้ร่วมการทดลองว่า “เกิดอะไรขึ้น ทำไมอยู่ดีโปรแกรมก็เสีย” หลังจากได้รับคำตอบจากผู้ร่วมการทดลอง ไม่ว่าผู้ร่วมการทดลองจะตอบว่าอย่างไร ผู้ควบคุมการทดลองจะเริ่มจัดกระทำตัวแปรอื่นๆแก่ผู้ร่วมการทดลอง ได้แก่ ให้หลักฐานเท็จแก่ผู้ร่วมการทดลอง และไม่ให้หลักฐานเท็จแก่ผู้ร่วมการทดลอง ตัวแปรเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และตัวแปรเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง ซึ่งสามารถแบ่งเงื่อนไขการทดลองออกเป็น 8 เงื่อนไข ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 สรุปการทดลองทั้งหมด

อัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วและช้า

ในเงื่อนไขที่ให้ตัวอักษรปรากฏเร็ว เป็นเงื่อนไขที่ต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นไปได้ที่จะกระทำผิดสูง กำหนดให้มีตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอประมาณ 120 ตัวอักษรต่อ 1 นาที ผ่านโปรแกรม “Wordrandom”

ในเงื่อนไขที่ให้ตัวอักษรปรากฏช้า เป็นเงื่อนไขที่ต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นไปได้ที่จะกระทำผิดต่ำ กำหนดให้มีตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอประมาณ 70 ตัวอักษร ต่อ 1 นาที ผ่านโปรแกรม “Wordrandom”

การให้หลักฐานเท็จและไม่ให้หลักฐานเท็จ

ในเงื่อนไขที่มีการให้หลักฐานเท็จแก่ผู้ร่วมการทดลอง เมื่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ปิดตัวลง ผู้ทำการทดลองจะสร้างทำเป็นเปิดดูประวัติการพิมพ์ของผู้ร่วมการทดลองที่บ้านที่อยู่ในไดรฟ์ C ของ My computer ซึ่งภายในไฟล์จะมีหลักฐานการพิมพ์ที่ผู้วิจัยสร้างเตรียมไว้ ในหลักฐานการพิมพ์จะมีบันทึกข้อมูลการพิมพ์จริงของผู้ร่วมการทดลอง ทั้งเวลาที่พิมพ์ และตัวอักษรจริงๆที่ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ แต่จะลงท้ายด้วยตัวอักษร “Error code: ALT” ทุกครั้ง

ในเงื่อนไขที่ไม่มีการให้หลักฐานเท็จแก่ผู้ร่วมการทดลอง ไม่แสดงหลักฐานเท็จต่อผู้ร่วมการทดลอง หลังโปรแกรมคอมพิวเตอร์ปิดตัวลง ผู้ทำการทดลองจะจัดกระทำตัวแปรถัดไปแก่ผู้ร่วมการทดลองเลย นั่นคือเทคนิคการสอบสวน

เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และลดความรุนแรง

เงื่อนไขที่มีเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง คำพูดที่ผู้ทำการทดลองใช้พูดกับผู้ร่วมการทดลองนั้นเป็นคำพูดที่ดัดแปลงมาจากคำพูดในการทดลองของ Klaver, Lee, และ Rose (2008)

หลังจากถามว่า “เกิดอะไรขึ้น ทำไมอยู่ดีโปรแกรมก็เสียล่ะ” (บทพูดช่วงที่ 1) แล้ว ผู้ควบคุมการทดลองจะกล่าวคำพูดต่อไปนี้

“โปรแกรมเสียได้อย่างไร สงสัยว่าคุณต้องกดปุ่ม ALT ระหว่างทำการทดลองแน่ๆ เขาห้ามกดรหัสลับข้อมูลระหว่างการทดลองรู้ไหม เพราะจะทำให้โปรแกรมพัง” (บทพูดช่วงที่ 2)

เมื่อผู้ร่วมการทดลองกล่าวคำพูดในเชิงปฏิเสธ หรือแม้จะไม่กล่าวปฏิเสธก็ตาม ผู้ควบคุมการทดลองจะต้องกล่าวว่า

“เมื่ออาทิตย์ที่แล้วก็มีคนทำโปรแกรมพังแบบนี้เหมือนกันเป็นเพราะไปกดปุ่ม ALT ระหว่างทำการทดลอง น้องต้องกดปุ่มแน่ๆเลย! ทั้งๆที่พี่ก็บอกไปแล้วนะว่าห้ามกด” (บทพูดช่วงที่ 3)

และกล่าวว่า “ข้อมูลผู้ร่วมการทดลองหายไปเกือบ 50 คน กว่าที่จะกู้คืนข้อมูลได้ก็ยากมาก และไม่รู้จะกู้คืนได้หมดเหลือเปล่า รู้ไหมน้องทำให้งานวิจัยของพี่จะต้องล่าช้าออกไปอีก บอกหน่อยสิว่าทำไมน้องถึงกดปุ่ม!” (บทพูดช่วงที่ 4)

เงื่อนไขที่มีเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง ผู้ทำการทดลองจะกล่าวกับผู้ร่วมการทดลอง โดยใช้คำพูดดังต่อไปนี้

“เกิดอะไรขึ้น ทำไมโปรแกรมเสียล่ะ” (บทพูดช่วงที่ 1)

จากนั้นไม่ว่าผู้ร่วมการทดลองจะตอบว่าอย่างไร ผู้ควบคุมการทดลองจะต้องกล่าวว่า

“สงสัยว่าน้องกดปุ่ม ALT ไประหว่างทำการทดลองแน่ๆเลยครับ/ค่ะ เพราะถ้าไปกดรหัสลับข้อมูลระหว่างการทดลองจะทำให้โปรแกรมพัง” (บทพูดช่วงที่ 2) และกล่าวว่า “เคยมีผู้ร่วมการทดลองกดปุ่ม ALT ไปเหมือนกันเมื่ออาทิตย์ก่อน แล้วโปรแกรมก็พังลงแบบนี้แหละ น้องแน่ใจหรือคะ/ครับ ว่าไม่ได้กด ปุ่ม ALT มันใกล้กับแป้นพิมพ์มากนะคะ/ครับ บางทีมีอาจจะเผลอโดนโดยไม่รู้ตัวก็ได้” (บทพูดช่วงที่ 3)

จากนั้นจึงพูดว่า “ไม่เป็นไรหรอก มันเป็นอุบัติเหตุ คนเราเผลอกันได้ น้องไม่ได้ตั้งใจกดปุ่ม ALT หรือ พี่เข้าใจ” (บทพูดช่วงที่ 4)

ประโยคคำพูดในเงื่อนไขเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง สามารถนำมาแจกแจงเป็นตารางสรุปได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9

สรุปคำพูดที่ใช้ในการทดลอง

เงื่อนไขการทดลอง	ใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง	ใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง
แสดง หลักฐานเท็จ / ไม่แสดง หลักฐานเท็จ	บทพูดช่วงที่ 1: เกิดอะไรขึ้น ทำไมโปรแกรมเสียล่ะ	
	บทพูดช่วงที่ 2: สงสัยว่าน้องต้องกดปุ่ม ALT ระหว่างทำการทดลองแน่ๆ เขาห้ามกดรหัสลับข้อมูลระหว่างการทดลองรู้ไหม เพราะมันจะทำให้โปรแกรมพัง	บทพูดช่วงที่ 2: สงสัยว่าน้องต้องกดปุ่ม ALT ไประหว่างทำการทดลองแน่ๆเลย เพราะถ้าไปกดรหัสลับข้อมูลระหว่างการทดลองจะทำให้โปรแกรมพัง
	บทพูดช่วงที่ 3: เมื่ออาทิตย์ที่แล้วก็เคยมีคนทำโปรแกรมพังแบบนี้เหมือนกัน เป็นเพราะไปกดปุ่ม ALT ระหว่างทำการทดลอง น้องต้องกดปุ่มแน่ๆเลย! ทั้งๆที่พี่ก็บอกไปแล้วนะว่าห้ามกด	บทพูดช่วงที่ 3: เคยมีผู้ร่วมการทดลองกดปุ่ม ALT ไปเหมือนกันเมื่ออาทิตย์ก่อน แล้วโปรแกรมก็พังลงแบบนี้แหละ น้องแน่ใจหรือคะ/ครับ ว่าไม่ได้กด ปุ่มมันใกล้กับแป้นพิมพ์มากนะคะ/ครับ บางทีมืออาจจะเผลอโดนโดยไม่รู้ตัวก็ได้
	บทพูดช่วงที่ 4: ข้อมูลผู้ร่วมการทดลองหายไปตั้งเกือบ 50 คน กว่าจะกู้คืนข้อมูลได้ก็ยากมาก และไม่รู้จะกู้คืนได้หมดหรือเปล่า รู้ไหมน้องทำให้งานวิจัยพี่ต้องล่าช้าออกไปอีก บอกหน่อยสิว่าทำไมน้องถึงกดปุ่ม!”	บทพูดช่วงที่ 4: ไม่เป็นไรหรอก มันเป็นเรื่องดี เหตุ คนเราเผลอกันได้ น้องไม่ได้ตั้งใจกดปุ่ม ALT หรือก พี่เข้าใจ
	บทพูดช่วงที่ 5: “สรุปแล้วน้องได้กดปุ่ม ALT ไปใช้ไหมคะ/ครับ”	
หมายเหตุ : คำพูดที่ใช้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ แต่ผู้วิจัยจะมีบทพูดบังคับในแต่ละเงื่อนไข ให้ผู้ควบคุมการทดลองต้องพูดกับผู้ร่วมการทดลอง 5 ช่วง		

หลังให้การจัดกระทำในเงื่อนไขทั้งหมด และพูดบทพูดที่กำหนดให้ไปทั้งหมดแล้ว ในขั้นตอนสุดท้าย จะเป็นการวัดการให้การรับสารภาพ ซึ่งจะให้ผู้ควบคุมการทดลองกล่าวว่า

“สรุปแล้วน้องได้กดปุ่ม ALT ไปใช้ไหมคะ/ครับ” (ประโยคปิดท้ายของทุกเงื่อนไขเทคนิคการสอบสวนแบบพูดขยายความรุนแรงและลดความรุนแรง)

จากนั้นหากผู้ร่วมการทดลองตอบในทำนองรับสารภาพว่าได้กดปุ่มไป เช่นใช้คำพูดตอบรับว่า “คะ/ครับ” “ก็อาจจะกดคะ/ครับ” “กดคะ/ครับ” หรือ “ก็น่าจะกด” หรือใช้อวัจนภาษา เช่นพยักหน้า ให้นับว่าเป็นการยอมรับ จึงนับคะแนนเป็น 1 คะแนน แต่หากผู้ร่วมการทดลองยืนยันว่าตนเองไม่ได้กดปุ่ม โดยการตอบปฏิเสธตรงๆ เช่นพูดว่า “ไม่” “ไม่ได้กดคะ” หรือพูดในทำนองปฏิเสธเช่น “จะไปกดได้ไง” “ผม/ดิฉันแน่ใจว่าตนเองพิมพ์ถูกทุกตัว” เป็นต้น หรือหากใช้อวัจนภาษา เช่นการส่ายหน้า ให้อัดว่าเป็นการปฏิเสธและนับเป็น 0 คะแนน

ในกรณีที่ผู้ร่วมการทดลองยังมีอาการเงิบหรือลังเลอยู่ หน้าม้าสามารถนำบทพูดที่พูดไปแล้วในช่วงการจัดกระทำเงื่อนไขมาพูดใหม่อีกครั้งตามความเหมาะสม เช่น “สรุปว่าน้องกดปุ่มไปแล้วใช่ไหม” หากผู้ร่วมการทดลองยังคงนิ่งเงิบ ให้อัดว่าเป็นการปฏิเสธและนับเป็น 0 คะแนน

หากผู้ร่วมการทดลองทำกิจกรรมนอกเหนือไปจากที่กำหนด เช่นลุกเดินหนีออกไปนอกห้อง ขอใช้โทรศัพท์มือถือถือ ขอดูออกไปนอกห้อง ขอบพบเพื่อนหรือขอบพบคนรู้จัก ให้อัดว่าเป็นการปฏิเสธทั้งหมด และนับเป็น 0 คะแนน

หลังจากวัดตัวแปรตามการยอมรับสารภาพแบบยอมตามแล้ว ผู้วิจัยจะวัดเฉพาะผู้ร่วมการทดลองที่ให้การรับสารภาพเท่านั้น เพื่อจำแนกประเภทของตัวแปรตามซึ่งก็คือการรับสารภาพเท็จว่าเป็นการรับสารภาพเท็จจากภายในและการสร้างเรื่องราวเท็จ

คำถามที่วัดการรับสารภาพจากภายใน โดยให้ผู้ควบคุมการทดลองถามย้ำแก่ผู้ร่วมการทดลองเป็นครั้งสุดท้ายก่อนเฉลยวัตถุประสงค์การทดลองว่า “ถามจริงๆเถอะ สาเหตุที่น้องยอมรับว่ากดปุ่มนี้เป็นเพราะน้องเชื่อว่าตนเองกดปุ่มจริงๆหรือเปล่า” หากผู้ร่วมการทดลองยืนยันว่าตนเองกดปุ่ม เช่นตอบว่า “ใช่” “ผม/หนูคิดว่ากดคะ/ครับ” “กดคะ/ครับ” หรือ “แน่ใจคะ/ครับว่ากด” นับเป็น 1 คะแนน แต่ถ้าผู้ร่วมการทดลองกล่าวในทำนองว่าที่ยอมรับไปเมื่อครู่เป็นเพราะตนถูกกล่าวหา เช่นกล่าวว่า “ก็เขาต้องการให้ผมยอมรับว่ากด ผมก็ต้องบอกไปว่าผมกด” หรือ “ก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าตนเองกดครับ” นับเป็น 0 คะแนน

จากนั้น คำถามสุดท้ายเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเรื่องราวเท็จ จะวัดโดยใช้คำถามว่า “น้องพอจะเล่าได้ใหม่ว่าน้องกดปุ่มไปตอนไหน อย่างไร” หากผู้ร่วมการทดลองสามารถเล่าเหตุการณ์ได้ เช่นกล่าวว่า “กดปุ่มไปช่วงหลังๆที่มีตัวอักษร z x c ปราคาฏขึ้นเยอะๆ” “สงสัยมือคงไปโดนตอนที่พยายามจะกดบรรทัดล่าง” หรือ “ตอนที่พยายามกดปุ่ม Caps lock นี้นั่นอาจจะพลาดไปโดน” ให้อัด

นับเป็น 1 คะแนน แต่หากผู้ร่วมการทดลองตอบว่าไม่สามารถเล่าเหตุการณ์ได้ เช่น “จำไม่ได้” หรือตอบในทำนองว่าไม่แน่ใจว่าตอบไปตอนไหน เช่น “ไม่แน่ใจว่าตอนไหน” ก็ให้นับเป็น 0 คะแนน

หลังจากวัดตัวแปรตามครบทั้งหมดแล้ว หน้าม้าจะรีบเฉลยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองทราบทันที พร้อมเปิดโอกาสให้มีการซักถามข้อสงสัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์และปัจจัยด้านบุคลิกภาพที่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จในระหว่างกระบวนการสอบสวน โดยใช้โปรแกรม SPSS และใช้สถิติถดถอยโลจิสติก (Logistic regression analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านสถานการณ์และปัจจัยด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรีจำนวน 165 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยโลจิสติก และผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา

ส่วนที่ 2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อสำรวจอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม จำแนกตามประเภทของตัวแปรตาม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ใช้สัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

n	จำนวนผู้ร่วมการทดลอง
M	ค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SD	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
Df	ชั้นความเป็นอิสระ
p	ระดับนัยสำคัญ
t	ค่าสถิติที่ ทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มตัวอย่าง
χ^2	ค่าสถิติไคสแควร์
INTERROGATION	เทคนิคการสอบสวน
EVIDENCE	หลักฐานเท็จ
COMPLIANCE	การยอมตาม
SUGGESTIBILITY	การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม
SPEED	อัตราความเร็วในการพิมพ์

ส่วนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 198 คน จากวิชา 3800202 จิตวิทยาในชีวิตและการทำงาน ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2552 จำนวน 114 คน จากวิชา 3803380 กระบวนการบุคลิกภาพและพฤติกรรมทางสังคม ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2552 จำนวน 66 คน และจากวิชา 3803307 จิตวิทยาสังคมและสุขภาพขั้นนำ ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 คน และอาสาสมัครที่เป็นนิสิตปริญญาตรีเข้าทำการทดลองอีก 8 คน โดยใช้วิธีทำการทดลองผ่านโปรแกรมการรับสารภาพเท็จ ระหว่างการทดลองมีกลุ่มตัวอย่างที่สงสัยจุดประสงค์ของการทดลองขณะทำการทดลองทั้งหมด 7 คน และมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างการสอบสวนแบบลดความรุนแรงกับเพิ่มความรุนแรงทั้งหมด 26 คน ผู้วิจัยจึงต้องคัดกลุ่มตัวอย่างออก 33 คน เหลือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์จริง 165 คน เป็นเพศหญิงร้อยละ 57.00 เป็นเพศชายร้อยละ 43.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 41.20 รองลงมาอายุ 20 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 และอายุ 22 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในชั้นปีที่ 3 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40 รองลงมาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ตามลำดับ และชั้นปีที่ 4 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 ตามลำดับ และส่วนใหญ่เป็นนิสิตจากคณะจิตวิทยา รองลงมาคือวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การกีฬา ตามลำดับดังตารางที่ 10

กลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับสารภาพเท็จ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 21 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 รองลงมาอายุ 20 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 และอายุ 22 ปีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในชั้นปีที่ 3 จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 อยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 และอยู่ในชั้นปีที่ 4 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 20.20 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพส่วนใหญ่อยู่ในคณะจิตวิทยา รองลงมาคือวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การกีฬา ตามลำดับดังตารางที่ 10

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยอมรับสารภาพเท็จ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 64.80 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 21 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมาอายุ 20 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 และอายุ 22 คน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในชั้นปีที่ 3 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมาอยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และอยู่ในชั้นปีที่ 4 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับสารภาพส่วนใหญ่เป็นนิสิตจากคณะจิตวิทยา รองลงมาคือคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ตามลำดับดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่รับสารภาพเทียบกับกลุ่มที่ไม่รับสารภาพ
เท็จ

รายการ	รับสารภาพเท็จ		ไม่รับสารภาพเท็จ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ						
ชาย	46	48.90	25	35.20	71	43.00
หญิง	48	51.10	46	64.80	94	57.00
รวม	94	56.97	71	43.03	165	100.00
2. ชั้นปี						
1	1	1.10	2	2.80	3	1.80
2	30	31.90	27	38.00	57	34.50
3	41	43.60	29	40.80	70	42.40
4	19	20.20	12	16.90	31	18.80
5	3	3.20	1	1.40	4	2.40
รวม	94	56.97	71	43.03	165	100.00
3. อายุ						
18	1	1.10	1	1.40	2	1.20
19	9	9.60	7	9.90	16	9.70
20	25	26.60	21	29.60	46	27.90
21	42	43.60	26	38.00	68	41.20
22	12	12.80	13	18.30	25	15.20
รวม	94	56.97	71	43.03	165	100.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	รับสารภาพเท็จ		ไม่รับสารภาพเท็จ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. อายุ						
23	4	4.30	2	1.40	6	3.00
25	1	1.10	1	1.40	2	1.20
รวม	94	56.97	71	43.03	165	100.00
4. คณะ						
วิทยาศาสตร์	8	8.50	4	5.60	12	7.30
จิตวิทยา	35	37.20	34	47.90	69	42.40
เศรษฐศาสตร์	2	2.10	2	2.80	4	2.40
ครุศาสตร์	8	8.50	1	1.40	9	5.50
อักษรศาสตร์	-	-	4	5.60	4	2.40
วิทยาศาสตร์การ กีฬา	15	16.00	5	7.00	20	12.10
สถาปัตยกรรม ศาสตร์	1	1.10	2	2.80	3	1.80
วิศวกรรมศาสตร์	16	17.00	7	9.90	23	13.90
รัฐศาสตร์	3	3.20	4	5.60	7	4.20
สหเวชศาสตร์	4	4.30	7	9.90	11	6.70
นิเทศศาสตร์	2	1.10	1	1.40	2	1.20
รวม	94	56.97	71	43.03	165	100.00

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของการรับสารภาพของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงที่รับสารภาพและไม่รับสารภาพมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2(1, 165) = 3.11, p = .078$ แสดงว่าเพศไม่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาร้อยละของการรับสารภาพเท็จและไม่รับสารภาพเท็จในเพศหญิงและเพศชาย พบว่าเพศหญิงมีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 51.10 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 48.90 ในขณะที่เพศชายมีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 64.80 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 35.20 แสดงว่าเพศชายมีแนวโน้มที่จะยอมรับสารภาพเท็จมากกว่าเพศหญิง ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามเพศ (N = 165)

การรับสารภาพเท็จ		เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
ไม่รับสารภาพ	Count	25	46	71
	Ex count	30.60	40.40	71.00
	ร้อยละ	35.20	48.90	43.00
รับสารภาพ	Count	46	48	94
	Ex Count	40.40	53.60	94.00
	ร้อยละ	64.80	51.10	57.00
รวม	Count	71	94	165
	Ex Count	71.00	94.00	165.00
	ร้อยละ	100.00	100.00	100.00

สัดส่วนของการรับสารภาพของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปีที่รับสารภาพและไม่รับสารภาพมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2(4, 165) = 1.96, p = .743$ แสดงว่าชั้นปีไม่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จ และเมื่อพิจารณาค่าร้อยละของการรับสารภาพและไม่รับสารภาพ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 33.30 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 66.70 นักศึกษาชั้น

ปีที่ 2 มีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 52.60 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 47.40 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 58.60 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 41.40 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 61.30 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 38.70 นักศึกษาชั้นปีที่ 5 มีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 75.00 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 25.00 แสดงว่ายิ่งกลุ่มที่มีชั้นปีสูงขึ้นมีแนวโน้มจะยอมสารภาพเท็จเพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามชั้นปี (N = 165)

การรับสารภาพเท็จ		ชั้นปี					รวม
		1	2	3	4	5	
ไม่รับสารภาพ	Count	2	27	29	12	1	71
	Ex count	1.30	24.50	30.10	13.30	1.70	71.00
	ร้อยละ	66.70	47.40	41.40	38.70	25.00	43.00
รับสารภาพ	Count	1	30	41	19	3	94
	Ex Count	1.70	32.50	39.90	17.70	2.30	94.00
	ร้อยละ	33.30	52.60	58.60	61.30	75.00	57.00
รวม	Count	3	57	70	31	4	165
	Ex Count	3.00	57.00	70.00	31.00	4.00	165.00
	ร้อยละ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

เมื่อรวมกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18-19 ปี จัดเป็นกลุ่ม 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20 ปี จัดเป็นกลุ่ม 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 ปี จัดเป็นกลุ่ม 3 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 22 - 25 ปี จัดเป็นกลุ่ม 4 สัดส่วนของการรับสารภาพของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุที่รับสารภาพและไม่รับสารภาพมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2(3, 165) = 1.18, p = .757$ แสดงว่าอายุของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จ เมื่อพิจารณาค่าร้อยละของการรับสารภาพเท็จและไม่รับสารภาพเท็จ พบว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 มีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 55.60 ไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 44.40 กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 มีร้อยละของการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 54.30 ไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 45.70 กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 3 มีร้อยละของการรับ

สารภาพเท็จเท่ากับ 61.80 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 38.20 และกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 4 มีการรับสารภาพเท็จเท่ากับ 51.50 และไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 48.50 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 มีแนวโน้มที่จะรับสารภาพเท็จมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกลุ่มอายุอื่น ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามกลุ่มอายุ (N = 165)

การรับสารภาพเท็จ		อายุ				รวม
		1	2	3	4	
ไม่รับสารภาพ	Count	8	21	26	16	71
	Ex Count	7.70	19.80	29.30	14.20	71.00
	ร้อยละ	44.40	45.70	38.20	48.50	43.00
รับสารภาพ	Count	10	25	42	17	94
	Ex Count	10.30	26.20	38.70	18.80	94.00
	ร้อยละ	55.60	54.30	61.80	51.50	57.00
รวม	Count	18	46	68	33	165
	Ex Count	18.00	46.00	68.00	33.00	165.00
	ร้อยละ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

เมื่อนำคณะที่มีความคล้ายคลึงกันมารวมกลุ่มกัน คณะทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะสหเวชศาสตร์ จัดเป็นกลุ่ม 1 คณะจิตวิทยา จัดเป็นกลุ่ม 2 และคณะอื่นๆ นอกเหนือจากคณะทางวิทยาศาสตร์และคณะจิตวิทยา ได้แก่ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรม คณะรัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จัดเป็นกลุ่ม 3 ผลออกมา พบว่าสัดส่วนของการรับสารภาพของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะที่รับสารภาพและไม่รับสารภาพมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2(2, 165) = 3.06, p = .216$ แสดงว่าคณะไม่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาร้อยละของการรับสารภาพเท็จและไม่รับสารภาพเท็จในกลุ่มคณะในกลุ่ม 1 รับสารภาพเท็จเท่ากับ 65.20 ไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 34.80 ในขณะที่คณะในกลุ่ม 2 รับสารภาพเท็จเท่ากับ 50.70 ไม่รับสารภาพเท็จ

เท่ากับ 49.30 และคณะในกลุ่ม 3 รับสารภาพเท็จเท่ากับ 53.30 ไม่รับสารภาพเท็จเท่ากับ 46.70 แสดงว่าคณะที่เรียนทางสายวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มที่จะรับสารภาพเท็จมากกว่าคณะจิตวิทยาและคณะอื่นๆ ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14

การรับสารภาพเท็จ		คณะ			รวม
		1	2	3	
ไม่รับสารภาพ	Count	23	34	14	71
	Ex count	28.40	29.70	12.90	71.00
	ร้อยละ	34.80	49.30	46.70	43.00
รับสารภาพ	Count	43	35	16	94
	Ex Count	37.60	39.30	17.10	94.00
	ร้อยละ	65.20	50.70	53.30	57.00
รวม	Count	66	69	30	165
	Ex Count	66.00	69.00	30.00	165.00
	ร้อยละ	100.00	100.00	100.00	100.00

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามกลุ่มคณะ (N = 165)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา

จากการทดลองทั้งหมด 8 เงื่อนไข ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าเงื่อนไข เงื่อนไขละ 20 คน พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างรับสารภาพเท็จทั้งหมด 94 คน คิดเป็นร้อยละ 56.96 และไม่รับสารภาพเท็จทั้งหมด 71 คน คิดเป็นร้อยละ 43.03 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด นอกจากนี้ข้อมูลทั้งหมดสามารถนำมาแจกแจงเป็นสถิติเชิงบรรยาย แบ่งตามประเภทของตัวแปรอิสระได้ดังนี้

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับสารภาพเท็จมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการยอมตามค่อนข้างแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่รับสารภาพเท็จได้รับคะแนนเฉลี่ยการยอมตามมากกว่ากลุ่มที่ไม่รับสารภาพเท็จ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการยอมตามเท่ากับ 10.45 และ 8.56 ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยของคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำในกระบวนการชกถามมีคะแนนใกล้เคียงกันมาก คือ 13.76 และ 13.41

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบสถิติค่า t (t -test) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการยอมตามในกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับสารภาพเท็จ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำในกระบวนการชกถามในกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับสารภาพเท็จ ไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของคะแนนมาตรการคล้อยตามสิ่งชี้้นำในกระบวนการชกถามและการยอมตามเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่รับสารภาพเท็จกับไม่รับสารภาพเท็จ ($N = 165$)

ตัวแปร	รับสารภาพเท็จ		ไม่รับสารภาพเท็จ		t-test
	(n = 94)		(n = 71)		
	M	SD	M	SD	
คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้้นำในกระบวนการชกถาม (Min = 0, Max =26)	13.76	5.29	13.41	3.96	0.47
คะแนนการยอมตาม (Min =2, Max =18)	10.45	3.83	8.56	3.29	2.89**

** $p < .01$.

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับหลักฐานเท็จมากที่สุดถึง 58 คนคิดเป็นร้อยละ 61.70 คือกลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขที่ได้รับเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงถึง 57 คน คิดเป็นร้อยละ 60.64 และกลุ่มตัวอย่างที่พิมพ์ในอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วถึง 51 คน คิดเป็นร้อยละ 54.26

กลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จ ที่ได้รับหลักฐานจำนวน 58 คน จาก 94 คน คิดเป็นร้อยละ 69 และไม่ได้รับหลักฐานจำนวน 36 คน จาก 94 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับสารภาพเท็จ ที่ได้รับหลักฐานจำนวน 26 คน จาก 71 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 และไม่ได้รับหลักฐานจำนวน 45 จาก 71 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 ซึ่งสัดส่วนของการรับสารภาพของกลุ่มที่ได้รับหลักฐานกับกลุ่มที่ไม่ได้หลักฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01 X^2 (1, 165) = 10.18, p = .001$ ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามการได้รับหลักฐานและไม่ได้รับหลักฐาน ($N = 165$)

การรับสารภาพเท็จ	หลักฐานเท็จ		รวม
	ไม่ได้รับหลักฐาน	ได้รับหลักฐาน	
ไม่รับสารภาพ Count	45	26	71
Expected Count	34.90	36.10	71.00
ร้อยละ	55.60	31.00	43.00
รับสารภาพ Count	36	58	94
Expected Count	46.10	47.90	94.00
ร้อยละ	44.40	69.00	57.00
รวม Count	81	84	165
Expected Count	81.00	84.00	165.00
ร้อยละ	100.00	100.00	100.00

กลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จ ที่ได้รับเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงจำนวน 57 คน จาก 94 คน คิดเป็นร้อยละ 69.50 และกลุ่มที่ได้รับเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงจำนวน 37 คน จาก 94 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับสารภาพเท็จ ที่ได้รับเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงจำนวน 25 คน จาก 71 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 และกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง จำนวน 46 คน จาก 71 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 ซึ่งสัดส่วนของการรับสารภาพของกลุ่มที่ได้รับเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง กับกลุ่มที่ได้รับเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 $\chi^2 (1, 165) = 10.46, p = .001$ ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของรับสารภาพเท็จจำแนกตามเทคนิคการสอบสวน (N = 165)

การรับสารภาพเท็จ	เทคนิคการสอบสวน		รวม
	เพิ่มความรุนแรง	ลดความรุนแรง	
ไม่รับสารภาพ Count	46	25	71
Expected Count	35.70	35.30	71.00
ร้อยละ	55.40	30.50	43.00
รับสารภาพ Count	37	57	94
Expected Count	47.30	46.70	94.00
ร้อยละ	44.60	69.50	57.00
รวม Count	83	82	165
Expected Count	83.00	82.00	165.00
ร้อยละ	100.00	100.00	100.00

กลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จ ที่ได้รับอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วจำนวน 51 คน จาก 94 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 กับกลุ่มที่ได้รับอัตราความเร็วในการพิมพ์ช้า 43 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับสารภาพเท็จ ที่ได้รับอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วจำนวน 32 คน จาก 71 คน คิดเป็นร้อยละ 38.60 กับกลุ่มที่ได้รับอัตราความเร็วในการพิมพ์ช้า

จำนวน 39 คน จาก 71 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 ซึ่งสัดส่วนของการรับสารภาพของกลุ่มที่ได้รับอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็ว กับกลุ่มที่ได้รับอัตราเร็วในการพิมพ์ช้า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2 (1, 165) = 1.365, p = .243$ ดังรายละเอียดในตารางที่ 18

ตารางที่ 18

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามอัตราความเร็ว ($N = 165$)

การรับสารภาพเท็จ	อัตราความเร็วในการพิมพ์		
	ช้า	เร็ว	รวม
ไม่รับสารภาพ Count	39	32	71
Expected Count	35.30	35.70	71.00
ร้อยละ	47.60	38.60	43.00
รับสารภาพ Count	43	51	94
Expected Count	46.70	47.30	94.00
ร้อยละ	52.40	61.40	57.00
รวม Count	82	83	165
Expected Count	82.00	83.00	165.00
ร้อยละ	100.00	100.00	100.00

นอกจากนี้ภายในกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จทั้งหมด 94 คน กลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จแบบยอมตามจะเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จแบบยอมตามไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกับกลุ่มที่รับสารภาพเท็จจากภายในและกลุ่มตัวอย่างที่มีการสร้างเรื่องราวเท็จ แต่กลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพจากภายในจำนวนหนึ่งอาจเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการสร้างเรื่องราวเท็จด้วย

ตัวแปรตามในงานวิจัยชิ้นนี้ นอกจากการรับสารภาพเท็จแล้ว ยังสามารถจำแนกเพิ่มเติมได้อีก 3 ประเภทได้แก่ การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ กลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จแบบยอมตาม มีจำนวนถึง 53 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 94 คน คิดเป็นร้อยละ 56.38 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจาก

ภายใน ถึง 41 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 94 คน คิดเป็นร้อยละ 43.62 และกลุ่มตัวอย่างที่มีการสร้างเรื่องราวเท็จ ถึง 25 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 94 คนคิดเป็นร้อยละ 26.59 ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม รับสารภาพเท็จจากภายใน และสร้างเรื่องราวเท็จ

ตัวแปรตาม	จำนวน	ร้อยละ
รับสารภาพเท็จแบบยอมตาม	53	56.38
รับสารภาพเท็จจากภายใน	41	43.62
การสร้างเรื่องราวเท็จ	25	26.59

นอกจากนี้สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จแบบยอมตามมากที่สุดจะเป็นกลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขที่ได้รับหลักฐานเท็จถึง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 67.92 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอัตราความเร็ว ถึง 31 คน คิดเป็นร้อยละ 58.49 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจากภายใน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอบสวนแบบลดความรุนแรงถึง 30 คน คิดเป็นร้อยละ 73.17 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับหลักฐานเท็จถึง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 53.66 ของกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จแบบเพิ่มความรุนแรงถึง 16 คน คิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับหลักฐานเท็จและกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็ว ถึง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงมากที่สุดถึง 16 คิดเป็นร้อยละ 64.00 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 25 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับหลักฐานเท็จ และได้รับอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็ว ในจำนวนเท่ากันคือ 13 คนคิดเป็นร้อยละ 52.00 คน ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20

จำนวน ร้อยละ ของจำนวนตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจำแนกตามตัวแปรอิสระ (N = 94)

ตัวแปร	การรับสารภาพเท็จ แบบยอมตาม (n = 53)		การรับสารภาพเท็จ จากภายใน (n = 41)		การสร้างเรื่องราว เท็จ (n = 25)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ได้รับหลักฐานเท็จ	36	67.92	22	53.66	12
ไม่ได้รับหลักฐานเท็จ	17	32.08	19	46.34	13	52.00
เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่ม ความรุนแรง	26	49.06	11	26.83	16	64.00
เทคนิคการสอบสวนแบบลด ความรุนแรง	27	50.94	30	73.17	9	36.00
อัตราความเร็วในการพิมพ์ (เร็ว)	31	58.49	20	48.78	13	52.00
อัตราความเร็วในการพิมพ์ (ช้า)	22	41.5	21	51.22	12	48.00

ส่วนที่ 2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยโลจิสติก จะต้องมีการกำหนดค่าตัวแปรอิสระ โดยในการวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดค่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวดังนี้

1. เทคนิคการสอบสวน กำหนดให้

เท่ากับ 1 ถ้าเป็นเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง

เท่ากับ 0 ถ้าเป็นเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง

2. หลักฐานเท็จ กำหนดให้

เท่ากับ 1 ถ้าให้หลักฐานเท็จ

เท่ากับ 0 ถ้าไม่ให้หลักฐานเท็จ

3. การยอมตาม คิดเป็นคะแนน โดยมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน

4. การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม คิดเป็นคะแนน โดยมีคะแนนเต็ม 35

คะแนน

5. อัตราความเร็วในการพิมพ์

เท่ากับ 1 ถ้าตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอเร็ว (120 ตัวอักษร/1 นาที)

เท่ากับ 0 ถ้าตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอช้า (70 ตัวอักษร/1 นาที)

และกำหนดค่าตัวแปรตามทั้ง 4 ตัวดังนี้

การรับสารภาพเท็จซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. การรับสารภาพเท็จ แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

เท่ากับ 1 ถ้ารับสารภาพ

เท่ากับ 0 ถ้าไม่รับสารภาพ

2. การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

เท่ากับ 1 ถ้ารับสารภาพเท็จและไม่เชื่อว่าตนเองกระทำความผิด

เท่ากับ 0 อื่นๆนอกเหนือจากเงื่อนไขข้างต้น

3. การรับสารภาพเท็จจากภายใน แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

เท่ากับ 1 ถ้ารับสารภาพแล้วเชื่อว่าตนเองกระทำความผิด

เท่ากับ 0 อื่นๆนอกเหนือจากเงื่อนไขข้างต้น

4. การสร้างเรื่องราวเท็จ แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

เท่ากับ 1 ถ้าเกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ

เท่ากับ 0 ถ้าไม่เกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ

จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยสำรวจอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม และอัตราความเร็วในการพิมพ์ ที่มีต่อการรับสารภาพเท็จ โดยนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสู่สมการถดถอยโลจิสติกด้วยวิธี Enter

ผลที่ได้พบว่าในโมเดลดังกล่าวมีค่า $-2LL$ ($-2 \log \text{likelihood}$) หรือค่าที่บ่งบอกความเหมาะสมของโมเดล เกิดจากการนำ $-2LL$ ของโมเดลที่ไม่มีตัวแปรอิสระลบด้วย $-2LL$ ของโมเดลที่มีตัวแปรอิสระซึ่งมีค่าเท่ากับ 193.16 และมีการแจกแจงแบบไค-สแควร์ ที่ df เท่ากับ 5 นอกจากนี้ยังพบว่าโมเดลที่ใส่ตัวแปรอิสระเข้าไปมีค่าต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{chi-square} = 32.36, p < .001$) แสดงว่าโมเดลที่มีตัวแปรอิสระใส่เพิ่มเข้าไบนั้น มีอย่างน้อย 1 ตัวที่ไม่เท่ากับศูนย์ แสดงว่าโมเดลที่ใส่ตัวแปรอิสระมีความเหมาะสมที่จะใช้ทำนายตัวแปรตามมากกว่าโมเดลที่ไม่มีตัวแปรอิสระ

เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของตัวแปรตามที่สามารถอธิบายได้โดยตัวแปรอิสระในสมการถดถอยโลจิสติก โดยเลือกพิจารณาค่าความแปรปรวนที่อธิบายโดย Cox และ snell R^2 พบว่ามีค่าเท่ากับ .18 แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ร้อยละ 18.00 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานมีรายละเอียดดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง

เมื่อพิจารณาตัวแปรเทคนิคการสอบสวน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = 1.18, p < .01$) แสดงว่าหากมีการใช้เทคนิคการสอบสวนเพิ่มขึ้น ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จจะเพิ่มขึ้นด้วย แต่เมื่อพิจารณาค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย (odds ratio) มีค่าเท่ากับ 3.27 แสดงว่า เมื่อใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง จะมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จมากกว่าใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงประมาณ 3 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 1

สมมุติฐานข้อที่ 2 หลักฐานเท็จ สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ ทำนายได้และในเงื่อนไขที่ให้หลักฐานจะดีกว่าในเงื่อนไขที่ไม่ให้หลักฐาน

เมื่อพิจารณาตัวแปรหลักฐานเท็จ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = 1.14, p < .01$) แสดงว่าเมื่อให้หลักฐานเท็จ ทำให้ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จจะเพิ่มขึ้นด้วย และเมื่อพิจารณาค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย (odds ratio) มีค่าเท่ากับ 3.11 แสดงว่า เมื่อให้หลักฐานเท็จ จะมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จมากกว่าการไม่ให้หลักฐานเท็จถึง 3.11 หรือประมาณ 3 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 2

สมมุติฐานข้อที่ 3 การยอมตามเป็นตัวแปรทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

เมื่อพิจารณาตัวแปรการยอมตาม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = 0.14, p < .01$) แสดงว่าเมื่อคะแนนการยอมตามเพิ่มขึ้น ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จจะเพิ่มขึ้นด้วย และเมื่อพิจารณาตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.02$) แสดงว่าการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

ไม่ใช่ตัวแปรที่มีความสามารถในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จ แสดงว่าตัวแปรการยอมตามเป็นตัวแปรทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จ ที่ดีกว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3

สมมุติฐานข้อที่ 4 ในเงื่อนไขที่มีอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วจะทำนายได้ดีกว่าในเงื่อนไขที่มีอัตราความเร็วในการพิมพ์ช้า

เมื่อพิจารณาตัวแปรอัตราความเร็วในการพิมพ์ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.63$) แสดงว่าอัตราความเร็วในการพิมพ์ไม่ใช่ตัวแปรที่มีความสามารถในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จ ซึ่งแสดงว่าไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 4

ผลการทดสอบสมมุติฐานทั้งหมดได้แสดงไว้ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21

ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ ($N = 165$)

ตัวแปร	β	SE	df	p	Exp(β)
เทคนิคการสอบสวน	1.18	0.36	1	.001	3.27
หลักฐานเท็จ	1.14	0.36	1	.001	3.11
อัตราความเร็วในการพิมพ์	0.63	0.36	1	.080	1.87
การยอมตาม	0.14	0.05	1	.006	1.15
การคล้อยตามสิ่งชี้แนะ กระบวนการซักถาม	0.02	0.04	1	.621	1.02
	-2.71	0.80	1	.001	0.07

** $p < .01$.

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถนำมาเขียนสมการทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จดังนี้

ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จ = $-2.71 + 1.18(\text{INTERROGATION}) + 1.14(\text{EVIDENCE}) + 0.14(\text{COMPLIANCE}) + 0.02(\text{SUGGESTIBILITY}) + 0.63(\text{SPEED})$

เมื่อ INTERROGATION = เทคนิคการสอบสวน

EVIDENCE = หลักฐานเท็จ

COMPLIANCE = การยอมตาม

SUGGESTIBILITY = การคล้อยตามสิ่งซึ่งนำในกระบวนการชักถาม

SPEED = อัตราความเร็วในการพิมพ์

สรุปแล้ว ตัวแปรเหล่านี้ทั้งหมด มีความสามารถร่วมกันในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จและการไม่รับสารภาพเท็จของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 165 คน โดยสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ถูกต้อง 67 คน นั่นคือทำนายถูกร้อยละ 71.30 และสามารถทำนายการไม่รับสารภาพเท็จได้ถูกต้อง 40 คน นั่นคือทำนายถูกร้อยละ 56.30 คน สรุปร้อยละของการทำนายถูกต้องเท่ากับ 64.80 ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22

อัตราความสามารถในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะรับสารภาพเท็จและไม่รับสารภาพเท็จ

กลุ่มจริง	กลุ่มทำนาย		จำนวน	ความสามารถในการทำนาย ถูกต้อง (ร้อยละ)
	รับสารภาพเท็จ	ไม่รับสารภาพ เท็จ		
รับสารภาพเท็จ	67	27	94	71.30
ไม่รับสารภาพเท็จ	31	40	71	56.30
	ร้อยละของการทำนายถูกต้อง		165	64.80

สมมุติฐานข้อที่ 5 เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ อัตราความเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งซึ่งนำในกระบวนการชักถาม ร่วมกันทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด

ขั้นแรก สร้างสมการถดถอยโลจิสติกทำนายการรับสารภาพเท็จโดยใส่เฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพ ได้แก่ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งซึ่งนำในกระบวนการชักถาม ด้วยวิธี Enter

ผลที่ได้พบว่าค่า $-2LL$ เท่ากับ 188.59 มีการแจกแจงแบบไค-สแควร์ ที่ df เท่ากับ 2 และพบว่าโมเดลที่ใส่ตัวแปรอิสระเข้าไปมีค่าต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ($\chi^2 = 10.21, p < .01$) แสดงว่าโมเดลที่มีตัวแปรอิสระนั้น มีอย่างน้อย 1 ตัวที่ไม่เป็นศูนย์ และโมเดลมีความเหมาะสมที่จะใช้ทำนายตัวแปรตามมากกว่าโมเดลที่ไม่มีตัวแปรอิสระ

เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของตัวแปรตามที่สามารถอธิบายได้โดยตัวแปรอิสระในสมการถดถอยโลจิสติก โดยเลือกพิจารณาค่าความแปรปรวนที่อธิบายโดย Cox & snell R^2

พบว่ามีความเท่ากับ .07 แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ร้อยละ 7 และขนาดอิทธิพลทำนายของตัวแปรการยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามพบว่ามีความใกล้เคียงกับสมการเดิมที่ใส่ตัวแปรอิสระทั้งหมด 5 ตัว ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23

ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรการยอมตามและการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ (N = 165)

ตัวแปร	β	SE	df	p	Exp(β)
การยอมตาม	0.15	0.05	1	.002	1.16
การคล้อยตามสิ่งชี้แนะ ในกระบวนการซักถาม	0.01	0.04	1	.783	1.01
	-1.18	0.66	1	.076	0.31

*p < .01.

จากปัจจัยดังกล่าว สามารถนำมาเขียนสมการทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จดังนี้

ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จ = $-1.18 + 0.15(\text{COMPLIANCE}) + 0.01(\text{SUGGESTIBILITY})$

เมื่อ INTERROGATION = เทคนิคการสอบสวน

EVIDENCE = หลักฐานเท็จ

SPEED = อัตราความเร็วในการพิมพ์

ตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมกันทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จและการไม่รับสารภาพเท็จของกลุ่มตัวอย่าง 165 คน โดยสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ถูกต้อง 71 คน นั่นคือทำนายถูกร้อยละ 81.00 และสามารถทำนายการไม่รับสารภาพเท็จได้ถูกต้อง 18 คน นั่นคือทำนายถูกร้อยละ 30.00 สรุปร้อยละของการทำนายถูกต้องเท่ากับ 60.50 ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24

อัตราความสามารถของการยอมตามและการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการชั่งกามในการ
ทำนายความเป็นไปได้ที่จะรับสารภาพเท็จและไม่รับสารภาพเท็จ

กลุ่มจริง	กลุ่มทำนาย			ความสามารถใน การทำนาย ถูกต้อง (ร้อยละ)
	รับสารภาพเท็จ	ไม่รับสารภาพเท็จ	จำนวน	
รับสารภาพเท็จ	71	16	94	81.00
ไม่รับสารภาพเท็จ	42	18	71	30.00
ร้อยละของการทำนายถูกต้อง			165	60.50

ลำดับต่อมา ผู้วิจัยได้สร้างสมการถดถอยโลจิสติกทำนายการรับสารภาพเท็จโดยใส่ตัวแปรเฉพาะปัจจัยด้านสถานการณ์ได้แก่ ตัวแปรเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราความเร็วในการพิมพ์ โดยนำตัวแปรทั้ง 3 ตัวเข้าสู่สมการถดถอยโลจิสติก ด้วยวิธี Enter เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของตัวแปรตามที่สามารถอธิบายได้โดยตัวแปรอิสระในสมการถดถอยโลจิสติก โดยเลือกพิจารณาค่าความแปรปรวนที่อธิบายโดย Cox และ snell R^2 พบว่ามีค่าเท่ากับ .13 แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ร้อยละ 13.00 โดยขนาดอิทธิพลทำนายของแต่ละตัวแปรดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25

ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราความเร็วในการพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ (N = 165)

ตัวแปร	β	SE	Df	p	Exp(β)
เทคนิคการสอบสวน	1.17	.35	1	.001	3.22
หลักฐานเท็จ	1.13	.34	1	.001	3.10
อัตราความเร็วในการพิมพ์	0.44	.34	1	.198	1.55
	-1.05	.35	1	.003	0.35

* $p < .01$.

จากปัจจัยดังกล่าว สามารถนำมาเขียนสมการทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับ
สารภาพเท็จดังนี้

$$\text{ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จ} = -1.05 + 1.17(\text{INTERROGATION}) + 1.13(\text{EVIDENCE}) + 0.44(\text{SPEED})$$

เมื่อ INTERROGATION = เทคนิคการสอบสวน

EVIDENCE = หลักฐานเท็จ

COMPLIANCE = การยอมตาม

SUGGESTIBILITY = การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

SPEED = อัตราความเร็วในการพิมพ์

ตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมกันทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จและการ
ไม่รับสารภาพเท็จของกลุ่มตัวอย่าง 165 คน โดยสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ถูกต้อง 79
คน นั่นคือทำนายถูกร้อยละ 35.20 และสามารถทำนายการไม่รับสารภาพเท็จได้ถูกต้อง 25 คน
นั่นคือทำนายถูกร้อยละ 84.00 คน สรุปร้อยละของการทำนายถูกต้องเท่ากับ 63.00 ดังตารางที่
26

ตารางที่ 26

อัตราความสามารถของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราเร็วในการพิมพ์ในการทำนาย
ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จและไม่รับสารภาพเท็จ

กลุ่มจริง	กลุ่มทำนาย		จำนวน	ความสามารถใน การทำนาย ถูกต้อง (ร้อยละ)
	รับสารภาพเท็จ	ไม่รับสารภาพเท็จ		
รับสารภาพเท็จ	79	15	71	84.00
ไม่รับสารภาพเท็จ	46	25	94	35.20
	ร้อยละของการทำนายถูกต้อง		165	63

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าสมการที่ประกอบไปด้วยตัวแปรทั้ง 5 ตัว ซึ่งเป็นโมเดล
สมมุติฐานของงานวิจัยเรื่องนี้ จะมีความสามารถในการทำนายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้
มากกว่า (Cox & snell $R^2 = .18$) สมการตัวแปรสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 64.80 โมเดลที่
มีแต่ตัวแปรสถานการณ์ (Cox & snell $R^2 = .13$) เพียงอย่างเดียว ซึ่งสมการตัวแปรสามารถ

ทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 63.00 หรือโมเดลที่มีตัวแปรบุคลิกภาพเพียงอย่างเดียว (Cox & snell $R^2 = .07$) ซึ่งสมการตัวแปรสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 60.50 จึงกล่าวได้ว่าตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านสถานการณ์เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จมากกว่าตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 5

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อสำรวจอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม จำแนกตามประเภทของตัวแปรตาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อสำรวจอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม 3 ตัว ได้แก่ การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ โดยวิเคราะห์แยกตามตัวแปรตาม และนำตัวแปรอิสระทั้งหมด เข้าสู่สมการถดถอยโลจิสติก แบบ Enter

การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม

ผู้วิจัยได้สร้างสมการถดถอยโลจิสติกโดยมีตัวแปรตามคือการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวส่งผลต่อแปรตาม ดังนี้

เทคนิคการสอบสวน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.02$) หมายความว่า เทคนิคการสอบสวนไม่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม

เมื่อพิจารณาตัวแปรหลักฐานเท็จ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = 1.01, p < .01$) แสดงว่าเมื่อให้หลักฐานเท็จ ทำให้ความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จแบบยอมตามเพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณาค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนไปหนึ่งหน่วย (odd ratio) มีค่าเท่ากับ 2.76 แสดงว่า เมื่อให้หลักฐานเท็จ จะมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จแบบยอมตามมากกว่าการไม่ให้หลักฐานเท็จถึง 3 เท่า

เมื่อพิจารณาตัวแปรการยอมตาม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = 0.19, p < .001$) แสดงว่าถ้าคะแนนการยอมตามเพิ่มขึ้น การรับสารภาพเท็จแบบยอมตามจะเพิ่มขึ้นด้วย

เมื่อพิจารณาตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับสารภาพเท็จอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.02$) แสดงว่าการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ไม่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้

เมื่อพิจารณาตัวแปรอัตราความเร็วในการพิมพ์ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = 0.77, p < .05$) แสดงว่าอัตราความเร็วในการพิมพ์เพิ่มขึ้น ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จจะเพิ่มขึ้นด้วย และเมื่อพิจารณาค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย (odd ratio) มีค่าเท่ากับ 2.16 แสดงว่า อัตราความเร็วในการพิมพ์เร็ว จะมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จมากกว่าอัตราในการพิมพ์ช้า 2 เท่า โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27

ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม ($N = 53$)

ตัวแปร	β	SE	df	p	Exp(β)
เทคนิคการสอบสวน	0.02	0.37	1	.963	1.02
หลักฐานเท็จ	1.01	0.37	1	.007	2.76
อัตราความเร็วในการพิมพ์	0.77	0.37	1	.040	2.16
การยอมตาม	0.19	0.05	1	.000	1.21
การคล้อยตามสิ่งชี้แนะ กระบวนการซักถาม	-0.02	0.04	1	.657	0.98
	-3.43	0.87	1	.000	0.03

* $p < .01$.

การรับสารภาพเท็จจากภายใน

ต่อมาผู้วิจัยได้สร้างสมการถดถอยโลจิสติกโดยมีตัวแปรตามคือการสารรับภาพเท็จจากภายใน โดยนำตัวแปรอิสระทั้งหมด เข้าสู่สมการถดถอยโลจิสติกด้วยวิธี Enter

ผลที่ได้พบว่าเทคนิคการสอบสวน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จจาก ภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = 1.18, p < .01$) หมายความว่า เทคนิคการ สอบสวนแบบลดความรุนแรงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความน่าจะเป็นที่จะรับสารภาพเท็จแบบยอม ตามสูงกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และเมื่อพิจารณาค่าอัตราการเปลี่ยนแปลง ของความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนไปหนึ่งหน่วย (odd ratio) มีค่า เท่ากับ 3.25 แสดงว่า เมื่อใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง จะมีความเป็นไปได้ที่กลุ่ม ตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จมากกว่าใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงประมาณ 3 เท่า

เมื่อพิจารณาตัวแปรหลักฐานเท็จ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จ จากภายในอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.15$) แสดงว่า หลักฐานเท็จ ไม่สามารถทำนาย ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จจากภายในได้

เมื่อพิจารณาตัวแปรการยอมตาม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับสารภาพเท็จ จากภายในอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.08$) แสดงว่าการยอมตาม ไม่สามารถทำนาย ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จจากภายในได้

เมื่อพิจารณาตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม พบว่ามีความสัมพันธ์ ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.06$) แสดงว่าการคล้อยตาม สิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ไม่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จจาก ภายในได้

เมื่อพิจารณาตัวแปรอัตราความเร็วในการพิมพ์ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับ สารภาพเท็จจากภายในอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.04$) แสดงว่าอัตราความเร็วในการ พิมพ์ไม่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จจากภายในได้ โดยผลการ วิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้ในตารางที่ 28

ตารางที่ 28

ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จจากภายใน ($N = 41$)

ตัวแปร	β	SE	df	p	Exp(β)
เทคนิคการสอบสวน	1.18	0.39	1	.002	3.25
หลักฐานเท็จ	0.15	0.38	1	.688	1.16
อัตราความเร็วในการพิมพ์	-0.04	0.38	1	.924	0.97
การยอมตาม	-0.08	0.05	1	.145	0.93
การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม	0.06	0.04	1	.162	1.06
	-1.87	0.82	1	.027	0.16

* $p < .01$.

การสร้างเรื่องราวเท็จ

สุดท้ายผู้วิจัยได้สร้างสมการถดถอยโลจิสติกโดยมีตัวแปรตามคือการสร้างเรื่องราวเท็จ โดยนำตัวแปรอิสระทั้งหมด เข้าสู่สมการถดถอยโลจิสติกด้วยวิธี Enter

ผลการวิจัยพบว่าเทคนิคการสอบสวน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสร้างเรื่องราวเท็จ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.35$) หมายความว่า เทคนิคการสอบสวนไม่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ

เมื่อพิจารณาตัวแปรหลักฐานเท็จ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการสร้างเรื่องราวเท็จ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.28$) แสดงว่าการให้หลักฐานเท็จไม่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ

เมื่อพิจารณาตัวแปรการยอมตาม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการสร้างเรื่องราวเท็จ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.07$) แสดงว่าการยอมตามไม่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ

เมื่อพิจารณาตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสร้างเรื่องราวเท็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = 0.09, p < .05$) แสดงว่าการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการสร้างเรื่องราวเท็จได้

เมื่อพิจารณาตัวแปรอัตราความเร็วในการพิมพ์ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับสร้างเรื่องราวเท็จอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.10$) แสดงว่าอัตราความเร็วในการพิมพ์ไม่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสร้างเรื่องราวเท็จได้

ตารางที่ 29

ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเรื่องราวเท็จ (N = 25)

ตัวแปร	β	SE	df	p	Exp(β)
เทคนิคการสอบสวน	0.35	0.43	1	.419	1.41
หลักฐานเท็จ	-0.28	0.43	1	.510	0.75
อัตราความเร็วในการพิมพ์	-0.10	0.43	1	.813	0.90
การยอมตาม	-0.07	0.06	1	.234	0.93
การคล้อยตามสิ่งชี้แนะ	0.09	0.05	1	.048	1.09
กระบวนการซักถาม					
	-2.24	0.94	1	.017	0.11

*p < .01.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ว่าผลการทดลองในการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ 4 ข้อ และไม่สนับสนุนเพียง 1 ข้อ โดยตัวแปรที่พบว่าสามารถทำนายความเป็นไปได้ของการเกิดการรับสารภาพเท็จมีเพียง 3 ตัวแปร ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และการยอมตาม

นอกจากนี้ยังสรุปได้ว่า เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และในเงื่อนไขที่มีการให้หลักฐานนั้นสามารถทำนายได้ดีกว่าในเงื่อนไขที่ไม่มีการให้หลักฐาน อีกทั้งตัวแปรการยอมตามก็สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

เมื่อจำแนกประเภทตัวแปรตามออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายความเป็นไปได้ของการเกิดการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม ได้แก่ หลักฐานเท็จ อัตราความเร็วในการพิมพ์ และการยอมตาม โดยในเงื่อนไขที่มีการให้หลักฐานนั้นสามารถทำนายได้ดีกว่าในเงื่อนไขที่ไม่มีการให้หลักฐาน ในเงื่อนไขที่ให้ม้อัตรการพิมพ์เร็วสามารถทำนายได้มากกว่าใน

เงื่อนไขที่มีอัตราการผลิต และตัวแปรการยอมตามสามารถทำนายได้ดีว่าการคล้อยตามสิ่ง
ชี้แนะในกระบวนการชกถาม

ส่วนตัวแปรที่สามารถทำนายความเป็นไปได้ของการเกิดการรับสารภาพเท็จจากภายใน
ได้แก่ เทคนิคการสอบสวนเพียงตัวเดียว โดยเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงสามารถ
ทำนายได้ดีกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และตัวแปรที่สามารถทำนายการสร้าง
เรื่องราวเท็จได้ คือ ตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการชกถามเพียงตัวเดียว

ผู้วิจัยได้สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานและการวิเคราะห์เพิ่มเติมไว้ในตารางที่ 30

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30

สรุปสมมุติฐาน ผลการทดสอบสมมุติฐาน และผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม

สมมุติฐานข้อที่ 1 – 5	ผลการทดสอบ สมมุติฐาน	ผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม
1. เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง	ตรงตามสมมุติฐาน	เทคนิคการสอบสวนสามารถทำนายความเป็นไปได้ของการเกิดการรับสารภาพเท็จจากภายในได้
2. หลักฐานเท็จ สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ และในเงื่อนไขที่ให้หลักฐานจะทำนายได้ดีกว่าเงื่อนไขที่ไม่ให้หลักฐาน	ตรงตามสมมุติฐาน	หลักฐานเท็จสามารถทำนายความเป็นไปได้ของการเกิดการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้
3. การยอมตามเป็นตัวแปรทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม	ตรงตามสมมุติฐาน	- การยอมตามสามารถทำนายความเป็นไปได้ของการเกิดการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้ - การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามสามารถทำนายการสร้างเรื่องราวเท็จได้
4. ในเงื่อนไขที่มีอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วจะทำนายได้ดีกว่าในเงื่อนไขที่มีอัตราความเร็วในการพิมพ์ช้า	ไม่ตรงตามสมมุติฐาน	- อัตราความเร็วในการพิมพ์สามารถทำนายความเป็นไปได้ของการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้
5. เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ อัตราความเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ร่วมกันทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด	ตรงตามสมมุติฐาน	- โมเดลที่มีเฉพาะตัวแปรสถานการณ์สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าโมเดลที่มีเฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพ

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ที่ถดถอยโลจิสติกเพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อการรับ
สารภาพเท็จ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากสมมุติฐานข้อที่ 1 ผลการวิจัยตรงตามสมมุติฐาน และพบว่าตัวแปรเทคนิคการ
สอบสวน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จ และเมื่อใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลด
ความรุนแรง จะมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จมากกว่าใช้เทคนิคการสอบสวน
แบบเพิ่มความรุนแรง

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Klaver และคณะ (2008) ที่พบว่าเทคนิคการ
สืบสวนแบบลดความรุนแรง สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากกว่าเทคนิคการสืบสวนแบบ
เพิ่มความรุนแรง จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การสอบสวนแบบลดความรุนแรงเป็นเทคนิคที่
อันตรายมากหากมีการนำมาใช้ในกระบวนการสอบสวน เพราะเป็นเทคนิคที่อาศัยกลไกทาง
จิตวิทยาคือการป้องกันตัวเองของมนุษย์เพื่อไม่ให้ต้องรับโทษหนักกว่าเดิมทำให้ยอมรับสารภาพ

2. จากสมมุติฐานข้อที่ 2 ผลการวิจัยตรงตามสมมุติฐาน และพบว่าตัวแปรหลักฐานเท็จ
มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จ และในเงื่อนไขที่มีการให้หลักฐานเท็จทำให้เกิดการ
รับสารภาพมากกว่าในเงื่อนไขที่ไม่มีการให้หลักฐานเท็จ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bergen และคณะ (2008) ที่ศึกษาตัวแปร
หลักฐาน และพบว่าตัวแปรหลักฐานทั้งหมดที่ใช้ในงานวิจัยมีความสามารถในการทำนายการรับ
สารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตรงกับที่ Kassin และ Kiechel (1996) เสนอว่า
หลักฐานเท็จเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลรู้สึกว่าเขาไม่มีหนทางต่อรอง และไม่อาจหลีกเลี่ยงการรับ
โทษได้ ทำให้ยอมรับสารภาพเท็จในที่สุด

3. จากสมมุติฐานข้อที่ 3 ผลการวิจัยตรงตามสมมุติฐาน และพบว่าตัวแปรการยอมตาม
เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จมากกว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการ
ซักถาม กล่าวคือตัวแปรการยอมตามเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ตัวแปรการคล้อยตามการชี้แนะในกระบวนการซักถามไม่มี
ความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ

ผลการวิจัยนี้ ตรงกับที่ Klaver และคณะ (2008) กล่าวไว้ว่าตัวแปรการยอมตามเป็นอีก
หนึ่งตัวแปรที่สามารถอธิบายการรับสารภาพในกลุ่มคนเอเชีย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Candel,
Merckelbach และคณะ (2005) ที่ไม่พบสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างการคล้อยตามสิ่งชี้้นำกับ
การรับสารภาพเท็จ และให้ข้อเสนอแนะว่าตัวแปรการยอมตาม น่าจะมีความสัมพันธ์กับการรับ
สารภาพเท็จมากกว่า ซึ่งผลการทดลองที่ออกมา ก็พบว่าตัวแปรการยอมตามสามารถทำนายการ
รับสารภาพเท็จได้มากกว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามจริง

สาเหตุที่การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามเป็นตัวแปรที่ไม่มีความสามารถในการ
ทำนายความเป็นไปได้ของการรับสารภาพเท็จในงานวิจัยเรื่องนี้ อาจมีสาเหตุมาจากผู้ร่วมการ
ทดลองส่วนใหญ่มีความจำดีและจดจำเนื้อหาในเรื่องสั้นของมาตวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำ
(GSS2) ของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) ได้ทั้งหมด ทำให้ไม่เกิดการคล้อยตามสารชี้นำในเรื่อง
เรื่องเท่าใดนัก ตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในงานวิจัยเรื่องนี้ อาจเรียกได้ว่ามีตัวแปรแทรกซ้อนเข้า
มาคือความจำและระดับสติปัญญาของผู้ร่วมการทดลอง เพราะหากผู้ร่วมการทดลองมีความจำดี
ก็จะไม่คล้อยตามสิ่งชี้นำ (Sigurdsson & Gudjonsson, 2004) ทำให้คะแนนการคล้อยตามสิ่ง
ชี้นำในกระบวนการซักถามไม่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ

4. จากสมมุติฐานข้อที่ 4 ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 4 จากสมมุติฐานที่
กล่าวว่าอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วความสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าอัตรา
ความเร็วในการพิมพ์ช้า แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ อัตราเร็วในการพิมพ์ไม่ใช่ตัวแปรที่สามารถทำนาย
การรับสารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klaver และคณะ (2008) ที่พบว่าใน
เงื่อนไขที่มีความเป็นไปได้สูงที่ผู้ต้องหาจะกระทำความผิด จะทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จสูงกว่า
ในเงื่อนไขที่มีความเป็นไปได้ที่จะกระทำความผิดต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเพราะความเร็วที่ผู้วิจัยจัดให้ผู้ร่วมการ
ทดลองพิมพ์ในแต่ละเงื่อนไขนั้นเป็นไปโดยสุ่ม ทำให้ในเงื่อนไขที่มีอัตราการพิมพ์เร็ว เมื่อ
นำไปใช้กับผู้ร่วมการทดลองที่มีความสามารถในการพิมพ์ช้า ซึ่งมีปริมาณถึงครึ่งหนึ่งของผู้ร่วมการ
ทดลองทั้งหมด ทำให้ผู้ร่วมการทดลองที่เป็นคนพิมพ์ช้านั้นแทบจะไม่ได้พิมพ์อะไรลงบนแป้นพิมพ์
เลย ส่วนใหญ่จะลงมือพิมพ์ตามเพียงไม่กี่ตัว หรือพิมพ์ตามซ้ำมาก จนทำให้สามารถจำได้ว่า
ตนเองกดปุ่มอะไร ตรงบริเวณไหนบ้าง เมื่อคอมพิวเตอร์ดับลงตามเวลาที่ตั้งไว้ ผู้ร่วมการทดลองถึง
ได้แน่ใจว่าตนไม่ได้กดปุ่มจริงๆ ดังนั้นในกรณีที่ให้เงื่อนไขอัตราการพิมพ์เร็ว แต่ผู้ร่วมการทดลองไม่
ยอมดำเนินการพิมพ์ หรือกดปุ่มตามตัวอักษรที่ปรากฏบนหน้าจอเพียงบางตัวเท่านั้น เมื่อ
คอมพิวเตอร์ดับ กลุ่มตัวอย่างก็แสดงความมั่นใจออกมาว่าตนเองไม่ได้กดปุ่ม เพราะจำได้ว่า

ตนเองแทบจะไม่ได้กดอะไรบนแป้นพิมพ์เลย ซึ่งทำให้เงื่อนไชนั้นกลายเป็นเงื่อนไขที่มีความเป็นไป
ได้ที่จะกระทำคามผิดพลาดไปโดยปริยาย และเมื่อมีความเป็นไปได้ที่จะกระทำคามผิดพลาด คนก็มี
แนวโน้มที่จะรับสารภาพต่ำตามไปด้วย

5. จากการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 5 ผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐาน และพบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ อัตราความเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ร่วมกันทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด และมีวิธีการวิเคราะห์ที่โดยเปรียบเทียบจากสมการ สมการแรกเป็นสมการที่ใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไป
ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน การใช้หลักฐานเท็จ อัตราเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตาม
ตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม สมการที่สองเป็นสมการที่ใส่เฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพ ได้แก่
การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม สมการที่สามเป็นสมการที่ใส่
เฉพาะตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราความเร็วในการ
พิมพ์ ปรากฏว่าสมการที่ใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไปสามารถทำนายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้
ร้อยละ 17.80 และสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 64.80 ในขณะที่สมการที่มีเฉพาะตัวแปร
บุคลิกภาพทำนายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพียงร้อยละ 7.00 และสามารถทำนายได้
ถูกต้องร้อยละ 60.50 ส่วนตัวแปรสถานการณ์สามารถทำนายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้
ร้อยละ 13.40 และสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 63.00 ดังนั้นสมการที่มีเฉพาะตัวแปร
สถานการณ์จึงสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าสมการที่มีเฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพ ทำ
ให้สรุปได้ว่าตัวแปรสถานการณ์การสอบสวนเป็นตัวแปรที่น่าจะมีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ
มากกว่าตัวแปรบุคลิกภาพ

ผลลัพธ์ในงานวิจัยเรื่องนี้จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ Blair (2007) ที่กล่าวว่าได้แก่ ตัวแปรสถานการณ์การสอบสวน และตัวแปรบุคลิกภาพส่วนบุคคล มีความสามารถร่วมกันในการทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากกว่าการมีตัวแปรสถานการณ์เพียงอย่างเดียว หรือมีตัวแปรบุคลิกภาพเพียงอย่างเดียว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Forest และคณะ (2006) ที่พยายามศึกษาอิทธิพลของตัวแปรบุคลิกภาพที่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จ และพบว่าตัวแปรบุคลิกภาพไม่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จเลย จึงอาจกล่าวได้ว่าจริงๆ แล้วปัจจัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการรับสารภาพเท็จโดยตรง

สรุปแล้วงานวิจัยชิ้นนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของตัวแปรแทรกซ้อน ได้แก่ สติปัญญา และทักษะความสามารถในการพิมพ์ที่มีความแตกต่างกันไปในกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จ เช่น คนที่มีความสามารถในการพิมพ์สูงจะไม่เชื่อว่าตนเองกระทำผิดทำให้ไม่ยอมรับสารภาพเท็จ นอกจากนี้ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างการรับสารภาพเท็จ ในกลุ่มตัวแปร

เพศ อายุ ชั้นปี และคณะของกลุ่มตัวอย่าง (ดูภาคผนวก ข) ยังแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายมีแนวโน้มจะยอมรับสารภาพเท็จในสัดส่วนที่สูงกว่าเพศหญิง และกลุ่มตัวอย่างในคณะทางสายวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มจะยอมรับสารภาพเท็จในสัดส่วนที่สูงกว่าคณะจิตวิทยาและคณะอื่นๆ ด้านอายุก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างยิ่งมีอายุมากก็มีแนวโน้มจะรับสารภาพเท็จเพิ่มขึ้น แสดงว่าเพศ คณะ และชั้นปี ก็เป็นตัวแปรที่อาจส่งผลกระทบต่อกรรับสารภาพเท็จได้ การศึกษาในอนาคตจึงควรมีการควบคุมตัวแปรเหล่านี้เพื่อให้ผลงานวิจัยออกมาสมบูรณ์มากขึ้น

การวิเคราะห์เพิ่มเติม

1. จากการวิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่มีต่อการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม พบว่าตัวแปรหลักฐานเท็จ ตัวแปรอัตราเร็วในการพิมพ์ และตัวแปรการยอมตามสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาค่า β ของตัวแปรหลักฐานเท็จ ที่มีค่าเท่ากับ 1.01 จึงสามารถกล่าวได้ว่าตัวแปรหลักฐานเท็จเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามมากที่สุด รองลงมาคือตัวแปรอัตราเร็วในการพิมพ์ และตัวแปรการยอมตาม ตามลำดับ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kassir และ Kiechel (1996) ที่กล่าวไว้ว่าหลักฐานเท็จเป็นสาเหตุให้บุคคลเกิดความคิดว่าไม่อาจหลีกเลี่ยงการรับโทษได้ จึงต้องยอมรับสารภาพออกมาทั้งที่รู้ว่าตนไม่ได้กระทำความผิด การที่หลักฐานเท็จสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้นั้น เนื่องจากในช่วงเวลาการทดลองมีผู้ร่วมการทดลองจำนวนหนึ่งไม่ยอมรับสารภาพ หรือพยายามปฏิเสธอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ที่คอมพิวเตอร์เริ่มดับ เมื่อมีหลักฐานมัดตัว ทำให้ไม่สามารถปฏิเสธได้ จึงจำใจยอมรับ และตรงกับที่ Kassir และ Wrightsman (1980) กล่าวว่าตัวแปรการยอมตามมีความสัมพันธ์กับการให้คำสารภาพเท็จประเภทถูกบีบบังคับให้ต้องรับสารภาพ ซึ่งการรับสารภาพเท็จแบบถูกบังคับให้รับสารภาพก็คือการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามนั่นเอง

2. จากการวิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่มีต่อการรับสารภาพเท็จจากภายใน พบว่าตัวแปรเทคนิคการสอบสวนเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จจากภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงยังส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความน่าจะเป็นที่จะรับสารภาพเท็จจากภายในสูงกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง เมื่อผู้วิจัยพิจารณาตัวแปรการใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงโดยละเอียด พบว่าบทพูดที่จัดให้ผู้ควบคุมการทดลองพูดในระหว่างการทดลองนั้นน่าจะมีผลต่อการ

รับสารภาพเท็จจากภายในเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้ร่วมการทดลองในเชิงหวาน ล้อมให้ผู้ร่วมการทดลองคิดว่าตนเองอาจเผลอกระทำผิดโดยไม่รู้ตัว และเคยมีผู้ร่วมการทดลอง คนอื่นๆ เผลอกระทำเช่นนี้มาก่อนแล้วหลายคน ลักษณะคำพูดที่ใช้ในการทดลองเป็นดังนี้ “สงสัยว่าน้องกดปุ่ม ALT ไประหว่างทำการทดลองแน่ๆเลย” และ “เคยมีผู้ร่วมการทดลองกดปุ่ม ALT ไป เหมือนกันเมื่ออาทิตย์ก่อน แล้วโปรแกรมก็พังลงแบบนี้แหละ น้องแน่ใจหรือว่าไม่ได้กด ปุ่ม ALT มันใกล้กับแป้นพิมพ์มากนะ บางทีมี้อาจจะเผลอโดนโดยไม่รู้ตัวก็ได้” ซึ่งคำพูดดังกล่าวอาจมีผล ให้ผู้ร่วมการทดลองเชื่อว่าตนเองจะเผลอโดนโดยไม่รู้ตัวก็ได้” ซึ่งคำพูดดังกล่าวอาจมีผล ให้ผู้ร่วมการทดลองเชื่อว่าตนเองจะเผลอโดนโดยไม่รู้ตัวก็ได้” อีกทั้งว่าการกระทำผิดก็ไม่ได้มีความ รุนแรงนัก เป็นอุบัติเหตุที่สามารถเกิดขึ้นกับใครก็ได้ จึงทำให้ยอมรับสารภาพออกมา ซึ่งตรงกับที่ Kassin และ McNall (1991) กล่าวว่าเทคนิคการลดความรุนแรง (minimizing) เป็นเทคนิคที่ช่วย ลดความรู้สึกว่าต้องรับผิดชอบในการกระทำผิด ซึ่งทำให้บุคคลรู้สึกผ่อนคลายและไว้วางใจ รู้สึกว่าความผิดที่กระทำลงไปไม่ได้หนักมากเกินกว่าจะยอมรับ ทำให้ยอมรับความผิดนั้นๆ โดย สบายใจ

3. การสร้างเรื่องราวเท็จมักจะเกิดขึ้นในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างเชื่อว่าตนเองได้กระทำ พฤติกรรมบางอย่างไป หรือเชื่อว่ามีความเหตุการณ์บางเหตุการณ์เกิดขึ้นจริงๆ ทั้งที่เหตุการณ์นั้นไม่เคย เกิดขึ้น ดังนั้นผู้กลุ่มตัวอย่างที่นึกเห็นภาพหรือจินตนาการเห็นภาพตนเองขณะกำลังกดปุ่ม ALT ก็ อาจเชื่อว่าตนเองเป็นผู้กระทำผิดจริง จึงเกิดการยอมรับสารภาพจากภายใน เมื่อพิจารณาจากกลุ่ม ตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจากภายในและมีการสร้างเรื่องราวเท็จร่วมด้วย พบว่ามีจำนวนถึง 24 คน แสดงว่าเมื่อกลุ่มตัวอย่างเกิดการรับสารภาพเท็จจากภายในก็มักจะนึกเห็นภาพหรือ จินตนาการภาพตนเองขณะกำลังทำความผิดนั้นๆ อยู่ด้วย

จากการวิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่มีต่อการสร้างเรื่องราวเท็จ พบว่าตัวแปร การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับการสร้าง เรื่องราวเท็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = 0.09, p < .05$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Gudjonsson และ Clare (1995) และงานวิจัยของ Robinson และ Mcguire (2006) ที่ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จกับตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการ ซักถามและพบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัยทั้งหมดโดยสรุปแล้ว เมื่อพิจารณาตัวแปรตาม พบว่ามีสัดส่วนของกลุ่ม ตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จแบบยอมตามมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 56.38 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจากภายในจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 43.62 และ กลุ่มตัวอย่างที่เกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 26.59 ตามลำดับ สรุปแล้วกลุ่ม ตัวอย่างที่รับสารภาพในงานวิจัยเรื่องนี้ส่วนใหญ่แล้วรับสารภาพเพราะปัจจัยทางสถานการณ์

ได้แก่ การให้หลักฐานเท็จ และเทคนิคการสอบสวน มากกว่าปัจจัยด้านบุคลิกภาพส่วนบุคคล และผู้ที่รับสารภาพเท็จ ส่วนใหญ่แล้วก็ยังเป็นผู้ที่รับสารภาพเท็จแบบยอมตามอีกด้วย นั่นคือผู้ที่รับสารภาพส่วนใหญ่ต่างรับรู้อยู่แล้วว่าตนไม่ได้กระทำความผิด แต่ก็ยังยอมรับสารภาพ

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระ สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรเทคนิคการสอบสวนเป็นตัวแปรที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จ และสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จจากภายในด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงเป็นตัวแปรที่ดีกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงในการทำนายการรับสารภาพเท็จ

จากผลการทดลองข้างต้นจะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรการใช้เทคนิคการสอบสวนแล้วพบว่าตัวแปรการใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงจะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างยอมรับสารภาพเท็จมากกว่าการใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Klaver และคณะ (2008) ที่กล่าวว่าเมื่อตำรวจพูดจาหวานล่อม ผู้ต้องหามีแนวโน้มจะให้การรับสารภาพมากกว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นอันตรายของการใช้เทคนิคการสอบสวนในการสอบปากคำผู้ต้องหา เพราะเป็นเทคนิคที่กระตุ้นให้เกิดการรับสารภาพเท็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากงานวิจัยของ Kassin (1997) กล่าวว่าพนักงานสอบสวนมักใช้วิธีหวานล่อมให้ผู้ต้องหารับสารภาพโดยมีเงื่อนไขว่าหากยอมรับสารภาพโทษจะลดลง เป็นเหตุให้ผู้ถูกสอบสวนมีการประเมิณการได้และเสียผลประโยชน์ของตนเอง เมื่อเห็นว่าไม่ว่าอย่างไรก็ต้องรับผิดในการกระทำอยู่แล้ว หากเลือกเอาหนทางที่เสียผลประโยชน์น้อยที่สุดซึ่งคือการรับสารภาพน่าจะเป็นหนทางที่ดีกว่า

เทคนิคการสอบสวนที่ให้พนักงานสอบสวนให้สัญญาแก่ผู้ต้องหาว่าจะลดโทษให้หากรับสารภาพเช่นนั้น เป็นการสอบสวนที่พบในประเทศไทย และได้รับการอนุญาตให้ใช้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย (สีก กอแสง และบุญทรง พุฒษาพงษ์, 2551)

ตัวแปรสำคัญรองลงมาที่มีผลในการทำนายความสามารถในการรับสารภาพเท็จก็คือหลักฐานเท็จ และเป็นตัวแปรที่มีความสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามอีกด้วย ซึ่งหลักฐานเท็จที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องนี้คือหลักฐานพยานวัตถุ โดยหลักฐานพยานวัตถุนั้นค่อนข้างได้รับการยอมรับในกระบวนการยุติธรรมอย่างแพร่หลายว่ามีความน่าเชื่อถือสูง ดังนั้นการนำหลักฐานเท็จมาใช้ในการสอบสวนผู้ต้องหา ก็ทำให้เสี่ยงต่อการที่ผู้บริสุทธิ์จะยอมรับสารภาพมากกว่าด้วย

ตัวแปรสำคัญอีกตัวหนึ่งที่มีผลในการทำนายการรับสารภาพเท็จเป็นตัวแปรทางบุคลิกภาพก็คือตัวแปรการยอมตาม และมีความสามารถในการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามด้วย

ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวแปรบุคลิกภาพแบบยอมตามจะสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากกว่า บุคลิกภาพแบบคัดค้านตามสิ่งชี้แนะ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าคนไทยมีแนวโน้มที่จะยอมทำตามคำร้องขอ ของผู้อื่น อาจเนื่องมาจากการปลูกฝังค่านิยมทางวัฒนธรรมให้เป็นคนใส่ใจความรู้สึกของผู้อื่น ค่อนข้างมาก และมีค่านิยมในการเคารพนับถือผู้ใหญ่ รวมไปถึงความเคารพยำเกรงผู้มีอำนาจ จน มีแนวโน้มที่จะยอมปฏิบัติตามคำสั่งจากผู้มีอำนาจ และมีการตีความอำนาจของผู้มีอำนาจมาก เกินกว่าอำนาจที่ผู้นั้นมีจริงๆ ตัวอย่างผู้มีอำนาจ เช่น ตำรวจและทหารชั้นยศสูง นักการเมือง ผู้ว่า ราชการจังหวัด ผู้พิพากษา หรือแม้ในบางสถานการณ์ที่บีบบังคับให้บุคคลต้องอยู่ในบทบาทที่ต่ำ กว่า เช่น เป็นผู้ต้องหาในการกระทำความผิดต่างๆ และตำรวจชั้นยศธรรมดา ตำรวจจราจร เทศกิจ รวมถึงพนักงานสอบสวน ต่างถือว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจมากกว่า จึงมีแนวโน้มที่บุคคลจะยอมรับ สารภาพเท็จเพราะเกรงกลัวต่ออำนาจ และเป็นการยอมรับสารภาพทั้งที่ตนเองไม่ได้มีส่วนใน ความผิดที่เกิดขึ้น

สมการถดถอยโลจิสติกในงานวิจัยเรื่องนี้สามารถทำนายการเกิดการให้การรับสารภาพ เท็จได้เพียงร้อยละ 18.00 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าตัวแปรดังกล่าวข้างต้นอาจไม่สามารถทำนาย การรับสารภาพเท็จของบุคคลได้อย่างครอบคลุม เพราะการรับสารภาพเท็จนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัย ทางสถานการณ์แวดล้อมอื่นๆด้วย เช่น ความรุนแรงของคดี และโทษที่อาจจะได้รับ รวมถึงการรับรู้ ของผู้ต้องหาขณะเข้ารับการสอบสวนว่าความผิดที่ถูกกล่าวหา นั้นมีหนทางหลีกเลี่ยงได้หรือไม่ มี หนทางหลีกเลี่ยงได้ รวมถึงปัจจัยด้านตัวแปรทางจิตวิทยาอื่นๆ เช่น ผู้ต้องหาเป็นโรคทางจิตเวช มี อาการประสาทหลอนทำให้เกิดความทรงจำที่ผิดพลาดแล้วหลงคิดว่าตนเองเป็นผู้กระทำความผิด จริงแล้วยอมรับสารภาพ เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับเกินปกติ ทำให้อดทนต่อความเครียด ในห้องสอบสวนไม่ได้จนยอมรับสารภาพออกมา หรือเป็นผู้มีระดับสติปัญญาต่ำมาก ก็อาจทำให้ ยอมรับสารภาพเพราะถูกชักจูงจากพนักงานสอบสวนได้ง่าย

จากงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าการสอบสวนปัจจุบันยังไม่ค่อยมีความน่าเชื่อถือนัก แต่การ ปฏิรูปกระบวนการสอบสวนนั้น ก็เชื่อว่าจะสามารถทำได้ง่ายๆ ตัวอย่างที่เห็นชัดเจนคืองานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จชิ้นล่าสุด ของ Meissner, Hartwig, และ Russano (2010) ที่ พยายามค้นหาวิธีการปฏิรูปกระบวนการสอบสวนที่จะช่วยลดอัตราการรับสารภาพเท็จของ ผู้ต้องหา เขาได้ศึกษางานวิจัยหลายชิ้น เช่น งานวิจัยของ Drizin และ Leo (2004) ของ Gudjonsson (2003) และของ Kassin และ Kiechel (1996) เป็นต้น และค้นพบว่างานวิจัยของ นักวิจัยเหล่านั้นได้ช่วยสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จมีอะไรบ้าง อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์จากงานวิจัยเหล่านั้นก็ไม่ได้มีอิทธิพลถึงขนาดจะสามารถเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เนื่องจากกระบวนการสอบสวนที่มีมาแต่เดิมก็ช่วยกระตุ้นให้เกิดการรับสารภาพจากผู้ต้องหาตัว

จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากลดการใช้เทคนิคการสอบสวนลง ก็อาจทำให้การรับสารภาพจริง ลดลงตามไปด้วย อีกทั้งงานวิจัยทางจิตวิทยาสังคมแต่ละชิ้นที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนนั้นไม่ได้ สร้างความน่าเชื่อถือแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้เท่ากับผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ จึงควรให้มีการ พัฒนาวิทยาการพิสูจน์หลักฐานให้มีความแม่นยำและชัดเจนขึ้น เพื่อให้สามารถพิสูจน์การรับ สารภาพของผู้ต้องหา ซึ่งน่าจะเป็นหนทางที่ดีกว่าการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน กระบวนการยุติธรรมให้มีความเที่ยงธรรมมากขึ้น

สรุปได้ว่า แม้มีงานวิจัยออกมายืนยันเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จมากมาย แต่ในเชิงกฎหมาย และด้านกระบวนการสอบสวนของตำรวจนั้นก็ไม่สามารถปฏิรูปได้ง่ายๆ ดังนั้น ประชาชนจึงควรเรียนรู้ที่จะป้องกันตนเอง และรับรู้สิทธิที่พึงมีตามกฎหมายบัญญัติไว้ให้มากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยเรื่องนี้จะสามารถเป็นงานวิจัยที่ช่วยนำเสนอองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ ต่อการป้องกันตนเองให้แก่ประชาชนได้ ทำให้ประชาชนทั่วไปรู้เท่าทันว่าการสอบสวนของตำรวจ บางครั้งอาจกระทำด้วยอุบาย โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้ต้องหายอมรับสารภาพเท่านั้น ประชาชน ทั่วไปจึงควรพึงระลึกไว้ว่า กฎหมายไทยนั้นอนุญาตให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจเพียงถามข้อมูล ทั่วไปของผู้ต้องหา เช่น ชื่อ นามสกุล เชื้อชาติและชื่อบิดามารดา และข้อมูลส่วนตัวของผู้ต้องหา เช่น ชีวิตประจำวันของผู้ต้องหา ความเป็นมา และความประพฤติในอดีตของผู้ต้องหา ซึ่งทั้งหมด ล้วนเป็นการสอบถามเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเท่านั้น (สมพร พรหมหิตาธร, 2540) แต่ไม่มีอำนาจใน การชี้หน้ากับผู้ต้องหา พุดชมขู่เพื่อให้เกิดความกลัว หรือหว่านล้อมให้ยอมรับสารภาพด้วยวิธีการ ต่างๆ (มารุต นูนาค, 2550) ดังนั้นหากผู้ต้องหาไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้ารับการสอบสวนใน ห้องสอบสวน ผู้ต้องหาสิทธิในการเรียกทนาย หรือคนที่ไว้วางใจมานั่งฟังการสอบสวนในห้อง สอบสวนด้วยได้ และหากจะปฏิเสธไม่ขอเข้ารับการสอบสวนเลยก็สามารถทำได้เช่นกัน

จากที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ร่วมการทดลองในช่วงเวลาของการเฉลยจุดประสงค์งานวิจัย ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิติปรัชญาดรก็เกือบทุกคนไม่มีความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการ ป้องกันตนเองระหว่างการสอบสวนมาก่อน และมีส่วนหนึ่งเคยผ่านกระบวนการสอบสวน หรือมี คนรู้จักที่เคยผ่านกระบวนการสอบสวนมาก่อน ต่างรายงานว่าเคยพบประสบการณ์การถูก สอบสวนแบบใช้เทคนิคการสอบสวนทั้งแบบเพิ่มความรุนแรงและลดความรุนแรง ทำให้พอจะ ทราบได้ว่าแม้กฎหมายจะสั่งห้ามไม่ให้พนักงานสอบสวนใช้กลอุบายการสอบสวนกับผู้ต้องหา แต่ วิธีเช่นนั้นก็ยังมิอยู่ในสังคมปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงอยากเสนอให้สถาบันที่เกี่ยวข้องช่วยขยายการให้ ความรู้และข้อเท็จจริงแก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสิทธิของตนเองเบื้องต้น และให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีให้ความใส่ใจกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ เหล่านี้ให้มากในระหว่างการพิจารณาคดี และสุดท้ายผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์

ในด้านการกระจายความรู้เรื่องสิทธิของผู้ต้องหาให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป เพื่อให้ประชาชนรู้แนวทางการป้องกันตนเองระหว่างการถูกพิจารณาคดี และไม่มีบุคคลที่จะต้องกลายเป็นแพะรับบาปอีกในอนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม และการคล้อยตาม สิ่งชี้้นำในกระบวนการซักถาม ต่อการรับสารภาพเท็จ
2. เพื่อสำรวจผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม การคล้อยตาม สิ่งชี้ นำในกระบวนการซักถาม ต่อการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ
3. เพื่อสำรวจผลของอัตราความเร็วในการพิมพ์ ต่อการรับสารภาพเท็จ การรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม การรับสารภาพเท็จจากภายใน และการสร้างเรื่องราวเท็จ

สมมุติฐานการวิจัย

1. เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่า เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง
2. หลักฐานเท็จ สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ และในเงื่อนไขที่ให้หลักฐานจะทำนายได้ดีกว่าเงื่อนไขที่ไม่ให้หลักฐาน
3. การยอมตามเป็นตัวแปรที่ทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าการคล้อยตามสิ่งชี้ นำในกระบวนการซักถาม
4. ในเงื่อนไขที่มีอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วจะทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าในเงื่อนไขที่มีอัตราความเร็วในการพิมพ์ช้า
5. เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ อัตราความเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้ นำในกระบวนการซักถาม ร่วมกันทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองการรับสารภาพเท็จกับนิสิตทั้งหมด 165 คนเพื่อทำนายอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว ที่มีต่อการรับสารภาพเท็จ โดยนำตัวแปรอิสระทั้งหมดได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม การคล้อยตามการชี้้นำระหว่างการซักถาม และอัตราความเร็วในการพิมพ์ เข้าสู่สมการความถดถอยโลจิสติก ด้วยเทคนิค Enter

ผลการวิจัย

1. ผลลัพธ์ของงานวิจัยพบว่าตัวแปรเทคนิคการสอบสวน การให้หลักฐานเท็จ และการยอมตามเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ตัวแปรอัตราเร็วในการพิมพ์และการคล้อยตามการชี้้นำในกระบวนการซักถาม ไม่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้
2. **ทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1** ตรงตามสมมุติฐาน เมื่อเทียบค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยโลจิสติกของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรง กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอบสวนแบบลดความรุนแรงจะยอมให้การรับสารภาพเท็จมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง 3.27 เท่า
3. **ทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2** ตรงตามสมมุติฐาน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยโลจิสติกของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการให้หลักฐานเท็จเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการให้หลักฐานเท็จ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับหลักฐานเท็จจะยอมให้การรับสารภาพเท็จมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับหลักฐานเท็จ 3.11 เท่า
4. **ทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 3** ตรงตามสมมุติฐาน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยโลจิสติกของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพยอมตามพบว่าการยอมตามมีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่การคล้อยตามการชี้้นำในกระบวนการซักถามไม่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ
5. **ทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 4** ผลการวิจัยไม่ตรงตามสมมุติฐาน เพราะตัวแปรอัตราเร็วในการพิมพ์ไม่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญ
6. **ทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 5** เมื่อเปรียบเทียบโมเดลสมการถดถอยโลจิสติกที่ประกอบไปด้วยตัวแปรสมมุติฐานทั้ง 5 ตัว กับโมเดลสมการที่มีเฉพาะตัวแปรสถานการณ์ และ

โมเดลสมการที่มีเฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพ ผลปรากฏว่าโมเดลสมการที่มีเฉพาะตัวแปรสถานการณ์สามารถทำนายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ดีกว่าโมเดลที่มีเฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพ แต่โมเดลที่มีทั้งตัวแปรเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ อัตราความเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม จะร่วมกันทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด

7. งานวิจัยเรื่องนี้ใช้สถิติถดถอยโลจิสติกในการวิเคราะห์ข้อมูล จากข้อมูลการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับสารภาพทั้งหมด 94 คน และมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยอมรับสารภาพทั้งหมด 71 คน เมื่อใช้สมการถดถอยโลจิสติกในการทำนายพบว่า สามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 64.80
8. เมื่อพิจารณาค่า $R^2_{cs} = .18$ หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว คือ การใช้เทคนิคการสอบสวน การให้หลักฐานเท็จ การยอมตาม การคล้อยตามการชี้แนะในกระบวนการซักถาม และสามารถทำนายการเกิดการให้การรับสารภาพเท็จได้ร้อยละ 18.00

ข้อค้นพบเพิ่มเติม

1. ตัวแปรหลักฐานเท็จ อัตราเร็วในการพิมพ์ และการยอมตามสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เทคนิคการสอบสวนเป็นตัวแปรเดียวที่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จจากภายในได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. การคล้อยตามการชี้แนะในกระบวนการซักถามเป็นตัวแปรเดียวที่สามารถในการทำนายการสร้างเรื่องราวเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ตัวแปรบุคลิกภาพที่คาดว่าจะส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จ นอกจากตัวแปรที่ปรากฏในงานวิจัยเรื่องนี้แล้วยังมีตัวแปรทางจิตวิทยาอื่นๆอีก เช่น ตัวแปรความนับถือในตัวเอง ความปรารถนาทางสังคม และความเชื่อในอำนาจภายในและภายนอกตน
2. ในอนาคตควรให้มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการทดลอง เช่น ตัวแปรเพศ อายุ ชั้นปี และคณะ

3. ตัวแปรหลักฐานที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องนี้เป็นเพียงตัวแปรหลักฐานประเภทพยานวัตถุ ซึ่งที่จริง แล้วตัวแปรหลักฐานนั้นสามารถกำหนดให้มีหลากหลายขึ้น เช่น ให้มีพยานบุคคล ที่เป็นบุคคลอื่นนั่งอยู่ในห้อง หรือให้มีเพื่อนของผู้ร่วมการทดลองนั่งอยู่ในห้องด้วย ซึ่งอาจให้ผลที่แตกต่างออกไป
4. การทดลองการรับสารภาพเท็จที่จัดขึ้นในงานวิจัยเรื่องนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นการทดสอบการพิมพ์ผ่านคอมพิวเตอร์เพียงอย่างเดียว แต่สามารถจัดให้มีความหลากหลาย เช่น ให้ทำข้อสอบ เล่มเกมจับคู่ และเรียงลำดับภาพผ่านคอมพิวเตอร์
5. การทดลองการทดสอบการพิมพ์ในงานวิจัยชิ้นนี้กำหนดอัตราความเร็วในอัตราที่สูงเกินไปเป็นเหตุให้ผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่พิมพ์ช้าไม่สามารถทำการทดลองได้ จึงควรให้มีการทดสอบความสามารถในการพิมพ์ของผู้ร่วมการทดลองก่อนและให้กำหนดเงื่อนไขอัตราเร็วในการพิมพ์ภายหลัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ตร.มั่นใจจับคนร้ายฆ่าเมียอธิบดีอัยการถูกตัวแล้ว. (5 มีนาคม 2552). คมชัดลึก. คัดมาเมื่อ 5 มีนาคม 2552 จาก <http://www.komchadluek.net/detail/20090305/3994/ตร.มั่นใจจับคนร้ายฆ่าเมียอธิบดีอัยการถูกตัวแล้ว.html>

ศาลสั่งปล่อย "วินัย" แพะคดีฆ่าเมียอธิบดีอัยการ. (13 มีนาคม 2552). คมชัดลึก. คัดมาเมื่อ 13 มีนาคม 2552 จาก <http://www.komchadluek.net/detail/20090323/6594/ศาลสั่งปล่อยวินัยแพะคดีฆ่าเมียอธิบดีอัยการ.html>

ธิดารัตน์ ชลประสุข. (29 กันยายน 2546). พลิกแพม 'เซอร์' แอน'. สถาบันวิจัยสังคมและเศรษฐกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. คัดมาเมื่อ 13 มีนาคม 2552 จาก

<http://www.manager.co.th/crime/ViewNews.aspx?newsid=4630349099039>

ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา, รติรัตน์ ไถถนอมสัจย์, และขวัญจิตต์ นรากรพิจิตร. (2549). การพัฒนามาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการชกถาม (รายงาน). สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)

ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา. (2550). ผลของการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและอารมณ์ต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการชกถาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มารุต บุนนาค. (2550). สิทธิพื้นฐานในคดีอาญา. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.

ศักดิ์ กอแสงเรือง & บุญทรง พุกษาพงษ์ (2551) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระธรรมนูญศาลยุติธรรม. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักกฎหมาย. (2551). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาผู้แทนราษฎร.

อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ (2546) นิติวิทยาศาสตร์ 1 เพื่อการสอบสวน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ทีซีจี พรินติ้ง.

ภาษาอังกฤษ

- Baxter, J. S., Boon, J. C. W., & Marley, C. (2006). Interrogative pressure and responses to minimally leading questions [Electronic version]. *Personality and Individual Differences, 40*, 87-98.
- Baxter, J. S., Jackson, M., & Bain, S. A. (2003). Interrogative suggestibility: Interactions between interviewees' self-esteem and interviewer style [Electronic version]. *Personality and Individual Differences, 35*, 1285-1292.
- Blair, J. P. (2007). The roles of interrogation, perception, and individual differences in producing complaint false confessions [Electronic version]. *Psychology, Crime, and Law, 13*, 173-186.
- Blair, J. P., Levine, T. R., & Shaw, A. S. (2010). Content in context improves deception detection accuracy [Electronic version]. *Human Communication Research, 36*, 423-442.
- Boyce, M. A., Lindsay, D. S., & Brimacombe, C. A. E. (2008). Investigating investigators: Examining the impact of eyewitness identification evidence on student-investigators [Electronic version]. *Law & Human Behavior, 32*, 439-453.
- Candel, I., Merckelbach, H., Loyen, S., & Reyskens, H. (2005). "I hit the shift-key and then the computer crashed": Children and false admissions [Electronic version]. *Personality and Individual Differences, 38*, 1381-1387.
- Cialdini, R. B. & Goldstein, N. J. (2004). Social influence: Compliance and conformity [Electronic version]. *Annual Review of Psychology, 55*, 591-621.
- Daniel, L. G., Ware, L. J., Ratcliff, J. J., & Irvin, C. R. (2009). Evidence of the camera perspective bias in authentic videotaped interrogations: Implications for emerging reform in the criminal justice system [Electronic version]. *Legal and Criminological Psychology, 14*, 157-170.
- Drizin, S. A., & Leo, R. A. (2004). The problem of false confessions in the post-DNA world [Electronic version]. *North Carolina Law Review, 82*, 891-1008.
- Forsyth, D. R. (2006). *Group dynamics* (4th ed.). Belmont, CA: Thomson Learning.

- Forrest, K. D., Wadkins, &, T. A., & Larson, B. (2006) Suspect personality, police interrogations, and false confessions: Maybe it is not just the situation [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 40, 621-628.
- Fotopoulou, A., Conway, M. A., & Solms, M. (2007). Confabulation: Motivated reality monitoring [Electronic version]. *Neuropsychologia*, 45, 2180-2190.
- Gudjonsson, G. H. (1984). A new scale of interrogative suggestibility [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 5, 303–314.
- Gudjonsson, G. H., & Clark, N. K. (1986). Suggestibility in police interrogation: A social psychological model [Electronic version]. *Social Behavior*, 1, 83–104.
- Gudjonsson, G. H. (1992). *The psychology of interrogations, confessions, and testimony*. Chichester: Wiley.
- Gudjonsson, G. H. (1997). *The Gudjonsson Suggestibility Scales Manual*. Hove, UK: Psychology Press.
- Gudjonsson, G. H. (2003). *The psychology of interrogations and confessions: A handbook*. Chichester, England: Wiley.
- Gudjonsson, G. H., & Clark, N. K. (1986). Suggestibility in police interrogation: A social psychological model [Electronic version]. *Social Behavior*, 1, 83–104.
- Gudjonsson, G. H., & Clare, I. N. K. (1995). The relationship between confabulation and intellectual ability, memory, interrogative suggestibility and acquiescence [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 19, 333-338.
- Gudjonsson, G. H., & Clark, N. K. (1986). Suggestibility in police interrogation: A social psychological model [Electronic version]. *Social Behavior*, 1, 83-104.
- Gordon, N., & Fleisher, W. (2002). *Effective interviewing and interrogation techniques*. London: Academic Press.
- Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., & Einarsson, E. (2007). Taking blame for antisocial acts and its relationship with personality [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 43, 3-13.

- Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Asgeirdottir, B. B., & Sigfusdottir, I. D. (2007). Custodial interrogation: What are the background factors associated with claims of false confession to police? [Electronic version]. *Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*, 18, 266-275.
- Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Einarsson, E., & Einarsson, J. H. (2008a). False confessions and individual differences: The importance of victimization among youth [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 45, 801-805.
- Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Einarsson, E., & Einarsson, J. H. (2008b). Personal versus impersonal relationship compliance and their relationship with personality [Electronic version]. *Journal of Forensic Psychology*, 19, 502-516.
- Gudjonsson, G. H., Sigurdsson, J. F., Einarsson, E., Bragason, O. O., & Newton, A. K. (2010). Inattention, hyperactivity/impulsivity and antisocial personality disorder, Which is the best predictor of false confessions? [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 48, 720-724.
- Corassini, D. R., Harris, J. A., Diamond, A., & Flynn-Dastoor, E. (2006). Computer assessment of interrogative suggestibility [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 40, 569-577.
- Horselenberg, R., Merckelbach, H., & Josephs, S. (2003). Individual differences and false confessions: A conceptual replication of Kassin and Kiechel (1996) [Electronic version]. *Psychology, Crime and Law*, 9, 1-8.
- Inbau, F. E., Reid, J. E., Buckley, J. P., & Jayne, B. C. (2001). *Criminal interrogation and confessions* (4th ed.). Gaithersburg, MD: Aspen.
- Inbau, F. E., Reid, J. E., Buckley, J. P., & Jayne, B. C. (2005). *Essentials of the Reid technique: Criminal interrogation and confessions*. Sudbury, MA: Jones and Bartlett.
- Kassin, S. M. (1997). The psychology of confession evidence. *American Psychologist*, 52, 221-233.
- Kassin, S. M. (2005). On the psychology of confessions: Does innocence put innocents at risk? [Electronic version]. *American Psychologist*, 60, 215-228.

- Kassin, S. M. (2008a). Confession evidence: Commonsense myths and misconceptions [Electronic version]. *Criminal Justice and Behavior*, 35, 1309-1322.
- Kassin, S. M. (2008b). False confessions: Causes, consequences, and implications for reform [Electronic version]. *Current Directions in Psychological Science*, 17, 249-253.
- Kassin, S. M. (2008c). The psychology of confessions. *Annual Review of Law and Social Science*, 4, 193-217.
- Kassin, S. M., & Fong, C. T. (1999). "I'm innocent!": Effects of training on judgments of truth and deception in the interrogation room [Electronic version]. *Law and Human Behavior*, 23, 499-516.
- Kassin, S. M., & Gudjonsson, G. H. (2004). The psychology of confessions: A review of the literature and issues [Electronic version]. *Psychological Science in the Public Interest*, 5, 33-67
- Kassin, S. M., & Kiechel, K. L. (1996). The social psychology of false confessions: Compliance, internalization, and confabulation [Electronic version]. *Psychological Science*, 7, 125-128.
- Kassin, S. M., & McNall, K. (1991). Police interrogations and confessions: Communicating promises and threats by pragmatic implication [Electronic version]. *Law and Human Behavior*, 15, 233-251.
- Kassin, S. M., Meissner, C. A., & Norwick, R. J. (2005). "I'd know a false confession if I saw one": A comparative study of college students and police investigators [Electronic version]. *Law and Human Behavior*, 29, 211-228.
- Kassin, S. M., & Sukel, H. (1997). Coerced confessions and the jury: An experimental test of the "harmless error" rule [Electronic version]. *Law and Human Behavior*, 21, 27-46.
- Kassin, S. M., & Wrightsman, L. S. (1980). Prior confessions and mock juror verdicts [Electronic version]. *Journal of Applied Social Psychology*, 10, 133-146.
- King, L., & Snook, B. (2009). Peering inside a Canadian interrogation room: An examination of the Reid model of interrogation, influence tactics, and coercive strategies [Electronic version]. *Criminal Justice and Behavior*, 36, 674-694.

- Kiesler, C. A., & Kiesler, S. B. (1970). The influence of member status differences and task type on group consensus and member position change [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 83-91.
- Klaver, J. R., Lee, Z., & Rose, V. G. (2008). Effects of personality, interrogation techniques and plausibility in an experimental false confession paradigm [Electronic version]. *Legal and Criminological Psychology*, 13, 71-88.
- Klein, M. H. (1967). Compliance, consistent conformity, and personality [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 106, 239-245.
- Kopelman, M. D. (1999). Varieties of false memory [Electronic version]. *Cognitive Neuropsychology*, 16, 197-214.
- Leo, R. A. (1996). Inside the interrogation room [Electronic version]. *Journal of Criminal Law and Criminology*, 86, 266-303.
- Leo, R. A., & Liu, B. (2009). What do potential jurors know about police interrogation techniques and false confessions? [Electronic version]. *Behavioral Science and the Law*, 27, 381-99.
- Leo, R. A., & Ofshe, R. J. (1998). The consequences of false confessions: Deprivations of liberty and miscarriages of justice in the age of psychological interrogation [Electronic version]. *Journal of Criminal Law and Criminology*, 88, 429-496.
- McCann, J. T. (1998). A Conceptual framework for identifying various types of confessions [Electronic version]. *Behavioral Sciences and the Law*, 16, 441-453.
- Meissner, C. A., Hartwig, M., & Russano, M. B. (2010). The need for a positive psychological approach and collaborative effort for improving practice in the interrogation room [Electronic version]. *Law Human Behavior*, 34, 43-45.
- Meyer, J. R., & Reppucci, N. D. (2007). Police practices and perceptions regarding juvenile interrogation and interrogative suggestibility [Electronic version]. *Behavioral Sciences and the Law*, 25, 757-780.
- Milgram, S. (1974). *Obedience to authority*. London: Tavistock.
- Nail, P. R., MacDonald, G., & Levy, D. A. (2000). Proposal of a four-dimensional model of social response [Electronic version]. *Psychological Bulletin*, 126, 454-470.

- Ofshe, R. J., & Leo, R. A. (1997). The decision to confess falsely: Rational choice and irrational action [Electronic version]. *Denver University Law Review*, 74, 979–1122.
- Polczyk, R. (2005). Interrogative suggestibility: Cross-cultural stability of psychometric and correlational properties of the Gudjonsson Suggestibility Scales [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 38, 177-186.
- Redlich, A. D., & Goodman, G. S. (2003). Taking responsibility for an act not committed: The influence of age and suggestibility [Electronic version]. *Law and Human Behavior*, 27, 141-156.
- Richardson, G., & Kelly, T. P. (1995). The relationships between intelligence, memory and interrogative suggestibility in young offenders [Electronic version]. *Psychology Crime and Law*, 1, 283–290.
- Robinson, J., & McGuire, J. (2006). Suggestibility and children with mild learning disabilities: The use of the cognitive interview [Electronic version]. *Crime & Law*, 12, 537-556.
- Sellers, S., & Kebbell, M. R. (2009). When should evidence be disclosed in an interview with suspect? An experiment with mock-suspects [Electronic version]. *Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling*, 6, 151 - 160.
- Sigurdsson, J. F., & Gudjonsson, G. H. (1996). Psychological characteristics of “false confessors”: A study among Icelandic prison inmates and juvenile offenders [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 20, 321–329.
- Smith, P., & Gudjonsson, G. H. (1995). Confabulation among forensic inpatients and its relationship with memory, suggestibility, compliance, anxiety, and self-esteem [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 19, 517-523.
- Smith, S. M., Stinson, V., & Patry, M. C. (2010). High-risk interrogation: Using the “Mr. Big technique” to elicit confessions [Electronic version]. *Law Human Behavior*, 34, 39–40.
- Vrij, A., Mann, S., & Fisher, R. P. (2006). An empirical test of the Behaviour Analysis Interview [Electronic version]. *Law and Human Behavior*, 30, 329-345.
- Wakefield, H., & Underwager, R. (1998). Coerced or nonvoluntary confessions [Electronic version]. *Behavioral Sciences and the Law*, 16, 423-440.

Wolfradt, U., & Meyer, T., (1998). Interrogative suggestibility, anxiety and dissociation among anxious patients and normal controls [Electronic version]. *Personality and Individual Differences*, 25, 425–432.

Zulawski, D. E., & Wicklander, D. E. (2001). *Practical aspects of interview and interrogation* (2nd ed.). New York: CRC Press.

ศูนย์วิทยพัทพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

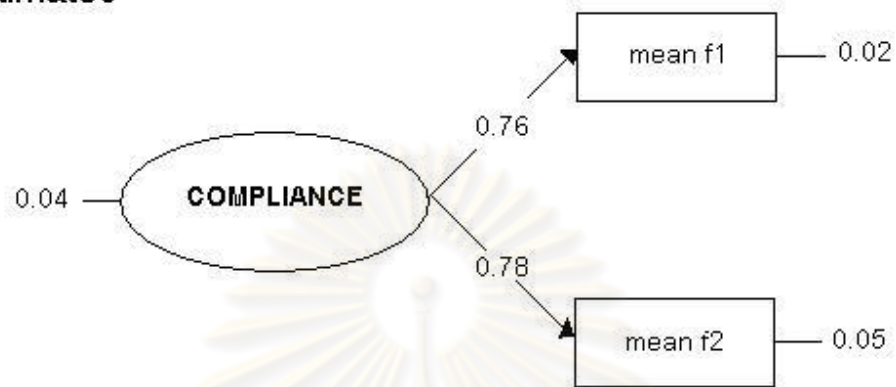

ภาคผนวก

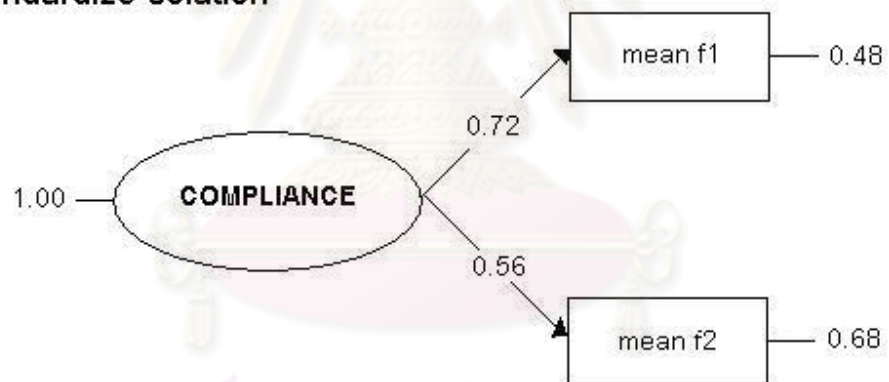
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
โมเดลการวัดการยอมตาม

Estimates

Standardize solution

ภาพที่ ข โมเดลการวัดการยอมตาม 2 องค์ประกอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

DATE: 9/ 7/2010

TIME: 23:19

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Joreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
 7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100
 Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140
 Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.
 Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\Users\PaY\Desktop\model
 jae\thesis fix TD.LPJ:

TI
 DA NI=22 NO=0 MA=CM
 RA FI='C:\Users\PaY\Desktop\model jae\thesis.psf'
 SE
 21 22 /
 MO NX=2 NK=1 TD=SY
 LK
 compliance
 FI LX(1,1) LX(2,1) TD(1,1)
 VA 0.7589 LX(1,1)
 VA 0.7778 LX(2,1)
 VA 0.02 TD(1,1)
 PD
 OU SS SC MI

TI
 Number of Input Variables 22
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 2
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 166

TI

Covariance Matrix

meanF1	meanF2
-----	-----

meanF1	0.04	
meanF2	0.02	0.07

TI

Parameter Specifications

PHI

complan

1

THETA-DELTA

meanF1	meanF2
-----	-----
0	2

TI

Number of Iterations = 4

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

complan

meanF1	0.76
meanF2	0.78

PHI

complan

0.04
(0.01)
5.47

THETA-DELTA

meanF1	meanF2
-----	-----
0.02	0.05
(0.01)	
7.36	

Squared Multiple Correlations for X - Variables

meanF1	meanF2
--------	--------

----- -----
 0.52 0.32

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 1
 Minimum Fit Function Chi-Square = 0.76 (P = 0.38)
 Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 0.80 (P = 0.37)
 Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 0.0
 90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 6.42)

Minimum Fit Function Value = 0.0046
 Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0
 90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.039)
 Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0
 90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.20)
 P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.46

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.030
 90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.030 ; 0.069)
 ECVI for Saturated Model = 0.036
 ECVI for Independence Model = 0.16

Chi-Square for Independence Model with 1 Degree of Freedom = 22.48
 Independence AIC = 26.48
 Model AIC = 4.80
 Saturated AIC = 6.00
 Independence CAIC = 34.70
 Model CAIC = 13.02
 Saturated CAIC = 18.34

Normed Fit Index (NFI) = 0.97
 Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.01
 Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.97
 Comparative Fit Index (CFI) = 1.00
 Incremental Fit Index (IFI) = 1.01
 Relative Fit Index (RFI) = 0.97

Critical N (CN) = 1435.53

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.0022
 Standardized RMR = 0.041
 Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00
 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.99
 Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.33

TI

Modification Indices and Expected Change

Modification Indices for LAMBDA-X

complan

 meanF1 0.80
 meanF2 0.80

Expected Change for LAMBDA-X

complan	

meanF1	0.14
meanF2	-0.14

Standardized Expected Change for LAMBDA-X

complan	

meanF1	0.03
meanF2	-0.03

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-X

complan	

meanF1	0.13
meanF2	-0.10

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

meanF1	meanF2	
-----	-----	
meanF1	0.80	
meanF2	0.80	- -

Expected Change for THETA-DELTA

meanF1	meanF2	
-----	-----	
meanF1	0.00	
meanF2	0.00	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

meanF1	meanF2	
-----	-----	
meanF1	0.09	
meanF2	-0.07	- -

Maximum Modification Index is 0.80 for Element (2, 1) of LAMBDA-X

TI

Standardized Solution

LAMBDA-X

complan	

meanF1	0.15
meanF2	0.15

PHI

complan

1.00

TI

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

complan

meanF1 0.72

meanF2 0.56

PHI

complan

1.00

THETA-DELTA

meanF1	meanF2
-----	-----
0.48	0.68

0.48 0.68

Time used: 0.016 Seconds

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงของมาตรวัดการยอมรับและข้อกระทงที่ผ่านการคัดเลือก

ข้อกระทง	ค่าเฉลี่ย ของกลุ่ม ตัวอย่างที่ จัดอยู่ใน กลุ่มสูง (n = 49)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ของกลุ่ม ตัวอย่างที่จัด อยู่ในกลุ่มสูง (n = 49)	ค่าเฉลี่ย ของ กลุ่ม ตัวอย่าง ที่จัดอยู่ ในกลุ่ม ต่ำ (n = 39)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ของ กลุ่ม ตัวอย่าง ที่จัดอยู่ ในกลุ่ม ต่ำ (n = 39)	ค่า t	ค่า CITC ครั้งที่ 1 จำนวน 50 ข้อ (n = 60)	ค่า CITC ครั้งที่ 2 จำนวน 20 ข้อ (n = 166)	ข้อที่ ผ่าน
A1	.82	.38	.46	.50	13.60***	.29	.65	ผ่าน
A2	.66	.47	.36	.48	8.34**	.16		
A3	.84	.36	.53	.50	11.56***	.19		
A4	.76	.42	.36	.48	16.97***	.25	.55	ผ่าน
A5	.66	.47	.40	.49	6.08**	.14		
A6	.87	.33	.59	.49	9.82**	.24	.77	ผ่าน
A7	.64	.48	.18	.39	22.79***	.27	.40	ผ่าน
A8	.43	.50	.16	.37	7.98**	.16		
A9	.74	.44	.30	.46	20.02***	.29	.49	ผ่าน
A10	.69	.46	.24	.43	21.52***	.30	.49	ผ่าน
A11	.48	.50	.12	.33	15.09***	.31	.27	ผ่าน
A12	.84	.36	.34	.48	30.59***	.31	.56	ผ่าน
A13	.64	.48	.44	.50	3.26	.08		
A14	.80	.39	.22	.42	44.46***	.36	.52	ผ่าน
A15	.97	.16	.71	.45	13.77***	.24	.84	ผ่าน

ตาราง (ต่อ)

ข้อกระทง	ค่าเฉลี่ย ของ กลุ่ม ตัวอย่าง ที่จัดอยู่ใน กลุ่ม สูง (n= 49)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของ กลุ่มตัวอย่าง ที่จัดอยู่ใน กลุ่มสูง (n= 49)	ค่าเฉลี่ย ของ กลุ่ม ตัวอย่าง ที่จัดอยู่ใน กลุ่ม ต่ำ (n=39)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ของกลุ่ม ตัวอย่าง ที่จัดอยู่ใน กลุ่ม ต่ำ (n=39)	ค่า t	ค่า CITC ครั้งที่ 1 จำนวน 50 ข้อ (n = 60)	ค่า CITC ครั้งที่ 2 จำนวน 20 ข้อ (n = 166)	ข้อที่ ผ่าน
A16	.87	.33	.53	.50	14.31***	.19		
A17	.71	.45	.53	.50	3.33*	.08		
A18	.48	.50	.16	.37	11.13***	.18		
A19	.61	.49	.14	.35	25.43***	.31	.36	ผ่าน
A20	.41	.49	.28	.45	1.46	.03		
A21	.76	.42	.16	.37	50.36***	.36	.45	ผ่าน
A22	.43	.50	.16	.37	7.98**	.20		
A23	.59	.49	.04	.20	41.95***	.33	.30	ผ่าน
A24	.33	.47	.36	.48	-0.10	-.10		
A25	.64	.48	.24	.43	15.84***	.26	.38	ผ่าน
A26	.28	.45	.14	.35	2.45	.07		
A27	.64	.48	.19	.39	21.71***	.30		
A28	.10	.30	.16	.37	-0.57	-.02		
A29	.86	.33	.60	.48	8.49**	.11		
A30	.51	.50	.12	.33	17.28***	.30	.29	ผ่าน
A31	.66	.47	.06	.24	52.02***	.41	.42	ผ่าน
A32	.66	.47	.67	.47	-0.00	.01		
A33	.81	.38	.49	.50	11.43***	.19		

ตาราง (ต่อ)

ข้อกระทง	ค่าเฉลี่ย ของ กลุ่ม ตัวอย่าง ที่จัดอยู่ใน ในกลุ่ม สูง (n= 49)	ส่วน เบี่ยงเบนมา ตรฐานของ กลุ่มตัวอย่าง ที่จัดอยู่ใน กลุ่มสูง (n= 49)	ค่าเฉลี่ย ของกลุ่ม ตัวอย่าง ที่จัดอยู่ใน ในกลุ่ม ต่ำ (n=39)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ของกลุ่ม ตัวอย่าง ที่จัดอยู่ใน ในกลุ่ม ต่ำ (n=39)	ค่า <i>t</i>	ค่า CITC ครั้งที่ 1 จำนวน 50 ข้อ (n = 60)	ค่า CITC ครั้งที่ 2 จำนวน 20 ข้อ (n = 166)	ข้อที่ ผ่าน
A34	.35	.48	.16	.37	4.30*	.14		
A35	.79	.40	.59	.49	4.42*	.19		
A36	.51	.50	.16	.37	12.96***	.22	.28	ผ่าน
A37	.84	.36	.38	.49	25.10***	.32	.59	ผ่าน
A38	.43	.50	.40	.49	0.06	.07		
A39	.76	.42	.26	.44	28.78***	.31		
A40	.33	.47	.20	.40	1.80	.03		
A41	.74	.44	.22	.42	31.51***	.34	.48	ผ่าน
A42	.71	.45	.32	.47	15.31***	.21		
A43	.79	.40	.44	.50	12.66***	.19		
A44	.30	.46	.14	.35	3.33*	.12		
A45	.56	.50	.26	.44	8.48**	.19		
A46	.20	.40	.06	.24	3.77*	.13		
A47	.74	.44	.40	.49	11.19***	.20		
A48	.30	.46	.04	.20	11.08**	.29	.12	ผ่าน
A49	.61	.49	.55	.50	0.36	-.00		
A50	.28	.45	.20	.40	0.71	.04		

หมายเหตุ

ค่าที่ (*t*-value) ที่ขีดเส้นใต้เป็นค่าที่คำนวณโดยแยกความแปรปรวน

ค่าสหสัมพันธ์รวมของข้อกระทงเมื่อวิเคราะห์ 50 ข้อกระทง, $r_{critical} = .208$, ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = .74

ค่าสหสัมพันธ์รวมของข้อกระทงเมื่อวิเคราะห์ 20 ข้อกระทง, $r_{critical} = .208$, ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = .73

* $p < .05$, หนึ่งหาง, ** $p < .01$, หนึ่งหาง, *** $p < .001$, หนึ่งหาง

ภาคผนวก ง

รายละเอียดเกี่ยวกับการพัฒนามาตรวัดการคล้ายตามสิ่งชี้้นำ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมข้อ
อื่นๆของมาตรวัดการคล้ายตามสิ่งชี้นำของภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550)

ข้อที่	ประเภทของคำถาม	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมข้ออื่นๆ		
		Yield1	Yield2	Shift
1	(NL)			
2	(L)*	.33	.55	-.09
3	(L)	.13	.33	.34
4	(L)	.08	.03	.20
5	(NL)			
6	(L)*	.37	.63	-.35
7	(L)	.17	.25	.37
8	(L)	.57	.61	.12
9	(NL)			
10	(L)	.07	.40	.18
11	(L)	-.04	.23	.05
12	(L)*	.45	.47	-.11
13	(NL)			
14	(L)	.33	.21	-.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของคำถาม	ค่าสัมพันธระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมข้ออื่นๆ		
		Yield1	Yield2	Shift
15	(L)*	.60	.69	.29
16	(L)	.32	.29	-.07
17	(NL)			
18	(L)	.37	.37	.27
19	(L)*	.49	.65	.40
20	(L)	.22	.63	.46
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตราวัดการยอมรับตาม				.80

หมายเหตุ

(L) หมายถึง คำถามนำ

(L) หมายถึง คำถามที่ให้ทางเลือกที่ผิด

(NL) หมายถึง คำถามที่เป็นข้อเท็จจริงไม่นำมาใช้ในการคำนวณ เนื่องจากเป็นข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้มาตราวัดมีความสมจริงขึ้นเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ
มาตรฐานวัดการยอมรับตาม

ตอนที่ 1

คำชี้แจง โปรดเติมคำลงในช่องว่าง หรือเขียนเครื่องหมาย **V** ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริง
ของนิสิต

1. ชื่อ _____ นามสกุล _____
2. เพศ () ชาย () หญิง 3. อายุ _____ ปี
4. มหาวิทยาลัย _____
- คณะ _____ สาขาวิชา _____
- ชั้นปี _____

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ข้อความข้างล่างมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับทัศนคติและลักษณะนิสัยส่วนบุคคล โปรดอ่านข้อความแต่ ละข้อ
และตัดสินใจวงกลมเลือกคำตอบที่ตรงกับคุณ หากข้อความนั้นๆเป็นจริงสำหรับตัวคุณโดยส่วนใหญ่ ให้เลือก
วงกลมคำว่า 'จริง' หรือหากข้อความนั้นๆเป็นเท็จสำหรับตัวคุณโดยส่วนใหญ่ ให้เลือกวงกลมคำว่า 'เท็จ'

ตัวอย่าง

คำถาม

1. ฉันรู้สึกใจเมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับผู้อื่น.	จริง	เท็จ
---	------	------

คำตอบ

1. ฉันรู้สึกใจเมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับผู้อื่น.	จริง	เท็จ
---	------	------

ตัวอย่างข้อกระทงในตอนที 2 (ต่อ)

ข้อ	เนื้อหา	คำตอบ	
1.	ฉันกลัวใจเมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับผู้อื่น.	จริง	เท็จ
2.	โดยทั่วไปแล้วฉันพยายามที่จะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่จะต้องมีการเผชิญหน้ากับผู้อื่น	จริง	เท็จ
3.	หากไม่มีสมาชิกคนใดในที่ประชุมกล้าแสดงความคิดเห็น ฉันก็จะไม่แสดงความคิดเห็น	จริง	เท็จ
4.	เพื่อนๆบอกว่าฉันเป็นคนยอมคน	จริง	เท็จ
5.	ฉันจะไม่แสดงความคิดเห็นใดที่เป็นการขัดแย้งกับคนอื่น	จริง	เท็จ
6.	ตอนเป็นเด็ก เมื่อพ่อแม่สั่งให้ทำอะไร ฉันก็มักจะทำตาม	จริง	เท็จ
7.	ฉันให้ความสำคัญกับความเห็นของผู้อื่นมากกว่าความคิดเห็น ของตนเอง	จริง	เท็จ
8.	ฉันคิดว่ามันเสียเวลามากในการจะบอกผู้อื่นว่าไม่เห็นด้วยกับเขา	จริง	เท็จ
9.	ฉันมักจะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ตึงเครียดมากกว่าเผชิญหน้ากับมัน	จริง	เท็จ
10.	ฉันพยายามอย่างมากที่จะไม่ทำให้คนที่มีความอายุน้อยกว่าฉัน	จริง	เท็จ

หมายเหตุ. ข้อกระทงที่ผ่านการคัดเลือกมีทั้งหมด 20 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

แบบประเมินท้ายการทดลอง

คำชี้แจง สำหรับเจ้าหน้าที่ โปรดเติมเครื่องหมาย **V** ลงในคำตอบที่ตรงกับผู้ร่วมการทดลอง

ความเร็วในการพิมพ์	(1)	(0)
การสอบสวน	(1)	(0)
หลักฐาน	(1)	(0)
การรับสารภาพ	(1)	(0)
การรับสารภาพแบบยอมตาม	(1)	(0)
การรับสารภาพจากภายใน	(1)	(0)
การสร้างเรื่องราว	(1)	(0)

คำชี้แจง โปรดเติมเครื่องหมาย **V** ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต

1. ท่านรู้สึกว่าคุณค่าของผู้ควบคุมการทดลองใช้พูดกับท่านมีลักษณะเป็นอย่างไร? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ไม่กตสัน	() หว่านล้อม
() ช่มชู้	() พยายามทำให้รู้สึกผิด
() ทำเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา	() กตสัน
() ไม่ทำให้รู้สึกผิดมากนัก	() ทำเหมือนเป็นเรื่องใหญ่โต

2. ท่านรู้สึกประสงค์แท้จริงของการทดลองหรือไม่?

() ไม่รู้	() รู้

3. ความคิดเห็นของท่านที่อยากจะนำเสนอเพิ่มเติม

หมายเหตุ ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องทุกคนขอขอบคุณผู้ร่วมการทดลองทุกท่านเป็นอย่างสูง เพราะข้อมูลที่ได้จากการทดลองทั้งหมดนี้จะเป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งการพัฒนาระบบการยุติธรรมของประเทศไทย และจะช่วยเหลือขยายความรู้เรื่องกระบวนการสอบสวนแก่ประชาชนทั่วไปให้รู้จักการป้องกันตนเองในอนาคต

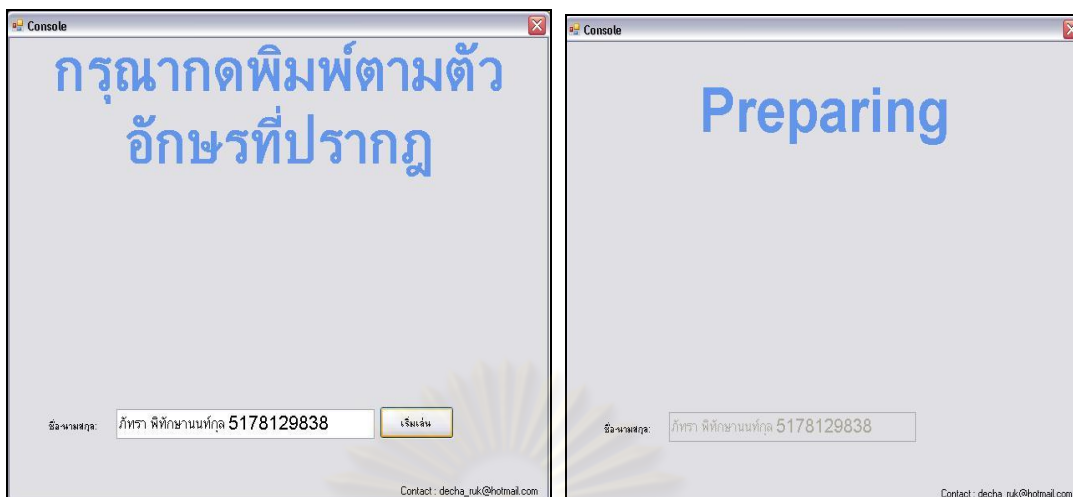
ภาคผนวก ข

ตัวอย่างโปรแกรม Wordrandom ที่ใช้ในการทดลองการรับสารภาพเท็จ

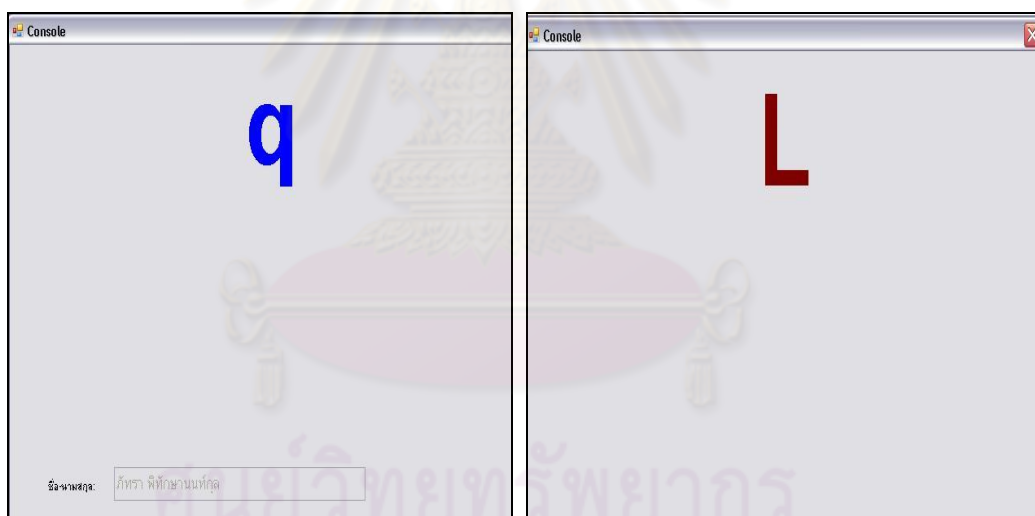
1. ผู้ทำการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์งานผ่านโปรแกรมที่มีชื่อว่า 'wordrandom' ซึ่งออกแบบให้มีตัวอักษรปรากฏบนหน้าจอด้วยความเร็วประมาณ 120 ตัวอักษร/นาทีในเงื่อนไขที่ให้ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดสูง และประมาณ 70 ตัวอักษร/นาที ในเงื่อนไขที่ให้ความเป็นไปได้ของการกระทำผิดต่ำ

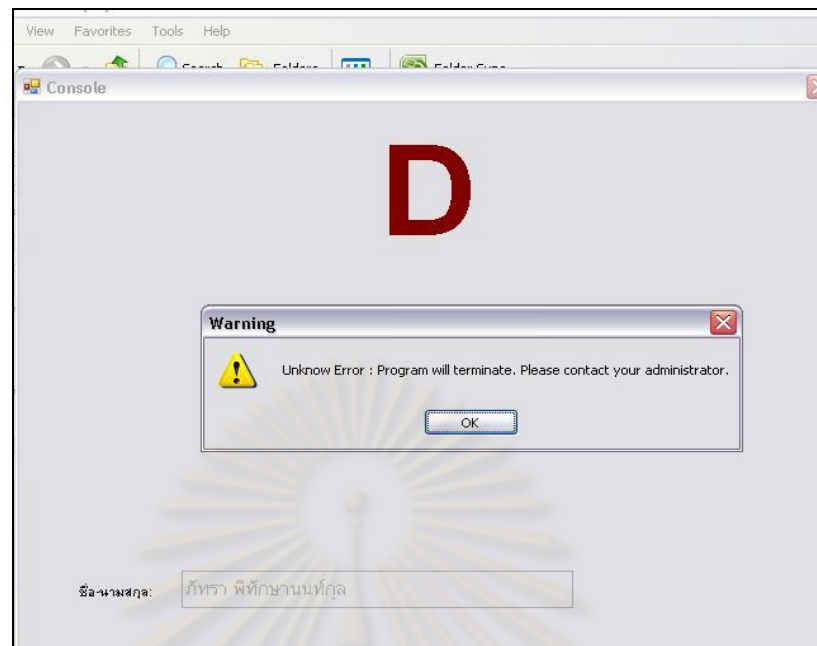
2. หลังจากพิมพ์ชื่อ นามสกุล รหัสนิสิต และกดปุ่มเริ่มการทดลองไปแล้ว ก่อนเริ่มการทดลอง โปรแกรมจะให้เวลาผู้ร่วมการในการเตรียมตัว 5 วินาที โดยขึ้นตัวเลขบนหน้าจอ 5 4 3 2 1 และ เริ่ม (preparing) ตามลำดับ

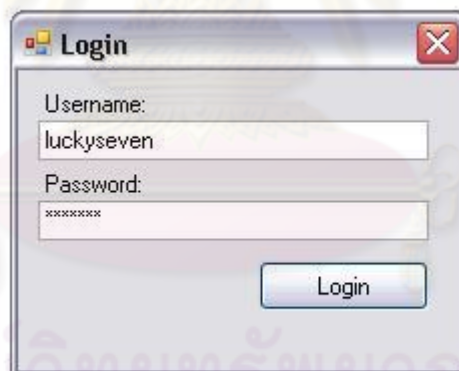
3. ระหว่างที่ผู้ร่วมการทดลองกำลังพิมพ์ตัวอักษร โปรแกรมจะนับตัวอักษรที่ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตามที่ปรากฏจริง ตัวอักษรที่ปรากฏให้พิมพ์มีสองประเภทคือตัวอักษรตัวเล็กกับตัวอักษรตัวใหญ่ อักษร Cordia New ขนาดอักษร 72 โดยกำหนดว่าเมื่อปรากฏอักษรตัวใหญ่ขึ้นที่หน้าจอ ผู้ร่วมการทดลองจะต้องกด Shift ค้างไว้

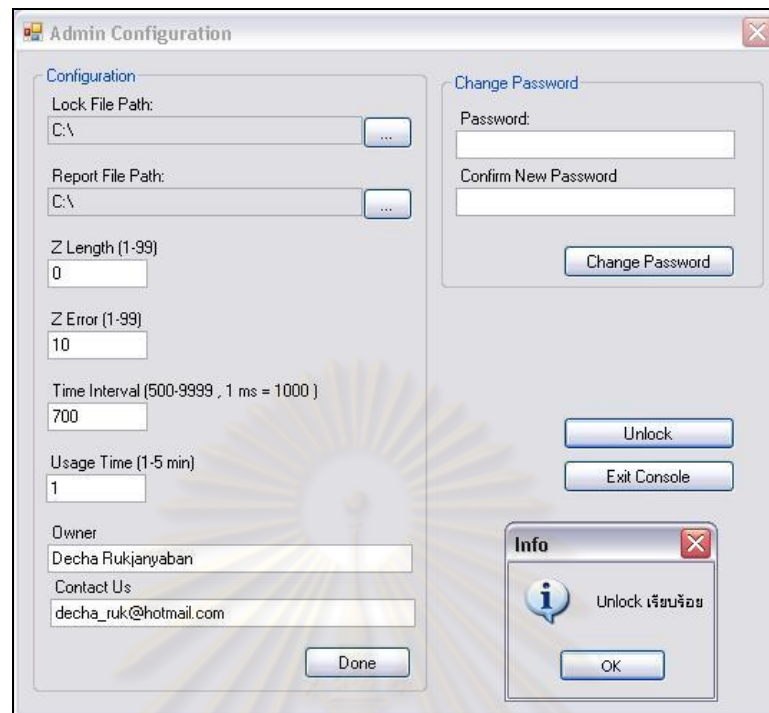
4. เมื่อผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ตัวอักษรไปประมาณ 3 นาที โปรแกรมจะดับลงไปทันที และขึ้นกล่องข้อความที่หน้าจอว่า “Unknow Error : Program will terminate. Please contact your administrator”

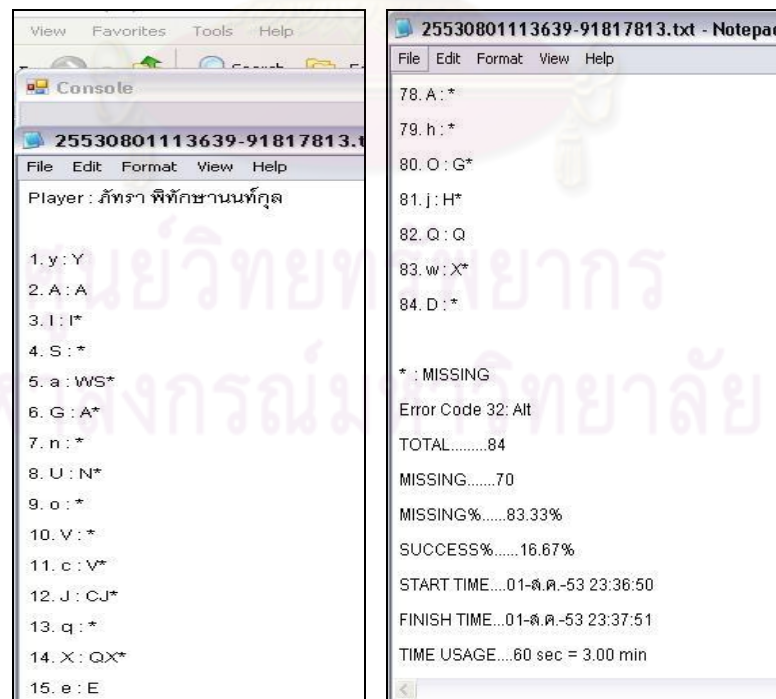
5. เมื่อโปรแกรมดับลงในครั้งแรก โปรแกรมจะเปิดขึ้นไม่ได้อีกเลยจนกว่าผู้วิจัยจะปลดล็อคเสียก่อน การปลดล็อคสามารถทำได้โดยคลิกไอคอนที่มีชื่อว่า “admin” ขึ้นมา ก่อนที่จะเข้าสู่หน้าโปรแกรม โปรแกรมจะเรียกรหัสผ่านก่อน

และเมื่อเข้าสู่หน้าโปรแกรมแล้ว สามารถแก้ไข ปรับความเร็วและกำหนดรหัสผ่านใหม่ รวมทั้งปลดล็อคโปรแกรม “wordrandom” สำหรับใช้ในการทดลองครั้งต่อไป โดยคลิกที่ปุ่ม “unlock” ในหน้าโปรแกรม

6. ในเงื่อนไขที่มีการให้หลักฐานเท็จแก่ผู้ร่วมการทดลอง ผู้ทำการทดลองจะต้องเปิดประวัติการพิมพ์ของผู้ร่วมการทดลองที่บันทึกอยู่ในไดรฟ์ C ของ My computer ซึ่งภายในไฟล์จะมีบันทึกชื่อ รหัสนิสิต เวลา และข้อมูลตัวอักษรที่ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ลงไปจริง และทุกหลักฐานการพิมพ์ จะลงท้ายด้วยตัวอักษร “Error Code 32: ATL” ทุกครั้ง

ภาคผนวก ข

ผลการทดสอบความแตกต่างของเพศ คณะ อายุ และชั้นปีที่มีต่อการรับสารภาพเท็จ

FC * SEX Crosstabulation						FC * Faculty Crosstabulation								
การรับสารภาพเท็จ		เพศ			รวม	การรับสารภาพเท็จ		คณะ			รวม			
		1	2					1	2	3				
FC 0	Count	25	46		71	FC 0	Count	23	34	14	71			
	Ex Count	30.60	40.40		71.00		Ex Count	28.40	29.70	12.90	71.00			
	ร้อยละ	35.20	48.90		43.00		ร้อยละ	34.80	49.30	46.70	43.00			
1	Count	46	48		94	1	Count	43	35	16	94			
	Ex Count	40.40	53.60		94.00		Ex Count	37.60	39.30	17.10	94.00			
	ร้อยละ	64.80	51.10		57.00		ร้อยละ	65.20	50.70	53.30	57.00			
รวม	Count	71	94		165	รวม	Count	66	69	30	165			
	Ex Count	71.00	94.00		165.00		Ex Count	66.00	69.00	30.00	165.00			
	ร้อยละ	100.00	100.00		100.00		ร้อยละ	100.00	100.00	100.00	100.00			
$\chi^2 (1, 165) = 3.11, p = .078$						$\chi^2 (2, 165) = 3.06, p = .216$								
FC * agegr Crosstabulation						FC * year Crosstabulation								
การรับสารภาพเท็จ		กลุ่มอายุ				รวม	การรับสารภาพเท็จ		ชั้นปี					
		1	2	3	4				1	2	3	4	5	รวม
FC 0	Count	8	21	26	16	71	FC 0	Count	2	27	29	12	1	71
	Ex Count	7.70	19.80	29.30	14.20	71.00		Ex Count	1.30	24.50	30.10	13.30	1.70	71.00
	ร้อยละ	44.40	45.70	38.20	48.50	43.00		ร้อยละ	66.70	47.40	41.40	38.70	25.00	43.00
1	Count	10	25	42	17	94	1	Count	1	30	41	19	3	94
	Ex Count	10.30	26.20	38.70	18.80	94.00		Ex Count	1.70	32.50	39.90	17.70	2.30	94.00
	ร้อยละ	55.60	54.30	61.80	51.50	57.00		ร้อยละ	33.30	52.60	58.60	61.30	75.00	57.00
รวม	Count	18	46	68	33	165	รวม	Count	3	57	70	31	4	165
	Ex Count	18.00	46.00	68.00	33.00	165.00		Ex Count	3.00	57.00	70.00	31.00	4.00	165.00
	ร้อยละ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00		ร้อยละ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
$\chi^2 (3, 165) = 1.18, p = .757$						$\chi^2 (4, 165) = 1.96, p = .743$								

หมายเหตุ กลุ่มอายุ 1 หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18-19 ปี

กลุ่มอายุ 2 หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 20 ปี

กลุ่มอายุ 3 หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 21 ปี

กลุ่มอายุ 4 หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 22-25 ปี

คณะ 1 หมายถึง คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา และคณะสหเวชศาสตร์

คณะ 2 หมายถึง คณะจิตวิทยา

คณะ 3 หมายถึง คณะเศรษฐศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์

คณะนิติศาสตร์

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์จบการศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เอกภาษาไทย โทภาษาอังกฤษ เมื่อปีการศึกษา 2550 เป็นบุตรนายบรรจง และนางเยาวนุช เข้าศึกษา ระดับปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย